

ဒဂုံမြို့သစ် (မြောက်ပိုင်း)

မဟာဂန္ဓာရုံချောင်းဝိုက်

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ သာမဏေကျော်များ



၁။ ရှင်သောဘနာလင်္ကာရ (တတိယ)

၂။ ရှင်ပညာသာရာလင်္ကာရ

၃။ ရှင်မုနိန္ဒာလင်္ကာရ

၄။ ရှင်ဣန္ဒြဉာဏာလင်္ကာရ



အရှင်ဥတ္တမာဘိဝံသ ၏ ဝဋ္ဋကနိပါတ် အင်္ဂုတ္တရဝဏ္ဏနာ



အရှင်ဥတ္တမာဘိဝံသ

၏

ဝဋ္ဋကနိပါတ်

အင်္ဂုတ္တရဝဏ္ဏနာ



အရှင်ဥတ္တမာဘိဝံသ

၏

ပဉ္စကနိပါတ်

အင်္ဂုတ္တုဂ္ဂဏ္ဍနာ



အရှင်ဥတ္တမာဘိဝံသ

၏

မဉ္ဇူကနိပါတ်

အင်္ဂုတ္တရဝဏ္ဏနာ

ဒဂုံမြို့သစ် (မြောက်ပိုင်း)

မဃာဓနာရုံကျောင်းဝိုက်

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ သာမဏေကျော်များ



၁။ ရှင်သောဘနာလင်္ကာရ (တတိယ)

၂။ ရှင်ပညာသာရာလင်္ကာရ

၃။ ရှင်မုနိန္ဒာလင်္ကာရ

၄။ ရှင်ဣန္ဒြိဉာဏာလင်္ကာရ



အရှင်ဥက္ကမာဘိဝံသ

၏

ပဉ္စကနိပါတ်

အင်္ဂုတ္တရဝဋ္ဋနာ

သာသနာ - ၂၅၅၄

ကောဇာ - ၁၃၇၂

ခရစ် - ၂၀၁၁

ခုတိယကြိမ်

စာမူ ခွင့်ပြုအမှတ်။ ■ [၅၂၉/၂၀၀၃ (၈)]

မျက်နှာပိုးခွင့်ပြုအမှတ် ■ [၅၀၂/၂၀၀၃ (၉)]

ပုံနှိပ်ခြင်း ■ ခုတ်ယူအကြိမ်
(၁၀၀၀)

ထုတ်ဝေသူ

ဦးထွန်းထွန်းဦး၊ နှင်းဦးလွင်စာပေ

အမှတ် ၃၅၅-အ၊ ၈ ရပ်ကွက်

ပြည်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်သူ

ဒေါ်ဝင်းအေးမော် (၀၆၀၂၄)

ဇုက်သီရိပုံနှိပ်တိုက်

၅၂၊ လမ်း-၃၀၊ ပန်းသံတန်း၊ ပြင်ဦးလွင်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း- ၀၉၅၀၀၂၅၇၅၊ ၀၉၄၉၂၁၈၂၀၀

ဈေးနှုန်း

၁၀၀၀ ကျပ်

အမှာစာ

“အခြေပါး သင်ဦးစဉ် ချနည်းမကျယ်
မိပ္ပါယ်ကောင်းစွာ လိုရုံသာဖြင့် အပ်ရာမသည်း
နားထွင်းနည်းသို့ ညံ့ဖြည်းမွေမွေ တရွေရွေလျှင်
တစ်နေ့တစ်ထူး ကျေးဇူးချဲ့ထွင်ကျမ်းရိုးငင်လျက်”

(အရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ)

ဝိဂ္ဂဟနယကို စတင် လေ့လာသင်ကြား
အရှင်မြတ် များ သည် သမာသ်ကျဉ်း တဒ္ဓိတ်ကျဉ်း
ကိတ်ကျဉ်း လာ ဆောင်ပုဒ် အမိပ္ပါယ်နှင့် ပုဒ်တိုင်း
ပုဒ်တိုင်း ဝိဂ္ဂဟပြုတတ်အောင် ဆရာအထံ
နည်း နာခံလျက် လေ့လာသင်အံ့ပြီးမှ အခြေပြုသဒ္ဓါကို
သင်ယူ သင့်ပေသည်။

အခြေပြုသဒ္ဓါကို သုတ်စဉ် သုတ်နက် ရုပ်တွက်
ကြော့ပွန်မှ ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာလာ လွယ်ကူသော
ပုဒ်များကို သင်ယူ လေ့လာပါလျှင် တတ်လွယ်မှတ်လွယ်
သဘောပေါက်လွယ်ပြီး မိမိတို့ရှည်မှန်း ချက်ပန်းတိုင်
အပေါက်သွားရောက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

အင်္ဂုတ္တရဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စကနိပါတ် ပဉ္စမပဏ္ဏာသက

သေခဗလဝဂ် သံခိတ္တသုတ်

ဗိုလ်၅-ပါး သဒ္ဓါ ဟိရိ ဩတ္တပ္ပံ၊ ဝီရိယံ ပညာ သေခဗလံ၊ ၁

၂။ ဝိတ္တတသုတ်

သဒ္ဓါဗလံ အရိယာသာဝကသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏

အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ယုံကြည်၏၊

ဟိရိဗလံ ကာယဒုစ္စရိတ် ဝစီဒုစ္စရိတ် မနောဒုစ္စရိတ် ယုတ်မာသော

အကုသိုလ်တရားတို့သို့ ရောက်ခြင်းကို ရှက်၏၊

ဩတ္တပ္ပဗလံ ကာယဒုစ္စရိတ်၊ ဝစီဒုစ္စရိတ်၊ မနောဒုစ္စရိတ်နှင့်

ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရားတို့သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်လန့်၏၊

ဝီရိယဗလံ အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့

ပြည့်စုံခြင်းငှါ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိ၏၊ ခိုင်မြဲသော ဝီရိယ

ရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ မချအပ်သော ဝီရိယရှိ၏၊

ပညာဗလံ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏အဖြစ်အပျက်ကို ထိုးထွင်း၍

သိနိုင်သော လောဘအတုံးအခဲသည်ကို ဖြိုခွဲနိုင်သော ကောင်းစွာ

ဒုက္ခ၏ ကုန်ခြင်းငှာ ဖြစ်သော မြတ်သော ပညာရှိ၏၊

သေခဗလ၅မျိုးတွင် သဒ္ဓါအရ တထာဂတဗောဓိကို ကြည်ညိုမှု

ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ၊ ပညာအရ ဥဒယတ္ထဂါမိနိစသော ဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော

ဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာကိုယူ၊ ၅၉ခု ရက

J

၃။ ဒုက္ခသုတ်

ယခုဘဝ၌ ဆင်းရဲစွာနေရ၍ နောက်ဘဝ၌ ဒုဂ္ဂတိရောက်မည့်သူ
သဒ္ဓါမရှိ ဟိရိမရှိ ဩတ္တပ္ပမရှိ၊ ပျင်းရိ၏၊ ပညာမရှိ၊

၄။ ယထာဘတသုတ်

ငရဲရောက်ကြောင်း တရား ၅ပါး

အဿဒ္ဓေါ အဟိရိကော အနောတ္တပ္ပိ ကုသိတော ဒုပ္ပညော၊

၅။ သိက္ခာသုတ်

သိက္ခာချ၍ လူထွက်သောဘိက္ခု ဘိက္ခုနီကို ကဲ့ရဲ့ဘွယ်ငါးပါး

သင့်မှာ ကုသိုလ်တရားတို့၌ သဒ္ဓါမရှိပါလား၊ သင့်မှာ ကုသိုလ်
တရားတို့၌ ဟိရိ... ဩတ္တပ္ပ... ဝီရိယ... ကုသိုလ်တရားတို့၌
ပညာ မရှိပါလား-ဟု ကဲ့ရဲ့ခံရမည်၊

၆။ သမာပတ္တိသုတ်

အကုသိုလ်မဖြစ်ရာအခါ

ကုသိုလ်တရားတို့၌ သဒ္ဓါစသည်ရှိနေသမျှ အကုသိုလ်မရောက်၊

ဗြဟ္မစရိယ ကျင့်သူကို ပစ္စက္ခဘဝ၌ ချီးမွမ်းဘွယ် ၅ မျိုး

သင့်မှာ ကုသိုလ်တရားတို့၌ သဒ္ဓါရှိ၏၊ သင့်မှာ ကုသိုလ်
တရားတို့၌ ဟိရိ... ဩတ္တပ္ပ... ဝီရိယ... ပညာရှိ၏၊ ၄၄ခု ၄

၇။ ကာမသုတ်

တံစဉ် ထမ်းပိုးကိုစွန့်၍ ရဟန်းပြုသူ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတ ဟုတ် မဟုတ်

ဟုတ်ပါသည်၊ အကြောင်းကား ငယ်ရွယ်နုပျိုသူသည်

ယုတ်ညံ့သော ကာမဂုဏ် အလယ်အလတ်ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်
မြင့်မြတ်သော ကာမဂုဏ်တို့ကို ရနိုင်သောကြောင့်တည်း၊

ကလေးငယ်ပမာ

ငယ်ရွယ်နုပျို၍ ပက်လက်အိပ်တတ်သော ကလေးသည် အထိန်း မေ့လျော့ချိန်မှာ သစ်သား၊ အိုးခြမ်းကွဲကို မျိုချလျှင် အထိန်းသည် လျင်မြန်စွာ နှလုံးသွင်း၍ သစ်သားစ အိုးခြမ်းကွဲကို လျင်မြန်စွာ ထုတ်ဆောင်ရမည်။ လျင်မြန်စွာ ထုတ်ဆောင်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်လျှင် လက်ဝဲလက်ဖြင့် ခေါင်းကိုမြဲမြံကိုင်၍ လက်ျာဘက်ဖြင့် ကောက်ကွေးသော လက်ချောင်းကိုပြု၍ သွေးနှင့်တကွ ထုတ်ဆောင်ရာ သကဲ့သို့တည်း။

ဗုဒ္ဓ လျစ်လျူရှုရာ ချိန်အခါ

ကုသိုလ်တရားတို့၌ သဒ္ဓါ ဟိရိ ဩတ္တပ္ပ ဝီရိယ ပညာတို့ဖြင့် ပြုသင့်သည်ကို ပြုပြီးရာအခါ၌ မိမိကိုယ်ကို မိမိစောင့်ရှောက် နိုင်ပြီဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုတော်မူသည်။ သောတာပန်ဖြစ်ရာအခါ ၆

ဂ။ စဝနသုတ်

စဝတိ၊ န ပတိဋ္ဌာတိ သဒ္ဓမ္မေ
အဿဒ္ဓေါ အဟိရိကော အနောတ္တပ္ပိ ကုသိတော ဒုပ္ပညော၊ ၃၉၃

ဉ။ အဂါရဝသုတ်

အဂါရဝေါ အပ္ပတိသော စဝတိ နပ္ပတိဋ္ဌာတိ သဒ္ဓမ္မေ
အဿဒ္ဓေါ အဟိရိကော အနောတ္တပ္ပိ ကုသိတော ဒုပ္ပညော၊

၁၀။ ခုတိယအဂါရဝသုတ်

အဂါရဝေါ အပ္ပတိသော အဘဗ္ဗော ဣမသ္မိ ဓမ္မဝိနယေ ဝုဒ္ဓိ
ဝိရုဋ္ဌိ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇိတံ၊ အဿဒ္ဓေါ အဟိရိကော အနောတ္တပ္ပိ
ကုသိတော ဒုပ္ပညော၊ ၈

၂။ ဗလဝဂ်

၁။ အနန္တသုတသုတ်

နိဿယံ ဘိက္ခဝေ အဟံ၊ ပုဗ္ဗေ- ဘုရားမဖြစ်မီရှေး၌၊ အနန္တသုတေသု-
မကြားအပ်ဘူးကုန်သော၊ ဓမ္မေသု- သစ္စာ၄ပါးတရား တို့၌၊ အဘိညာ-
ထူးသော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် ဖြင့်သိ၍၊ ဝေါသာန ပါရမိပွတ္တော-
မဂ် ၄-ပါးတို့ဖြင့် ပြုထိုက်သော ၁၆-ပါးသော မဂ်ကိစ္စအားလုံး
ပြီးဆုံးခြင်း ဟူသော အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ပြီဟူ၍။

တထာဂတဗလ ၅-ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ငါဘုရားသည်

မြင့်မြတ်သူ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို
ဝန်ခံသည်၊ ပရိသတ်၌ မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက်
မိန့်သည်၊ မြတ်သောပဋိဝေဓဉာဏ် ဒေသနာဉာဏ်ကို ဖြစ်စေသည်၊
တထာဂတဗလ ၅ ပါး သဒ္ဓါဗိုလ် ဟိရီ ဩတ္တပ္ပ ဝီရိယ ပညာဗိုလ်၊

၂။ ကုဋသုတ်

ဗိုလ် ၅ပါးတွင် ပညာဗိုလ်သည် ကြွင်းသော ဗိုလ်လေးပါးတို့ကို
သိမ်းယူတတ် ပေါင်းစုတတ်၏။ ၈

ပါဠိစိ သေယုထာပိ ကုဋ္ဌာဂါရဿ ဧတံ အဂ္ဂံ ဧတံ သင်္ဂါဟိကံ
ဧတံ သဃာတနိယံ၊ ယဒိဒံ ကုဋံ၊

၃။ သံဝိတ္တသုတ်

ဗိုလ် ၅ပါး သဒ္ဓါဗိုလ် ဝီရိယဗိုလ် သတိဗိုလ် သမာဓိဗိုလ် ပညာဗိုလ်၊

၄။ ဝိတ္တတသုတ်

သတိဗိုလ် အရိယာသာဝကသည် သတိရှိ၏၊ မြတ်သော

၅

သတိပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ကြာမြင့်စွာသော ကာလက ပြုအပ်
ပြောဆိုအပ်သည်ကို အမှတ်ရ၏။ အဖန်ဖန် အမှတ်ရ၏။ ၉

သမာဓိဗိုလ် ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန်ကို
ဝင်စားနိုင်ခြင်း။

၅။ ခဏ္ဌဗ္ဗသုတ်

၁။ သပ္ပုရိသသံသေဝ သဒ္ဓမ္မဿဝန ယောနိသော မနသိကာရ
ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိဟူသော သောတာပတ္တိမဂ်ဖြစ်ကြောင်း အင်္ဂါတို့၌
သဒ္ဓါဗိုလ်ကို အကြီးအကဲဟုမှတ်ပါ။

၂။ သမ္ပပ္ပဓာန် ငှပါးတို့၌ ဝီရိယကို အကြီးအကဲဟုမှတ်ပါ။

၃။ သတိပဋ္ဌာန် ငှပါးတို့၌ သတိဗိုလ်ကို အကြီးအကဲဟုမှတ်ပါ။

၄။ ဈာန် ငှပါးတို့၌ သမာဓိဗိုလ်ကို အကြီးအကဲဟုမှတ်ပါ။

၅။ အရိယသစ္စာ ငှပါးတို့၌ ပညာဗိုလ်ကို အကြီးအကဲဟုမှတ်ပါ။

ဆောင် သူတော်သူမြတ်၊ မြဲဆည်းကပ်၍၊ မှတ်မှတ်သားသား၊
တရားကိုနာ၊ ဖြူကာနှလုံး၊ ဖြောင့်စွာသုံးလျက်၊
အားထုတ်ကျင့်ကြံ၊ သောတာပန်၊ ဖြစ်ရန် အကြောင်းလေး။

၇။ ပဌမဟိတသုတ်

ကိုယ်ကျိုးကိုသာ ကျင့်၍ သူကျိုးကိုမကျင့်

ကိုယ်တိုင် သီလနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတပါးကိုလည်း သီလ၌

မဆောက်တည်စေသူ၊ ကိုယ်တိုင်သမာဓိ... ပညာ... ဝိမုတ္တိ...

ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတပါးကို သမာဓိ ပညာ ဝိမုတ္တိ

၆

ဝိမုတ္တိဉာဏ ဒဿန၌ မဆောက်တည်စေသူ။

၈။ ခုတိယဟိတသုတ် သူကျိုးကိုသာ ကျင့်၍ ကိုယ်ကျိုးကို မကျင့်သူ၊

၉။ တတိယဟိတသုတ် သူကျိုး ကိုယ်ကျိုး နှစ်မျိုးလုံးကို မကျင့်သူ၊

၁၀။ စတုတ္ထဟိတသုတ် သူကျိုး ကိုယ်ကျိုး နှစ်မျိုးလုံးကို ကျင့်သူ၊

၃။ ပဉ္စမိကဝဂ်

ပဌမအဂါရဝသုတ်

၁။ အဂါရဝေါ ဘိက္ခု၊ အပ္ပတိဿော အသဘာဝဝုတ္တိကော
သဗြဟ္မစာရီသု အာဘိသမာစာရိကံ ဓမ္မံ ပရိပ္ပုရေဿတိတိ နေတံ
ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

၂။ အာဘိသမာစာရိကံ ဓမ္မံ အပရိပ္ပုရေတွာ သေခံ ဓမ္မံ
ပရိပ္ပုရေဿတိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

၃။ သေခံ ဓမ္မံ အပရိပ္ပုရေတွာ သီလာနိ ပရိပ္ပုရေဿတိတိ နေတံ။

၄။ သီလာနိ အပရိပ္ပုရေတွာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပရိပ္ပုရေဿတိတိ နေတံ ဌာနံ

၅။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အပရိပ္ပုရေတွာ သမ္မာသမာဓိ ပရိပ္ပုရေဿတိတိ နေတံ

၂။ ခုတိယအဂါရဝသုတ်

၃။ . . . သေခံ ဓမ္မံ အပရိပ္ပုရေတွာ သီလက္ခန္ဓံ ပရိပ္ပုရေဿတိတိ . . .

၄။ . . . သီလက္ခန္ဓံ အပရိပ္ပုရေတွာ သမာဓိက္ခန္ဓံ ပရိပ္ပုရေဿတိတိ . . .

၅။ . . . သမာဓိက္ခန္ဓံ အပရိပ္ပုရေတွာ ပညာက္ခန္ဓံ ပရိပ္ပုရေဿတိတိ . . .

၃။ ဥပတ္တိဓလသသုတ်

ရွှေအညစ်အကြေး ၅ မျိုး သံ ကြေး သလွဲဖြူ သလွဲမည်း ငွေ၊ ၃၅ခု

ဂါထာ အယော လောဟံ တိပု သိယံ၊ သန္တံ မုဒု န ကမ္မနိ၊ ၄၃ ခု
ဥပတ္တိလေသဖြစ်ပုံ

မနုဉ်းခြင်း ထုရိုက်ခြင်းစသောအမှု၌ မခံခြင်း အရောင်
တလက်လက် မထွက်ခြင်း ကျိုးပဲ့တတ်ခြင်း၊ အဆင်တန်ဆာ ပြုခြင်းငှာ
အမှုသို့ မရောက်ခြင်း၊ ၄၃ ခု

စိတ်အညစ်အကြေးငါးမျိုး

ကာမစ္ဆန္တ ဗျာပါဒ ထိနမိဒ္ဓ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ၃၅၄

အညစ်အကြေးမရှိသော ရွှေသည် နူးညံ့၏၊ ပျော့ပျောင်း၏၊
ထုရိုက်ခြင်းငှာခံ၏၊ အရောင်တလက်လက်ထွက်၏၊ လက်စွပ် နားဆောင်း
လည်ဆွဲ ရွှေပန်းကုံးစသော တန်ဆာလုပ်ခြင်းငှာ သင့်လျော်သကဲ့သို့
အညစ်အကြေးမရှိသော စိတ်သည်လည်း နူးညံ့၏၊ ပျော့ပျောင်း၏၊
အမှု၌ခံ၏၊ အရောင်ထွက်၏၊ အာသဝေါတို့၏ ကုန်ကြောင်း
အရဟတ္တဖိုလ် အကျိုးငှာ တည်ကြည်၏၊ ၁၄

ပါဠိစီ ဇာတရူပံ မုဒုစ ကမ္မနိယဉ္စ ပဘဿရဉ္စ၊ နစ ပဘင်္ဂံ၊
သမ္မာ ဥပေတိ ကမ္မာယ၊ ယဿာ ယဿာစ ပိဋန္နနဝိကတိယာ
အာကင်္ခတိ၊ ယဒိ မုဒ္ဓိကာယ ယဒိ ကုဏ္ဍလာယ ယဒိ ဂီဝေယျကာယ
ယဒိ သုဝဏ္ဏမာလာယ၊ တဉ္စဿ အတ္ထံ အနုဘောတိ၊

မူလ ကမ္မနိယ ပဘဿရစိတ်၏အကျိုး

ဣဒ္ဓိဝိဓ အဘိညာဉ် ဒိဗ္ဗသောတ ပရစိတ္တဝိဇာနန ပုဗ္ဗေနိဝါသ
ဒိဗ္ဗစက္ခု အာသဝက္ခယအဘိညာဉ် ငါးမျိုးကို ရနိုင်ပါသည်။

၈

ပရစိတ္တဝိဇာနနအဘိညာဉ်

ဆောင် ရာ ဒေါ မော သံ၊ မ ဥတ် သံနှင့်၊ တဖန် ဝိမုတ်၊ နှစ်စီထုတ်၊
သရုပ် သောဠသ။

၄။ ဣဿီလသုတ်

၁။ သီလပျက်လျှင် သမ္မာသမာဓိပျက်၏။

၂။ သမ္မာသမာဓိပျက်က ဟုတ်မှန်စွာ သိသောဉာဏ်အမြင်ပျက်၏။

၃။ ဟုတ်မှန်စွာ သိသော ဉာဏ်ပျက်လျှင် ရုပ်နာမ် သင်္ခါရတို့၌
ငြီးငွေ့ကြောင်း ဗလဝရိပဿနာ ရုပ်နာမ် သင်္ခါရတို့မှ
ကင်းကြောင်း အရိယာမဂ်ပျက်၏၊ (နိဗ္ဗိဒါ ဝိရာဂ)၊

၄။ နိဗ္ဗိဒါ ဝိရာဂပျက်လျှင် ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန ပျက်သည်။ ၁၆

ပါဠိစိ သေယျထာဝိ ဘိက္ခဝေ ရုက္ခော သာခါပလာသသမ္ပန္နော၊
တဿ ပပဋိကာပိ ပါရိပူရိ ဂစ္ဆတိ၊ တစောပိ၊ ဖေဂ္ဂပိ၊
သာရောပိ ၄၉ခု

ဆောင် သီလ သမာ၊ ယထာ ဉာဏံ၊ နိဗ္ဗိဒံ၊ တဖန် ဝိမုတ္တိ၊
တစ်ပါးပျက်က၊ ဆက်ပျက်ရ၊ မှတ်ကြ ပမာသိ၊
ခက်၊ ပွေး၊ ခေါက်၊ ကာ၊ အနှစ်ပါ၊ ငါးဖြာ စပ်လေဘိ။

၅။ အနုဂ္ဂဟိတသုတ်

သီလ သုတ သာကစ္ဆာ သမထ ဝိပဿနာတို့ဖြင့်
ချီးမြှောက်အပ် သော သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် စေတောဝိမုတ္တိဖလာစ ဟောတိ
စေတောဝိမုတ္တိဖလာနိသံသုစ ပညာဝိမုတ္တိဖလာစ ဟောတိ
ပညာဝိမုတ္တိဖလာနိသံသာစ။ ၁၇

ဂါထာ သီလံ သုတေန သာကတ္ထံ၊ သမထေန အနုဂ္ဂဟာ၊
ဝိပဿနာနုဂ္ဂဟိတာ သမ္မာ၊ ဒိဋ္ဌိစ အာနိသံသကာ၊

၆။ ဝိမုတ္တာယတနသုတ်
ဝိမုတ္တာယတန ဖပါး

၁။ မြတ်စွာဘုရား အလေးပြုထိုက်သော အရာ၌တည်သော သီတင်းသုံးဖော် ဟောအပ်သော တရားကိုနာ၍ အနက် ပါဠိကို ထိုးထွင်း၍သိ၏။ သိသောရဟန်းမှာ နုသောပီတိဖြစ်၏။ နုသောပီတိ ဖြစ်သူ၏ ဗလဝပီတိ ဖြစ်၏။ ဗလဝပီတိ ဖြစ်သူ၏ ကိုယ် ငြိမ်း၏။ ငြိမ်းအေးသောကိုယ်ရှိသူသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာသူ၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ ၁၀

၂။ . . . သုံးဖော်က တရားမဟော၊ မိမိသင်ယူအပ် ကြားနာအပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါးတရားကို သူတပါးတို့အား ဟော၏. . .

၃။ . . . သူတပါးတို့အား မဟော၊ မိမိသင်ယူအပ် ကြားနာ အပ်ပြီးသော တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သရဇ္ဈာယ်၏ . .

၄။ . . မသရဇ္ဈာယ်၊ ကြားနာအပ် သင်ယူအပ်ပြီးသော တရားကို အဖန်ဖန် ကြံစည်သုံးသပ် ရှုမှတ်၏. .

၅။ . . မရှုမှတ်၊ သမာဓိနိမိတ်တခုကို ကောင်းစွာ သင်ယူအပ် စိတ်၌ပြုအပ် ဆောင်ရွက်မှတ်သားအပ်သည် မည်လောက်အောင် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍သိ၏။

ဆောင် နာ ဟော အံ ကြံ၊ ဆောင်ယူရန်၊

ငါးတန် လွတ် ကုန် ရောက်ကြောင်းတည်း။

နိဿယ သုခိနော(တဿ-ထိုရဟန်း၏)စိတ္တံ-သည်၊ သမာဓိယတိ-
အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိဖြင့် ကောင်းစွာတည်ကြည်၏။

တနည်း သုခိနော တဿ-သည်၊ စိတ္တံ-မိမိစိတ်ကို၊ သမာဓိယတိ-
အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိဖြင့် နိဗ္ဗာန်အာရုံ၌ ကောင်းမွန်
တည်တံ့စွာ ထားအပ်ထားနိုင်၏။ နိဿယ ၃၈။

၄။ သမာဓိသုတ်

ဆောင် ၃ နောင် ချမ်းသာ၊ ကိလေသာ အာမိသ၊ ကင်းပကုန်လတ်၊
ယောက်ျားမြတ်တို့၊ မှီအပ်ငြိမ်သက်၊ မွန်အေးချက်ကြောင့်၊ မပျက်သတိ၊
ထဘိ ဝင်စား၊ ဤငါးပါးသည်၊ တရားသမာဓိ ပွားကျိုးတည်း။

သမာဓိပွားသည့် ဖြစ်သော ဉာဏ် (၅)မျိုး

၁။ “ဤသမာဓိသည် ဝင်စားဆဲခဏမှာလည်းချမ်းသာ နောင်အခါ
လည်း ချမ်းသာ၏”ဟု မိမိသန္တာန်မှာပင် ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ် ဖြစ်၏။

၂။ “ဤသမာဓိသည် ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာ၏၊ ကာမာမိသ
ဝဇ္ဇာမိသ လောကာမိသမရှိ”ဟု မိမိသန္တာန်မှာပင် ပစ္စဝေက္ခဏာ...။

၃။ “ဤသမာဓိသည် ငြိမ်သက်၏၊ မွန်မြတ်၏။ ကိလေသာ
အပူငြိမ်းခြင်းကြောင့် ရအပ်၏၊ မြတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သောစိတ်၏
ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဧကဂ္ဂတာဖြင့် ရောက်အပ်သော အရဟတ္တဖိုလ်
သမာဓိတည်း။ လုံ့လပယောဂ အားထုတ်ခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သော
စိတ်ဖြင့်ကိလေသာတို့ကို နှိပ်ကွပ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသည်မဟုတ်”ဟု
မိမိသန္တာန်မှာပင် ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြစ်၏။ ၂၀

၄။ “ဤသမာဓိကို ဘုရားစသော ယောက်ျားမြတ်တို့မှီဝဲ အပ်၏”ဟု
ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် ဖြစ်၏။

၅။ “ငါသည် သတိရှိလျက် သမာပတ်ဝင်စားအံ့၊ သတိရှိလျက် သမာပတ်မှ ထအံ့”ဟု ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် ဖြစ်၏။

ပစ္စုပ္ပန်နှင့် နောင်အခါအကျိုးရှိ သမာဓိ အရဟတ္ထဖိုလ်သမာဓိ၊ မဂ္ဂသမာဓိဖြစ်သည်။ ၃၉ခု ၂၀ ပစ္စုပ္ပန်ချမ်းသာ အရဟတ္ထဖိုလ်ချမ်းသာ မဂ်ချမ်းသာ၊ ၃၅ ခု

သန္တ ပဏီတ ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း

ပဋိဝေဟေဆိုအပ်သော ဈာန်အင်္ဂါငြိမ်သက်သောကြောင့်၊ အာရုံ၏ ငြိမ်သက်ခြင်းကြောင့် အလုံးစုံသော ကိလေသာအပူ ငြိမ်းစေခြင်းကြောင့် သန္တ ပဏီတ၊ ၁၃ ၅၄ခု၊ ၄-၈

န သသင်္ခါရ နိဂ္ဂယုဝါရိတဂတော

ကြေညက်စွာ မလေ့လာရသေးသော သာသဝလောကီ သမာဓိ ကဲ့သို့ ကိလေသာပယောဂ အားထုတ်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် ကိလေသာတို့ကို နှိပ်ကွပ်၍ ဖြစ်လာသည်မဟုတ်၊ ၅၁ခု၊ ၄-၉

၈။ ပဉ္စင်္ဂိကသုတ်

အင်္ဂါ ၅ပါးရှိသော ဖြတ်သောသမာဓိ

ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန်ဝင်စားခြင်း။

၅။ ပစ္စဝေက္ခဏာနိမိတ်ကို ကောင်းစွာသင်ယူအပ် ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းအပ် ကောင်းစွာ ဆောင်ရွက်မှတ်သားအပ်၊ ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း။

သေယျထာပိ ဥဒကရဟဒေါ ဂမ္ဘီရော ဥဒ္ဓိဒေါဒကော၊ တဿ နေဝဿ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ အာယမုခံ၊ ဒေဝေါ စ ကာလေန ကာလံ သမ္မာ ဓာရံ နာနုပ္ပဝေစ္ဆယျ၊ အထခေါ တမ္ဘာဝ ဥဒကရဟဒေါ သီတာ ဝါရိဓာရာ ဥဒ္ဓိဇ္ဇိတွာ တမေဝ ဥဒကရဟဒံ သီတေန ဝါရိနာ အဘိသန္ဓေယျ ပရိသန္ဓေယျ ပရိပ္ပူရေယျ၊ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ သမာဓိဇေန ပီတိသုခေန အပ္ပုဋ္ဌံ ဟောတိ။ ၂၁

ဝိဝေကဇီတိသုခကရကောယ၌ ပျံ့နှံ့ပုံ (ပဈာန်)

ကျွမ်းကျင်သော ရေချိုးပေးသောဆရာ ရေချိုးပေးသော ဆရာ၏တပည့်သည် ကြေးခွက်၌ ရေချိုးဆပ်ပြာမှုန့်ကို လောင်းထည့်၍ ရေဖြင့် ဆွတ်ဖြန်းပြီး အခဲလုပ်အပ်သော ရေအစို့အစေးသည် ကပ်ရောက်အပ်သော ထက်ဝန်းကျင်ပျံ့နှံ့အပ်သော အတွင်းအပြင် နှံ့စပ်အောင် ဖြန့်အပ်သော ထိုရေချိုးဆပ်ပြာမှုန့်သည် ရေတစက်စက် မယိုထွက် သကဲ့သို့၊ ၂၁

သမာဓိဇီတိသုခ ကရကောယ၌ ပျံ့နှံ့ပုံ (ဒုဈာန်)

အထက်သို့ မေါက်ထွက်သော ရေရှိသော နက်သော ရေအိုင်၌ အရပ်လေးမျက်နှာမှ ရေဝင်ပေါက်လည်းမရှိ၊ ၁၀ရက် ၁၅ရက် တစ်ခါ မိုးမရွာသော်လည်း ထိုရေအိုင်မှ အေးသောရေအယဉ်သည် ဖောက် ထွက်၍ ထိုရေအိုင်ကိုပင် ရေအေးဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် စိုစွတ်စေ ပြည့်စေသကဲ့သို့၊ အလုံးစုံသော ရေအိုင်၏ အနည်းငယ်သော အရပ်ကိုလည်း ရေအေးဖြင့် မဖြန့်အပ်သော အရပ်မရှိသကဲ့သို့၊

နိဗ္ဗိတိကသုခ ကရကောယ၌ပျံ့နှံ့ပုံ (တတိယဈာန်)

ကြာဖြူ ကြာနီ ကြာညိုရှိရာ ရေကန် ပဒုမ္မာကြာရှိရာ ရေကန်၊
ပုဏ္ဏရိက်ကြာရှိရာ ရေကန်ဝယ် ရေ၌ဖြစ်၍ ရေ၌ကြီးပွားပြီး၊ ရေမှ
မပေါ်ထွက်သေးသော ကြာဖြူ ကြာနီ ကြာညို ပဒုမ္မာကြာ
ပုဏ္ဏရိက်ကြာ တို့သည် အရင်းအဖျားတိုင်အောင် ရေအေးဖြင့်
ထက်ဝန်းကျင် စိုစွတ် ပြည့်နေသကဲ့သို့၊ ထိုရေကန်၌ အလုံးစုံသော
ကြာတို့၏ ရေအေးဖြင့် မဖြန့်အပ်သော အနည်းငယ်သော
အရပ်မရှိသကဲ့သို့၊

ကရကောယကို စင်ကြယ်သော စိတ်ဖြင့်ဖြန့်ပုံ (စတုတ္ထဈာန်)

ဦးခေါင်းနှင့်တကွဖြစ်သော တကိုယ်လုံးကို အဝတ်ဖြူ
ခြုံထားသော ယောက်ျား၏ အဝတ်ဖြင့် မဖြန့်အပ်သောအရပ်
မရှိသကဲ့သို့၊

သေယျထာပိ ပုရိသော သြဒါတေန ဝတ္ထေန သသိသံ
ပါရူပိတွာ နိသိန္နော အဿ၊ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ
သြဒါတေန ဝတ္ထေန အပ္ပုဋ် အဿ၊

သေယျထာပိ ဥပ္ပလိနိယံဝါ ပဒုမိနိယံဝါ ပုဏ္ဏရိကိနိယံဝါ ဥဒကေ
ဇာတာနိ သံဓမ္မာနိ ဥဒကာနုဂ္ဂတာနိ အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသိနိ၊ တာနိ
ယာဝစဂ္ဂါ ယာဝစ မူလာ သီတေန ဝါရိနာ အဘိသန္ဓာနိ ပရိသန္ဓာနိ
ပရိပူရာနိ ပရိပ္ပုဋ္ဌာနိ၊ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတံ ဥပ္ပလာနံဝါ ပဒုမာနံဝါ
ပုဏ္ဏရိကာနံဝါ သီတေန ဝါရိနာ အပ္ပုဋ် အဿ၊

ပါဠိစိအနက်စပး

ဒက္ခော နှာပကောဝါ နှာပကန္တေဝါသီဝါ ကံသထာလေ
နှာနိယစုဏ္ဏာနိ အာကိရိတွာ ဥဒကေန ပရိပ္ပေါသကံ ပရိပ္ပေါသကံ
သန္ဓေယျ။ သာယံ နှာနိယပိဏ္ဏိ သွေဟာနဂတာ သွေဟပရေတာ
သန္တရဗဟိရာ ဖုဋ္ဌာ သွေဟေန န စ ပဏ္ဍရိနီ။ပ။ နာဿ ကိဉ္စိ
သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ သမာဓိဇေန ပီတိသုခေန အပ္ပုဋ် ဟောတိ၊
သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဥဒကရဟဒေါ ဂမ္ဘီရော ဥဠိဒေါဒကော၊

သော ဣမမေဝ ကာယံ ပရိသုဒ္ဓေန စေတသာ ပရိယောဒါတေန
ဖရိတွာ နိသိန္နော ဟောတိ၊ နာဿ။ ပ ။ အပ္ပုဋ် ဟောတိ။ ၂၅ခု

သမေ ဘူမိဘာဝေ ပေါက္ခရဏီ စတုရံသာ အာလိဗဒ္ဓါ ပူရာ
ဥဒကဿ သမတိတ္ထိကာ ကာကပေယျာ၊ ၂၆

ပါဠိစိ

သုဘူမိယံ စတုမဟာပထေ အာဇဉရတော ယုတ္တော အဿ
ဌိတော ဩဓတ္ထပတောဒေါ၊ တမေနံ ဒက္ခော ယောဂ္ဂါစရိယော အဿ
ဒမ္မသာရဏိ အဘိရူဟိတွာ ဝါမေန ဟတ္ထေန ရသ္မိယော ဂဟေတွာ
ဒက္ခိဏေန ဟတ္ထေန ပတောဒံ ဂဟေတွာ ယေနိစ္ဆကံ ယဒိစ္ဆကံ
သာရေယျပိ ပစ္စသာရေယျပိ၊

သမာဓိ ကြောင့်ရသော အဘိညာဉ် ၅-မျိုး
ဣဒ္ဓိဝိဓ ဒိဗ္ဗသောတ ပရစိတ္တဝိဇာနန ပုဗ္ဗေနိဝါသ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ၂၇

၉။ စင်္ကြံသွားရခြင်းအကျိုး

စင်္ကြံသွားရခြင်းအကျိုး

ခရီးရှည်သွားနိုင်ခြင်း ကြိုးစားအားထုတ်နိုင်ခြင်း အနာရောဂါ
နည်းခြင်း၊ စားအပ် သောက်အပ် ခဲအပ် လျက်အပ်သော အစာသည်
ကောင်းစွာ ကြေညက်ခြင်း၊ စင်္ကြံသွားခြင်းကြောင့် ရအပ်သော
သမာဓိသည် ကြာမြင့်စွာ တည်ခြင်း၊ ၁၉ခု

ဆောင် ခရီးသွားနိုင်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်လည်း၊ ကြံ့ခိုင်ရောဂါ၊
ကင်းစင်ကွာ၍၊ အစာကြေဘိ၊ သမာဓိတည်ပြန်၊
အင်ငါးတန်၊ စင်္ကြံအကျိုးတည်း။

၁၀။ နာဂိတသုတ်

မြတ်စွာဘုရား၏အလုပ်အကျွေး အရှင်နာဂိတ။

လာဘသက္ကာရသိလောက

“ဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာသား ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့သည် များစွာသော
ခဲဘွယ် ဘောဇဉ်ကိုယူ၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် ရဟန်းသံဃာကို ရည်စူးပြီး
တံခါးမုခ်ပြင်ဘက်၌တည်နေကြပါသည်ဘုရား”ဟု အရှင်နာဂိတက
လျှောက်ရာ- ၂၆

နာဂိတ.. ငါဘုရားသည် အခြံအရံအကျော်အစောနှင့်
မဆက်ဆံလို၊ အခြံအရံအကျော်အစောသည်လည်း ငါဘုရားနှင့်
မဆက်ဆံစေလို၊ နာဂိတ ဤကာမမှ ထွက်မြောက်မှု ချမ်းသာ
ကိလေသာတို့မှ ကင်းဆိတ်မှုချမ်းသာ ငြိမ်းအေးမှုချမ်းသာ အရိယာ
မဂ်ကို ဖြစ်စေတတ်သောချမ်းသာကို အလိုရှိတိုင်း မပင်မပန်း

ချမ်းချမ်းသာသာ မရသူသည် မစင်ချမ်းသာ ငိုက်မျဉ်းမှုချမ်းသာ
 လာဘ်ပူဇော်သက္ကာရ အကျော်အစောချမ်းသာကိုသာယာရာ၏။
 ကာမမှ။ ပ။ တတိယောချမ်းသာကို အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်း
 ရလေ့ရှိသော ငါဘုရားသည် အဘယ်မှာ မစင်ချမ်းသာ။ပ။
 အကျော်အစော ချမ်းသာကို သာယာနိုင်မည်နည်း။ ၅၁ခု

ဗုဒ္ဓဇနာကံသို့ လိုက်ကြခြင်းအကြောင်း

မြတ်စွာဘုရား၏သီလ ပညာတော်သည် အစဉ်တစိုက်
 လိုက်သွား ရလောက်အောင် မြင့်မြတ်သောကြောင့် နိဂုံး ဇနပုဉ်နေသူ
 လူတို့သည် မြတ်စွာဘုရားနောက်သို့ လိုက်ကြရပါသည်။

နိဿန္န ၅မျိုး

၁။ စားအပ် သောက်အပ် ခဲအပ် လျက်အပ်သောအစာ၏
 ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်ဖြစ်ခြင်းအကျိုး၊

၂။ ချစ်အပ်သူတို့၏ သေဆုံးခြင်း တရပ်တကျေး ထွက်ပြေး
 ခြင်းကြောင့် ဝမ်းနည်းခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်း
 ရဲခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းအကျိုး၊

၃။ အသုဘနိမိတ်ကို အဖန်ဖန်အားထုတ်သောရဟန်း၏
 သုဘနိမိတ်၌ စက်ဆုပ်ဘွယ်၏အဖြစ် ကောင်းစွာတည်ခြင်းအကျိုး၊

၄။ ဖဿာယတနတရား၆ပါးတို့၌ အနိစ္စဟုအဖန်ဖန် ရှုလေ့
 ရှိသူ၏ ဖဿ၌စက်ဆုပ်ဘွယ်၏အဖြစ် ကောင်းစွာ တည်ခြင်းအကျိုး၊

၅။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၅ပါး တို့၌ အဖြစ်အပျက်ကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့
 ရှိသူ၏ဥပါဒါနတရားတို့၌ စက်ဆုပ်ဘွယ်၏အဖြစ်ကောင်းစွာတည်ခြင်း၊

ဆောင် စား-ချစ်-အသုဘ၊ ဖဿယတနံ၊ ဥပါဒါနံ၊ ခန္ဓံ နာဂိတ၊

၄။ သုမနဝဂ်

သုမနသုတ်

ရထားငါးရာ အခြံအရံမင်းသမီး ငါးရာရသူများ

၁။ ဗိမ္ဗိသာရမင်း၏သမီး စုန္နီမင်းသမီး ရာဇဂြိုဟ်မြို့၊

၂။ ဓနုဥယျာဉ်ဌေး၏သမီး ဝိသာခါ သာကေတမြို့၊

၃။ ကောသလမင်း၏သမီး သုမနာ သာဝတ္ထိမြို့၊ ၃၅ခု၊

သုမနာမင်းသမီးနှင့် အတူတရားရသူများ

သုမနာမင်းသမီး၏ အခြံအရံအမျိုးသမီးငါးရာ အခြားသော
ကလေးမ ငါးရာ မာတုဂါမင်းရာ ဥပါသကာငါးရာ၊ ၃၉ခု၊ ၄-၁၅

အသက်ရှည်ရန် ဒါနလို မလို

သဒ္ဓါ သီလ ပညာချင်းတူကြသော သာဝကနှစ်ယောက်
တို့သည် ဤလူ့ပြည်မှ စုတေပြီး နတ်ပြည် ရောက်လျှင် ပေးလှူသူသည်
မပေးလှူသူကို အသက်ရှည်ခြင်း အဆင်းလှခြင်း ချမ်းသာကြီးခြင်း
အခြံအရံ အကျော်အစော အကြီးအကဲဟူသော တရားငါးမျိုးတို့ဖြင့်
လွှမ်းမိုး၍ ယူနိုင်သည်။ ထိုသူတို့ နတ်ပြည်မှ စုတေ၍ လူ့ပြည်သို့
ပြန်ရောက်လာလျှင်လည်း လူ၌ဖြစ်သော အသက်ရှည်ခြင်း။ပ။
လွှမ်းမိုး၍ ယူနိုင်သည်။

ထိုသူတို့သည် ရဟန်းပြုသွားလျှင်လည်း ပေးလှူသူသည်
မပေးလှူသူကို “သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း ဆေးတို့ကို ဝတ်ရုံ သုံးစွဲ
တော်မူပါ”ဟု ဒါယကာတို့က အထူးတောင်းပန် လျှောက်ထား၍
ဝတ်ရုံသုံးစွဲရသည်သာများ၍ ထိုကဲ့သို့ အထူးမတောင်းပန်ပဲ ဝတ်ရုံသုံးစွဲ

ရသည်မှာ နဲနဲပါးပါးသာရှိသည်။

သီးတင်းသုံးဖော် ရဟန်းတော်တို့သည် မြတ်နိုးဖွယ် ကာယကံ
ဝစီကံ မနောကံကို များစွာပြုကြ၍ မမြတ်နိုးဖွယ် ကာယကံ ဝစီကံ
မနောကံကို အနည်းငယ်သာ ပြုကြ၏။ မြတ်နိုးဖွယ် ကိုယ်စိတ်တို့ဖြင့်
ကျင့်ဆောင် ခြင်းကို များစွာကျင့်ဆောင်ကြ၍ မမြတ်နိုးဖွယ်
ကိုယ်စိတ်တို့ဖြင့် ကျင့်ဆောင်ခြင်းကို အနည်းငယ်သာ ကျင့်ဆောင်
ကြခြင်း တရားငါးမျိုးတို့ဖြင့် သိမ်းယူနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့်
“အသက်ရှည်ရန် ဒါနမလို”ဟူသောစကား မမှန်ပါ။ ၂၉ခု ၂၇
ထူးခြားမှုမရှိ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်လျှင် ထူးခြားမှုမရှိတော့။

၂။ စုန္တိသုတ်

စုန္တိမင်းသမီး အခြံအရံ ရထားငါးရာ အမျိုးသမီးငါးရာ၊

စုန္တမင်းသား ဟောပြောချက်

ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်၍ ပါဏာတိပါတာစသည်မှ
ရှောင်ကြဉ်သူ သေလျှင် နတ်ပြည်ရောက်ရသည် (အကျယ်ဆိုပါ)။

ဘုရားတရားသံဃာ၌ ကြည်ညိုသူ နတ်ပြည်ရောက်

၁။ ခြေမရှိသကဲ့သို့ ခြေနှစ်ချောင်းရှိသကဲ့သို့ ခြေလေးချောင်းရှိ
သကဲ့သို့ ရုပ်ရှိသကဲ့သို့ ရုပ်မရှိသကဲ့သို့ သညာရှိသောသကဲ့သို့ သညာမရှိသော
သကဲ့သို့ သညာရှိသည်လည်းမဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်သော
သကဲ့သို့တွင် မြတ်စွာဘုရားသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၍
အမြတ်ဆုံးမြတ်စွာ ဘုရား၌ ကြည်ညိုသူတို့သည် အမြတ်ဆုံး၌
ကြည်ညိုကြသည်ဖြစ်၍ မြတ်သောအကျိုးကို ရကြသည်။

၂။ သင်္ခတတရားတို့တွင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၍ အမြတ်ဆုံးမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး၌ ကြည်ညိုသူတို့သည် အမြတ်ဆုံး အကျိုးကို ရကြသည်။

၃။ သင်္ခတ အသင်္ခတတရားတို့တွင် မာနစသည်တို့၏ မယစ်မှုးရာ သုံးဆောင်ခံစားလိုသော တဏှာကို ပယ်ဖျောက်ရာ အာလယကို ပယ်နှုတ်ရာ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ပြတ်ရာ တဏှာ၏ကုန်ရာ မတပ်မက်ရာ ဝဋ်ဒုက္ခချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၍ အမြတ်ဆုံး နိဗ္ဗာန်၌ ကြည်ညိုသူတို့ အမြတ်ဆုံးအကျိုးကို ရကြသည်။

၄။ သံဃာ ဂိုဏ်းတို့တွင် အာဟုနေယျစသောဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်စွာဘုရား၏ သာဝကသံဃာသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၍ အမြတ်ဆုံးသံဃာ၌ ကြည်ညိုသူတို့သည် အမြတ်ဆုံးအကျိုးကို ရကြသည်။

သီလဖြည့်လျှင် နတ်ပြည်ရောက်

၅။ သီလတို့တွင် အရိယာတို့နှစ်သက်အပ်သော မဂ်ဖိုလ် နှင့်ယှဉ်သော သီလသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၍ မကျိုးမပေါက် မပြောက် မကြားသော တဏှာကျွန်အဖြစ်မှလွတ်သော ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်း အပ်သော သမာဓိကိုဖြစ်စေတတ်သော သီလတို့ကို ပြည့်စုံအောင် ဖြည့်ကျင့်သူသည် နတ်ပြည်ရောက်သည်။

၃။ ဥဋ္ဌဗာသုတ်

လေးပါးသာ ဆွမ်းစားပင့်ခြင်းအကြောင်း
အိမ်၌ ကြီးကျယ်ခန်းနားသော မင်္ဂလာသဘင် ဆင်ယင်

၂၀

ကျင်းပ ချိန်တွင် လူအများစည်းဝေးကြမည်ဖြစ်၍ ရဟန်းသံဃာကို ပြုစုနေရလျှင် လူတို့ကို ချီးမြှောက်ရာ မရောက်၊ များစွာသော ရဟန်း သံဃာအလယ်၌ ငယ်ရွယ်သော အမျိုးသမီးတို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဩဝါဒပေးလျှင် တွန့်ဆုတ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဩဝါဒကို ခံယူ နိုင်မည် မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် ဘဒ္ဒိယမြို့နေ မေဏ္ဍကသူဌေး၏မြေး ဥဂ္ဂသည် ၄ပါးသာ ပင့်ပါသည်။ ၃၇၊ ၃၉ခု သတို့သမီးတို့ရောက်ရာဘုံ နိမ္မာနရတီဘုံ၊ ၃၇ခု

လက်ထပ်မင်္ဂလာ ဒေသနာ

၁။ အကျိုးကိုလိုလားကြ သနားစောင့်ရှောက်ကြသည်ဖြစ်၍ မိဘတို့ ပေးစားသောလင်၏ အလျှင်ထ၍ နောက်မှ အိပ်ပါ။ လုပ်ရမည့် အလုပ်ကို မေးပါ။ မြတ်နိုးဘွယ်ကိုပြု၍ ချစ်ဘွယ်စကား ပြောကြားပါ။

၂။ လင်၏ လေးစားထိုက်သော မိဘ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ရိုရိုသေသေ လေးလေးစားစား မြတ်မြတ်နိုးနိုး ပူဇော်ပါ။ မိမိထံမှောက် ရောက်လာသော လေးစားသင့်သူတို့ကို နေရာ၊ ရေဖြင့် ပူဇော်ပါ။

၃။ လင်၏ အိမ်တွင်းရေးဖြစ်သော သိုးမွေး ဝါချည် လုပ်ငန်း၌ ကျွမ်းကျင်ရမည်။ မပျင်းရိရ၊ ထိုထိုအလုပ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော စူးစမ်းဆင်ခြင်တတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံရမည်။

၄။ လင်၏ အိမ်တွင်းနေသူဖြစ်သော ကျွန် အစေခံ အလုပ် သမားတို့ ပြုမပြုသောအရာကို သိအောင် လုပ်ပါ။ မကျမှသာသူတို့ အားရှိ မရှိကိုသိပါ။ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကိုလည်း အသီးသီး မိမိတို့ ရထိုက်သော ဝေစုဖြင့် ခွဲခြားဝေဘန်ပါ။

၅။ လင်ဆောင်ယူအပ်သော ဥစ္စာ စပါး ရွှေ ငွေများကို

အစောင့် အရှောက်ဖြင့် လုံခြုံအောင် ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ပါ။
ထိုဥစ္စာ စပါး ရွှေငွေတို့၌ အပျော်မကျူး၊ မခိုးဝှက် မဖျက်ဆီးသူ
ဖြစ်ရမည်။ ပုရိသ သုရာဓုတ္တကိုယူ။

ဆောင် လင့်အလျင်ထ၊ လင့်နောက်မှ အိပ်ခါ၊ လုပ်စရာမေး၊
အကြိုက်ပေးသား၊ ချစ်စကားဆို၊ လင်မိအိုနှင့်၊ ဖအိုပုဏ္ဏား၊ ရဟန်းများဟူ၊
လေးစားထိုက်သူ၊ ပူဇော်လေးမြတ်၊ အိမ်တွင်းရပ်မှ၊ ဥဏ္ဏကပ္ပါ၊
အလုပ်မှာကျွမ်း၊ မှုထမ်းကျွန်စေ၊ အိမ်တွင်းနေတို့၊ အထွေထွေ အလုပ်၊
လုပ်မလုပ်သိ၊ ဂိလာနတွေ၊ ခွဲခြမ်းဝေ၍၊ ရွှေငွေစပါး၊ လင်စုထားလည်း၊
ပျော်ပါးမကျူး၊ သေမကျူးဖက်၊ မခိုးဝှက်နှင့်၊ မဖျက်ဆီးငြား၊
စောင့်ထိန်းထားသည်၊ ၅ပါးရှင်မ ကျင့်ဝတ်တည်း။

၄။ သီဟသေနာပတိသုတ်

သန္တိန္ဒြိကခါနုပလ ၄-ပါး၊ သမ္မရာယိက ၁ပါး

- ၁။ အလှူရှင်ကို လူအများ ချစ်မြတ်နိုးခြင်း၊
 - ၂။ ဒါနရှင်ထံ ကိလေသာငြိမ်းပြီးသော သူတော်ကောင်းတို့
ချဉ်းကပ်ခြင်း၊
 - ၃။ ကောင်းသော ကျော်ဇောသံ ပျံ့နှံ့၍တက်ခြင်း၊
 - ၄။ ခတ္တိယ ဗြာဟ္မဏ ဂဟပတိ သမဏပရိသတ်သို့ ကြောက်ရွံ့
ခြင်းကင်း ရဲတင်းစွာ မျက်နှာကြည်လင်စွာ ချဉ်းကပ်ရခြင်း။
 - ၅။ သေလျှင် နတ်ပြည်ရောက်ရခြင်း။ ၂၆၊ ၃၃၊ ၅၂-၇
- ဆောင် အများချစ်အပ်၊ သူမြတ်တို့ချဉ်း၊ ကောင်းသတင်းကြွယ်၊
ပွဲလယ် ဝင့်ရဲ၊ ခန္ဓာစသော်၊ ရောက်မြနတ်ထံ၊
ဤငါးတန်သည်၊ မှတ်ရန် ဒါန၊ ကျိုးငါးဝါ

၂၂

နာဟံ ဘဂဝတော သဒ္ဓါယ ဂစ္ဆာမိ၊ အဟမ္ဘိ ဇာနာမိ

ဤဝါနအကျိုးတို့ကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်မပါဘဲ မြတ်စွာဘုရား
အပေါ်၌ ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါသက်သက်ဖြင့် သိသည် မဟုတ်ပါ။ တပည့်
တော် ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သိပါသည်။

၅။ ဝါနာနိသံသသုတ်

ဝါနအကျိုးငါးမျိုး

၄။ လူတို့၏ ၅-ပါးသီလမှ မကင်းခြင်း၊ ကြွင်းတူပြီ၊ ၃၈၃

၆။ ကာလဝါနသုတ်

ကာလဝါန ၅-မျိုး

ဧည့်သည်အား ပေးခြင်း ခရီးသွားအား ပေးခြင်း ဂိလာနအား ပေးခြင်း၊
ငတ်မွတ် ခေါင်းပါးရာအခါ၌ ပေးခြင်း၊

၅။ အသစ်ဖြစ်သော ကောက်စပါး သစ်သီးတို့ကို သီလရှိသူတို့အား
ရှေးဦးစွာလှူခြင်း။

ဆောင် အာ-ဂမိက၊ ဂိလာနနှင့်၊ ဒုဗ္ဘိက္ခ-သီလံ၊

ဤငါးတန်၊ မှတ်ရန် ကာလ၊ ငါးမျိုးရ။

၄၇။ ဧဘာဇနသုတ်

ဘောဇဉ်လှူရ ကျိုးငါးဝ

နတ် လူတို့၌ ဖြစ်သော အသက် အဆင်း ချမ်းသာ ခွန်အား
ဉာဏ် ပညာတို့ကို ရနိုင်ပါသည်။

၈။ သဒ္ဓသုတ်

သဒ္ဓါရှိသူရထိုက်သော အကျိုး (၅)မျိုး

- ၁။ ကိလေသာငြိမ်းပြီးသော သူတော်ကောင်းတို့သည် သဒ္ဓါရှိသူကိုသာ မေတ္တာဖြင့် ချီးမြှောက်တော်မူကြ၍ သဒ္ဓါမရှိသူကို မချီးမြှောက်ကြ၊
- ၂။ သဒ္ဓါရှိသူကို ချဉ်းကပ်၍ သဒ္ဓါမရှိသူကို မချဉ်းကပ်ကြ၊
- ၃။ သဒ္ဓါရှိသူ၏ ပစ္စည်း ၄ပါးကိုသာ ခံယူ၍ သဒ္ဓါမရှိသူ၏ ပစ္စည်းကို မခံယူကြ၊
- ၄။ သဒ္ဓါရှိသူကိုသာ တရားဟော၍ သဒ္ဓါမရှိသူကို တရားမဟောကြ
- ၅။ သေလျှင် နတ်ပြည်ရောက်ရခြင်း၊ ၅၂၃-ခုရက

ဆောင် ချီးမြှောက် ချဉ်းကပ်၊ လှူခံတတ်၍၊ ဟောအပ်တရား၊
 နတ်ပြည်လား၊ ငါးပါးသဒ္ဓါ၊ ကျိုးများစွာ၊ ၃၆

၉။ ပုတ္တသုတ်

မိဘတို့က သားသမီးအပေါ်မျှော်လင့်ချက် ၅-မျိုး

- ၁။ ငါတို့က မွေးမြူအပ်သည်ဖြစ်၍ ငါတို့ကို ပြန်၍ မွေးမြူလတံ့၊
- ၂။ ငါတို့၏ မင်းစိုးရာဇာနှင့်စပ်၍ ဖြစ်သောကိစ္စကို ပြုလတံ့၊
- ၃။ အမျိုးအနွယ် ကြာမြင့်စွာ တည်လတံ့၊ ၃၇
- ၄။ ငါတို့၏ အမွေကို သိမ်းပိုက်ရစ်လတံ့၊
- ၅။ တမလွန်ဘဝသို့ ပြောင်းသွားသော ငါတို့အား ကုသိုလ်အဖို့ကို ပေးဝေလတံ့၊ ၃၀၊ ၃၇၊ ၂၂၃

ဘတောဝါ နော ဘရိသတိ

ငါတို့က နို့တိုက်ခြင်း လက်ခြေတို့ကို တိုးပွားစေခြင်းဖြင့်
မွေးမြူအပ် စောင့်ရှောက်အပ်သော် ငါတို့ကြီးရာအခါ၌ ခြေလက်
ဆေးခြင်း ယာဂုထမင်း စသည်ပေးခြင်းဖြင့် မွေးမြူလတံ၊ ၄-၂၁ ၃၉ခု

၁၀။ မဟာသာလပုတ္တသုတ်

ဟိမဝန္တာတောင်ကိုမှီ၍ သစ်ပင်ကြီးများ ကြီးပွား
သစ်ကိုင်းငယ် သစ်ရွက်ဟူသော ရွက်ချပ်၊ အခေါက်၊ အပွေး၊
အကာ၊ အနှစ်တို့ဖြင့် ကြီးပွားကြသည်။ ၅၂ခု

သဒ္ဓါရှိသူကိုမှီ၍ အိမ်နေသူများ ကြီးပွား

သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာဖြင့် ကြီးပွားကြသည်။ ၂၂၊ ၅၂ခု

၅။ ဗုဒ္ဓရာဇဝင်

၁။ အာရိယသုတ်

၁။ အာရိယသာဝကော ဥဌာနဝိရိယာဓိဂတေဟိ ဘောဂေဟိ
ဗာဟာဗလပရိစိတေဟိ သေဒါဝက္ခိတ္တေဟိ ဓမ္မိကေဟိ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ
အတ္တာနံ သုခေတိ ပိဏေတိ သမ္မာ သုခံ ပရိဟရတိ၊ မာတာပိတရော
ပုတ္တဒါရဒါသကမ္မကရပေါရိသေ သုခေတိ ပိဏေတိ သမ္မာ... ၃၇

၂။ --- ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ မိတ္တာမစ္စေ သုခေတိ ပိဏေတိ သမ္မာ---

၃။ ... ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ ဘောဂေဟိ မီး ရေ မင်း သူခိုး မချစ်အပ်သော
အမွေခံ သားသမီးဆိုးတို့၌ စည်းစိမ်တို့ဖြင့် ပိတ်ပင်တားဆီး၍
မိမိကိုယ်ကို ဘေးရန်ကင်းကွာ ကျမ္မာ ချမ်းသာအောင် ပြု၏။

၄။ . . . ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ ဆွေမျိုး ဧည့်သည် ရှေးက သေလွန်ပြီးသော ဆွေမျိုး မင်း နတ်တို့အား ပေး၏။

၅။ . . . ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ မာန်ရစ်ခြင်း မေ့လျော့ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၍ ကောင်းသောအမှုဝယ် မွေ့လျော်ခြင်း၌ သက်ဝင်ကြသော တကိုယ် တည်းကို ဆုံးမတတ် ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေတတ်သော ရဟန်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အထက်နတ် ၆၁ တို့၌ ကံအကျိုးကိုပေးသော ရူပါရုံ စသည်တို့ဖြင့် လွန်စွာကောင်းမြတ်သော နတ်ပြည်ကိုထိုက်သော ချမ်းသာသော အကျိုးရှိသော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေနိုင်သော အလှူကို တည်စေ၏။

၃၉

၂။ သပ္ပာဒ်သီလသုတ်

သပ္ပာဒ်သော ကုလေ ဇာယမာနော ဗဟုနော ဇနဿ အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဟောတိ၊ မာတာပိတူနံ . . . ပုတ္တံဒါရဿ . . ဒါသကမ္မကရပေါရိသဿ . . မိတ္တာမစွာနံ . . သမဏဗြာဟ္မဏာနံ အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဟောတိ၊

၃။ ဣန္ဒြေသုတ်

ဣဌ ကန္တ မနာပ ဗုလ္လဘတရား ဂ္ဂပါး ၃၇၃
အသက်ရှည်၊ အဆင်းလှ၊ ချမ်းသာ၊ အခြံအရံများခြင်း၊ နတ်ပြည်။
ဣဌတရားဂ္ဂပါးကို တောင့်တ၍ မရနိုင်၊
တောင့်တ၍ ရနိုင်လျှင် အဘယ်သူသည် အဘယ်တရားမှ ဆုတ်ယုတ်နိုင်တော့မှာနည်း၊ ၄၄၃

ဣဌတရားများ လိုလားသူသည်
ဒါနသီလစသော ကောင်းမှုအကျင့်ကို ကျင့်ရမည်၊ ၄၄၃

၂၆

ဒိဋ္ဌေဓမ္မေစ ယောအတ္ထော၊ ယေစတ္ထော သမ္ပရာယိကော၊
အတ္တာဘိသမယာ ဓီရော၊ ပဏ္ဍိတောတိ ပဝုစ္စတိ၊ ၁၇၃

“တဒတ္တာဘိသမယာ”ဟုဆိုလိုလျက်-တ တစ်လုံးချေထားည်ဟု
ကြံ၍ ထိုစီးပွားနှစ်မျိုးကို ရခြင်းကြောင့်၊ ဓီရော-ပညာဖြင့် နှစ်ပါးသော
စီးပွားကို ယူတတ်သူကို၊ ကိတန္တသမာသ်၊
တနည်း ပညာရှိကို၊ တဒ္ဓိတ်ပုဒ် ဘာဠိ ပ-၃၅၇

၄။ မနာပခါယိသုတ်

ဥဂ္ဂသူကြွယ်လှူဝါန်းပုံ လှူဝါန်းသောဝတ္ထု၊

“မြတ်နိုးဘွယ်ကို လှူသူသည် မြတ်နိုးဘွယ်ကိုရ၏”ဟု ကြားဘူးပါသည်

၁။ တပည့်တော်၏ အင်ကြင်းပန်းပွင့်နှင့် တူသော
ခဲဘွယ်သည် မြတ်နိုးဘွယ်ကောင်းပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် သနားသမှု
အကြောင်းပြု၍ တပည့်တော်၏ အင်ကြင်းပန်းပွင့်နှင့်တူသော မုန့်
ခဲဘွယ်ကို ခံယူတော်မူပါ။

၂။ တပည့်တော်၏ ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်သော ဆီးသီးပါရှိသော
ဝက်ပျိုးသားဟင်းသည် မြတ်နိုးဘွယ်ကောင်းပါ၏. . .

၃။ တပည့်တော်၏ ကန်ငွန်းရွက် ဆီပျံ့ကြော်ဟင်းသည်
မြတ်နိုးဘွယ် ကောင်းပါ၏. . .

၄။ တပည့်တော်၏ ရွှေးချယ်ဖယ်ထုတ်အပ်သော စပါးလုံး
ခဲလုံး စသည်ရှိသော များသော ပဲဟင်း အသားဟင်းရှိသော သလေး
ဆွမ်းသည် မြတ်နိုးဘွယ်ကောင်းပါ၏. . .

၅။ တပည့်တော်၏ ကာသိတိုင်းဖြစ် အဝတ်သည် မြတ်နိုး

ဘွယ် ကောင်းပါ၏...

၆။ ပလ္လင်္ကော ဂေါနကတ္တကော ပဋုလိကတ္တကော ကဒလိမိဂ
ပဝရပစ္စတ္တရဏော သဉတ္တရစ္ဆဒေါ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနော၊

၇။ တစ်သိန်းကျော်တန် စန္ဒကူးယှဉ်ချပ်သည်၊ ၄၂၃
သယနမန္တပါနံ၌ သယနငါးမျိုး ဂေါနကတ္တကော စသည်၊ ၄၃၃

ဝက်သားဟင်းလေးချက်နည်း

ချိုသောအရသာရှိသော ဆီးသီးတို့ဖြင့် ဇိယာအစရှိသော
အဆောက်အဦးတို့ကို ရောစပ်၍ ချက်ထားအပ်သော တစ်နှစ်သား
အရွယ်ရှိ ဝက်ပျိုသားဟင်း၊ ၄၄၃

အမေး ဝက်သားဟင်းစီမံစဉ် အရိယာဖြစ် မဖြစ်၊ မနောမယံ
ကာယံကို ထောက်၍ အရိယာဖြစ်ပါသည်၊ ၄၃၃

နိဗ္ဗာန်ကို မြင်သော ဥဂ္ဂသူကြွယ်၏တရား
အောက် မဂ် ၃-ပါး၊ အောက်ဖိုလ် ၃-ပါး၊ ရူပပဉ္စမဈာန်၊ ၄၆၃

၅။ ပုညာဘိသန္ဓသုတ်

ပဉ္စ ပုညာဘိသန္ဓာ ကုသလာဘိသန္ဓာ သုခဿာဟာရာ
သောဝဂ္ဂိကာ သုခဝိပါကာ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ ဣဋ္ဌာယ ကန္တာယ
မနာပါယ ဟိကာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ-

၁။ ရဟန်းသည် ဒကာ၏သင်္ကန်းကို သုံးစွဲရင်း
အတိုင်းအရှည် မရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိသို့ ရောက်၍နေလျှင်
ထိုသင်္ကန်း ဒကာမှာ အတိုင်းအရှည်မရှိသော အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ်
မြတ်နိုး အပ်သော မြစ်ရေအယဉ်နှင့်တူသော ကောင်းမှုဖြစ်သည်။

၂၈

၂။ ရဟန်းသည် ဒကာ၏ ဆွမ်းကို သုံးစွဲရင်း အတိုင်းအရှည် . .

၃။ ရဟန်းသည် ဒကာ၏ ကျောင်းကို သုံးစွဲရင်း အတိုင်း

၄။ ရဟန်းသည် ဒကာ၏ ဆေးကို သုံးစွဲရင်း အတိုင်းအရှည် . . .

၅။ ရဟန်းသည် ဒကာ၏ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို သုံးစွဲရင်း . .

ရက်လည်ဆွမ်းကျွေး သေပြီး သုံးရက်ကြာမှ ကျွေးပါ။ ၃၄၃၊ ၄-၂၂

ကုသိုလ်ကောင်းမှုပမာဏ

မဟာသမုဒြာရှိ ရေတို့သည် ပြည်ပေါင်းဘယ်လောက်၊
ပြည်အရာ ပြည်အထောင် ပြည်အသိန်း ဘယ်လောက်ဟု ရေပမာဏကို
မယူနိုင်သကဲ့သို့ ဤပုညာဘိသန္ဓ ကုသလာဘိသန္ဓနှင့် ပြည့်စုံသော
အရိယာသာဝက၏ ကောင်းမှုပမာဏကိုလည်း ဤ၍ဤမျှ ဂဏန်းချ၍
ပြုခြင်းငှာ မတတ်ကောင်း၊ မရေတွက်နိုင် မနှိုင်းယှဉ်နိုင်သော
ကြီးစွာသော ကောင်းမှုအစုဟူသာ ဆိုနိုင်သည်။ ၄၆

၆။ သမ္မုဒါသုတ်

သဒ္ဓါသမ္မုဒါ သီလသမ္မုဒါ သုတသမ္မုဒါ စာဂသမ္မုဒါ ပညာသမ္မုဒါ။

၇။ နေသုတ်

သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာဥစ္စာ၊

သီလဥစ္စာ ပါဏာတိပါတစသော ၅ပါးမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊

သုတဓနံ ဗဟုဿုတော သုတဓရော သုတသန္နိစယော၊ ယေ တေ
ဓမ္မာ အာဒိကလျာဏာ မဇ္ဈေကလျာဏာ ပရိယောသာနကလျာဏာ
သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ အဘိဝဒန္တိ၊
တထာဂ္ဂူပဿ ဓမ္မာ ဗဟုဿုတာ ဟောန္တိ ဓာတာ ဝစသာ ပရိစိတာ
မနသာနုပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ။

စာဝဓနံ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ
မုတ္တစာဂေါ ပယတပါဏိ ဝေါသဂ္ဂရတော ယာစယောဂေါ
ဒါနသံဝိဘာဂရတော။

ပညာဓနံ ဝိတ္တတသုတ်နှင့်တူ၊ ၄၉ခု

ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်များ နတ်ဗြဟ္မာ တောင့်တ၍မရ
အိုခြင်းသဘောသည် မအိုပါစေနှင့်၊ နာခြင်းသဘော . . .
သေခြင်း . . . ကုန်ခြင်း . . . ပျက်ခြင်း သဘောသည် မပျက်ပါစေနှင့်ဟု
မည်သူမျှ တောင့်တ၍ မရနိုင်၊

တောင့်တ၍မရနိုင်ပုံ

သုတမရှိသော အန္ဓပုထုဇဉ်သည် အိုခြင်းသဘောသည်
အိုလသော် “ငါတစ်ယောက်တည်း၏သာ အိုခြင်းသဘောသည်
အိုသည်မဟုတ်၊ အမှန်ကား သတ္တဝါတို့၏ ရှေးအဝမှ ဤဘဝသို့
လာရောက်ခြင်း နောက်ဘဝသို့သွားခြင်း စုတေခြင်း ပဋိသန္ဓေ
နေခြင်းရှိနေသမျှ အိုရအုံးမည်၊ ငါသည်လည်း အိုခြင်းသဘောဖြစ်၍
အိုလသော် ဝမ်းနည်းနေလျှင် ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းသို့ ရောက်လျှင်
ထမင်းမဆာ၊ ခန္ဓာကိုယ်မှာလည်း အဆင်းပျက်၊ အလုပ်ပျက်၍
ရန်သူတို့သည် ဝမ်းမြောက်ပြီး မိတ်ဆွေတို့ စိတ်ဆင်းရဲကုန်ရာ၏”ဟု
မစဉ်းစား (နာခြင်း သေခြင်း၊ ကုန်ခြင်း ပျက်ခြင်းတူပြီ)။

ပါဠိစိ သော ဇရာဓမ္မေ ဇိဏ္ဏေ သောစတိ ကိလမတိ
ပရိဒေဝတိ၊ ဥရတ္တာဋ္ဌိ ကန္တတိ၊ သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ၊ အယံ ငုစ္စတိ



၃၀

အသုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ဝိဒ္ဓေါ သဝိသေန သောကသလ္လေန
အတ္တာနံယေဝ ပရိတာပေတိ၊ ၆၄၃

ဥ။ ကောသလသုတ်

မဇ္ဈိကာမိဖုရားကွယ်လွန်ချိန်

ကောသလမင်း ဘုရားထံသွားရောက်ပြီး ထိုင်နေရာအခါ။

ကောသလမင်းပူပန်မှုကို ပယ်ရန်တရား (ရှေ့သုတ်နဲ့တူ) ၃၆၃
သောကရောက်ပုံ

ရေမချိုး နံသာမလိမ်း ထမင်းမစား တိုင်းရေး ပြည်ရေးမလုပ်
ညဉ့်နေ့ပတ်လုံး ဘဒ္ဒါမိဖုရား၏ ကိုယ်၌ လွန်ကဲသော တဏှာဖြင့် တွေဝေ
မေ့လျော့ခြင်းသို့ရောက်၏။

အချစ်ကြီးပုံ

ဘဒ္ဒါမိဖုရားအလောင်းကို ကြာရှည်မြင်နိုင်အောင် ဆီပြည့်သော
သံခေါင်းထဲထည့်၍ အခြားသော သံခေါင်းဖြင့် မှောက်ထားသည်။

ပါဠိလိုပုတ်မြို့နေ အရှင်နာရဒဂုဏ်

ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော မေဓာဝိ ဗဟုဿုတော စိတ္တကထိ
ကလျာဏပဋိဘာနော ဝုဒ္ဓေါစေဝ အရဟာစ၊

မုဏ္ဍမင်း သံဃဂါရဝ

မိမိနိုင်ငံ၌နေသော ရဟန်း ပုဏ္ဏားကို ကြိုတင်အကြောင်း
မကြားဘဲ မချဉ်းကပ်လိုခြင်း။

သောကသလ္လဟရဏဒေသနာကို ပိယကမည်သော ဘဏ္ဍာ
စောင့်၏ လျှောက်ထားချက်အရ အရှင်နာရဒသည် မုဏ္ဍမင်းအား
ဟောကြားသည်။ ၄၁၃

၅၅

ဆောင် အို နာ သေ ကုန်၊ ပျက်တုံငါးဝ၊ မဖြစ်ကြရန်၊
တောင့်တပြန်၊ အမှန်မရတည်း၊ ၄၁၃

ခုတ်ယပဏ္ဍာသက

နိဝရဏဝေ အာဝရဏသုတ်

ကာမစ္ဆန္တ ဗျာပါဒ ထိနမိဒ္ဓ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာတို့သည်
ကုသိုလ်ဖြစ်ခွင့်ကို၊ ပိတ်ပင်တားမြစ်တတ် စိတ်ကို လွှမ်းမိုးတတ်
ပညာကို အားနည်းအောင် ပြုတတ်သည်။ ၅၆

နိဝရဏကြောင့်ရနိုင်သောအပြစ်များ

၁။ နိဝရဏငါးပါးကို မပယ်ဘဲ အားမရှိသော ပညာဖြင့်
မိမိအကျိုးကို မသိနိုင်၊ သူတပါးအကျိုးကို မသိနိုင်၊ မိမိသူတပါး
နှစ်ဦးသား၏ အကျိုးကို မသိနိုင်၊ လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ကုသလကမ္မ
ပထတရား ဆယ်ပါးထက်လွန်မြတ်သော ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ
စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်အထူးကို မျက်မျောက်မပြုနိုင်၊

၂။ အကုသလရာသီသုတ်

နိဝရဏ ၅ပါးကိုပင် “အကုသလရာသီ” ဟုဆိုသည်။

၃။ ပဓာနိယင်္ဂီသုတ်

သဒ္ဓါ၄မျိုး အာဂမသဒ္ဓါ အဓိဂမသဒ္ဓါ၊ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ
ပသာဒသဒ္ဓါ၊ ဤ၌ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါကိုယူ၊ ၅၄၃

၃၂

ဂါထာ အာဂမာ ဓိဂမော စေဝ၊ ဩကပ္ပန ပသာဒတော၊
စတုဠိဓာ သဒ္ဓါ ဣဓ၊ အဓိပ္ပေတာ ဩကပ္ပနာ၊ ၄ ၃၂

နာတိသီတာယ နာစွက္ကာယ-ဟု ဟောခြင်းအကြောင်း
အလွန်အေးသော ဝမ်းမီးရှိသူသည် အအေးကြောက်တတ်၍
ပူသော ဝမ်းမီးရှိသူသည် အပူကြောက်တတ်ရကား ထိုသူတို့၏
ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်မှုသည် မပြီးစီးနိုင်သောကြောင့်၊ ၄ ၃၂ခု

ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်လိုသူ၏အင်္ဂါ(၅)ပါး

- ၁။ ဘိက္ခု သဒ္ဓေါ ဟောတိ သဒ္ဓဟတိ တထာဂတဿ ဗောဓိ-
- ၂။ နှိပ်စက်ပြင်းစွာ မခံသာအောင် ရောဂါကြီးမရှိ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်
အသက်ရှင်ဘွယ် ရောဂါငယ်မရှိ၊ အညီအမျှ ကြေညက်စေ
နိုင်သော ကမ္မဇ ဝမ်းမီးနှင့်ပြည့်စုံရမည်၊ ၅၇
- ၃။ မကောက်ကျစ် (မိမိမှာ မရှိသော ဂုဏ်ကို မပြု၊ မလှည့်ပတ်
(မိမိအပြစ်ကို မဖုံး) မြတ်စွာဘုရားနှင့် သီတင်းသုံးဖော်တို့အား
ဟုတ်မှန်စွာ မိမိအပြစ်ကို ထင်စွာပြုရမည်၊
- ၄။ အကုသိုလ်တရားတို့ကိုပယ်ခြင်း ကုသိုလ်တရားတို့ ပြည့်စုံ
ခြင်းငှာ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိရမည်၊
- ၅။ ပညာ(ပညာဗလနှင့်တူပြီ)၊ ၂၀၊ ၂၈ခု

ဆောင် ယုံကြည်ကျမှား၊ စိတ်ဖြောင့်ကာဖြင့်၊ မှန်စွာအားထုတ်၊
နာမ်နှင့် ရုပ်ကို၊ ဖြစ်ချုပ်ဉာဏ်မြင်၊ ဤငါးအင်၊
မှန်ပင်မဂ်ရကြောင်း။

သမယသုတ်

ကမ္မဋ္ဌာန်းအားမထုတ်သင့်ရာအခါ

- ၁။ အိုမင်းသည်ဖြစ်၍ အိုခြင်းတရားလွှမ်းမိုးရာအခါ။
- ၂။ အနာရောဂါ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနာရောဂါ လွှမ်းမိုးရာအခါ။
- ၃။ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး၍ ကောက်စပါး မကောင်းရာအခါ
အရိယာနည်း ဆွမ်းရှာမှီးခြင်းဖြင့် ပွေ့ပိုက်ကြောင်းသပိတ်ဖြင့်
မျှတရန် မလွယ်ကူရာအခါ။ ၅၈
- ၄။ တောပုန်းဒါးပြတို့ ထကြွသောင်းကြမ်းခြင်းဘေးဖြစ်၍ ဇနပုဒ်
နေသူလူတို့ ကုရိယာပုတ် ယာဉ်ရထားစက်ကို တက်စီးလျက်
ထွက်ပြေးကြရာအခါ။ ၄၈ခု
- ၅။ သဘောကွဲပြားသဖြင့် အချင်းချင်း ဆဲရေးကြ ခြိမ်းခြောက်ကြ
ထုတ်ပယ်ကြ စွန့်ခွာကြပြီး မကြည်ညိုသေးသူတို့ မကြည်
ညိုရာအခါ ကြည်ညိုပြီးသူတို့ အကြည်ညို ပျက်ရာအခါ။

ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်သင့်ရာအခါ

- ၁။ ငယ်ရွယ်နုပျိုသော မည်းနက်သောဆံပင်ရှိရာ ပဌမအရွယ်။
- ၂။ နှိပ်စက်ပြင်းစွာ။ပ။ကမ္မဇဝမ်းမီးနှင့် ပြည့်စုံရာအခါ။
- ၃။ လွယ်ကူစွာ ရအပ်သော ဆွမ်းရှိ၍ ကောက်စပါး ကောင်းရာအခါ။
- ၄။ လူတို့သည် ညီညွတ်ကြ ဝမ်းမြောက်ကြ၍ ဆန့်ကျင်ဘက်
မပြောဘဲ နို့ရည်နှင့် ရေတို့ကဲ့သို့ ရောနှောကာ အချင်းချင်း ချစ်စဖွယ်
မျက်လုံးတို့ဖြင့် ကောင်းစွာကြည့်၍ နေကြရာအခါ။
- ၅။ သံဃာသည် ညီညွတ်ကြ ဝမ်းမြောက်ကြ၍
ဆန့်ကျင်ဘက် မပြောဘဲ တစ်ခုတည်းသော ပါတိမောက်ရှိသည်ဖြစ်၍

၃၄

ချမ်းချမ်း သာသာနေကြ၏။ အချင်းချင်း မဆဲရေး၊ မခြိမ်းခြောက်
မထုတ်ပယ် မစွန့်ခွာ၊ မကြည်ညိုသေးသူတို့ ကြည်ညို၍ ကြည်ညိုပြီး
သူများ လွန်စွာသဒ္ဓါပွားရာအခါ၊ ၂၁၊၅၀ခု

အို၊ နာ၊ စပါး၊ တောလှုပ်ရှားရာ၊ သံဃာအသင်းချင်းချင်း ဆဲရာ
ပစ်၊ ပယ်၊ စွန့်လျှင်း၊ ဆိုခြင်းထိုခါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ စီးဖြန်းမသင့်ပါ။

ရွယ်နုပျို ရောဂါကင်း၊ ဆွမ်းဟင်းနှင့်ပြည့်စုံ၊ ညီညွတ်တုံ
ချစ်ကုန်ကြ လူများ၊ ရဟန်းသံဃာတော် ညီညာသော် မြတ်တရားကို
အားထုတ်ပါလား။ ၅၉

၅။ မာတာပုတ္တသုတ်

အမြဲတွေ့လျှင်၊ ရောနှောချင်၊ ကျွမ်းဝင်ရာဂ၊ သက်ရောက်ကြ၊
မိမ္မ၏အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့အထိတို့သည်
စွဲမက်စေတတ်၏။ လိုလားနှစ်သက်အပ်၏။ မူးရစ်တတ်၏။ နှောင်ဖွဲ့
တတ်၏။ တွေဝေစေတတ်၏။ ယောဂ ၄ပါးတို့၏ကုန်ရာ မြတ်သော
နိဗ္ဗာန်ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏။

ရှည်စွာသောညဉ့်ပတ်လုံးဝမ်းနည်းရသူ

မိန်းမ၏ အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊ အတွေ့အထိ၌
တပ်မက်သူများ။

စွဲမက်စေတတ်သောအချိန်များ

မိန်းမသည် သွားနေစဉ် ရပ်စဉ် ထိုင်စဉ် အိပ်စဉ် ပြုံးစဉ်
စကားပြောစဉ် သီချင်းဆိုစဉ် ငိုနေစဉ် ဖူးဖူးရောင်ပုပ်နေစဉ် သေစဉ်

၆။ ဥပဇ္ဈာယသုတ်

မဇုရကဇာတော စေဝ ကာယော (ကိုယ်သည် လေးလံ
တောင့်တင်း နေပါ၏)၊ ဒိသာစ မေ နပက္ခာယန္တိ၊ ဓမ္မာစ မံ နပ္ပဋိဘန္တိ၊
ထိနမိဒ္ဓဉ္စ မေ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ၊ အနဘိရတောစ ဗြဟ္မစရိယံ
စရာမိ၊ အတ္ထိ ဓမ္မေသု ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ၆၁

ထိုတရားများဖြစ်ခြင်းအကြောင်း

ဣန္ဒြေတို့ကို မစောင့်စည်းခြင်း၊ ဘောဇဉ်၌အတိုင်း အရှည်
မသိခြင်း နိုးနိုးကြားကြား အားမထုတ်ခြင်း၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို မရှု၊
အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၏ အသင်းအပင်းဖြစ်သော သတိပဋ္ဌာန်စသော
ကုသိုလ်တရားတို့ကို ညဉ့်၏ရှေ့အဖို့ နောက်အဖို့ပတ်လုံး ဖြစ်စေခြင်းငှာ
အားမထုတ်ခြင်းကြောင့်၊

၇။ အဘိဏ္ဍပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗသုတ်

- ၁။ ငါသည် အိုခြင်းသဘောရှိ၏၊ အိုခြင်းသဘောကို မလွန်မြောက်နိုင်၊
- ၂။ နာခြင်းသဘောရှိ၏၊ နာခြင်းသဘောကို မလွန်မြောက်နိုင်၊
- ၃။ သေခြင်းသဘောရှိ၏၊ သေခြင်းသဘောကို မလွန်မြောက်နိုင်၊
- ၄။ သဗ္ဗေဟိ မေ ပိယေဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါ၊
- ၅။ ကမ္မဿကောမိ ကမ္မဒါယာဒေါ ကမ္မယောနိ ကမ္မဗန္ဓု
ကမ္မပဋိဿရဏော ယံ ကမ္မံ ကရိဿာမိ ကလျာဏံဝါ ပါပကံဝါ
တဿ ကမ္မဿ ဒါယာဒေါ ဘဝိဿာမိ၊ ၆၃

အိုခြင်းတရား ဆင်ခြင်ပွားများခြင်း အကျိုး

ငယ်ရွယ်သူ၏ အဖြစ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်သော ယောဗ္ဗန
မာန်ဖြင့် မာန်ရစ်ကြသော သတ္တာတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ကာယဒုစရိတ်ကို
နှုတ်ဖြင့် ဝစီဒုစရိတ်ကို စိတ်ဖြင့် မနောဒုစရိတ်ကို ကျင့်ကြ၏။ အိုခြင်း
တရား ဆင်ခြင်ပွားများသူသည် ယောဗ္ဗနမာန်ကို အကြွင်းမဲ့သော်လည်း
ပယ်နိုင်သည်။ နည်းပါးအောင်သော်လည်း ပြုနိုင်သည်။ ၁၇ခု
နာခြင်းတရား ဆင်ခြင်ပွားများသူသည် အာရောဂျမာန်ကို အကြွင်းမဲ့
သေခြင်းတရား ဆင်ခြင်ပွားများသူသည် ဇီဝိတမာန်ကို အကြွင်းမဲ့
စတုတ္ထတရားကို အမြဲဆင်ခြင်သူသည် သတ္တာတို့၏ ချစ်မြတ်
နိုးအပ်သူတို့၌ ဖြစ်သော ဆန္ဒရာဂဖြင့် တပ်မက်သော သတ္တာတို့သည်
ကိုယ်ဖြင့် ကာယဒုစရိတ်ကို နှုတ်ဖြင့် ဝစီဒုစရိတ်ကို စိတ်ဖြင့်
မနောဒုစရိတ်ကို ကျင့်ကြသည်။ ၅၃ခု

ပဉ္စမတရားကို ဆင်ခြင်လျှင် သတ္တာတို့ သန္တာန်၌

ကာယဒုစရိတ် ဝစီဒုစရိတ် မနောဒုစရိတ်ကို အကြွင်းမဲ့သော်လည်း
ပယ်နိုင်သည်။ ၂၈ခု

အရိယာသာဝက ဆင်ခြင်ပုံ

ငါတစ်ယောက်တည်းသာ အိုခြင်းသဘောရှိသည်ဖြစ်၍
အိုခြင်း သဘောကို မလွန်မြောက်နိုင်သည်မဟုတ်၊ စင်စစ်ကား
သတ္တာတို့၏ ရှေးဘဝမှ ယခုဘဝသို့ လာရောက်ခြင်း၊ နောက်ဘဝသို့
သွားရောက်ခြင်း၊ စုတေခြင်း၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းရှိသမျှ သတ္တာတို့သည်
အိုခြင်းသဘော ရှိသည်ဖြစ်၍ အိုခြင်းသဘောကို မလွန်မြောက်နိုင်ဟု

ဆင်ခြင်လသော် လောကုတ္တရာမဂ်ကို မှီဝဲ၏။ ပွားများ၏။ ကြိမ်ဖန်
များစွာ အလေ့အလာပြု၏။ ထိုသို့မှီဝဲပွားများ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့
အလာ ပြုလသော် သံယောဇဉ်တို့ကို အကြွင်းမဲ့ပယ်နိုင်၏။ အနုသယ
တို့သည် ကင်းသော အဆုံးအပိုင်းအခြား ရှိကုန်၏။ (ကြွင်းတူ) ၆၅

၈။ လိစ္ဆဝိက္ခမာရကသုတ်

မဟာနာမ်ဥဒါန်း ဘဝိဿန္တိ ဝဇ္ဇိ ဘဝိဿန္တိ ဝဇ္ဇိ။ ၆၇

ဥဒါန်းကျူးခြင်းအကြောင်း

လိစ္ဆဝိမင်းသားတို့သည် ကြမ်းတမ်းခက်ထန်ကုန်၏။ မာန
ထန်ပြင်း တိုးတက်မှု ကင်းကုန်၏။ အမျိုးအိမ်တို့၌ လက်ဆောင်
ပေးအပ်သော ကြံ ဆီးသီး ကတွတ်မုန့် နှမ်းပျစ်တို့ကို လုယူစားသောက်
ကြ၏။ အိမ်ရှင်မ အပျိုစင်တို့၏ နောက်မှလိုက်၍ ကျောက်ကုန်း၌
ခြေဖြင့် ကန်ကျောက်ကြ၏။ ထိုလိစ္ဆဝိမင်းသားတို့သည် ယခုအခါ
ဆိတ်ဆိတ်နေ၍ လက်အုပ်ချီကာ မြတ်စွာဘုရားထံ ချဉ်းကပ်
ကြသောကြောင့်၊ ၁၆၊ ၁၉ခု

လိစ္ဆဝိများ ကြီးပွားကြောင်းတရား (၅)ပါး

၁။ ကုလပုတ္တော ဥဋ္ဌာနဝိရိယာဓိဂတေဟိ ဘောဂေဟိ
ဗာဟာဗလပရိစိတေဟိ သေဒါဝက္ခိတ္တေဟိ ဓမ္မိကေဟိ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ
မာတာပိတရော သက္ကဏေတိ ဂရုံကရောတိ မာနေတိ ပူဇေတိ၊ တမေနံ
မာတာပိတရော သက္ကတာ ဂရုကတာ မာနိတာ ပူဇိတာ ကလျာဏေန
မနသာ အနုကမ္ပန္တိ “စိရံ ဇီဝ၊ ဒီယမာယံ ပါလေဟိ”တိ။ ၆၇

၃၈

လောက်အောင် ယူငင်ကျင့်ကြံလေ့ရှိသော တောထွက်ကို ရခဲ၏။ ၄၆ခု
၃။ အဆုံးအမကို ရှိရှိသေသေ နာယူသောတောထွက်ကို ရခဲ၏။ ၄၇တူ

သညာဝဂ် သညာသုတ်

မြတ်သောဇာကျိုးအာနိသင် နိဗ္ဗာန်ဟူသော ထောက်တည်ရာ

နိဗ္ဗာန်ဟူသော အဆုံးရှိသော သညာ၅မျိုး

အသုဘသညာ မရဏသညာ အာဒီနဝသညာ အာဟာရေ
ပဋိကူလသညာ သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတသညာ၊

ဂါထာ အသုဘံ မရဏာဒီန၊ အာဟာရ ပဋိကူလကံ၊

သဗ္ဗလောကေ နာဘိရတ၊ သညာ ပဉ္စ မဟပ္ပလ၊

၂။ ခုတိယသညာသုတ်

အနိစ္စသညာ အနတ္တသညာ မရဏသညာ၊ ကြွင်း ၂ပါးတူ

၃။ ပဌမဓူမ္မိသုတ်

သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာဟူသော ငါးပါးသော တိုးပွား
ခြင်းတို့ဖြင့် တိုးပွားသော အရိယာသာဝကသည် အရိယာ ပုဂ္ဂိုဟ်တို့၏
ဥစ္စာဖြစ်သော တိုးပွားခြင်းဖြင့် တိုးပွားကြသည်။ ခန္ဓာကိုယ်၏
အနှစ်သာရ မွန်မြတ်သော တရားကိုလည်း ယူကြသည်။

ခုတိယဓူမ္မိသုတ် အရိယာသာဝိကာ ဖြစ်ခြင်းသာ ထူးပါသည်။

၅။ သာကစ္ဆသုတ်

သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် ဆွေးနွေးထိုက်သူ

၁။မိမိက သီလနှင့်ပြည့်စုံ၍ သီလနှင့်ပြည့်စုံကြောင်း စကားဖြင့်
ဆိုက်ရောက်လာသော ပုစ္ဆာကို ဖြေဆိုတတ်ခြင်း။

၂။ သမာဓိ၊ ၃။ပညာ၊ ၄။ဝိမုတ္တိ၊ ၅။ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန-

၆။ သာဓိဝသုတ်

ပြဿနာမေးခြင်းငှါ သင့်လျော်သူ အဖြေတူ

၇။ ပဌမဏ္ဍိခါဝသုတ်

ဤတရား ၅ပါး ပွားများလျှင် အနာဂါမ်ရဟန္တာဖြစ်

၁။ ဆန္ဒဟူသော အဓိပတိရှိသောသမာဓိ ထိုထိုအကျိုးကို
ပြုစီမံတတ်သော ဝီရိယနှင့်ပြည့်စုံသော ဣန္ဒြိယကို ပွားများခြင်း၊

၂။ ဝီရိယ... ၃။ စိတ်... ၄။ပညာဟူသော...၊

၅။ အလွန်အကဲ အားထုတ်သော ဝီရိယ၊ ၃၈၃

၂၂

၈။ ဝုတိယဏ္ဍိခါဝသုတ်

ဗုဒ္ဓ အလောင်းတော်ဘဝက ပွားသောတရား အဖြေတူ၊

၉။ နိဗ္ဗိဒါသုတ်

ဧကန္တဗြိဒါ ဝိရာဂ နိရောဓ ဥပသမ အဘိညာ သမ္မောဓနိဗ္ဗာန်

အကျိုးငှာ ဖြစ်သော တရားငါးပါး၊

ကာယေ အသုဘာနုပဿိ ဝိဟရတိ၊ အာဟာရေ ပဋိကူလ-
သညိ၊ သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတသညိ၊ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု အနိစ္စာ
နုပဿိ၊ မရဏသညာ အဇ္ဈတ္တံ သူပဋိတာ ဟောတိ၊ ၃၂

၁၀။ အာသဝက္ခယသုတ်

အာသဝေါတို၏ ကုန်ကြောင်းအရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးငှာဖြစ် အဖြေတူ၊

၃။ ယောဓာနိဝဂ်

၁။ ပဌမစေတောဝိမုတ္တိဖလသုတ်

စေတောဝိမုတ္တိ ပညာဝိမုတ္တိဖလာနိသံသ အကျိုးငှာ ဖြစ်သောတရား အဖြေတူ၊

ထိုရဟန်းကို ဆွဲမြှောက်ထုတ်ယူအပ်ပြီးသော တခါးကျည် မင်းတုပ်ရှိသူ ဖျက်ဆီးအပ်သောကံ့ရှိသူ ဆွဲနှုတ်အပ်ပြီးသော တံခါးတိုင် ရှိသူ ဖွင့်ခွါအပ်ပြီးသော တံခါးရွက်ရှိသူ ဖျက်ချအပ်ပြီးသောအလံ ရှိသူ ပယ်ချအပ်ပြီးသော ခန္ဓာဝန်စသော ဝန်ထုပ်ရှိသူ ဝဋ်ဆင်းရဲနှင့်ကင်း ကွာသူ အရိယပုဂ္ဂိုလ်ဟုဆိုနိုင်သည်။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခု ဥက္ခိတ္တ- ပလိယော ဣတိပိ သံကိဏ္ဍပရိခေါ ဣတိပိ အဗ္ဗုဋ္ဌေသိကော ဣတိပိ နိရုဇ္ဈော ဣတိပိ အရိယော ပန္နဒ္ဓဇော ပန္နဘာရော၊

ဥက္ခိတ္တပလိယဖြစ်ပုံ ဘိက္ခုနော အဝိဇ္ဇာ ပဟိနာ ဥန္တိန္နမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝကတာ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊

သံကိဏ္ဍပရိခဖြစ်ပုံ ရဟန်းသည် နောက်ထပ် ဘဝအသစ်ကို ပြုခြင်းအလေ့ရှိသော ဇာတိသံသရာကို ပဟိနော ဥန္တိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ အဗ္ဗုဋ္ဌေသိကော ဘိက္ခုနော တဏှာ ပဟိနာ ဥန္တိန္နမူလာ ၇၅ နိရုဇ္ဈ ဩရဗ္ဗာဂိယ သံယောဇဉ် ၅ပါးတို့ကို ပဟိနာ ဥန္တိန္နမူလာ အရိယ ပန္နဒ္ဓဇ ပန္နဘာရ ဝိသယုတ္တ အသိဗ္ဗာန ပဟိနာ ဥန္တိန္နမူလာ၊

၂။ ဒုတိယစေတောဝိမုတ္တိဖလသုတ်

အမေးတူ အနိစ္စသည် အနိစ္စေ ဒုက္ခသည် ဒုက္ခေ အနတ္တသည် ပဟာနသည် ဝိရာဂသည်၊ ကြွင်းတူပြီ

၅။ ပဌမဓမ္မဝိဟာရီသုတ်

ပရိယတ္တိဗဟုလော နော ဓမ္မဝိဟာရီ

၁။ ဘိက္ခု ဓမ္မံ ပရိယာပုဏ္ဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ
ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗျူတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ၊ သော တာယ
ဓမ္မပရိယတ္တိယာ ဒိဝသံ အတိနာမေတိ၊ ရိဉ္စတိ ပဋိသလ္လာနံ၊ နာနယုဉ္စတိ
အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ၊

၂။ ပညတ္တိဗဟုလော နော ဓမ္မဝိဟာရီ

ဘိက္ခု ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဝိတ္တာရေန ပရေသံ ဒေသေတိ၊
သော တာယ ဓမ္မပညတ္တိယာ ဒိဝသံ အတိနာမေတိ၊

၃။ သဇ္ဈာယဗဟုလော နော ဓမ္မဝိဟာရီ

ဓမ္မံ ဝိတ္တာရေန သဇ္ဈာယံ ကရေတိ၊ သော တေန သဇ္ဈာယေန . . .

၄။ ဝိတက္ကဗဟုလော နော ဓမ္မဝိဟာရီ

ဓမ္မံ စေတသာ အနုဝိတက္ကေတိ အနုဝိစာရေတိ၊ သော တေဟိ ဓမ္မ
ဝိတက္ကေဟိ ဒိဝသံ အတိနာမေတိ၊ ရိဉ္စတိ ပဋိသလ္လာနံ . . .

၅။ ဓမ္မဝိဟာရီ

ဘိက္ခု ဓမ္မံ။ ပ။ ဝေဒလ္လံ၊ သော တာယ ဓမ္မပရိယတ္တိယာ န ဒိဝသံ
အတိနာမေတိ၊ နာပိ ရိဉ္စတိ ပဋိသလ္လာနံ၊ အနယုဉ္စတိ အဇ္ဈတ္တံ-၊

ဗုဒ္ဓ အနုသာသနီ

ဧတာနိ ဘိက္ခု ရုက္ခမူလာနိ ဧတာနိ သုညာဂါရာနိ၊ ဈာယထ
ဘိက္ခု မာ ပမာဒတ္ထ၊ မာ ပစ္ဆာ ဝိပ္ပဋိသာရိနော အဟုဝတ္ထ၊ အယံ ဝေါ
အမှာကံ အနုသာသနီ၊ ၆၂၃ တတိယဆင့် ပါဠိစိ ၇၈

၄။ ဒုတိယဓမ္မဝိဟာရီသုတ်

အင်္ဂါငါးပါးလုံး၌ “ထို့ထက်အလွန် ပရိယတ်၏အနက်သဘောကို

၂။ ဒုတိယစေတောဝိမုတ္တိပလသုတ်

အမေးတူ အနိစ္စသည် အနိစ္စ ဒုက္ခသည် ဒုက္ခ
အနတ္တသည် ပဟာနသည် ဝိရာဂသည်၊ ကြွင်းတူပြီ

၅။ ပဋ္ဌမဓမ္မဝိဟာရီသုတ်

ပရိယတ္တိဗဟုလော နော ဓမ္မဝိဟာရီ

၁။ ဘိက္ခု ဓမ္မံ ပရိယာပုဏ္ဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ
ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗျူတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ၊ သော တာယ
ဓမ္မပရိယတ္တိယာ ဒိဝသံ အတိနာမေတိ၊ ရိဉ္စတိ ပဋိသလ္လာနံ၊ နာနယုဉ္စတိ
အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ၊

၂။ ပညတ္တိဗဟုလော နော ဓမ္မဝိဟာရီ

ဘိက္ခု ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဝိတ္တာရေန ပရေသံ ဒေသေတိ၊
သော တာယ ဓမ္မပညတ္တိယာ ဒိဝသံ အတိနာမေတိ၊

၃။ သဒ္ဓါယဗဟုလော နော ဓမ္မဝိဟာရီ

ဓမ္မံ ဝိတ္တာရေန သဇ္ဈာယံ ကရေတိ၊ သော တေန သဇ္ဈာယေန... .

၄။ ဝိတက္ကဗဟုလော နော ဓမ္မဝိဟာရီ

ဓမ္မံ စေတသာ အနုဝိတက္ကေတိ အနုဝိစာရေတိ၊ သော တေဟိ ဓမ္မ
ဝိတက္ကေဟိ ဒိဝသံ အတိနာမေတိ၊ ရိဉ္စတိ ပဋိသလ္လာနံ... .

၅။ ဓမ္မဝိဟာရီ

ဘိက္ခု ဓမ္မံ။ ပ။ ဝေဒလ္လံ၊ သော တာယ ဓမ္မပရိယတ္တိယာ န ဒိဝသံ
အတိနာမေတိ၊ နာပိ ရိဉ္စတိ ပဋိသလ္လာနံ၊ အနယုဉ္စတိ အဇ္ဈတ္တံ၊

ဗုဒ္ဓ အနုသာသနီ

တောနိ ဘိက္ခု ရုက္ခမူလာနိ တောနိ သုညာဂါရာနိ၊ ဈာယထ

ဘိက္ခု မာ ပမာဒတ္ထ၊ မာ ပစ္ဆာ ဝိပ္ပဋိသာရိနော အဟုဝတ္ထ၊ အယံ ဝေါ
အမှာကံ အနုသာသနီ၊ ၆၂ခု တတိယဆင့် ပါဠိစိ ၇၈

၄။ ခုတိယဓမ္မဝိဟာရီသုတ်

အင်္ဂါငါးပါးလုံး၌ “ထို့ထက်အလွန် ပရိယတ်၏အနက်သဘောကို
ဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာဖြင့် မသိဟု” ထည့်ဆိုရုံသာ (ကြွင်းတူပြီ)
ဆောင် သင်-ဟော-အံ-ချ၊ သဇ္ဈာယ၊ ဓမ္မဝိဟာရီ၊

၅။ ပဌမဇယာစာအိဝသုတ်

၁။ မြူမှုန်အစုအဝေးကိုမြင်၍ တွန့်ဆုတ်၏ ဆုတ်နစ်၏၊
တည်တည်တံ့တံ့ မရပ်နိုင် စစ်ပွဲသို့ ဝင်ရောက်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်၊

၂။ မြူမှုန်အစုအဝေးကို သည်းခံနိုင်သော်လည်း အလံဖျားကို
မြင်၍တွန့်ဆုတ်၏...၊

၃။ မြူမှုန်အစုအဝေး အလံဖျားကို သည်းခံနိုင်သော်လည်း
ဆင်မြင်းရထား စစ်သည်များ၏ မြင့်တက်များမြှောင် ကျယ်လောင်သော
အသံကြား၍...၊

၄။ ... နိုင်သော်လည်း ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ် ထိုးခုတ်ခံရ
ခြင်းကြောင့် ပင်ပန်း၏၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊

၅။ ... ထိုးခုတ်ခံရခြင်းကို သည်းခံနိုင်၍ အောင်ပွဲရပြီး
ထိုအောင် ပွဲရရာ စစ်မြေပြင်စခန်းကို သိမ်းပိုက်နိုင်၏၊ ၃၃၊ ၃၄ခု

ယောဓာဇိဝုပမပုဂ္ဂိုလ် (၅)မျိုး

၁။ ဘိက္ခု သုဏ္ဍာတိ “အမုကသ္မိ ဂါမေဝါ နိဂမေဝါ ဣတ္ထိဝါ

ကုမာရီ ဝါ အဘိရူပါ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရ
တာယ သမန္နာဂတာ”တိ၊ သော တံ သုတ္တာ သံသီဒတိ ဝိသီဒတိ
နသန္တမ္ပတိ န သက္ကောတိ ဗြဟ္မစရိယံ သန္နာရေတုံ၊ သိက္ခာဒုဗ္ဗလံ
အာဝိကတ္တာ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟိနာယာဝတ္တတိ၊ ၇၉

၂။ ကြားသည်မဟုတ်၊ ကိုယ်တိုင်မြင်၍ သံသီဒတိ... ၈၀

၃။ တောသစ်ပင်ရင်း ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ရောက်နေသော
ရဟန်းထံသို့ မာတုဂါမလာ၍ ပြုံးရယ်ခြင်း စကားပြောခြင်း
ကျယ်လောင်စွာ ရယ်ခြင်း ပြောင်လျောင်ခြင်းကြောင့် သံသီဒတိ-

၄။ -ရဟန်းထံသို့ မာတုဂါမ ချဉ်းကပ်လာပြီး ဖိ၍ထိုင်ခြင်း
ဖိ၍အိပ်ခြင်းကြောင့် သိက္ခာချပြီး လူထွက်သွားတော့၏၊ ၈၁

၅။ ဖိ၍ထိုင် ဖိ၍အိပ်လသော် မိန်းမကိုင်ထားသောလက်ကို
ဖြေ၍ မိမိကိုယ်မှ လွတ်စေပြီး သွားလိုရာသို့သွား၏၊ ဆိတ်ငြိမ်သော
တော သစ်ပင်ရင်း တောင်၊ ချောက်၊ ဂူ သုသာန် တောအရေး
လွင်တီးခေါင် ကောက်ရိုးပုံသို့ ကပ်ဝင်၏၊ ၈၁

ကြားမြင်ပြောင်ရယ်၊ တသွယ်ဖိထိုင်၊ လွတ်မြောက်နိုင်၊
တောမြိုင်ဝင်ခါ ရဟန္တာ၊

၆။ ခုတိယယောဓာနီဝသုတ်

၁။ စစ်သူရဲသည် သန်လျက် မြားကာကိုယူ၍ လေး
တောင့်ကို ဖွဲ့၍ စစ်တိုက်ရန်ပြင်ဆင်ထားသော စစ်ပွဲသို့ ဝင်ရောက်ပြီး
ကြိုးစား အားထုတ် တိုက်ခိုက်လသော် တဖက်ရန်သူတို့က သတ်၍
သေဆုံး စေကြ၏၊

၂။ -ရန်သူတို့ပစ်ခတ်သဖြင့် ဒဏ်ရာရသော စစ်သူရဲကို မိမိစစ်တပ်သို့ သယ်ဆောင်လာပြီး ဆွေမျိုးများထံ သယ်ဆောင်လာရာ ဆွေမျိုးများထံ မရောက်ခင် လမ်းကြားမှာပင် သေသောစစ်သူရဲ၊

၃။ -ဆွေမျိုးများထံ ပို့ပေးကြရာ ဆွေမျိုးတို့က ပြုစုရင်း ထိုအနာဖြင့်ပင် သေသောစစ်သူရဲ၊

၄။ ဆွေမျိုးတို့က ပြုစုရင်း ထိုအနာပျောက်သွားသော စစ်သူရဲ၊

၅။ စစ်ပွဲအောင်မြင်၍ ထိုစစ်မြေပြင် စခန်းကို သိမ်းပိုက်သောစစ်သူရဲ၊

ဆောင် မြူမှုန် လံဖျား၊ သံကြား-ကြွေးကြော်၊ ထိုးခုတ်သတ်ဖြတ်၊
မကပ်ဝင်နေ၊ စစ်နိုင်အုပ်ချုပ်၊ မင်းလုပ်လေသော်၊
စစ်ဗိုလ်များ၊ ၅-ပါး ပြားသနော်၊

စစ်သူရဲနှင့်တူသောရဟန်းငါးမျိုး

၁။ ရွာ နိဂုံးကိုမှီ၍နေသော ရဟန်းသည် နံနက်အခါ မိမိနေရာ ရွာနိဂုံးသို့ သပိတ်သင်္ကန်းကိုယူပြီး မစောင့်ရှောက် အပ်သောကိုယ် မစောင့်ရှောက်အပ်သောနှုတ် မစောင့်ရှောက် အပ်သောစိတ် စွဲကပ်မတည်နေသောသတိ မစောင့်စည်းအပ်သော ဣန္ဒြေတို့ဖြင့် ဆွမ်းခံစင်လသော် မကောင်းသဖြင့် ဝတ်ရုံထားသော မာတုဂါမကိုမြင်၍ ရဟန်း၏ စိတ်ကို အဝေးသို့ရောက်အောင် ပစ်လွှင့်ဖျက်ဆီး၏။ ထိုရာဂ ပစ်လွှင့်ဖျက် ဆီးအပ်သော စိတ်ကြောင့် သိက္ခာမချဘဲ အားမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ထင်စွာမပြုဘဲ မေထုန် မှီဝဲသော ရဟန်း၊

၂။ -စိတ်ကြောင့် ကိုယ် စိတ်ပူလောင်နေ၍“ရာဂသည် ထကြွအပ် ရာဂသည် အစဉ်လိုက်အပ်သည်ဖြစ်၍ ဗြဟ္မစရိယကို

၄၆

ပေါင်းဆုံမိ၍ သားကောင်တွေသတ်လျှင် သေနိုင်သည်။ ယခု-
 ၄။ -သောငါသည် ပြုအပ်ပြီး မပြုအပ်သေးသော ခိုးမှုရှိသူတို့သတ်-
 ၅။ -ငါသည် ကြမ်းတမ်းသော ဘီလူး သားရဲတို့ သတ်ခြင်းကြောင့်. . .

ဆောင် မြွေကင်းကိုက်ခဲ၊ ခြေချော်လဲနှင့်၊ ဆွမ်းခဲမကြေ၊
 ပိတ်သေ လေဖြတ်၊ သားကောင်သတ်နှင့်၊ သူခိုးသတ်မှန်၊
 ဘီလူးရန်ကြောင့်၊ သေပြန်ရသေး၊ နောင်မျှော်တွေးသည်၊
 တောရေးဝင်က ပဌမ၊ ၈၉

ဒုတိယအနာဂတဘယသုတ်

၁။ ငါသည် မည်းနက်သော ဆံပင်ရှိသော ပျိုမြစ်နုနယ်
 ပဌမအရွယ် ရှိသူပင်ဖြစ်သော်လည်း အိုခြင်းတရားသည် မကြာမီ
 ရောက်လာတော့မည်။ အိုခြင်းတရား လွှမ်းမိုးအပ်သူသည် ဘုရားရှင်
 တို့၏ အဆုံးအမကို နှလုံးသွင်းခြင်းငှာ မလွယ်ကူ၊ အလိုမရှိအပ်
 မနှစ်သက်အပ် မမြတ်နိုးအပ်သော အိုခြင်းတရား မရောက်မီ ယခု-

၂။ ယခုအခါ ငါသည် ရောဂါကြီးငယ်မရှိ၊ အညီအမျှ
 ကြေညက် စေနိုင်သော မပူလွန်း မအေးလွန်းသော အလယ်အလတ်ဖြစ်
 သော ကမ္မဇဝမ်းမီးနှင့် ပြည့်စုံ၏။ နာခြင်းတရားသည် မကြာမီ-

၃။ တေရဟိ သုဘိက္ခ သုသဿ သုလဘဝိဏ္ဏံ သုကရံ
 ဥဇ္ဈေန ပဂ္ဂဟေန ယာပေတုံ၊ ဟောတိ ခေါ သမယော၊ ယံ ဒုဗ္ဗိက္ခံ
 ဟောတိ ဒုသဿ ဒုလ္လဘဝိဏ္ဏံ နသုကရံ ဥဇ္ဈေန ပဂ္ဂဟေန ယာပေတုံ၊
 ဒုဗ္ဗိက္ခေ မနုဿာ ယေန သုဘိက္ခံ တေန သင်္ဂမန္တိ၊ တတ္ထ
 သင်္ဂဏီကဝိဟာရော ဘဝိဿတိ၊ သင်္ဂဏီကဝိဟာရေ သတိ

အာကိဏ္ဍဝိဟာရေ နသုကရံ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနံ မနသိ ကာတု- ၉၂
၄။ ၅။ သမယသုတ်ကို နည်း မှီဆိုပါ။ (ဆောင်ပုဒ်တူ)

၉။ တတိယအနာဂတဘယသုတ်

၁။ အနာဂတ်ကာလ၌ မပွားများအပ်သောကိုယ်
မပွားများအပ်သောသီလ၊ မပွားများအပ်သောစိတ် မပွားများအပ်သော
ပညာရှိသော ရဟန်းတို့သည် အခြားသူတို့ကို ရဟန်းခံပေးကြလိမ့်မည်၊
ထိုရဟန်းတို့ကလည်း အခြားသူတို့ကို ရဟန်းခံပေးကြလိမ့်မည်၊
ထိုရဟန်းတို့လည်း မပွားများအပ်သောကိုယ် မပွားများအပ်သောသီလ
မပွားများအပ်သောစိတ် မပွားများအပ်သောပညာ ရှိကြလိမ့်မည်၊
ဤသို့လျှင် သမထဝိပဿနာတရား ပျက်စီးခြင်းကြောင့် သံဝရ
ဝိနည်း၅ပါး ပျက်လိမ့်မည်၊ သံဝရဝိနည်းပျက်ခြင်းကြောင့် သမထ
ဝိပဿနာ ပျက်လိမ့်မည်။ ၉၃

၂။ နိဿည်းပေးခြင်းသာ ထူးသည်၊

၃။ မပွား။ပ။ရဟန်းတို့သည် သီလစသော မြတ်သော
တရား ဉာဏ်ပညာနှင့် ရောစပ်သော တရားကို ဟောကြရင်း
မည်းညစ်သော အကုသိုလ်တရားသို့ သက်ရောက်၍ ဖြူစင်သော
တရားမှန်ကို မသိနိုင်ကြလတ်၊

၄။ - ရဟန်းတို့သည် နက်နဲသော နက်နဲသော အဓိပ္ပါယ်
ရှိသော လောကကို လွန်မြောက်နိုင်သော ခန္ဓာစသောတရား
သဘောနှင့် သက်ဆိုင်သော သုတ္တန်တို့ကို ဟောလျှင် မနာချင် ကြဘဲ
ကဗျာဆရာတို့ဖွဲ့စပ်အပ်သော ဆန်းကြယ်သော အက္ခရာ ဗျည်းရှိသော
သာသနာပ သာဝကတို့၏ သုတ္တန်တို့ကို ဟောမှ နာယူလိုကြသည်၊

၄၈

ရောက်လာတော့မည်။ အိုခြင်းတရား လွှမ်းမိုးအပ်သူသည် ဘုရားရှင် အဆုံးအမ ဩဝါဒကို နှလုံးသွင်းရန် မလွယ်ကူ၊ အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် မမြတ်နိုးအပ်သော အိုခြင်းတရား မရောက်မီ ယခု-

၂။ ယခုအခါ ငါသည် ရောဂါကြီးငယ်မရှိ၊ အညီအမျှ ကြေညက် စေနိုင်သော မပူလွန်း မအေးလွန်းသော အလယ်အလတ် ဖြစ်သော ကမ္မဇဝမ်းမီးနှင့် ပြည့်စုံ၏။ နာခြင်း တရားသည် မကြာမီ-

၃။ ဧတရဟိ သုဘိက္ခံ သုသဿံ သုလဘဝိဏ္ဏံ သုကရံ ဥဇ္ဈေန ပဂ္ဂဟေန ယာပေတံ၊ ဟောတိ ခေါ သမယော၊ ယံ ဒုဗ္ဘိက္ခံ ဟောတိ ဒုသဿံ ဒုလ္လဘဝိဏ္ဏံ နသုကရံ ဥဇ္ဈေန ပဂ္ဂဟေန ယာပေတံ၊ ဒုဗ္ဘိက္ခေ မနုဿာ ယေန သုဘိက္ခံ တေန သင်္ကမန္တိ၊ တတ္ထ သင်္ကဏိကဝိဟာရော ဘဝိဿတိ၊ သင်္ကဏိကဝိဟာရေ သတိ အာကိဏ္ဏဝိဟာရေ နသုကရံ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနံ မနသိ ကာတု- ၉၂
၄။ ၅။ သမယသုတ်ကို နည်း မှီဆိုပါ။ (ဆောင်ပုဒ်တူ)

၉။ တတိယအနာဂတအာယသုတ်

၁။ အနာဂတ်ကာလ၌ မပွားများအပ်သောကိုယ် မပွားများအပ်သောသီလ မပွားများအပ်သောစိတ် မပွားများအပ်သော ပညာရှိသော ရဟန်းတို့သည် အခြားသူတို့ကို ရဟန်းခံပေးကြလိမ့်မည်၊ ထိုရဟန်းတို့ကလည်း အခြားသူတို့ကို ရဟန်းခံပေးကြလိမ့်မည်၊ ထိုရဟန်းတို့လည်း မပွားများအပ်သောကိုယ် မပွားများအပ်သောသီလ မပွားများအပ်သောစိတ် မပွားများအပ်သောပညာ ရှိကြလိမ့်မည်၊ ဤသို့လျှင် သမထဝိပဿနာတရား ပျက်စီးခြင်းကြောင့် သံဝရ ဝိနည်း၅ပါး ပျက်လိမ့်မည်၊ သံဝရဝိနည်းပျက်ခြင်းကြောင့် သမထ

ဝိပဿနာ ပျက်လိမ့်မည်၊

၉၃

၂။ နိဿိသျှည်းပေးခြင်းသာ ထူးသည်။

၃။ မပ္ပား။ပ။ရဟန်းတို့သည် သီလစသော မြတ်သော တရား ဉာဏ်ပညာနှင့် ရောစပ်သော တရားကို ဟောကြရင်း မည်းညစ်သော အကုသိုလ်တရားသို့ သက်ရောက်၍ ဖြူစင်သော တရားမှန်ကို မသိနိုင်ကြလှတံ့။

၄။ - ရဟန်းတို့သည် နက်နဲသော နက်နဲသော အဓိပ္ပါယ် ရှိသော လောကကို လွန်မြောက်နိုင်သော ခန္ဓာစသောတရား သဘောနှင့် သက်ဆိုင်သော သုတ္တန်များ ဟောကြားလျှင် မနာချင် ကဗျာဆရာများ ဖွဲ့စပ်ထားသော ဆန်းဆန်းကြယ်ကြယ် အက္ခရာ ဗျည်းရှိသော သာသနာပ သာဝကတို့၏ သုတ္တန်တွေ ဟောမှ နာယူလိုကြသည်။

၅။ - ရဟန်းတို့သည် ပစ္စည်းလေးဖြာ ပေါများခြင်းငှာ ကျင့်ကြ သိက္ခာသုံးဖြာ သာသနာကို လျော့ရဲစွာ ကျင့်ကြ၊ အပါယ်သွားကြောင်း မကောင်းသော နီဝရဏတရား၌ ရှေ့သွားခေါင်းဆောင်ဖြစ်ကြ၏။ ဥပဓိတို့၏ ကင်းဆိတ်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ ချထားအပ်သော ဝီရိယရှိ၍ မရောက်အပ်မရအပ် မျက်မှောက်မပြုအပ်သေးသော ဈာန် ဝိပဿနာ မဂ်ဖိုလ် တရားထူးသို့ (ကို) ရောက်ခြင်း ရခြင်း မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှာ အားမထုတ်ကြ၊ ဤသို့လျှင် -

ဆောင် ကိုယ် သီ စိတ် ပဉ်၊ မပ္ပားချင်ပြန်၊ ရဟန်းခံပေးနိဿိသျှည်းပေးနှင့်၊
ပျက်သေးဓမ္မ ဝိနယတည်း၊ အဘိဓမ္မ၊ ဝေဒလ္လကို၊ ဟောပြ
ကုန်လျှက်၊ မည်းအနက်ကို၊ သက်ဝင်မသိ၊ ဂမ္ဘိအတ္တာ၊

၅၀

မနာမယူ၊ ကဗျာမူကား၊ နာယူလတ်များ၊ လွန်ကြိုးစားသည်၊
နောက်များ ဖြစ်မည်၊ ပယ်သင့်သည်။ ၉၄

၁၀၈။ စတုတ္ထအနာဂတအယသုတ်

၁။ အနာဂတ သမဏတို့ သင်္ကန်းကောင်းကောင်း
လိုလား၍ ပံ့ပိုးသူသင်္ကန်းဆောင်ခြင်း ကင်းဆိတ်လိမ့်မည်။ အာရည
ကင်ဓုတင်မြောက်သော တောရကျောင်းများ ဆိတ်သုဉ်း သွားလိမ့်မည်။
မအပ် မသင့်လျော်သော ရှာမှီးခြင်းသို့ ရောက်ကြ လိမ့်မည်။

၂။ -တို့ ဆွမ်းကောင်း ဟင်းကောင်းလိုလား၍ ပိဏ္ဍပါတ်
ဓုတင်ဆောင် တောနေရဟန်းများ ဆိတ်သုဉ်းသွားလိမ့်မည်။ ရွာနိဂုံး
မင်းနေပြည်သို့ သက်ရောက်၍ လျှာဖျားဖြင့် မြတ်သောအရသာကို
ရှာမှီးကြလိမ့်မည်။ ဆွမ်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မအပ် မသင့်
လျော်သော ရှာမှီးခြင်းသို့ ရောက်ကြလိမ့်မည်။

၃။ -တို့ ကျောင်းကောင်း လိုလားသည်ဖြစ်၍ -

၄။ -တို့ ဘိက္ခုနီ သိက္ခမာန် သာမဏေတို့နှင့် ရောနှောကြ
လိမ့်မည်။ ဘိက္ခုနီ သိက္ခမာန် သာမဏေတို့နှင့် ရောနှောနေလျှင်
“မမွေ့လျော်ဘဲသော်လည်း မြတ်သောအကျင့်ကို တျင့်ရလိမ့်မည်။
ညစ်နွမ်းသော အာပတ်တခုခုသို့သော်လည်း သင့်ရောက်လိမ့်မည်။
သိက္ခာချ၍သော်လည်း လူထွက်လိမ့်မည်။

၅။ -ရောနှောနေလျှင် “များစွာသော သိုမှီးသုံးဆောင်ခြင်းကို
အားထုတ်ကြလိမ့်မည်။ မြေ စိမ်းစိုသော မြက်သစ်ပင် အစုအဝေး၌
ထင်ရှားသော အမှတ်အသားကိုမူလည်း ပြုကြလိမ့်မည်။
ဆောင် သင်္ကန်း-ဆွမ်း-ကျောင်း၊ အကောင်းလိုချင်။

ကိုရင်စသော၊ ရောနှောထွက်ချင်၊
 ကိုရင်ရောဘိ၊ သန္တိမိတွင်၊
 အနာဂတ်၊ ဖြစ်ရပ် သိပယ်လျှင်၊

၄။ ထေရဝင် ရစနိယသုတ်

သဗြဟ္မစာရိနံ ပိယ မနာပ ဝရ ဘာဝနိယ

- ၁။ တပ်မက်ဘွယ်အာရုံ၌ မတပ်မက်၊
- ၂။ မနှစ်သက်ဘွယ်အာရုံ၌ ဒေါသမထွက်၊
- ၃။ တွေဝေဘွယ်အာရုံ၌ မတွေဝေ၊
- ၄။ အာယာတဖြစ်ဘွယ်အာရုံ၌ အာယာတမဖြစ်၊
- ၅။ မာန်မာနတတ်ဘွယ် အာရုံ၌ မာန်မာနမတက်၊

၉၇

၂။ ဝိတရာဂသုတ် (အမေးတူ)

မကင်းသောရာဂ မကင်းသောဒေါသ မကင်းသောမောဟရှိခြင်း၊
 သူတပါးဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်တတ်သော ဒေါသရှိခြင်း၊
 ဂုဏ်တူ ဂုဏ်ပြိုင်ပြုတတ်ခြင်း (ဒေါသမူစိတ္တုပ္ပါဒ်)
 ဆောင် ရာ ဒေါ မော မက်၊ ပဋ္ဌာသက်၊ ငါးချက် မချစ်ပါ။

၃။ ကုဟကသုတ်

- ကုဟက- လူအပေါင်းကို အံ့ဩစေတတ်ခြင်း၊
 - လပက - မြှောက်ပင့်ပြောဆိုတတ်ခြင်း၊
 - နေမိတ္တိက- လှူချင်အောင် အရိပ်နိမိတ် ပြုတတ်ခြင်း၊
 - နိပ္ပေသိက- ပစ္စည်းငှါး လှူဒါန်းသွားအောင် ဖိနှိပ်ပြောကြားခြင်း၊
 - လာဘေန လာဘ် နှိင်ကိသိတာ- မိမိ၏ အနည်းငယ်သော လာဘ်ဖြင့်
- သူတပါး၏ များစွာသောလာဘ်ကို ရှာမှီးတတ်ခြင်း။

၉၈

၄။ အဿုသုတ်

အဿုဒွေ၊ အဟိရိကော အနောတ္တပ္ပိ ကုသိတော ဒုပ္ပညော၊

၅။ အက္ခမသုတ်

ရူပါရုံ သဒ္ဓါရုံ ဂန္ဓာရုံ ရသာရုံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ကို သည်းမခံနိုင်၊

၆။ ပဋိသန္တိခါပတ္တသုတ်

အတ္တ ဓမ္မ နိရုတ္တိ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါသို့ ရောက်ခြင်း၊
မေးမြန်း၍ ပြုထိုက်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ကိစ္စကြီးငယ်တို့၌
ကျွမ်းကျင်ခြင်း၊ မပျင်းရိခြင်း၊ ထိုထိုကိစ္စကို ပြီးစေခြင်းဖြင့်
ကပ်ရောက်ထိုက်သော စူးစမ်း တတ်သော ပညာနှင့်ပြည့်စုံခြင်း၊
ကိုယ်တိုင်ပြုခြင်းငှာ သူတပါးကို စီမံခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ခြင်း။

၇။ သီလဝေဒ္ဓသုတ်

၁။ သီလဝါ ဟောတိ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ
အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု
ဘယဒဿာဝီ၊ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု၊

၂။ ဗဟုဿုတော ဟောတိ သုတဓရော သုတသန္တိစယော၊ ယေ
တေ ဓမ္မာ အာဒိကလျာဏာ မဇ္ဈေကလျာဏာ ပရိယော
သာနကလျာဏာ သာတ္ထံ သဗျဇ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ
အဘိဝဒန္တိ၊ တထာရူပါဿ ဓမ္မာ ဗဟုဿုတာ ဟောန္တိ ဓာတာ ဝစသာ
ပရိစိတာ မနသာနုပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ။ ၁၀၀

၃။ ကလျာဏဝါစော ကလျာဏဝါက္ကရဏော ပေါရိယာ ဝါစာယ
သမန္နာဂတော ဝိဿဋ္ဌာယ အနေလဂဋ္ဌာယ အတ္တဿ ဝိညာပနိယာ၊

၄။ စတုန္တံ ဈာနာနံ အာဘိစေတသိကာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ

နိကာမလာဘီ အကိစ္ဆလာဘီ အကသိရလာဘီ၊

(လွန်ကဲသော သမာဓိစိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော ၁၀၀

တနည်း လွန်ကဲသော သမာဓိစိတ်ကို မှီကုန်သော)၊

၅။ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ

ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။

ဆောင် သီလ-သုတ ဈာနာ၊ အာသဝါ၊ ၅ ဖြာ သီလဝန္တ။

ဂ။ စေတရသုတ်

လူနတ်ဗြဟ္မာသတွာတို့၏ စီးပွားချမ်းသာခြင်းငှာ ကျင့်သောထေရ်

၁။ ရဟန်းပြုရာအခါမှစ၍ ကြာမြင့်စွာသော ညဉ့်တို့ကို သိခြင်း၊

၂။ ရဟန်းရှင်လူတို့၌ ထင်ရှား၏၊ များသော အကျော်အစောရှိ၏၊

များစွာသော ရဟန်းရှင်လူ အခြံအရံရှိ၏။

၃။ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းဆေး ပစ္စည်း ငှပီးကို ရလေ့ရှိ၏။

၄။ ဗဟုဿုတော ဟောတိ သုတဓရော သုတသန္နိစယော၊

၅။ မှားသောအယူရှိ၏၊ ဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိ၏။

လူအများကို သူတော်ကောင်းတရားမှ ထစေ၍ မသူတော်

တရား၌ တည်စေ၏၊ ထိုထေရ်ကို အတုလိုက်၍ ကျင့်ကြ၏၊

အမေး တိပိဋကဆရာတော်ကြီးဖြစ်လျက် သာသနာ

မကွယ်အောင် မဆောင်ရွက်နိုင်-ဟုဆိုကသင့် မသင့်၊ ၅၁ခု

ဖြေ အထက်ပါအင်္ဂါ ၅-ပါးနှင့်ညီလျှင် တိပိဋကဖြစ်သော်လည်း

သာသနာမကွယ်အောင် မဆောင်ရွက်နိုင်၊ ၅၁၊ ၅၃ခု

ဂါထာ ရတ္တညူစ ဉာတော လာဘီ၊ ဗဟုဿုတ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊

ဥ။ ပဋ္ဌမသေခသုတ်

သေခပုဂ္ဂိုလ်ဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတရား ၅-ပါး

ကမ္မာရာမဟာ ဘဿာရာမတာ နိဒ္ဒါရာမတာ သင်္ဂဏိကာရာမတာ
ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးသော စိတ်ကို မဆင်ခြင်ခြင်း၊ ၁၁၂
ဆောင် အလုပ်စကား၊ အိပ်များပျော်ရွှင်၊ ပေါင်းဖော်ပျော်ပါး၊
လွတ်ငြား စိတ်တွင်၊ မဆင်ခြင်က၊ သေခလူရှင်၊ ဆုတ်ယုတ်မြဲ၊ မှတ်စွဲ
ထားစဉ်။

၁၀။ ဣတိယသေခသုတ်

၁။ များသောပြုဘွယ်ကိစ္စရှိခြင်း၊ ကိ-ဟုမေး၍ပြုထိုက်သော
ကိစ္စတို့၌ မကျွမ်းကျင်ခြင်း၊ တပါးတည်း ကိန်းအောင်းမှုကင်းခြင်း၊
မိမိသန္တာန်၌ စိတ်တည်ကြည်ကြောင်းသမထကို အားမထုတ်ခြင်း၊

၂။ အနည်းငယ်သောအလုပ်ဖြင့် နေ့ကိုကုန်စေ၏၊
တပါးတည်း ကိန်းအောင်းမှုကင်းခြင်း၊ မိမိသန္တာန်၌ . .

၃။ လူဝတ်ကြောင်ရဟန်းတို့နှင့် မသင့်လျော်သော ရောနှော
ခြင်းတို့ဖြင့် ရောနှောနေခြင်း၊

၄။ နံနက်စောစော ဆွမ်းခံဝင်၍ နေမြင့်မှပြန်လာ၏၊ တပါးတည်း-

၅။ ကိလေသာတို့ကို လွန်စွာခြစ်ပစ်တတ်သော စိတ်ကို
ပွင့်လင်းစေတတ်သော သမထဝိပဿနာတို့အား လျောက်ပတ်သော
အပ္ပိစ္ဆကထာ သန္တုဒ္ဓိကထာ ပဝိဝေက အသံသဂ္ဂကထာ ဝိရိယာရမ္ဘ
သီလ သမာဓိ ပညာ ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနကထာကို ရလေ့မရှိခြင်း
(တိုးပွားကြောင်း အပြန်သိ)၊

ဆောင် ကိစ္စများ နည်းပါးလုပ်နေကုန်၊

လူရှင်စုံ ရောနှောခဲ့ အခါမဲ့ ရွာထဲဝင်တဲ့၊
 တပါးတည်းမနေပုံ၊ စိတ်တည်ရုံ မထုတ်၊
 ကထာ လွယ်စွာမရလျှင် သေခါ ဆုတ်ယုတ်။

၅။ ကက္ခဏေဝေဓီ * ပဌမသမ္ပဒါသုတ်
 သမ္ပဒါ ၅-မျိုး သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာသမ္ပဒါ။
 ၂။ ဒုတိယသမ္ပဒါသုတ်
 သီလသမ္ပဒါ သမာဓိ ပညာ ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသမ္ပဒါ။

၃။ ဗျာကရဏသုတ်
 အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဖြေဆိုခြင်း (၅)မျိုး
 ၁။ မန္တက္ကာ မောမူဟတ္တာ အညံ ဗျာကရေတိ၊
 ၂။ ပါပိစ္ဆော ဣစ္ဆာပကတော အညံ ဗျာကရေတိ၊
 ၃။ ဥမ္မာဒါ စိတ္တက္ခေပါအညံ အညံ ဗျာကရေတိ၊
 ၄။ အဓိမာနေန အညံ ဗျာကရေတိ၊
 ၅။ သမ္ပဒေဝ အညံ ဗျာကရေတိ၊ ၃၃၃
 ဂါထာ မန္တက္ကာ မောမူဟတ္တာ၊ ပါပိစ္ဆော ဣစ္ဆာပကတော၊
 ဥမ္မာဒါ အဓိမာနေန၊ သမ္ပဒေဝ ဗျာကရဏ၊

၄။ ဗာသုဇိဟာရသုတ်
 ချမ်းသာစွာနေကြောင်းတရားငါးပါး
 ဈာန်လေး-သဝါ၊ ချမ်းချမ်းသာ၊ နေရာအကြောင်းမှတ်၊

၅။ အက္ခပ္ပသုတ်

၅၆

မကြာမီအရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိမည့်ရဟန်း၊ ၂၂ခု
ဆောင် ပဋိသမ္ဗလေး၊ ဆင်ခြင်တွေး၊ သိရေးအရဟတ္တဖိုလ်။

၆။ သုတဓရသုတ်

အရဟတ္တဖိုလ်ရရန် အာနာပါနဿတိပွားမည့်သူ၏အင်္ဂါ

၁။ နည်းသောလုပ်ငန်းကိစ္စရှိခြင်း၊ လွယ်ကူစွာဆောင်
ရွက်အပ်၏၊ အသက်ရှင်ခြင်း၏ အဆောက်အဦးဖြစ်သော ပစ္စည်း၄ပါး
တို့၌ ရောင့်ရဲလွယ်၏၊ ၁၀၅

၂။ နည်းသောအာဟာရရှိ၏၊ ဝမ်းဗိုက်ကြီးမား အစား
ကြူးသူ မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို အဖန်ဖန်အားထုတ်၏၊

၃။ နည်းသောအိပ်ခြင်းရှိ၏၊ နိုးကြားသည်၏အဖြစ်ကို အားထုတ်၏

၄။ ဗဟုသုတော ဟောတိ သုတဓရော သုတဓရော သုတသန္နိဓယော-

၅။ လေသာတို့မှ လွတ်ပြီးသော စိတ်ကိုဆင်ခြင်၏၊

ဆောင် အလုပ်-အစား၊ အိပ်နည်းပါး၊ သုတများလျှင်၊

စိတ်ဆင်ခြင်၊ ငါးအင်ရှုရှိက်၊ ထက်ဖိုလ်ဆိုက်၊

၇။ ကထာသုတ်

အမေးတူ စတုတ္ထအင်္ဂါ ၁၀ ပါးကိုလဲ၍ ထည့်ဆိုပါ။

၈။ အာရညကသုတ်

စတုတ္ထအင်္ဂါ အလွန်ဝေးသော အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်း၌နေ

၉။ သီဟသုတ်

ခြင်္သေ့မင်းကြိုးစားအားထုတ်ပုံ

ခြင်္သေ့မင်းသည် ညနေအခါ ရွှေဂူစသော နေရာမှထွက်၍
ကိုယ်လက်ဆန့်တန်း၏၊ ကိုယ်လက်ဆန့်တန်းပြီး အရပ်လေးမျက်နှာကို
ကြည့်၏၊ . . . ပြီး ခြင်္သေ့ဟောက်သံကို ၃ ကြိမ်ဟောက်၏၊

...ဟောက်ပြီး ကျက်စားရာသို့ ဖဲသွားလသော် ဆင် ကျွဲ နွား သစ်စသော ငယ်သော သတ္တဝါတို့အား အောက်ထက်ဆုံး ယုန်ကြောင် တို့အားသော်မှလည်း ပုတ်ခတ်လသော်“မိမိ၏အားထုတ်မှု ဝီရိယ အရှိန်အဟုန် မပျက်စေခြင်း ငှာ” ဂရုတစိုက် (မလွဲချော်စေဘဲ) သာ ပုတ်ခတ်၏။ ဂရုမစိုက်ဘဲ မပုတ်ခတ်။ ၁၀၇

မြတ်စွာဘုရား လေးလေးစားစား တရားဟောကြား
မြတ်စွာဘုရားသည် ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီ ဥပါသကာ ဥပါသိကာတို့အား
လည်းကောင်း ပုထုဇဉ်တို့အားလည်းကောင်း အောက်ထက်ဆုံး
သူတောင်းစား ငှက်မုဆိုးအားသော်မှလည်း တရားဟောလသော်
လေးလေးစားစား တရားဟောကြား၏။ မလေးမစား မဟောကြား၊
အကြောင်း တရားဟူသော အလေးပြုဘွယ်ရှိသောကြောင့်၊
တရား၌ ရှိသေလေးစားတော်မူခြင်းကြောင့်၊ ၁၀၇

၁၀၈။ ကကုစနေရသုတ်

ကကုစနေတ်သား အတ္တဘော ၃. ဂါဝုတ်၊ ဆရာ၅မျိုး စူဠဝါနှင့်တူ

တတိယပဏ္ဏာသက

မာသုဝိမာရဝဂ် သာရဇ္ဇသုတ်

သေခပုဂ္ဂိုလ်အား ရဲရင့်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော တရား၅ပါး
သဒ္ဓေါ သီလဝါ ဗဟုသုတော အာရဒ္ဓဝီရိယော ပညဝါ၊ ၃၁ခု
ဆောင် သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ သုတ၊ ဝီရာ၊ ပညဝါ၊ သေခါ ဝေသာနရံ၊
ရဲရင့်ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းအကြောင်း ၃၁ခု

၅၈

သဒ္ဓါမရှိသူမှာ ကြောက်ရွံ့ခြင်းဖြစ်၍ သဒ္ဓါရှိသူမှာ ကြောက်ရွံ့ခြင်း
မဖြစ်၍ (သီလစသည် လေးလီ တူပြီ)။ ၁၁၂

၂။ ဥဿင်္ကီတသုတ်

မယုံသင်္ကာ တွေးတောအပ် ယုံမှားအပ်သော ရဟန္တာ
ပြည့်တန်ဆာမဟူသော ကျက်စားရာရှိသူ မဆိုးမ... ပဏ္ဍုက်...
အပျိုကြီး... ဘိက္ခုနီဟူသော ကျက်စားရာရှိသူ။

ပဏ္ဍုက်၌ မချဉ်းကပ်ထိုက်ခြင်းအကြောင်း
များသော ကိလေသာရှိခြင်း၊ မငြိမ်းအေးသော ပူလောင်မှုရှိခြင်း
လောကဓာတ်၌ မှီသော များသော စကားရှိခြင်းကြောင့်၊ ၄၆၃

ဘိက္ခုနီထံမကျက်စားရခြင်းအကြောင်း
ရဟန်း ရဟန်းမတို့သည် မြတ်သောအကျင့်ရှိသူများဖြစ်၍
အချင်းချင်း ဝိသဘာဝဝတ္ထု ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပေါင်းဖော်ခြင်း၏
အစွမ်းဖြင့် ချဉ်းကပ်လျှင် ရက်အနည်းငယ်ဖြင့်ပင် ဗြဟ္မစရိယ၏
အန္တရာယ်ဖြစ် နိုင်သောကြောင့်၊ ၄၆၃ ဇီ-၃၉

၃။ မဟာစောရသုတ်

သူပုန်တို့၏ အဖျက်လုပ်ငန်းများ
အိမ်အစပ်ကို ဖောက်ဖြတ်၏၊ အကြီးအကျယ် လုယက်၍
ဆောင်ယူသွား၏၊ တအိမ်တည်း၌ ဝိုင်း၍လုယက်မှုကိုပြု၏၊ လမ်းခရီး၌
လည်း လုယူဘို့ရန် တည်နေ၏။ ၁၁၃

မဟောစောရ အင်္ဂါ ၅ပါး

၁။ ဝိသမနိဿိတ ခိုးသူကြီးသည် မြစ်ရေ စားသဖြင့် အသွား အလာခက်သော မြစ်လယ်ကျွန်း မညီညွတ်သော တောင်ကုန်း အရပ်ကိုမှီ၏။

၂။ ဂဟနနိဿိတ ရှုပ်ထွေးသော မြက်တော သစ်တော ထူထပ်သော တောအုပ်ကြီးကိုမှီ၏။

၃။ ဗလဝနိဿိတ တစ်စုံတစ်ယောက်က တစ်စုံတစ်ရာကို ပြောအံ့။ ဤမင်း မင်းအမတ်ကြီးတို့က အပြစ်ကို ကာကွယ်၍ ငါ့အကျိုးကို ပြောကြလိမ့်မည်-ဟု ခိုးသူကြီးမှာ အကြံဖြစ်၏။ တစ်စုံ တစ်ယောက်က တစ်စုံတစ်ရာ ပြောလိုက်လျှင် ထိုမင်း မင်းအမတ် ကြီးတို့က အပြစ်ကိုကာကွယ်၍ ခိုးသူကြီး၏အကျိုးကို ပြောကြ၏ (ရဟန်းတို့)။

၄။ ဘောဂစာဝိ ခိုးသူကြီးသည် ကြွယ်ဝ၏။ များသောဥစ္စာ အသုံးအဆောင် ရှိ၏။ ထိုခိုးသူကြီးသည် "တစ်ယောက်ယောက်က ငါ့ကို တစ်စုံတစ်ရာ ပြောလျှင် ငါ့ဥစ္စာထဲမှ ဥစ္စာအချို့ကိုယူ၍ ဥစ္စာကို ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် သူနှင့် ငါအကြား ကွာဟချက်များကို ဆက်စပ် ဖုံးအုပ်အံ့"ဟု အကြံဖြစ်၏။ တယောက်ယောက်က တစ်စုံတစ်ရာကို ပြောလိုက်လျှင် ထိုဥစ္စာအချို့ ကိုယူ၍ ဥစ္စာကို ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် သူဘက်ကိုယ့်ဘက် ကွာဟချက်ကို ဆက်စပ်ဖုံးအုပ်သည်။

၅။ ဧကစာရီ တယောက်တည်းသာ ခိုးယူလုယက်မှုပြု၏။ အကြောင်း လျှို့ဝှက်အပ်သော အကြံအစည်များ မပေါက်ကြား စေလိုသောကြောင့်။

၁၁၃

ပဉ္စဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ။

၆၀

၂။ . . မကဲ့ရဲ့၊ မိမိပြုအပ်ပြီး မပြုအပ်သေးသော အမှုကို အထပ်ထပ်

ရှုလေ့ရှိ၍ သူတပါးပြုအပ်။ ပ ။ အမှုကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့မရှိ။

၃။ . . ရှုလေ့မရှိ၊ ဘုန်းကံနည်း၏။ မထင်ရှား၊

ထိုသို့ မထင်ရှားခြင်းကြောင့်လည်း မကြောက်၊

၄။ . . မကြောက်၊ ဈာန် ၄-ပါးကို အလိုရှိတိုင်း ရလေ့ရှိခြင်း၊

၅။ . . ရှိခြင်း၊ အာသဝေါကုန်ခမ်း ရဟန္တာဖြစ်ခြင်း။ ၁၁၈

၇။ သီလသုတ်

အာဟုနေယျစသော ဂုဏ်ကိုထိုက်သောရဟန်း

သီလ သမာဓိ ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနနှင့် ပြည့်စုံ၏။

၈။ အသေခံသုတ် (အဓမ္မေတူ)

အသေခံတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သီလအစုနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊

.... သမာဓိ ပညာ ဝိမုတ္တိ . ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနအစု. . .

၉။ စာတုဒ္ဓိသသုတ်

အရပ် ၄ မျက်နှာ၌ အဆီးအတားမရှိသွားနိုင်သောရဟန်း

၁။ သီလဝါ ဟောတိ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော. . .

၂။ ဗဟုဿုတော ဟောတိ သုတဓရော သုတသန္နိစယော

၃။ ရရသမျှသော ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် တင်းတိမ်ခြင်း၊

၄။ ဈာန် ၄ပါးကို အလိုရှိတိုင်းရခြင်း

၅။ အာသဝေါကင်းကွာ ရဟန္တာဖြစ်ခြင်း။ ၁၁၉

ဆောင် သီလ သုတ သန္တုဌ၊ ဈာန အာသဝါ

လေးမျက်နှာရပ်၊ မပိတ်အပ်၊ ငါးရပ် သွားနိုင်ပါ။

၁၀။ အရညသုတ်

တောရကျောင်းကို မှီဝဲသင့်သောရဟန်း

သီလ သုတ ဝီရိယ ဧညာတ အာသဝါ တောမှာနေဘို့သင့်၊

အန္တကဝိန္နဝဂ် ကုလူပကသုတ်

အမျိုးဒါယကာတို့ မချစ်မနှစ်သက်အပ်သောရဟန်း

၁။ အသန္တဝဝိဿသီ မိမိနှင့် ခင်မင်ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်း မရှိသော

လူတို့၌ အကျွမ်းတဝင် ဆက်ဆံခြင်းရှိသူ၊

၂။ အနိဿရဝိကပို့ အစိုးရသူမဟုတ်ဘဲ အစိုးရသူကဲ့သို့ စီမံခန့်ခွဲသူ၊

၃။ ဝိဿဌပသေဝီ ကြဉ်ဖယ်ထားအပ်သော လူဒါယကာတို့ကို စေ့စပ်

ချဉ်းကပ်လေ့ရှိသူ၊

၄။ ဥပကဏ္ဍကဇ္ဇေ နားအနီး၌ တိုးတိုးပြောဆိုတတ်သူ၊

၅။ အတိယာစက အလွန်တောင်းတတ်သူ၊ ၄၈ခု၊ ၅၄ ပါဠိစီ

၂။ ပစ္စာသမဏသုတ်

နောက်လိုက်ရဟန်းကောင်းအင်္ဂါ

၁။ အလွန်ဝေးသောအရပ် အလွန်နီးသော အရပ်က မလိုက်ခြင်း၊

၂။ ဆွမ်းယာဇုစသည် ပြည့်နေသော ပူသောလေးသော ဆရာ၏

သပိတ်ကို ယူခြင်း၊

၃။ အာပတ်အနီး၌ ပြောဆိုသော ဆရာ ဥပဇ္ဈာယ်ကို တားမြစ်ခြင်း၊

၄။ ဆရာ ဥပဇ္ဈာယ်ပြောနေစဉ် အကြားအကြား၌ စကားကို မကျ

ရောက်စေခြင်း၊

၅။ ပညာရှိခြင်း မထိုင်းမှိုင်းခြင်း ခံတွင်းမှ လျောကျသော တံတွေး

မရှိခြင်း၊ ၄၆ခု

၆၂

၈။ အသေခံသုတ် (အမေးတူ)

အသေခံတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သီလအစုနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊
..... သမာဓိ ပညာ ဝိမုတ္တိ . ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနအစု...

၉။ စာတုဒ္ဓိသသုတ်

အရပ် ၄ မျက်နှာ၌ အဆီးအတားမရှိသွားနိုင်သောရဟန်း

- ၁။ သီလဝါ ဟောတိ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော...၊
 - ၂။ ဗဟုသုတော ဟောတိ သုတဓရော သုတသန္နိစယော
 - ၃။ ရရသမျှသော ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် တင်းတိမ်ခြင်း၊
 - ၄။ ဈာန် ၄ပါးကို အလိုရှိတိုင်းရခြင်း
 - ၅။ အာသဝေါကင်းကွာ ရဟန္တာဖြစ်ခြင်း၊ ၁၁၉
- ဆောင် သီလ သုတ သန္တုဋ္ဌ၊ ဈာန အာသဝါ၊
လေးမျက်နှာရပ်၊ မပိတ်အပ်၊ ငါးရပ် သွားနိုင်ပါ။

၁၀။ အရညသုတ်

တောရကျောင်းကို မှီဝဲသင့်သောရဟန်း

သီလ သုတ ဝီရ ဈာန၊ အာသဝါ၊ တောမှာနေဘို့သင့်၊

အန္တကဗိန္နဝဂ် ကုလူပကသုတ်

အမျိုးဒါယကာတို့ မချစ်မနှစ်သက်အပ်သောရဟန်း

- ၁။ အသန္တဝိဿသီ မိမိနှင့် ခင်မင်ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်း မရှိသော
လူတို့၌ အကျွမ်းတဝင် ဆက်ဆံခြင်းရှိသူ၊
- ၂။ အနိဿရဝိကပွီ အစိုးရသူမဟုတ်ဘဲ အစိုးရသူကဲ့သို့ စီမံခန့်ခွဲသူ၊
- ၃။ ဝိဿဋ္ဌပသေဝီ ကြဉ်ဖယ်ထားအပ်သော လူဒါယကာတို့ကို စေ့စပ်
ချဉ်းကပ်လေ့ရှိသူ၊

၄။ ဥပတဏ္ဏတဇ္ဇိ နားအနီး၌ တိုးတိုးပြောဆိုတတ်သူ၊

၅။ အတိယာစက အလွန်တောင်းတတ်သူ၊ ၄၈ခု၊ ၅၄ ပါဠိစီ

၂။ ပစ္ဆာသမဏသုတ်

နောက်လိုက်ရဟန်းကောင်းအင်္ဂါ

၁။ အလွန်ဝေးသောအရပ် အလွန်နီးသော အရပ်က မလိုက်ခြင်း၊

၂။ ဆွမ်းယာဂုစသည် ပြည့်နေသော ပူသောလေးသော ဆရာ၏ သပိတ်ကို ယူခြင်း၊

၃။ အာပတ်အနီး၌ ပြောဆိုသော ဆရာ ဥပဇ္ဈာယ်ကို တားမြစ်ခြင်း၊

၄။ ဆရာ ဥပဇ္ဈာယ်ပြောနေစဉ် အကြားအကြား၌ စကားကို မကျ ရောက်စေခြင်း၊

၅။ ပညာရှိခြင်း မထိုင်းမှိုင်းခြင်း ခံတွင်းမှ လျောကျသော တံတွေး မရှိခြင်း၊ ၄၆ခု

၃။ သမ္မာသမာဓိသုတ်

သမ္မာသမာဓိသို့ ရောက်ထိုက်သောရဟန်း

ဆောင် အာရုံငါးတန်၊ သင်သည်းခံ၊ ငါးတန်သမာဓိရ၊ ၁၂၁

၄။ အန္တကဝိနွသုတ်

ရဟန်းသစ်တို့ကို ဆောက်တည်စေရမည့်တရား

၁။ သီလဝါ ဟောထ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဂုတာ အာစာရဂေါစရ. . .

၂။ ဣန္ဒြေတို့၌ လုံခြုံစေအပ်သော တံခါးရှိ ကုန်သည် စောင့်ရှောက် အပ်သော သတိရှိကုန်သည် ဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော သတိရှိကုန်သည် ကောင်းစွာ စောင့်ထိန်းအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ သတိ

၆၄

ဟူသော အစောင့်အရှောက်ရှိသော စိတ်နှင့်ပြည့်စုံ၍ နေကြ-ဟု
ဆောက်တည်စေရမည်။

၃။ နည်းသောစကားရှိသည် စကားပြောခြင်း၌ အပိုင်းအခြားကို
ပြုလေ့

ရှိသည်ဖြစ်၍ နေကြ-ဟု ဆောက်တည်စေရမည်။

၄။ တော၌နေကြ၊ အစွန်အဖျားကျ၍ ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းတို့ကို
မှီဝဲကြ-ဟု ဆောက်တည်စေရမည်။

၅။ မှန်ကန်သော ဉာဏ်အမြင်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေကြဟု ဆောက်...

ဆောင် ပါတိမောက္ခ၊ သီလရှိစေ၊ သတိဆောင်ထား၊ လုံငြားဣန္ဒြေ၊
စကားပြောနဲ့၊ တောထဲဝင်နေ၊ အယူမှန်၊ ပြောရန် အသစ်တွေ၊

၅။ မစ္ဆရိနိသုတ်

ဓမ္မမစ္ဆရိနီ ဓမ္မအာရ ပရိယတ္တိဓမ္မကိုသာယူ၊ အရိယာ
တို့သည် မစ္ဆရိယကို အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပယ်အပ်ပြီး
သောကြောင့် လည်းကောင်း၊ အရိယာတို့အား ပဋိဝေဓဓမ္မကို ဝန်တိုမှု
မဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း ပဋိဝေဓဓမ္မကို မယူရ၊ ၃၁၃၊ ၆-၄၂။

ဘိက္ခုနီများ ဝရဲရောက်ကြောင်းတရား ၅ ပါး

၁။ အာဝါသမစ္ဆရိနီ ကျောင်းကို ဝန်တိုခြင်းရှိသူ၊ ၁၂၂

၂။ ကုလမစ္ဆရိနီ အလုပ်အကျွေး အမျိုးဒါယကာကို ဝန်တိုခြင်းရှိသူ၊

၃။ လာဘမစ္ဆရိနီ လာဘ်လာဘကို ဝန်တိုခြင်းရှိသူ၊

၄။ ဝဏ္ဏမစ္ဆရိနီ ကိုယ်အဆင်း ဂုဏ်အကျင့်ကို ဝန်တိုခြင်းရှိသူ၊

၅။ ဓမ္မမစ္ဆရိနီ ပရိယတ်တရားကို ဝန်တိုခြင်းရှိသူ၊
 ဆောင် အာဝါ၊ ကုလ၊ လာဘ၊ ဝဏ္ဏာ၊ ဓမ္မပါ၊ ငါးဖြာမစ္ဆရိ၊
 ဘိက္ခုနီများ၊ ငရဲလား၊ ငါးပါးမှတ်လေဘိ၊

၆။ ဝဏ္ဏနာသုတ် (အမေးတူ)

မသိမူ၍ ဉာဏ်ဖြင့် မသက်ဝင်မူ၍ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို
 ပြောခြင်း၊ မသိမူ၍ ဉာဏ်ဖြင့် မသက်ဝင်မူ၍ ချီးမွမ်းထိုက်သူ၏
 အပြစ်ကို ပြောခြင်း၊ မသိမူ၍ ဉာဏ်ဖြင့် မသက်ဝင်မူ၍ မကြည်ညို
 သင့်သောအရာ၌ ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်း၊ မသိမူ၍ ဉာဏ်ဖြင့်
 မသက်ဝင်မူ၍ ကြည်ညိုသင့်သောအရာ၌ မကြည်ညိုခြင်းကို
 ဖြစ်စေခြင်း၊ သဒ္ဓါဖြင့် ပေးလှူအပ်သောဆွမ်းကို အဦးအဖျားမယူဘဲ
 ပျက်စီးစေခြင်း၊

သဒ္ဓါဓေယျ ဝိနိပါတ

သူတပါးတို့ သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူအပ်သောဆွမ်းမှ အဦး
 အဖျားကို မယူဘဲ သူတပါးအားပေးခြင်း၊ ၃၀၃၊ ၄-၄၆
 ၇။ ဣဿုကိနိသုတ် ၃။ ဣဿုကိနီ၊ ၄။ မစ္ဆရိနီ၊
 ၈။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသုတ် ၃။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ ၄။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါ၊
 ၉။ မိစ္ဆာဝါစာသုတ် ၃။ မိစ္ဆာဝါစာ ၄။ မိစ္ဆာကမ္မန္တ၊ ၁၂၄
 ၁၀။ မိစ္ဆာဝါယာမသုတ် ၃။ မိစ္ဆာဝါယာမာ ၄။ မိစ္ဆာသတိနီ၊ ၁၂၅

၆၆

ဂိလာနဝဂ် ဂိလာနသုတ်

တရား ၅ပါးကို စွန့်သောဂိလာန ရဟန္တာဖြစ်နိုင်သည်
ကာယေ အသုဘာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အာဟာရေ ပဋိကူလသညီ၊
သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတသညီ၊ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု အနိစ္စာနုပဿီ၊
မိမိသန္တာန်၌ မရဏသညာ ကောင်းစွာတည်ခြင်း၊ ၁၂၆

၂။ သတိသမ္ပပဋိတသုတ်

တရား ၅ပါး ပွားများလျှင် အနာဂါမ် ရဟန္တာပင်
၁။ ရဟန်း၏ခန္ဓာအစဉ်၌ သတိသည် လောကီခန္ဓာ၏
အဖြစ်အပျက်ကို
ထိုးထွင်း၍ သိမြင်သော ဝိပဿနာပညာဖြင့် ကောင်းစွာ တည်ခြင်း၊
ကြွင်း ၄ ပါးတူပြီ၊

၃။ ပဌမဥပဋ္ဌာကသုတ်

ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုစုအပ်သော ဂိလာနအင်္ဂါ ၅ပါး
၁။ မလျောက်ပတ်သည်ကို ပြုလေ့ရှိ၏၊ အသပ္ပိယကာရီ၊
၂။ လျောက်ပတ်သည်၌ အတိုင်းအရှည်ကိုမသိ၊
၃။ ဆေးကိုမမှီဝဲ၊ ဘေသန္တံ န ပဋိသေဝိတာ၊ ၁၂၇
၄။ အကျိုးကိုလိုအားသော ဂိလာနုပဋ္ဌာကအား ရောဂါတိုးလျှင်
တိုးကြောင်း၊ လျှော့လျှင် လျှော့ကြောင်း၊ ရပ်နေလျှင် ရပ်နေကြောင်း
ထင်စွာမပြု၊
၅။ ကိုယ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲထက်မြက် ကြမ်းတမ်းခါးစပ် မသာ
ယာအပ် မမြတ်နိုးအပ်သော သေနိုင်လောက်သော ဝေဒနာတို့ကို

သည်းမခဲ၊

ဆောင် အသပ္ပိယ၊ ကာရတသွယ်၊ လျှောက်ပတ်မတ္တ၊ နားကမလည်၊
မမှီဝဲဆေး၊ လုပ်ကျွေးသူဝယ်၊ တိုးလျော့ဟု၊ မပြုထင်စွာကွယ်၊
ဖြစ်ပေါ်လာဘိ၊ သာရိရိကာ၊ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗ၊ ခရ ဝေဒနာ
မခံနိုင်ဘိ၊ ဤသည့်လူနာ၊ ပြုရခက်၊ မှတ်ချက်သေအချာ၊

၄။ ဒုတိယဥပဋ္ဌာကသုတ်

မပြုစုသင့်သော ဂိလာနုပဋ္ဌာကအင်္ဂါ ၅ပါး

- ၁။ ဆေးမစီရင်တတ်၊ လျှောက်ပတ် မလျှောက်ပတ်ကိုမသိ၊ ၁၂၇
- ၂။ မလျှောက်ပတ်သည်ကိုကပ်၍ လျှောက်ပတ်သည်ကိုမကပ်၊
- ၃။ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်တံတွေးအံဖတ်ကို စွန်ပစ်ရန် ရွံ့ရှာခြင်း၊
- ၄။ မေတ္တာစိတ်ဖြင့် မပြုစုဘဲ အာမိသကိုလိုလား၍ ပြုစုခြင်း၊
- ၅။ ဂိလာနကို ရံဖန်ရံခါ တရားစကားဖြင့် ကောင်းစွာမြင်စေခြင်းငှာ
ဆောက်တည်စေခြင်းငှာ ကောင်းစွာ ထက်သန်စေခြင်းငှာ
ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရွှင်လန်းစေခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ခြင်း၊

ဆောင် ဆေးစီရင် မစွမ်းတယ်၊ သပ္ပိယာသပ္ပိယ နားကမလည်၊

မသင့်မြတ် ပေးကပ်တယ်၊ သပ္ပိယကြည်ထား၊

မေတ္တာမဲ့ လာဘ်ဝဲပြုစုကာနှင့်၊

တံတွေး-အံ-ကျင်ကြီးကို ဆောင်ပေးရန် ရွံ့ရှာလှ၊

ပြုစုရန် ဂိလာနကို , ဝေးကရှောင်ရှား၊

ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာက ဂိလာနုပဋ္ဌာကထူး မထူး

ထူးပါသည်၊ မြတ်စွာဘုရားကို ပြုစုခြင်းက မြတ်ပါသည်၊ ၂၄၃ ဝိဋ္ဌ-

၆၈

၅။ ဗဒ္ဓမမာနာယုဿာသုတ်
အသက်ရှည်ကြောင်းတရားငါးပါး

- ၁။ မလျောက်ပတ်သည်ကို မပြု။ ၁၂၈
- ၂။ လျောက်ပတ်သည်၌ အတိုင်းအရှည်ကိုသိ၏။
- ၃။ ကျေကျက်စေနိုင်သော အစာကိုစား၏။ ပရိဏာတဘောဇီ။
- ၄။ အချိန်အခါ၌ သွားလာလှည့်လည်လေ့ ရှိ၏။ ကာလစာရီ။
- ၅။ မြတ်သော မေထုန်ရှောင်ကြဉ်မှု အကျင့်ရှိ၏။ ဗြဟ္မစာရီ။ ၅၂ခု

၆။ ဇုတိယအနာယုဿာသုတ်

- ၄။ သီလဝါ။ ၅။ ကလျာဏမိတ္တော၊ ကြွင်း ၃ပါးတူပြီ
- ဆောင် သပ္ပိယကာရီ၊ သပ္ပိယေ မတ္တံမျှ၊ နားကလည်သည်၊
- ကြေညက်မှ စားသောက်သည်၊ ချိန်ခါမည် လည်သွား၊
- မြတ်ဗြဟ္မံ ကျင့်ကြံထားလျှင် သက်ရှည်ဘို့များ။

၇။ ဝပကာသသုတ်

သံဃာမှ ခွဲနေသင့်သောရဟန်း

- ဆောင် ပစ္စည်းလေးဝ၊ ရှိသမျှချိန်၊ မတင်းတိမ်လှ၊ ၁၂၈
- ကာမကြံများ၊ ဤငါးပါး၊ ခွဲထားသံဃာ မနေရာ၊

၈။ သမဏသုခသုတ်

သမဏသုခ ၅ မျိုး

- ရရသမျှသော သင်္ကန်းဆွမ်းကျောင်းဆေးဖြင့် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲ၏။
- အလွန်မွေ့လျော်စွာ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်၏။ ၂၀ခု

ဆောင် ပစ္စည်းလေးဖြာ၊ ရရာရောင်ရဲ၊ ကျင့်ပျော်စွဲ
ခေါ်မြဲသမဏ မြတ်သုခ၊ ၁၂၉

၉။ ပရိက္ခမ္ပသုတ်

အာပါယိကာ နေရယိကာ ကပ္ပဌာ အတေကိစ္ဆာ
အမိကို ဇီဝိတိန္ဒြေမှ ခွင်းခြင်း၊ အဘကို... ရဟန္တာကို...၊
ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သောစိတ်ဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ သွေးကို
ဖြစ်စေခြင်း သံဃာသင်းခွဲခြင်း၊ ၁၂၉
နေသုတ်။ ။ဉာတိ ဘောဂ၊ ရောဂ ဒိဋ္ဌိ၊ သီလထည့်၊ ငါးရှိဗျသန၊

ငရဲရောက် မရောက်ဗျသန

ဉာတိ ဘောဂ ရောဂဗျသနကြောင့် ငရဲမရောက်ကြ၊ သီလဗျသန
ဒိဋ္ဌိဗျသနကြောင့်သာ ငရဲရောက်ကြသည်၊ (သမ္ပဒါ ၅မျိုးနည်းမှီဆိုပါ)

ရာဇဝင် ပဌမစတ္တာနုဝတ္ထနသုတ်

စင်္ကြာမင်း သိခြင်းငါးမျိုး

- ၁။ အတ္တညူ တိုင်းသူပြည်သား၏အကျိုးစီးပွားကိုသိခြင်း၊
- ၂။ ဓမ္မညူ အစဉ်အဆက် ကျင့်သုံးအပ်သော တရားကိုသိခြင်း၊
- ၃။ မတ္တညူ ပြစ်ဒဏ် စစ်သည်တို့၌ အတိုင်းအရှည်ကိုသိခြင်း၊
- ၄။ ကာလညူ စည်းစိမ်ခံစားရာအခါ တရားဆုံးဖြတ်ရာအခါကိုသိခြင်း၊
- ၅။ ပရိသညူ ခတ္တိယ ငြာဟ္မဏ ဝေဿ သုဒ္ဓ သမဏပရိသတ် ကိုသိခြင်း၊

မြတ်စွာဘုရား သိခြင်းငါးမျိုး

မိမိ၊ သူတပါး၊ မိမိသူတပါး၊ မျက်မှောက်တမလွန်
၅တန်အကျိုးကို သိခြင်း သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်း၊ ပစ္စည်းငှါးကို
ခံယူခြင်း သုံးဆောင်ခြင်း၌ အတိုင်းအရှည်ကိုသိခြင်း၊ တပါးတည်း
ကိန်းအောင်းရာအခါ သမာပတ်ဝင်စားရာအခါ တရား ဟောရာအခါ
ဒေသစာရီ လှည့်လည်ရာအခါကိုသိခြင်း၊ ခတ္တိယ ဗြာဟ္မဏ ဂဟပတိ
သုဒ္ဓ သမဏ ပရိသတ်ကိုသိခြင်း၊

၁၃၁

အတ္တ ဓမ္မ၊ မတ္တ ကာလံ၊ ပရိသံ၊ သိပြန်စင်္ကြာ၊ စောမြတ်စွာ၊

၂။ ဒုတိယစက္ကာနုဝတ္ထနသုတ်

ပဌမသုတ်၌ မြတ်စွာဘုရားနှင့် စင်္ကြာမင်းတို့ တရားကို
လည်စေကြ၍ ဒုတိယသုတ်၌ အရှင်သာရိပုတြာနှင့် စင်္ကြာမင်း၏
သားကြီးက တရားကို လည်စေခြင်းသာ ထူးသည်။

၃။ ဓမ္မရာဇသုတ်

ဗုဒ္ဓ တရားသဖြင့် စက်ကိုလည်စေပုံ

ဤသို့သော ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ အာဇီဝ ရွာနိဂုံးတို့ကို
မှီဝဲထိုက်၏။ ဤသို့သော ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ အာဇီဝ
ရွာနိဂုံးတို့ကို မမှီဝဲထိုက်-ဟု တရားရှိသော စောင့်ရှောက်ခြင်း
တားမြစ်ခြင်း လုံခြုံစေခြင်းကို စီမံသည်။

၁၃၂

ဆောင် နန်းတွင်းသူများ၊ မင်းအများနှင့် နောက်သားဗိုလ်ပါ၊
တဖြာပုဏ္ဏား၊ သူကြွယ်များထုံး၊ နိဂုံးဇနပုဒ်၊ လူများထုတ်၍၊
ဘိက္ခုတ်ဗြဟ္မင်၊ သားငှက်တွင်၊ စီရင်စင်္ကြာ၊ ဤငါးဖြာ၊

စင်္ကြာမင်း တရားသဖြင့် စက်ကို လည်စေပုံ ၇မျိုး

အတွင်းလူဖြစ်သော သားမယားစသည်၊ အဘိသက်ခံပြီးသော မင်း အဘိသိက်မခံရသေးသော နောက်လိုက်မင်း စစ်တပ် ပုဏ္ဏား သူကြွယ် နိဂုံးဇနပုဒ်နေသူ ရဟန်းပုဏ္ဏား သားငှက်တို့၌ တရားရှိသော စောင့်ရှောက်ခြင်း တားမြစ်ခြင်း လုံခြုံစေခြင်းကို စီမံသည်။

နှစ်ဘက်တွင် ဖွားသန့်စင် ရုပ်ချောလှ၊ မိဘနှင့်နိဂုံးချစ်ခင်၊ တတ်များစွာ သင်ကြားရာ မလျော့ပါက မင်းဖြစ်မည်သား၊

အရဟတ္တဖိုလ်ကို တောင့်တသောရဟန်း အင်္ဂါ ၅ပါး

ယုံကြည်ရောဂါ၊ ကင်းစင်ကွာ၍၊ စဉ်းလဲကောက်ကျစ်၊ မရှိလစ်ပါ
ဝိ ပညာ၊ ငါးဖြာ ရဟန္တာ၊ (၂၈၌ ပါပြီး)

၄။ ယသံဒိသံသုတ်

ဘယ်မှာနေနေ မိမိနိုင်ငံတွင်းမှာသာ နေသောမင်း

၁။ မင်းဇာတ်ရှိသော ဦးထိပ်၌ ဘိသိက်ရေစင်ဖြင့် သွန်းလောင်း အပ်ပြီးသောမင်းသည် မိဘနှစ်ဦးလုံးမှ ကောင်းစွာမွေးဖွား၍ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော အမိဝမ်းတိုက်ရှိ၏။ ဘိုးဘွား ခုနစ်ဆက် တိုင်အောင်ဇာတ်ကို အကြောင်းပြု၍ဖြစ်သော စကားကြောင့် မပစ်ပယ်အပ်၊မကဲ့ရဲ့အပ်၊

၂။ ကြွယ်ဝ၏။ များသောဥစ္စာ အသုံးအဆောင်ရှိ၏၊ပြည့်စုံသော ဘဏ္ဍာတိုက် ကျီတိုက်ရှိ၏။

၃။ စကားကိုနားထောင်သော ဩဝါဒကိုလိုက်နာသော ဆင်မြင်း ရထား ခြေလျင်အားဖြင့် အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်တပ်နှင့် ပြည့်စုံ

သည်ဖြစ်၍ အင်အားကြီးမား၏။

၄။ သားကြီးသည် ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော မေဓာဝီ၊ အတိတာ-
နာတပစ္စုပ္ပန္န အတ္ထေ စိန္တေတုံ။ ၁၃၃

၅။ မင်း၏ ထိုတရားလေးပါးတို့သည် အခြံအရံ အကျော်အစော
(တံခိုးအာနုဘော်)ကို ရင့်သန်စေသည်။

ဘယ်မှာနေနေ ဝိမုတ္တစိတ်ဖြင့်သာ နေသောရဟန်း
ဆောင် သီလ သုတာ၊ ဝီရိယာ၊ ပညာ ဝိမုတ္တိ၊
ငါးပါးစုံလင်၊ ရဟန်းရှင်လူ၊ ရပ်ခွင်လွတ်စိတ်ရှိ။

၅။ ပဌမပတ္တနာသုတ်

မင်းအဖြစ် တောင့်တ သားကြီးဩရသ

၁။ မင်းဇာတ်ရှိသော ဦးထိပ်၌ ဘိသိက်ရေစင်ဖြင့် သွန်းလောင်း...

၂။ အဘိရူပေါ ဒဿနိယော ပါသာဒိကော ပရမာယ ဝဏ္ဏ
ပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတော၊

၃။ မိဘတို့ ချစ်မြတ်နိုးအပ်ခြင်း၊

၄။ နိဂုမ်းဇနပုဒ်နေသူတို့ ချစ်မြတ်နိုးအပ်ခြင်း၊

၅။ မင်းဇာတ်။ပ။အပ်ပြီးသော မင်းတို့ တပ်အပ်သော ဆင်အတတ်
မြင်းအတတ် ရထားအတတ် လေးအတတ် သန်လျက်ဒါးလုံ
စသော လက်နက်အတတ်တို့ကို သင်ယူပြီး အပြည့်အစုံ
တတ်မြောက်ပြီးခြင်း။

၆။ ဒုတိယပတ္တနာသုတ်

၄။ စစ်သည်ဗိုလ်ပါအပေါင်း ချစ်မြတ်နိုးအပ်ခြင်း။ ၁၃၆

၅။ ပဏ္ဍိတော ။ပ။ အတ္ထေ စိန္တေတုံ၊ ၁၃၃နှင့်တူ

အရဟတ္တဖိုလ်ကို တောင့်တသောရဟန်း

သီလဝါ ဟောတိ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ...

ဗဟုသုတော ဟောတိ သုတဓရော သုတသန္နိစယော...

သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့၌ ကောင်းစွာ တည်သော စိတ်ရှိခြင်း၊

အာရဒ္ဓဝီရိယော ဝိဟရာမိ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ...

ပညဝါ ဥဒယတ္ထဂါမိနိယာ ပညာယ သမန္နာဂတော အရိယာယ...

ဆောင် သန့်စင်ဖွားသော၊ ရုပ်ချောမိဘ၊ ဗလကာယာ၊

ချစ်ခင်ပါ၍၊ ပညာတတ်လျှင်၊ ဤငါးအင်၊

မှန်ပင် မင်းဖြစ်ကြောင်း၊

၇။ အပ္ပံသုပတိသုတ်

အဘိဝံနည်းပါး အမြန်းကြား

၁။ ယောက္ခိနား၌ မေထုန်ကိစ္စ အလိုရှိသော မိန်းမ၊ ၁၃၈

၂။ မိန်းမ၌ မေထုန်ကိစ္စ အလိုရှိသော ယောက္ခိနား၊

၃။ ခိုးမှု၌ အလိုရှိသောသူခိုး၊ မင်းကိစ္စ၌ အားထုတ်သောမင်း၊

၄။ ကိလေသာကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌အလိုဆန္ဒရှိသော ရဟန်း၊

၈။ ဘတ္တာဒကသုတ်

ဆင် ဘတ္တာဒက ဩကာသဖရဏ လက္ခဏာသရဏ သလာကဂ္ဂါဟိ

ရဟန်း ဘတ္တာဒက ဩကာသဖရဏ မဉ္ဇူပိဋ္ဌမဒ္ဒန သလာကဂ္ဂါဟိ

အက္ခမော ရူပါနံ သဒ္ဓါနံ ဂန္ဓာနံ ရသာနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာနံ၊

၉။ အက္ခမသုတ်

ရာဇာရဟ ရာဇဘောဂ္ဂ ရညော အင်္ဂန္တေ သဒ္ဓိ ဂစ္ဆတိ။

ရူပါရုံကို သည်းမခံနိုင်ပုံ စစ်ပွဲသို့ ရောက်လသော် ဆင်မြင်း စစ်ရထား ခြေလျင်စစ်သား အပေါင်းကိုမြင်၍ နောက်ဆုတ်ခြင်း၊ ဆုတ်နစ်သွားခြင်း ကောင်းစွာမတည်နိုင်၊ စစ်ပွဲသို့ မဝင်ရောက်နိုင်၊

သဒ္ဓါရုံ စစ်မြေပြင်သို့ ရောက်သောဆင်သည် ဆင်သံ မြင်းသံ ရထားသံ ခြေလျင်စစ်သားသံ စည်ကြီးသံ ထက်စည်သံ ခရုသင်းသံ စည်တိုသံ ပေါင်းစုဟစ်အော်သံကို ကြား၍ နောက်ဆုတ်၏...

ဂန္ဓာရုံ ကောင်းစွာဖွားမြင်သော စစ်မြေပြင်သို့ ရောက်သော ဆင်တို့၏ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်နံ့ကိုရ၍ နောက်ဆုတ်၏...

ရသာရုံ စစ်မြေပြင်သို့ ရောက်သောဆင်သည် ၁ကြိမ် ၂ကြိမ် ၃ကြိမ် ၄ကြိမ် ၅ကြိမ် မြက်ရေကို ပေးခြင်းကြောင့် မမြတ်နိုးအပ် သည်ဖြစ်၍ ဆုတ်နစ်၏...

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ စစ်မြေပြင်သို့ ရောက်သော ဆင်သည် ၁စင်း ၂စင်း ၃စင်း ၄စင်း ၅စင်းသော မြွှားအရှိန်ဟုန်သည် စူးဝင်အပ် သည်ဖြစ်၍ ဆုတ်နစ်၏...

အက္ခမော တပ်မက်ဘွယ် ရူပါရုံ သဒ္ဓါရုံ ဂန္ဓာရုံ ရသာရုံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ကို သည်းမခံနိုင်ခြင်း၊ စိတ်ကို ကောင်းစွာထားခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ခြင်း၊

၁၀။ သောတာပန်

ရာဇာရဟ ရာဇဘောဂ္ဂ ရညော အင်္ဂန္တေဝ သင်္ခိ ဂစ္ဆတိ

သောတာ ဟန္တာ ရက္ခိတာစ၊ ခန္တာ ဂန္တာစ ပဉ္စမာ၊ ၁၄၃

သောတာ ပြုအပ်ပြီး မပြုအပ်ဘူးသော ဆင်ဆရာ
ခိုင်းအပ်သော အကြောင်းအရာကို လိုလိုချင်ချင် စိတ်၌ထား၍
အလုံးစုံအကုန်စင် စိတ်ဖြင့် နှလုံးသွင်း၍ နားထောင်ပြီး နာယူ၏။

ဟန္တာ စစ်မြေပြင်သို့ ရောက်လသော် ရန်သူဆင်
ရန်သူဆင် စီးသူရဲ ရန်သူမြင်း ရန်သူမြင်းစီးသူရဲ ရန်သူစစ်ရထား
ရန်သူစစ်ရထား စီးသူရဲ ခြေလျင်သူရဲကို သတ်၏။

ရက္ခိတာ . . လသော် ရှေ့ပိုင်းကိုယ် နောက်ပိုင်းကိုယ် ရှေ့ခြေ
နောက်ခြေ ဦးခေါင်း နားရွက် ဆင်စွယ် နှာမောင်း အမြီး ဆင်စီးသူရဲကို
လုံ မြားစသည် မစူးဝင်အောင် စောင့်ရှောက်၏။ ၁၀ မျိုး

ခန္တာ . . လသော် လုံ သန်လျက် မြား ပုဆိန် စည်ကြီးသံ
ထက်စည်သံ ခရသင်းသံ စည်တိုသံ ပေါင်းစုဟစ်အော်သံတို့ကို
သည်းခံနိုင်သည်။ ၉ မျိုး

ဂန္တာ . . လသော် သွားအပ် မသွားအပ်ဘူးသော ဆင်ဆရာ
ခိုင်းအပ်သော အရပ်သို့ သွားခြင်း။

အာဟုနေယျ ပါဟုနေယျ၊ ပ။ လောကဿ

သောတာ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်သော သုတ်
အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းကို ရဟန်းက ဟောအပ်သော် လိုလိုချင်ချင်ပြု၍
နှလုံးသွင်း၍ အလုံးစုံအကုန်အစင် စိတ်ဖြင့် နှလုံးသွင်း၍ ဟောအပ်
သော တရားကို ထောင်အပ်သော နားရှိသည်ဖြစ်၍ နာယူ၏။ ၁၄၄

၇၆

ဟန္တာ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာမဝိတက် ဗျာပါဒဝိတက် ဝိဟိံသာဝိတက်နှင့် ဖြစ်ကုန်ဖြစ်ကုန်သော ယုတ်မာသော အကုသိုလ် တရားတို့ကို သည်းမခံ၊ စွန့်၏။ ပယ်ဖျောက်၏။ ကင်းသောအဆုံး အပိုင်းအခြားရှိအောင် ပြု၏။ နောက်ထပ်ဖြစ်ခွင့် မပေး။

ရက္ခိတာ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် ခူပါရုံကိုမြင်လျှင် ယောက်ျား မိန်းမစသော ပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်ကို ကိလေသာစိတ်ဖြင့် ယူလေ့မရှိ၊ လက်ခြေစသော အင်္ဂါနိမိတ်ကို ကိလေသာစိတ်ဖြင့် ယူလေ့မရှိ၊ စက္ခုန္ဓြေ ကို မစောင့်စည်းလျှင် ဖြစ်ပေါ်နိုင်သော ယုတ်မာသော အကုသိုလ် တရားတို့မဖြစ်ခြင်းငှာ စက္ခုန္ဓြေကို စောင့်စည်း၏။ သောတစသော ငါးပါးတူပြီ။

ခန္ဓာ အအေးအပူ ထမင်းဆာခြင်း ရေဆာခြင်း မှတ်ခြင် လေနေပူ မြွေကင်းတို့၏ အတွေ့၊ မကောင်းသဖြင့် ပြောဆိုအပ်သော စကားကောင်ဂစ-၁၄းသဖြင့် ရောက်လာသောစကား၊ ခန္ဓာကိုယ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲ ကြမ်းတမ်းခါးစပ် မသာယာအပ် မမြတ်နိုးအပ် အသက်ကို ဆောင်တတ်သော ဝေဒနာတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။ ၁၄၄။

ဂန္ဓာ ရှည်စွာသော အခွန်ဖြင့် မရောက်အပ်ဘူးသော သင်္ခါရ အားလုံးတို့၏ ငြိမ်းအေးရာ ဥပဓိအားလုံးတို့၏ စွန့်လွှတ်ရာ တဏှာ၏ ကုန်ရာ မတပ်မက်ရာ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ်၏။ ၁၄၅။

တိကဏ္ဍကိဝင် အဝေဒနာတိသုတ်

- ၁။ ပေးပြီး၍ အောက်တန်းစား-ဟုသိခြင်း၊ အထင်သေးခြင်း
- ၂။ အတူတကွ နေထိုင်ခြင်းကြောင့် အောက်တန်းစားဟု သိခြင်း၊
- ၃။ ပဌမပြောအပ်သော စကားကိုသာ မစူးစမ်းဘဲ လျင်မြန်စွာ လက်ခံ

ယုံကြည်၏။ အာဓေယျမုခေါ၊

၄။ လျှပ်ပေါ်လော်လီ စိတ်မတည်၊ လောလော၊ ၁၄၅

၅။ ဖျင်းအထိုင်းအမှိုင်း၏ အလွန် တွေဝေ၏။ မနွှော မောမူဟော၊

ဆောင် ပေးမှု-ပေါင်းဖော်၊ ယုံကြည်သော်နှင့်၊ လျှပ်ပေါ်လော်လီ
တွေဝေသည်၊ ငါးလီပုဂ္ဂိုလ်ထူး၊

ဒတွာ အဝဇာနာတိ

လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအား သင်္ကန်း ဆွမ်း
ကျောင်း ဆေးကို ပေးပြီး “ငါသည် ပေးရ၏။ ဤသူသည် ခံယူ၏” ဟု
အထင်သေး၏။

ပေါင်းသင်းခြင်းကြောင့် အထင်သေးပုံ

ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးသည် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးနှင့် ၂-နှစ်၊ ၃-နှစ်ပတ်လုံး
ပေါင်းသင်းခြင်းကြောင့် အထင်သေး၏။ ၁၄၆

ယုံကြည်လွင်ပုံ အာဓေယျမုခေါ

အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်သည် သူတစ်ပါး၏ ဂုဏ် အပြစ်ကို ပြောလျှင်
ယုံလွယ်၏။ ၁၄၆

လျှပ်ပေါ်လော်လီပုံ

နည်းသော သဒ္ဓါရှိ၏။ နည်းသော အဖန်ဖန်မှီဝဲဆည်း
ကပ်တတ်သော သဒ္ဓါရှိ၏။ နည်းသော သဒ္ဓါချစ် တဏှာချစ်ရှိ၏။
နည်းသော ကြည်ညိုမှုရှိ၏။

၇၈

မန္တော မောမူဟော

ကုသိုလ် အကုသိုလ် အပြစ်ရှိသောတရား အပြစ်မရှိသော
တရား အယုတ်အမြတ်ဖြစ်သောတရား မည်းနက်သောအဘို့
ဖြူစင်သော အဘို့ရှိသော တရားတို့ကို မသိ၊

၂။ အာရဘတိသုတ်

၁။ အာရဘတိစ ဝိပဋ္ဌိသာရီစ၊ တဉ္စ ဓေတောဝိမုတ္တိ ပညာဝိမုတ္တိ
ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ ယတ္ထဿ တေ ဥပ္ပန္နာ ပါပကံ
အကုသလာ ဓမ္မာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊

၂။ အာရဘတိ န ဝိပဋ္ဌိသာရီ နပ္ပဇာနာတိ၊

၃။ န အာရဘတိ ဝိပဋ္ဌိသာရီ နပ္ပဇာနာတိ၊

၄။ န အာရဘတိ န ဝိပဋ္ဌိသာရီ နပ္ပဇာနာတိ၊

၅။ န အာရဘတိ န ဝိပဋ္ဌိသာရီ ပဇာနာတိ၊ ၁၄၇

မြန်မာပြန်

အာပတ်လည်း သင့်၏၊ အာပတ်သင့်ခြင်းကြောင့် နှလုံးမသာ
မယာလည်းဖြစ်၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်
တရားတို့ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိ
အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကိုလည်း ဟုတ်မှန်စွာ မသိ၊ ၁၄၆

အထက်ပါ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပြောရမည့် စကားများ

၁။ အရှင်၏ အာပတ်လွန်ကျူးမှုကြောင့်ဖြစ်သော အာသဝေါ
တရားတို့ ရှိကုန်၏၊ နှလုံးမသာယူမှုကြောင့်ဖြစ်သော အာသဝေါ

တရားတို့ တိုးပွားကုန်၏။ တောင်းပန်ပါ၏။ အရှင်သည် အာပတ်ကို
 လွန်ကျူးမှုကြောင့်ဖြစ်သော အာသဝေါတရားတို့ကိုပယ်၍ နှလုံး
 မသာယာမှု ကြောင့်ဖြစ်သော အာသဝေါရားတို့ကို ပယ်ဖျောက်ပြီး
 ဝိပဿနာစိတ် ဝိပဿနာပညာကို ပွားများပါ။ ဤသို့ပွားများလျှင်
 ဤမည်သော ပဉ္စမ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ထပ်တူထပ်မျှ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ကြွင်း
 ၄-ပါးတို့ကို နည်းမှီဆိုပါ။

၃။ သာရန္တဒသုတ်

လိစ္ဆဝိမင်းတို့၏ ခုလ္လဘငါးပါး

ဆင် မြင်း မဏိ၊ ဣတ္ထိ-သူကြွယ်၊ ဤငါးသွယ်၊ ရဘွယ် ခဲယဉ်းသည်။

လိစ္ဆဝိတို့အား ဗုဒ္ဓဟောအပ်သော ခုလ္လဘရတနာ ၅-ပါး

တထာဂတဿ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတုဘာဝေါ ဒုလ္လဘော၊

တထာဂတပ္ပဝေဒိတဿ ဓမ္မဝိနယဿ ဒေသေတာ (ဟောသူ)

တထာဂတပ္ပဝေဒိတဿ ဓမ္မဝိနယဿ ဝိညာတာ (သိသူ)

တထာဂတပ္ပဝေဒိတဓမ္မဝိနယဿ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပဇ္ဇော

ကတညူ ကတဝေဒီ ပုဂ္ဂလော၊ ၅၄၊ ၅၂-ရက၊

၁၄၉

ဆောင် ပွင့်-ဟော-သိ-ကျင့်၊ ဆပ်လင့်ငါးလီ၊ ရခဲသည်။

၄။ တိကဏ္ဍကိသုတ်

ဘိက္ခု၊ ကာလေန ကာလံ အပ္ပဋိကူလေ ပဋိကူလသည်၊ ဝိဟရေယျ၊

ဘိက္ခု၊ ကာလေန ကာလံ ပဋိကူလေ အပ္ပဋိကူလသည်၊ ဝိဟရေယျ၊

ဘိက္ခု . . . ပဋိကူလေစ အပ္ပဋိကူလေစ ပဋိကူလသည်၊ ဝိဟရေယျ၊

၈၀

ဘိက္ခု. . ပဋိကူလေစ အပ္ပဋိကူလေစ အပ္ပဋိကူလသညီ ဝိဟရေယျ။
ဘိက္ခု. . ပဋိကူလ အပ္ပဋိကူလ ၂-ပါးစုံကို ရှောင်ကြဉ်ပြီး သတိပညာ
ရှိသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုကာ နေရာ၏။ ၁၅၀

အဘယ်အကျိုးရှိကို မျှော်ကိုး၍ နေရာသနည်း

- ၁။ တပ်မက်ဘွယ်အာရုံတို့၌ ရာဂမဖြစ်ခြင်းငှာ၊
- ၂။ ဒေါသဖြစ်ဘွယ်အာရုံတို့၌ ဒေါသမဖြစ်ခြင်းငှာ၊
- ၃။ တပ်မက်ဘွယ်အာရုံ၌ ရာဂ, ဒေါသဖြစ်ဖွယ်အာရုံ၌
ဒေါသမဖြစ်ခြင်း၊
- ၄။ ဒေါသဖြစ်ဘွယ်အာရုံ၌ ဒေါသ, တပ်မက်အာရုံ၌ ရာဂမဖြစ်ခြင်း၊
- ၅။ မည်သည့်အာရုံ မည်သည့်အရပ်၌မျှ စိုးစဉ်းအနည်းငယ်မျှ
တပ်မက်ဘွယ် အာရုံ၌ ရာဂမဖြစ်ခြင်း ဒေါသဖြစ်ဘွယ်အာရုံ၌
မဖြစ်ခြင်း မောဟဖြစ်ဘွယ်အာရုံ၌ မောဟမဖြစ်ခြင်းငှာ၊

၅။ နိရယသုတ် ငရဲရောက်ခြင်း ပါဏာတိပါတိ စသည်၅-ပါး။

မိတ္တသုတ်

မပေါင်းသင်းသော မိတ်ဆွေ

လယ်ယာလုပ်ငန်းစသည်ကို လုပ်စေ၏။ အဓိကရုဏ်း ၄-မျိုးကိုယူ၏။
အရပ်မျက်နှာတို့၌ အကြီးအကဲ ရဟန်းတို့နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်၏။
အချိန်ကန်သတ်ခြင်း မရှိသော ခရီးရှည်သွားခြင်းကို အားထုတ်၏။
န ပဋိပလော ကာလေန ကာလံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေတုံ
သမာဒပေတုံ သမုတ္တေဇေတုံ သမ္ပဟံသေတုံ။ ၁၅၁

၇။ အသပ္ပရိသဒါနသုတ်

အသပ္ပရိသဒါနဦးမျိုး

မရိုမသေလှူခြင်း စိတ်၌လေးစားမှု မပြုဘဲလှူခြင်း
သူတပါးလက်ဖြင့် လှူခြင်း ပြတ်တောင်း ပြတ်တောင်းလှူခြင်း
ဒါန၏အကျိုး ရောက်လာလိမ့်မည်-ဟု ယုံကြည်သော အမြင်မှန်
ဉာဏ်မရှိဘဲလှူခြင်း။ ၅၀ခု

သပ္ပရိသဒါနသုတ်

သပ္ပရိသဒါန ၅-ပါး

ဆောင် သဒ္ဓါကြည်ညို၊ ရိုသေလှစွာ၊ အခါကိုသိ၊ မကပ်ငြိဘဲ၊
မထိမပါး၊ လှူတုံငြား၊ ၅ပါးသပ္ပရိသ၊ မြတ်ဒါန၊
သဒ္ဓါဖြင့်လှူခြင်းကြောင့် ထိုဒါနကုသိုလ်စေတနာ၏ အကျိုးပေးရာ
ဘဝတိုင်း၌ အမော မဟဒ္ဒနော မဟာဘောဂေါ၊ အဘိရူပေါ ဒဿနိယော
ပါသာဒိကော ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတိယ သမန္နာဂတော၊
သက္ကစ္စဒါနကြောင့် ထိုဒါနကုသိုလ်။ပ။ မဟာဘောဂေါ၊ သား မယား
ကျွန်အစေခံ အလုပ်သမားတို့သည် စကားကို နာယူလိုကြခြင်း၊ နားကို
ရှေးရှုထားကြခြင်း၊ သိခြင်းငှာ စိတ်ကိုဖြစ်စေကြခြင်း။ ၅၁-ခု
ကာလဒါနကြောင့် မဟာဘောဂေါ၊ ပဌမအရွယ်၌ပင် အကျိုး
တရားတို့ ဆိုက်ရောက်လာကြခြင်း၊ များလဲများခြင်း။ ၄၉-ခု
အနဂ္ဂဟိတစိတ္တ ပစ္စည်းဥစ္စာ တွယ်တာခင်မင် ယူငင်သိမ်းပိုက်
တတ်သော လောဘမပါသော ဒါနကြောင့် . . မဟာဘောဂေါ၊
မြတ်သော ကာမဂုဏ် ၅ပါးကို ခံစားခြင်းငှာ စိတ်ညွတ်ခြင်း။

၈၂

မိမိ သူတစ်ပါး ဂုဏ်ကို မထိုးနှက် မချေဖျက်မှု၍

လှူသောဒါနကြောင့်

.. မဟာဘောဂေါ၊ ရေ မီး မင်း သူခိုး မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော
အမွေခံ သားသမီးဟူသော တစုံတခုသော ဘေးရန်ကြောင့် စည်းစိမ်
ပျက်စီးမှု မရှိခြင်း၊ ၃၆ခု ၁၅၂

သက္ကစုမြောက်အောင် လှူပုံလှူနည်း

လှူဘွယ်ဝတ္ထုကို ကောင်းမွန်သန့်ရှင်းအောင်ပြု၍ အလှူခံ
ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရိုသေသမှု ကောင်းစွာပြု၍လှူခြင်း၊
ဆောင် သဒ္ဓါရုပ်လှ၊ တုပ်ကွ နားထောင်၊
ကာလလှူရိုး၊ ခါကျိုးမြားမြောင်၊
ချီးမြှောက်လှူရ၊ ဘောဂသုံးဆောင်၊
ထိခိုက်မဲ့၊ ရန်ဖဲ့စီးပွားအောင်၊

၉။ ပဌမသမယဝိမုတ္တသုတ်

လောကီသမာပတ်ကို ဝင်စားရာအခါ၌သာ ပယ်အပ်ပြီးသော
ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သူ၏ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတရား ၅-ပါး
ကမ္မာရာမတာ ဘဿာရာမတာ နိဗ္ဗါရာမတာ သင်္ဂဏီကာ
ရာမတာ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးသော စိတ်ကို မဆင်ခြင်ခြင်း။

၁၀။ ဒုတိယသမယဝိမုတ္တသုတ်

ဣန္ဒြိယေသု အဂုတ္တဒွါရတာ၊ ဘောဇနေ အမတ္တညတာ၊ ကြွင်းတူ
ဆောင် ကမ္မ ဘဿာ၊ နိဗ္ဗါရာ၊ တဖြာ သင်္ဂဏီ၊
ဝိမုတ်စိတ္တံ၊ ဆင်ခြင်ရန်၊ တဖန်မပြုဘိ၊ ၁၅၃

စတုတ္ထပဏ္ဏာသက

ဝက်စဉ် သဒ္ဓမ္မာ ယာတု- ပါသက၊ အရည ဗြဟ္မ စတုတ္ထေ၊
 သဒ္ဓမ္မဝက် ပဋ္ဌမသမ္ဘတ္တနိယာမသုတ်
 တရားနာသော်လည်း မဂ်မရနိုင်သူ
 တရားစကားကို ကဲ့ရဲ့၏၊ တရားဟောသူကို ကဲ့ရဲ့၏၊ မိမိကိုယ်ကိုကဲ့ရဲ့၏၊
 ပြန့်လွှင့်သောစိတ် မတည်ကြည်သောစိတ်ဖြင့် တရားနာ၏၊
 မသင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်း၏၊ ၁၅၄

၂။ ဒုတိယသမ္ဘတ္တနိယာမသုတ်

၄။ ဒုပ္ပညော ဇေဋ္ဌော ဇေဋ္ဌမူဂေါ၊
 ၅။ တရားကိုမသိဘဲ သိအပ်ပြီ-ဟု ထင်ခြင်း၊ ကြွင်း ၃-ပါးတူ၊
 ၃။ တတိယသမ္ဘတ္တနိယာမသုတ်
 ၁။ မက္ခိ ဓမ္မံ သုဏ္ဍာတိ မက္ခပရိယုဋ္ဌိတော၊
 ၂။ ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်လိုစိတ် အပေါက်အကြားကို ရှာမှီးလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍
 တရားနာ၏၊ ဥပါရမ္ဘစိတ္တော၊ ၅၉ တဆ၊ ရက အဘိဓေယျတ္ထ
 ၃။ တရားဟောသူ၌ ဒေါသဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ရှိသည်
 ခက်ထန်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ တရားနာ၏၊ ၄ ၅တူပြီ

၄။ ပဋ္ဌမသဒ္ဓမ္မသမ္မောသသုတ်

၁။ ရဟန်းတို့ ရှိသေစွာ တရားမနာကြခြင်း၊
 ၂။ ရှိသေစွာ တရားကို မသင်ယူကြ၊ ၁၅၅
 ၃။ ရှိသေစွာ တရားကို မဆောင်ကြ၊
 ၄။ ဆောင်အပ်ပြီးသော တရား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ကောင်းစွာ မစူးစမ်းကြ၊

၈၄

၅။ အနက် ပါဠိကိုသိ၍ လောကုတ္တရာတရားအားလျော်သော
အကျင့်ကိုကောင်းစွာ မကျင့်ကြ၊ ၁၅၅

ဆောင် အင်္ဂုတ္တိုရ်လာ သာသနာကွယ်ကြောင်း တရားပေါင်းကား
ရဟန်းများတို့ တရားမနာ စာပေမသင် နှုတ်တွင်မဆောင်
သိအောင်မမှတ် ပဋိပတ်ကွာ ဤငါးဖြာတည်း။ ၃၉၃

၅။ ဂုတိယသဒ္ဓမ္မသမ္မောသသုတ်

သုတ္တ ဂေယျ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ။ပ။ဝေဒလ္လကို မသင်ယူကြခြင်း၊
ကြားနာအပ် သင်ယူအပ်ပြီး တရားကို သူတပါးတို့အား အကျယ်မဟော၊
ကြားနာအပ် သင်ယူအပ်ပြီး တရားကို သူတပါးတို့အား အကျယ်မပို့ချ၊
ကြားနာအပ် သင်ယူအပ်ပြီး တရားကို အကျယ် မသရဇ္ဈာယ်၊
ကြားနာအပ် သင်ယူအပ်ပြီး တရားကို အကျယ် မရှု မဆင်ခြင်၊

ဆောင် နာ-သင်-ဆောင်မှတ်၊ ပဋိပတ်၊ ၅-ရပ်သာသနာ၊
တည်ကြောင်းပါ သင်-ဟော-ပို့ချ၊ သဇ္ဈာယ၊ ကြံဆဖန်ဖန်၊ ဂုတိယံ၊ ၁၅၆

၆။ တတိယသဒ္ဓမ္မသမ္မောသသုတ်

၁။ မကောင်းသဖြင့် သင်ယူထားအပ်သော ပါဠိတော်ကို
စိတ်၌ မကောင်းသဖြင့် ထားအပ်သော ပုဒ်ဗျည်းတို့ဖြင့် ပို့ချကြ၏၊
မကောင်းသဖြင့် ထားအပ်သော ပါဠိ၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း
ခဲယဉ်းသဖြင့် ဖွင့်ဆိုအပ်၏၊ ၁၅၇

၂။ ဒုဗ္ဗစာ ဒေါဝစဿကရဏေဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတာ
အက္ခမာ အပ္ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိနော အနုသာသနံ၊

၃။ ဗဟုဿုတာ အာဂတာဂမာ ဓမ္မဓရာ ဝိနယဓရာ
မာတိကာဓရာ၊ တေ န သက္ကန္တံ ပရံ ဝါစေန္တိ၊ တေသံ အစ္စယေန
ဆိန္နမူလကော သုတ္တန္တော အပ္ပဋိဿရဏော၊

၄။ ထေရာ ဘိက္ခု ဗဟုလိကာ သာထလိကာ ဩက္ကမနေ
ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ပဝိဝေကေ နိက္ခိတ္တဓုရာ၊ န ဝိရိယံ အာရဘန္တိ အပ္ပတ္တဿ
ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသစ္စိကတဿ သစ္စိကိရိယာယ၊
တေသံ ပစ္စိမာ ဇနတာ ဒိဋ္ဌာနဂတိံ အာပဇ္ဇတိ၊ သာပိ ဗဟုလိကာ။ .

၅။ သံဃာကွဲပြား၍ အချင်းချင်း. . (သမယသုတ် ၅၈ နှင့်တူ) ၁၅၇

ဆောင်း အက္ခရာပုဒ်ပျက်၊ လေ့ကျက်သင်ကြ၊ ဆုံးမမယူ၊ စာချသူရှား၊
လာဘ်များ အောင်ကြ၊ ခိုက်ရန်ကွဲပြား၊ ဤငါးပါးသည်၊
ဘုရားသာသနာ ကွယ်ကြောင်းတည်း၊

ဆောင် နောက်လာထို့ပြင်၊ စာသင်ပယ်လျော့၊ ကျယ်မဟောကြ၊
ကျယ်မချနှင့်၊ ကျယ်စွာမအံ့၊ မကြံမစည်၊ ဤငါးလီတည်း၊
ဝါတနည်းမှာ၊ အက္ခရာပုဒ်ပျက်၊ လေ့ကျက်သင်ကြ၊ ဆုံးမမယူ၊
စာချသူရှား၊ လာဘ်များ အောင်ကြ၊ ခိုက်ရန်ကွဲပြား၊
ဤငါးပါးသည်၊ ဘုရားသာသနာ ကွယ်ကြောင်းတည်း၊

အမေး ရဟန်းတုများကြောင့် သာသနာကွယ် မကွယ်၊
သဒ္ဓမ္မသမ္ဘောသ ၃ သုတ်တို့၌ မပါသောကြောင့် မကွယ်နိုင်ပါ။ ၃၉၃

၇။ ဒုတ္တိယသုတ် ၂၅ ခု

- ၁။ သဒ္ဓါမရှိသူအတွက် သဒ္ဓါနှင့်စပ်သော စကားသည် ဒုက္ကထာ၊
- ၂။ သီလမရှိသူအတွက် သီလနှင့်စပ်သော စကားသည် ဒုက္ကထာ၊
- ၃။ သုတမရှိသူအတွက် သုတနှင့်စပ်သော စကားသည် ဒုက္ကထာ၊
- ၄။ ဝန်တိုခြင်းရှိသူအတွက် စွန့်ကြဲခြင်းနှင့်စပ်သော စကားသည်...၊
- ၅။ ပညာမရှိသူအတွက် ပညာနှင့်စပ်သော စကားသည် ဒုက္ကထာ၊

အဿဒ္ဓဿ သဒ္ဓကထာ ဒုက္ကထာဖြစ်ခြင်း

သဒ္ဓါတရားမရှိသူသည် သဒ္ဓါနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဆို အပ်သော် ဒေါသဖြင့်ငြိတွယ်၏၊ စိတ်ဆိုး၏၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ဒေါသဖြင့် ကြမ်းတမ်း၏၊ အားနည်းသော ဒေါသ အားကြီးသော မနှစ်သက်ခြင်း ဒေါမနဿကို ထင်စွာပြု၏၊ ထို့ကြောင့်

သဒ္ဓကထာပြောလျှင် စိတ်ဆိုးခြင်းအကြောင်း

သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို မိမိ၌ မမြင်သောကြောင့် သဒ္ဓါဟူသော အကြောင်းကြောင့် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်မှုကို မရသောကြောင့်၊ ဆောင် သဒ္ဓါသီလ၊ သုတ စာဂါ၊ ပညာ၊ ကထာ ငါးမျိုးရှိ၊ ၁၅၉

၈။ သာရဇ္ဈသုတ်

ကြောက်ရွံ့ခြင်း ဒေါမနဿသို့ ရောက်သော ရဟန်း၊ အဿဒ္ဓေါ ဒုဿီလော အပ္ပဿုတော ကုသီတော ဒုပ္ပညော၊ ၁၆၁

၉။ ဥဒါယီသုတ်

ဓမ္မကထိကတို့ ဖြစ်စေရမည့်တရားများ

- ၁။ အစဉ်အတိုင်း တရားစကား ဟောကြားအံ့၊

- ၂။ ထိုထိုအကျိုး၏ ထိုထိုအကြောင်းကို ဖော်ပြလျက် ဟောအံ့၊
 ၃။ အစဉ်သနားခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်ကိုခွဲ၍ ဟောအံ့၊
 ၄။ အာမိသဟူသော အကြောင်းမရှိဘဲ ဟောအံ့၊
 ၅။ မိမိသူတပါးကို မထိခိုက်မှု၍ ဟောအံ့၊ ၁၆၂
 ဆောင် စဉ် ကြောင်း-သနား၊ မငဲ့ငြား ထိပါးရှောင်ခါ၊ ဟောကြားပါ။

ပယ်ဖျောက်နိုင်ခဲ့သော တရားငါးပါး

ဖြစ်ပေါ်လာသော ရာဂ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဒေါသ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော မောဟ၊ . . . ပဋိဘာန်၊ . . . ခရီးသွားလိုသော စိတ်ကိုပယ်ရန် ခက်ခဲသည်၊
 ဆောင် ရာ ဒေါ မော ဂမ၊ ပဋိဘာန်၊ ပယ်ရန်ခက်ခဲသည်၊ ၁၆၃

အာယာတဝဂ်

ပဉ္စမအာယာတပဋိဝိနယသုတ်

ဒေါသကို ပယ်ဖျောက်တတ်သော တရား ၅ပါး

ဒေါသဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၌ မေတ္တာဈာန် ကရုဏာဈာန် ဥပေက္ခာဈာန်ကို ပွားများရမည်၊ သတိမထား နှလုံးမသွင်းဘဲ နေရမည်၊ ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်ရမည်၊
 “ကမ္မဿကောမ္ပိ၊ ပ။ တဿ ဒါယာဒေါ ဘဝိဿာမီ”တိ၊ ၁၆၃

ဆောင် မေတ္တာ ကရုဏာ ဥပေက္ခာ၊ တဖြာ အသတိ၊
 အမနသိ၊ ကံပါသည်၊ ငါးရှိ ဒေါသပျောက်၊

၂။ ဒုတိယအာယာတပဋိပိနယသုတ်

သေယျထာပိ အာဂုသော ဘိက္ခု ပံသုကူလိကော ရထိကာယ
နန္တကံ(အဝတ်နွမ်းအပိုင်းအစ) ဒိသ္မာ ဝါမေန ပါဒေန နိဂ္ဂဟိတော
ဒက္ခိဏေန ပါဒေန ပတ္တရိတော ယော တတ္ထ သာရော၊ တံ ပရိပါတေတွာ
အာဒါယ ပက္ကမေယျ၊ ၅၄ ခု ပါဠိစီ

နှုတ်အကျင့်သာ စင်ကြယ်သည့် အာယာတပယ်ပုံ

ပံသုကူသင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံသော ရဟန်းသည် ရထားလမ်း၌
အဝတ်နွမ်း အပိုင်းအစကို မြင်လသော် ဝဲဘက်ခြေဖြင့် ဖိနင်း၍ လက်ျာ
ဘက်ခြေဖြင့် ဆွဲဖြန့်ပြီး အဝတ်နွမ်း၌ အနှစ်အသားကို ဆုတ်ဖြုတ်ကာ
ဖဲသွားရာသကဲ့သို့ မစင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့်ကို နှလုံးမသွင်းဘဲ
စင်ကြယ်သော နှုတ်အကျင့်ကိုသာ နှလုံးသွင်းရမည်။ ၁၆၄

ကိုယ်အကျင့်သာ စင်ကြယ်သည့် အာယာတကိုပယ်နည်း

မှော် ရေညှိတို့ဖြင့် မြွေးယှက်ဖုံးအုပ်နေသော ရေကန်ရှိရာသို့
နွေနေပူသည် ပူလောင်အပ်သော နွေနေပူသည် နှိပ်စက်အပ်သော
ပင်ပန်း၍ ရေငတ်ပြီး ရေသောက်လိုသော ယောက်ျားလာကာ ထို
ရေကန်သို့ သက်ဆင်းလျက် လက်နှစ်ဘက်ဖြင့် ထိုမှာဘက် ဤမှာ
ဘက်သို့ မှော်ရေညှိကို ဖယ်ရှားပြီး လက်ခုပ်ဖြင့် ရေကြည်သောက်ကာ
ဖဲသွားရာသကဲ့သို့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ မစင်ကြယ်သော နှုတ်အကျင့်ကို နှလုံး
မသွင်းဘဲ စင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့်ကိုသာ နှလုံးသွင်းပါ။ ၁၆၅

ကိုယ်နှုတ် မစင်ကြယ်သော်လည်း သမထဝိပဿနာစိတ်၏
 ဖြစ်နိုင်ဘွယ် အခွင့်အလမ်း စိတ်၏ ကြည်လင်မှုသာ ရသည့်
 အာယာတပယ်ပုံ

ဧန္တနေပူ။ ပ ။ ရေသောက်လိုသော ယောက်ျားသည်
 နွားခြေရာ ခွက်၌ အနည်းငယ်သော ရေကိုမြင်၍ “ငါသည်
 ဤအနည်းငယ်သော ရေကို လက်ခုပ် ခွက်တို့ဖြင့် သောက်လိုက်ရင်
 ထိုရေကို လှုပ်ရှားမှုလည်း လှုပ်ရှားမိလိမ့်မည်၊ မွေနှောက်မှုလည်း
 မွေနှောက်မိလိမ့်မည်၊ သောက်လို့မဖြစ်အောင် ပြုမူလည်း
 ပြုမိလိမ့်မည်” ငါသည် လေးဘက် ထောက်ပြားဝပ်ပြီး
 နွားသောက်သလို သောက်ကာ ဖဲသွားရမှု ကောင်း လေစွ”ဟုကြံ၍
 လေးဘက်ထောက်ဝပ်ကာ နွားသောက်သလို သောက်၍
 ဖဲသွားရာသကဲ့သို့ မစင်ကြယ်သော ကိုယ် နှုတ် အကျင့်ကို
 နှလုံးမသွင်းဘဲ သမထဝိပဿနာစိတ်၏ အခွင့်အလမ်း စိတ်၏
 ကြည်လင်မှုကိုသာ နှလုံးသွင်းရမည်။ ၁၆၅

ကိုယ်နှုတ်မစင်ကြယ် စေတသော ဝိဝရပဿာဒမရှိသည့်
 အာယာတပယ်ပုံ

အနာရောဂါစွဲကပ်သော အလွန်ဒုက္ခရောက်နေသော အပြင်း
 အထန် မကျမ္ဘာနေသော ခရီးသွားယောက်ျားမှာ ရှေ့ရွာ နောက်ရွာ
 တို့နှင့်ဝေး လျှောက်ပတ်သောဘောဇဉ် လျှောက်ပတ်သောဆေး
 လျှောက်ပတ်သော အလုပ်အကျွေးနှင့် ရွာရောက်အောင် ပို့ပေးမည့်သူ
 ကိုလည်း မရ၊ ထိုယောက်ျားကို အခြားသော ခရီးရှည်သွားယောက်ျား
 မြင်လျှင် ထိုယောက်ျား၌ “ဤယောက်ျားသည် လျှောက်ပတ်။ ပ ။

၉၀

ပေးမည့်သူကို ရရင်ကောင်းမှာဘဲ"ဟု သနားမှုစောင့်ရှောက်မှု
 ငဲ့ညှာထောက်ထားမှုကို ဖြစ်စေရာသကဲ့သို့ ကိုယ်နှုတ်မစင်ကြယ်
 စေတောဝိဝရ ပသာဒကို မရသည့် "ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာယ ဝစီ
 မနောဒုစရိုက်ကိုပယ်၍ ကာယသုစရိုက် ဝစီသုစရိုက်
 မနောသုစရိုက်ကို တိုးပွားစေပါမူကား ကောင်းလေစွ" ဟု
 သနားမှုငဲ့ညှာ ထောက်ထားမှုကို ဖြစ်စေရမည်၊ ၅၁ခု
 ၁၆၆

ကိုယ်နှုတ်စင်ကြယ်သူ စေတောဝိဝရပသာဒရှိသည့်
 အာယာတပယ်ပုံ

ကြည်လင်သောရေ ချိုသောရေ အေးသောရေရှိသော
 ဖြူဖွေးသော အရောင်ရှိသော ကောင်းမွန်ညီညာသော
 ဆိပ်ကမ်းရှိသော မွေ့လျော်ဘွယ်ကောင်းသော အမျိုးမျိုးသော
 သစ်ပင်တို့ဖြင့် ဖုံးအုပ် နေသော ရေကန်သို့ ယောက်ျားတယောက်
 သက်ဆင်းကာ ရေချိုးပြီး သောက်ပြီး ရေကန်မှ တဖန်ပြန်တက်လျက်
 ထိုရေကန်အနီးရှိ သစ်ပင်အရိပ်၌ ထိုင်ရာ အိပ်ရာသကဲ့သို့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏
 ကိုယ် နှုတ်အကျင့် စေတော ဝိဝရပသာဒကို နှလုံးသွင်းပါ။ ၁၆၆

သေယျထာပိ အာဝုသော ပေါက္ခရဏီ အစ္ဆောဒကာ
 သာတောဒကာ သီတောဒကာ သေတကာ သုပ္ပတိဋ္ဌာ ရမဏီယာ
 နာနာရုတွေဟိ သဉ္ဇန္တာ၊ အထ ပုရိသော အာဂစ္ဆေယျ ယမ္မာဘိတတ္ထော
 ယမ္မပရေတော ကိလန္တော တသီတော ပိပါသီတော၊ ၅၂ ခု ပါဠိစီ

သာကစ္ဆသုတ်	ပုဒ်နံပါတ်-၆၅	နှင့်တူပြီ	၁၆၇
၄။သာဓိဝသုတ်	ပုဒ်နံပါတ် ၆၆	နှင့်တူပြီ၊	၁၆၈

၅။ ပဉ္စာပုစ္ဆာသုတ်
ပြဿနာမေးခြင်း ၅-မျိုး

၁။ မန္တက္ကာ မောမူဟတ္တာ၊ ၂။ ပါဝိန္နော ဣစ္ဆာပကတော၊
 ၃။ လွမ်းမိုးလို၍မေးခြင်း၊ ၄။ သိလို၍ မေးခြင်း၊
 ၅။ ငါမေးလို့ ကောင်းစွာဖြေနိုင်လျှင်ဖြေ၊ မဖြေနိုင်လျှင် ငါကောင်းစွာ
 ဖြေဆိုအံ့ဟုကြံ၍ မေးခြင်း၊

မန္တက္ကာ မောမူဟတ္တာစ၊ ပါဝိန္နော ဣစ္ဆာပကတော၊
 ပရိဘဝံ အညာတုစ၊ သမ္မာ ပဉ္စဿ ပုစ္ဆနာ၊
 အရှင်သာရိပုတြာမေးသောပုစ္ဆာ ပဉ္စမပုစ္ဆာ၊ ၁၆၈

၆။ နိရောဓသုတ်
အရှင်သာရိပုတြာဟောသောတရား

သီလ သမာဓိ ပညာနှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သညာ
 ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားနိုင်၏။ နိရောဓ
 သမာပတ်မှ ထနိုင်၏။ ယခုဘဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို
 မပြီးစေနိုင်လျှင် အလုပ်အလွေးပြုအပ်သော အစာအာဟာရကို
 စားသော ကာမာဝစရ နတ်တို့၏ အဖော်အဖြစ်ကိုလွန်၍
 တမျိုးမျိုးသော ဈာန်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော
 သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာအပေါင်းသို့ ကပ်ရောက် ပြီးသညာ။ပ။
 ထလည်းထနိုင်သည်၊ ၁၆၉

၎င်းတရားဟောသောအကြိမ်

ဘုရားထံ မရောက်မီ ၃-ကြိမ်၊ ဘုရားထံမှောက်ရောက်ပြီး
၃-ကြိမ်၊ မြတ်စွာဘုရား ၁-ကြိမ်၊ ပေါင်း ၇-ကြိမ် ဟောပါသည်။
၆-ကြိမ်တိုင်တိုင် ကန့်ကွက်သူ လာဠုဒါယိထေရ်၊

မနောမယံ ကာယံအရ လာဠုဒါယိအလို
ရုပ်မရှိသော ဈာန်သညာကြောင့်ဖြစ်သော ဗြဟ္မာ။ ၁၇၀
ရှင်သာရိပုတြာ၌ ကရုဏာမရှိဟု အပြောခံရသူ အရှင်အာနန္ဒာ၊

ပိယ မနာပ ဂရု ဘာဝနီယဖြစ်သူ မဖြစ်သူ
ဆံဖြူခြင်း၊ သွားကျိုးခြင်း၊ အရေတွန့်ခြင်းကြောင့် သီတင်းသုံးဖော်တို့က
ချစ်ခင်လေးစားကြသည် မဟုတ် သီလ သုတ စသော ဂုဏ်ကြောင့်
ချစ်ခင်ကြည်ညို လေးစားကြသည်။ (အကျယ် သီလဝန္တ-၁၀၀၅)။
သီလ-သုတ၊ ဝါစ ဈာန၊ အာသဝါ၊ ထေရ်မှာ ချစ်ကြောင်းတည်း။
စောဓနာသုတ် စူဠဝါနှင့်တူပြီ။ ၁၇၂

ခက်ဆစ်နိဿယ

ဇိဝိကတ္တာ - အသက်မွေးခြင်းဟူသော အကျိုးရှိကုန်၏။
မာယာ ဝိနော-မိမိအပြစ်ကို ဖုံးဖိလှည့်စားကြကုန်၏။ ကေတဗိနော-
ဆုံးခန်းတိုင် ရောက် တက်မြောက်ပြီးသော စဉ်းလဲကောက်ကျစ်မှု
အတတ်ပညာ ရှိကုန်၏။ သာမဉ္ဇေ-ရဟန်းတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော
အကျင့်တရား၌ အနုပေက္ခဝန္တော-ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိကုန်၊
သီလသုတ် စာမျက်နှာ ၁၆ ဒုဿီလသုတ်နှင့်တူပြီ။ ၁၇၅

၉။ ခိပ္ပနိသန္တိသုတ်

အမေး ကိတ္တာဝတာ ခိပ္ပနိသန္တိ ဟောတိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သုဂ္ဂဟိတဂ္ဂါဟိ၊ ဗဟုဉ္စ ဂဏှာတိ၊ ဂဟိတံ စဿ နပ္ပမုဿတိ။

၁။ အဋ္ဌကထာ၌ ကျွမ်းကျင်ခြင်း၊ ၂။ ပါဠိတော်၌ ကျွမ်းကျင်ခြင်း၊

၃။ အက္ခရာအမျိုးမျိုး၌ ကျွမ်းကျင်ခြင်း၊

၄။ ပြောဆိုအပ်သော ဘာသာစကား၌ ကျွမ်းကျင်ခြင်း၊

၅။ ရှေ့နောက်အနက် အဓိပ္ပါယ်နှစ်ရပ် စသည်ငါးမျိုး နှိုးနှောတိုက်ဆိုင်မှု၌ ကျွမ်းကျင်ခြင်း၊ ၁၇၇

၁၀။ ဘဒ္ဒစိသုတ်

ကိနုခေါ စသော စကားကို ကောသမ္ပိမြို့ ယောသိတာရုံကျောင်း၌ အရှင်အာနန္ဒာက အရှင်ဘဒ္ဒဒိကို မေးသည်၊ ၂၁၃

အရှင်ဘဒ္ဒဒိအဖြေ

၁။ သတ္တာအားလုံးကို လွှမ်းမိုးနိုင်၍ အခြားသတ္တာတို့က မလွှမ်းမိုးနိုင်သော စင်စစ် အလုံးစုံကို မြင်နိုင်သော သတ္တာတို့ကို မိမိအလို၌ ဖြစ်စေနိုင်သော ဗြဟ္မာကို မြင်ရခြင်းသည် အမြတ်ဆုံး။

၂။ သုခဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် စုံစွပ်နေသော အာဇာဿရာ ဗြဟ္မာတို့၏ “အဟောသုခံ အဟောသုခံ” ဟု ဥဒါန်းကျူးသံကြားရခြင်းသည် ကြားခြင်းတို့တွင် အမြတ်ဆုံး။

၃။ သုဘကိဏှာ ဗြဟ္မာတို့သည် နှစ်သက်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ငြိမ်သက် သည်သာလျှင်ဖြစ်သော တတိယဈာန်ချမ်းသာကို ခံစားကြခြင်းသည် သုခတို့တွင် အမြတ်ဆုံး။

၄။ အာကိဉ္ဇညာယတနဗြဟ္မာတို့၏ သညာသည် သညာတို့တွင် အမြတ်ဆုံး။

၉၄

၅။ နေဝသညာနာသညာယတနဗြဟ္မာတို့၏ ဘဝခန္ဓာသည်
ဘဝခန္ဓာတို့တွင် အမြတ်ဆုံး။ ၁၇၇

အရှင်အာနန္ဒာအလို

- ၁။ ဣဌာရုံ အနိဌာရုံကို မြင်ခြင်း၏ အခြားမဲ့၌ အာသဝေါတို့၏ကုန်ရာ
အရဟတ္တဖိုလ်ဖြစ်လျှင် ထိုမြင်ခြင်းသည် အမြတ်ဆုံး။ ၂၀၃
- ၂။ ဣဌာရုံ အနိဌာရုံကိုကြားခြင်း၏ အခြားမဲ့၌ အာသဝေါတို့. . .
- ၃။ မဂ်ချမ်းသာဖြင့် ချမ်းသာသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အခြားမဲ့၌. . .
- ၄။ မဂ်သညာဖြင့် သညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အခြားမဲ့၌. . .
- ၅။ ဘဝခန္ဓာဟူသော အတ္တဘော၌ ဖြစ်ခိုက်ပုဂ္ဂိုလ်၏ အခြားမဲ့၌
အာသဝေါတို့၏ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ဖြစ်လျှင် ထိုဘဝခန္ဓာ. . .

ဥပါသကဝဂ် သာရဇ္ဈသုတ်

စွဲရှာခြင်းသို့ရောက်သော်ဥပါသကာ ပါဏာတိပါတစသည် ၅-ပါး၊
 ဝိသာရဓသုတ် စွဲရှားခြင်းမရှိသူ
 နိရယသုတ် ၄ရဲရောက်မည့်သူ ၁၈၀
 ဝေရသုတ် ၅-ပါးသီလမလုံသူကို ဒုဿီလဟုခေါ်သည်။

ပါဏာတိပါတ စသည်ကြောင့်ရသော အပြစ်

မျက်မှောက်ဘဝ၌ဖြစ်သော ဘေးရန်
 တမလွန်ဘဝ၌ဖြစ်သော ဘေးရန်ကို တိုးပွားစေသည်။ စိတ်၌ဖြစ်သော
 ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာ ယာခြင်းကို ခံစားရသည်။ ၁၈၃

၅။ စဏ္ဍာလသုတ်

ဥပါသကစဏ္ဍာလ ဥပါသကမလ ဥပါသကပတိကုဋ္ဌ (အညံ့စား)

အဿဒ္ဓေါ ဒုဿီလော အသစ်အသစ် အာရုံဟူသော မင်္ဂလာ ရှိ၏။ ဒိဋ္ဌ သုတ မင်္ဂလာကို ယုံကြည်၏။ ကံကိုမယုံကြည်။ ဤ မြတ်စွာဘုရား အဆုံးအမ အယူဝါဒမှ အပြင်ပ မိစ္ဆာအယူ၌ မြတ်သောအလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှာမှီးပြီး ထိုမိစ္ဆာဝါဒ၌ ဒါနစသော ကုသိုလ်ကို ပြု၏။ ၁၈၁

ဥပါသကရတန ဥပါသကပဒုမ ဥပါသကပုဏ္ဏရိကကို အပြန်သိပါ။

၆။ ပိတိသုတ်

အနာထပိဏ်နှင့် ဥပါသကာငါးရာကို ဟောသောတရား

သက်န်း ဆွမ်း ကျောင်း ဆေး ပစ္စည်းလေးပါးကို ပေးလှူ ရရုံဖြင့် နှစ်သက်ခြင်းကို မပြုကြနှင့် “အဘယ်သို့လျှင် ငါတို့သည် နီဝရဏ အကုသိုလ်တို့မှ ကင်းဆိတ်သော ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန်၌ မှီသော ပိတိသို့ရောက်၍ နေကြရအံ့နည်း”ဟု ကျင့်ရမည်။ ၁၈၂
ဗုဒ္ဓစကားကို ထောက်ခံသူ အရှင်အာနန္ဒာ၊

ပဝိဝေကပိတိသုခသို့ ရောက်နေသူ၏ အကျိုး ၅-ပါး

- ၁။ ကာမနှင့်စပ်ယှဉ်သော ဒုက္ခ ဒေါမနဿမဖြစ်ခြင်း၊
- ၂။ ကာမနှင့်စပ်ယှဉ်သော သုခ သောမနဿမဖြစ်ခြင်း၊
- ၃။ အကုသိုလ်နှင့်စပ်ယှဉ်သော ဒုက္ခ ဒေါမနဿမဖြစ်ခြင်း၊
- ၄။ အကုသိုလ်နှင့်စပ်ယှဉ်သော သုခ သောမနဿမဖြစ်ခြင်း၊
- ၅။ ကုသိုလ်နှင့်စပ်ယှဉ်သော ဒုက္ခ ဒေါမနဿမဖြစ်ခြင်း။

၉၆

၇။ ဝဏိဇ္ဇာသုတ်

ဥပါသကာ မရောင်းဝယ်သင့်သောကုန်

လက်နက်ရောင်းခြင်း လူသတ္တကိုရောင်းခြင်း
သားကောင်ကို သတ်၍ အသားရောင်းခြင်း သေရည်အရက်
ရောင်းခြင်း အဆိပ် ရောင်းခြင်း။

၁၈၃

ဂါထာ သတ္တ သတ္တ မံသဉ္ဇေ၊ မဇ္ဇ ဝိသဉ္ဇ ဝဏိဇ္ဇာ၊

၈။ ရာဇာသုတ် အထူးမရှိ၊

၉။ ဂိဟိသုတ်

အပါယ်တံခါးပိတ်၍ သောတာပန်ဟုဆိုနိုင်သူ

ငါးပါးသီလတို့၌ စောင့်စည်းအပ်သော ကိုယ်နှုတ်ရှိ၍
မြတ်သော စိတ်၌မီသော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာနေကြောင်း
တရားတို့ကို အလိုရှိတိုင်း မပင်မပန်း ချမ်းချမ်းသာသာ ရလေ့ရှိသော
လူဝတ်ကြောင့် ဥပါသကာ၊ ၅၁-ရက

ထိုဒါယကာကိုယ်တိုင် ပြောနိုင်သော အရာများ

ကုန်ပြီးသော ငရဲတိစ္ဆာန်ပြိတ္တာ အပါယ်ဘဝ ဒုဂ္ဂတိဘဝရှိ၏၊
အင်္ဂါခြေလက် ပျက်စီးကျရောက်ရာ ဘဝရှိ၏၊ သောတာပန္နောဟ မသို့
အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏော၊ ၁၈၆

အာဘိစေတသိက ဒိဌဓမ္မသုခဝိဟာရ ၄-ပါး

၁။ ဘုရားဂုဏ်တော်ကိုးပါးကို ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း၊

၂။ တရားဂုဏ်တော် ၆-ပါးကို ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း၊

၃။ သံယာဂုဏ်တော်ကိုးပါးကို ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း၊

၄။ အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ်သော မကျိုးမပေါက် မပြောက်
မကြားတကျာကျွန်အဖြစ်မှလွတ်သော ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်သော
တကျာဒိဋ္ဌိတို့ မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်သော သမာဓိကို
ဖြစ်စေတတ်သော မဂ်ဖိုလ်သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ဆောင် ကံငါးပါးလုံး၊ သုံးစုံရတနာ၊ ယုံကြည်ပါဘိ၊

သီလရှိ၊ ဂိဟိသောတာပန်၊

ပါရဂူသရုပ် (၆) ပါး

အဘိညာ ပရိညာ ပဟာန ဘာဝနာ သစ္စိကိရိယ သမာပတ္တိ၊ ၃၀၃

၁၀။ ဂဝေသီသုတ်

ဂဝေသီအမှူးပြုသော ဥပါသကာငါးရာတို့၏ အားထုတ်ပုံ

၁။ သီလကိုပြည့်စုံအောင် ဖြည့်ကြ၏။

၂။ မေထုန်မှ တေးစွာရှောင်ကြ၏။ ၃။ ညစာစားခြင်း ရှောင်ကြ၏။

၄။ ရဟန်းပြုကြသည်။

၅။ ရဟန္တာဖြစ်ကြသည်။

ဆောင် သီလပြည့်စုံ၊ မေထုန်ရှောင်ရှား၊ ညမစားဟု၊

ရဟန်းပြု၍ ဖြစ်မှုရဟန္တာ၊ ဤငါးဖြာသည်၊

နောက်ပါဂဝေသံ ကျင့်ထုံးတည်း၊

၁၈၉

အရညဝဂ်

စူဠဝါနှင့်တူ၍

၁၈၈ ၅၄၉၃

ဓုတင် ၁၀ပါး

အရည် စီဝရံ ရုက္ခ၊ သုသာနံ အဇ္ဈောကာသိကံ၊

နေသဇ္ဇံ သန္တတံ ဧကာသနိကံ၊ ခလုပစ္ဆာ ပိဏ္ဍိကေနစ၊

၉၈

အာရညကင်စုတင် ပံသုက္ကုစုတင် ရုက္ခမူစုတင် သောသာနိက
စုတင် အဗ္ဘောကာသိကစုတင် နေသဇ္ဇိကစုတင် ယထာသန္တတိကစုတင်
ကောသနိက စုတင် ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကစုတင် ပတ္တပိဏ္ဍိကစုတင်၊

အမြတ်ဆုံးပတ္တပိဏ္ဍိကစုတင်

နွားမမှ နို့ရည်၊ နို့ရည်မှ နို့ခမ်း၊ နို့ခမ်းမှ ဆီဦး၊ ဆီဦးမှ
သောပတ်၊ ကောပတ်မှ ကောပတ်ဆီကြည်ဖြစ်၏။ ထိုနို့ရည်စသော
၅-မျိုးတို့တွင် ကောပတ်ဆီကြည်သည် အသာဆုံးဖြစ်သကဲ့သို့
ပတ္တပိဏ္ဍိကစုတင်ဆောင် ငါးမျိုးတို့တွင်လည်း ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌
နည်းသောအလိုကိုသာ ရသမျှ ပစ္စယဖြင့် အားရနှစ်သက်ခြင်းကိုသာ
ကိလေသာတို့ကို နည်းပါးအောင် ခြစ်ပစ်ခြင်းကိုသာ
ကာယဝိဝေကစသော ဝိဝေကတရားကိုသာ ဤအရညာဝါသ
ကလျာဏပဋိပတ်ဖြင့် အကျိုးရှိသူ၏ အဖြစ်ကိုသာ မှီ၍
တောရဆောက်တည်ခြင်းသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သည်။ ၄၀ခု
ကြွင်းစုတင်လည်းတူ။

၁၉၅

၅။ ဗြာဟ္မဏဝဂ် သောဏသုတ်

ခွေးတို့၌သာ တွေ့မြင်နိုင်သော ပုဏ္ဏားတို့၏တရား

- ၁။ ပုဏ္ဏေးမကိုသာ သွားလာ၍ ပုဏ္ဏေးမ မဟုတ်သူကို မသွားလာ၊
- ၂။ ဥတုလာသော ပုဏ္ဏေးမကိုသာ သွားလာ၍ ဥတုမလာသော ပုဏ္ဏေးမ . .
- ၃။ ပုဏ္ဏေးမကို ရောင်းဝယ်မှု မပြုဘဲ ချစ်ခင်ခြင်းကြောင့်သာ အမျိုး
အနွယ်ဆက်စပ်ခြင်းငှာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံကြသည်၊
- ၄။ ဥစ္စာစပါး ရွှေငွေများကို သိုမှီးသိမ်းဆည်းမှု မပြုကြ၊

၅။ ညနေချိန်မှာ ညနေစာအကျိုးငှာ နံနက်ချိန်မှာ နံနက်စာအကျိုးငှာ
 ရှာဖွေကြခြင်း၊ ၁၉၆
 ပုဏ္ဏားမသာ၊ ဥတုလာမှ၊ မရောင်းကြဘဲ၊ မသိမ်းဘဲ၊ ရှာမြဲဆွမ်းခံသည်၊
 ပုဏ္ဏားစဉ်လာ၊ ယခုခါ၊ ခွေးမှာရှိတော့သည်။

၂။ စခါဏဗြာဟ္မဏသုတ်

မန္တန်ကို စ၍ရွတ်သော ပုဏ္ဏား စဉ်း

အဋ္ဌကော ဝါမကော ဝါမ-ဒေဝ စဂီရသော ဘဂု၊
 ယမတဂ္ဂိစ ဝါသေဋ္ဌော၊ ဘာရဒွါလောစ ကဿပေါ၊
 ဝေဿာမိတ္ထောတိ မန္တာနံ၊ ကတ္တာရော ဣသယော ဣမေ၊
 ပုဏ္ဏားငါးမျိုး

ဗြဟ္မာနှင့်တူသောပုဏ္ဏား နတ်ဗြဟ္မာနှင့်တူသောပုဏ္ဏား၊
 စည်းကမ်းရှိသောပုဏ္ဏား စည်းကမ်းဖောက်သောပုဏ္ဏား၊ ပုဏ္ဏား
 ဒွန်းစက္ကာ၊

ဆောင် ဗြာဟ္မဏ ဒေဝါ၊ မရိယာ၊ တဖြာသမ္ဘိန္ဒ၊
 စက္ကာလပါ၊ ဤငါးဖြာ၊ သေချာမှတ်ကုန်ကြ၊

ဗြဟ္မာနှင့်တူသော ပုဏ္ဏား

မိဘနှစ်ပါးလုံးမှ ကောင်းစွာ မွေးဖွားသော ပုဏ္ဏားသည် ၄၈-
 နှစ်ပတ်လုံး လူငယ်ဘဝမှ စ၍ကျင့်အပ်သော မြတ်သောအကျင့်သီလ
 ကိုကျင့်၍ မန္တန်တို့ကို သင်ယူပြီး ထမင်းအကျိုးငှာ လှည့်လည်ခြင်းဖြင့်
 ဆရာအတွက် လှူဘွယ်ဥစ္စာကို ရှာ၍ အပ်နှင်းပြီး ရဟန်းပြုကာ
 မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ ဥပေက္ခာတို့ဖြင့် အရပ်လေးမျက်နှာ
 အထက်အရပ် အောက်အရပ်တို့သို့ ဖြန့်ပြီး ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ရောက်သူ၊

နတ်ဗြဟ္မာနှင့်တူသော ပုဏ္ဏား

... အပ်နှင်းပြီး တရားသဖြင့် ပုဏ္ဏားမကိုချာ၍
မေထုန်မှီဝဲပြီး ရဟန်းပြုကာ ဈာန်လေးပါးကိုပွား၍ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့
ရောက်သူ၊

ဆရာအတွက် ဥစ္စာရှာပုံ

လယ်ထွန် ကုန်ရောင်း နွားကျောင်းခြင်း စစ်မှုထမ်းခြင်း
မင်းခစားလုပ်ခြင်း အခြားသော အတတ်ပညာ တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ဥစ္စာကို
မရှာဘဲ ဆွမ်းခံခြင်းဖြင့်သာ ဥစ္စာကိုရှာသည်။ ၁၉၉

မယားကိုရှာပုံ

မိမိကဝယ်ခြင်း သူတပါးကို ရောင်းခြင်းဖြင့် ပုဏ္ဏားမကို
မယူဘဲ ပုဏ္ဏား၏လက်၌ ရေလောင်း၍ လှူအပ်သော ပုဏ္ဏားမကို
သာယူသည်။

မသွားလာသော မိန်းမများ

ပုဏ္ဏားမကိုသာ သွားလာ၍ မင်းမျိုးမိန်းမ ကုန်သည် လယ်
လုပ်မျိုးမိန်းမ သူဆင်းရဲမျိုးမိန်းမ စက္ကာလမိန်းမ မုဆိုးတံငါမျိုးမိန်းမ
ရထားလုပ်သမားမျိုးမိန်းမ၊ ပန်းမှိုက်သွန်မျိုးမိန်းမ
ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမ သားကိုနို့တိုက်နေသော မိန်းမ၊ ဥဉာဏ်မလှသော
မိန်းမတို့ကို မသွားလာ၊ ၁၀ယောက်၊ ၁၉၉

ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိန်းမကို မသွားလာခြင်း

ဝမ်းဗိုက်တွင်းမှ ကလေးသူငယ် သူငယ်မသည် ကြီးစွာသော
မစင်ပုံ၌ ဖြစ်ရသောကြောင့်၊

နို့တိုက်နေသော မိန်းမကို မသွားလာခြင်း

ထိုကလေးငယ် ကလေးမငယ်သည် သုတ်အညစ်အကြေး
ရောထွေး လိမ်းကျအပ်သောကြောင့်၊

မှီဝဲခြင်းအကြောင်း ကာမဂုဏ်ခံစားခြင်းငှာ ကစားမြူးတူးခြင်းငှာ
မေထုန်ပျော်မြူးခြင်းငှာ မမှီဝဲ၊ သားသမီးအကျိုးငှာမှီဝဲသည်၊ ၁၉၉

စည်းကမ်းရှိသောပုဏ္ဏား

ပုဏ္ဏားမကိုရှာ၍ သားသမီး၌ချစ်ခင်တွယ်တာမှုကို လိုလား
သည်ဖြစ်၍ အိမ်၌နေ၏၊ ရဟန်းမပြု၊ ရှေး၌ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားတို့၏
စည်းကမ်း အပိုင်းအခြား ရှိသလောက် တည်၏၊ စည်းကမ်း
အပိုင်းအခြားကိုမလွန်၊ ၂၀၀

စည်းကမ်း ဖောက်ဖျက်သော ပုဏ္ဏား

ရှေး၌ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားတို့၏ စည်းကမ်း အပိုင်းအခြား၌
မတည်၊ စည်းကမ်း အပိုင်းအခြားကိုလွန်သူ၊ ၂၀၁

ပုဏ္ဏားစွန့်စက္ကာ

တရားသောနည်း မတရားသောနည်း၊ လယ်ထွန် ကုန်ရောင်း
နွားကျောင်းခြင်း စစ်မှုထမ်းခြင်း မင်းခစားလုပ်ခြင်း အခြားသော
အတတ်ပညာ တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ဆွမ်းခံခြင်းဖြင့် ဆရာအတွက်
ဥစ္စာကိုရှာ၍ ဆရာ့ထံ အပ်နှင်းပြီး တရားသောနည်း
မတရားသောနည်း ဝယ်ခြင်း ရောင်းခြင်း၊ ပုဏ္ဏားလက်၌ ရေလောင်း၍
လှူခြင်းတို့ဖြင့် ပုဏ္ဏားမကိုရှာပြီး ပုဏ္ဏားမ ခတ္တိယ ဝေဿ သုဒ္ဓ
စက္ကာလ နေသာဒ ဝေန ရထကာရ ပုတ္တုသ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမ
နို့တိုက်ဆဲမိန်းမ ဥတုလာ မလာသော မိန်းမကို မေထုန်မှီဝဲပြီး
အလုပ်မျိုးစုံဖြင့် အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းပြုသူ၊

၁၀၂

ပုဏ္ဏား ၅မျိုးတွင် ဗြာဟ္မဏစက္ကာလအကျင့်ကိုမျှ မကျင့်နိုင်ကြပါ။

အလုပ်မျိုးစုံဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပြုခြင်း

မီးသည် စင်ကြယ်သောအရာ မစင်ကြယ်သောအရာကို
လောင်သော်လည်း စင်ကြယ် မစင်ကြယ် နှစ်သွယ်သော
အရာဝတ္ထုသည် မီးကို မလိမ်းကပ်သကဲ့သို့ အလုံးစုံသောအမှုဖြင့်
အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပြုပါသော်လည်း ပုဏ္ဏားကို မလိမ်းကပ်အပ်။

၃။ သင်္ဂါရဝသုတ်

ပါဠိစိ ကဒါစိ ဒိယရတ္တံ သဇ္ဈာယကတာပိ မန္တာ နပုဋိဘန္တိ၊
ပဂေဝ အသဇ္ဈာယကတာ၊ ၁၃၃၀ ခုနှစ်

သရဇ္ဈာယ်ပါလျက် ဉာဏ်၌ မန္တန်များ မထင်ရှားခြင်း

၁။ ကာမရာဂထကြွအပ်သော ကာမရာဂလူယူအပ်သော
စိတ်ဖြင့် နေသောကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာမရာဂ၏
ထွက်မြောက် ကြောင်း အသုဘပဌမဈာန် ဝိပဿနာ အရဟတ္တမဂ်ကို
ဟုတ်မှန်စွာ မသိသောကြောင့်၊

၂။ ဗျာပါဒ၏ ထွက်မြောက်ကြောင်း မေတ္တာပဌမဈာန်၊
အနာဂါမိမဂ်ကို ဟုတ်မှန်စွာ မသိသောကြောင့်၊

၃။ ထိမိဒ္ဓ၏ ထွက်မြောက်ကြောင်း အာလောကသညာနှင့်
အရဟတ္တမဂ်ကို ဟုတ်မှန်စွာ မသိသောကြောင့်၊

၄။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ၏ ထွက်မြောက်ကြောင်း ကသိဏစသော
သမထဈာန်အားလုံးနှင့် အရဟတ္တမဂ် အနာဂါမိမဂ်ကို...

၅။ ဝိစိကိစ္ဆာ၏ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဓမ္မဝေဒ္ဓာနနှင့်

သောတာပတ္တိမဂ်ကို ယုတ်မှန်စွာ မသိခြင်းခြင်းကြောင့်၊ ၂၀၄

နိဝရဏကြောင့်ဖြစ်သောအပြစ်များ

မိမိအကျိုးကို မသိ၊ သူတပါးအကျိုးကို မသိ၊ မိမိသူတပါး
နှစ်ဦးသားအကျိုးကို မသိ၊ ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး သရဇ္ဈာယ်ပါ
သော်လည်း ဉာဏ်၌ မန္တာန်များ မထင်ရှားကုန်၊ မသရဇ္ဈာယ်လျှင်
ပြောစရာပင်မလို၊ ၂၀၂

ပါဠိစီအနက်ပေး

ဥပဒတ္တော-ရေဖြင့်ပြည့်သော ခွက်သည်၊ လာခါယဝါ-ချိပ်ရည်
ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဟလိဒ္ဓိယာဝါ-နန္ဒင်း၊ နီလိယာဝါ-မဲရွက်ရည်၊
မဇ္ဈိဒ္ဓိယာဝါ-ထန်းကျင့်ရည်၊ အဂ္ဂိနာ သန္တတ္တော-ပြင်းစွာပူသော၊
ဥက္ကုဏ္ဍိတော-ကျိုက်ကျိုက် ဆူသော၊ ဥဿေဒက-ဇာတော-
အထက်သို့တက်သော အပူငွေ့ရှိသော၊ ၂၀၃

၄။ ကာရဏပါလီသုတ်

ကောစာဟံ ဘော၊ ကော စ သမဏဿ ဂေါတမဿ ပညာ
ဝေယျတ္တိယံ ဇာနိဿာမိ၊ သောပိ နူနဿ တာဒိသောဝ၊ ယော
သမဏဿ ဂေါတမဿ ပညာဝေယျတ္တိယံ ဇာနေယျ၊ ၂၀၆
လိစ္ဆဝိမင်းတို့၏ အလုပ်ကိုလုပ်သူ ကာရဏပါလီပုဏ္ဏား၊

ကာရဏပါလီအမေး

အရှင်ပိဂီယာနိသည် ရဟန်းဂေါတမ၏ ထက်မြက်ကြောင်း
ဉာဏ်ပညာကို အဘယ်သို့ထင်ပါသနည်း၊ ရဟန်းဂေါတမကို ပညာရှိဟု
ထင်ပါသလား၊

ကာရဏပါလီပုဏ္ဏားအဖြေ

ရဟန်းဂေါတမ၏ ဉာဏ်ပညာထက်မြက်မှုကို သိခြင်းကိစ္စ၌ ငါသည် ဘယ်လောက်တော်တဲ့ လူစားမို့နည်း၊ အဘယ့်ကြောင့် ငါသည် ရဟန်းဂေါတမ၏ ပညာထက်မြတ်မှုကို သိနိုင်မည်နည်း၊ ရဟန်းဂေါတမ ပညာထက်မြက်မှုကို သိနိုင်သူသည် ရဟန်းဂေါတမလို သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရား ဖြစ်ရမည်၊

၂၁၆

တရားရတနာကောင်းမြတ်ပုံ

၁။ အကောင်းဆုံး အရသာဖြင့် ကျေနပ်နှစ်သက်နေသူသည် အခြား ယုတ်ညံ့သော အရသာတို့ကို မတောင့်တသကဲ့သို့ သုတ္တဂေယျ ဝေယျာကရဏ အဗျူတဓမ္မအားဖြင့် တရားကို နာရလျှင် အခြားသော များစွာသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ တရားကို မတောင့်တ၊

၂။ ဆာလောင်ခြင်း အားမရှိခြင်းသည် အစဉ်လိုက်အပ်သော ယောက်ျားသည် မုန့်ချိုကိုရ၍ ထိုမုန့်ချို၏ အပိုင်းအစကို လျက်အံ့ သွန်းလောင်း ထိခတ်ဘွယ်မလိုသော ချိုသောအရသာကို ရသကဲ့သို့ ရဟန်းဂေါတမ တရားကို နာရလျှင် ထိုသုတ္တဂေယျစသော တရားမှ ဝမ်းမြောက်ခြင်း စိတ်ကြည်လင်ခြင်းကို ရတော့သည်၊

၃။ ရွှေရောင်အဆင်း နီသောအဆင်းရှိသော စန္ဒကူးတုံးကိုရ၍ ထိုစန္ဒကူးတုံး၏ အပိုင်းအစကို အရင်း အလယ် အဖျားမှ နမ်းရှုမိလျှင် ထိုစန္ဒကူးတုံး အပိုင်းအစမှ သွန်းလောင်းထိခတ်ဘွယ်မလိုသော အနံ့ကောင်းကို ရတော့သည်သာ၊

၄။ အနာရောဂါရှိ၍ ဒုက္ခရောက်ကာ အပြင်းအထန် မကျမ္ဗာ သောလူနာ၏ ရောဂါကို ကျွမ်းကျင်သော ဆေးသမားသည်

တခဏချင်း ပယ်ရှားလိုက်သကဲ့သို့ ရဟန်း။ပ။နာရလျှင် သောက
ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသများ ငြိမ်းသွားတော့သည်။ ၂၀၈

၅။ ကြည်လင်သော ရေ... ရေချိုးပြီး သောက်ပြီး အလုံး
စုံသော ပူလောင်ခြင်း ပင်ပန်းခြင်း အိုက်စပ်ခြင်းတို့သည် ငြိမ်းပျောက်
သွားတော့သည်။ ၅၃၃

ဒိဝါ ဒိဝဿ ဒိဝဿ-နေ၏။ ဒိဝါ-နေလည်အခါ၌ သဒ္ဓတ္ထ

ဒိဝါ ဒိဝဿ-နေလည်အခါ၌ အဓိပ္ပါယ်တ္ထ။

ဒိဝါ ဒိဝဿ-မွန်းတည့်အခါ၌ ပေါရာဏတ္ထ။ ၂၇ ခု

ကာရဏပါလီဥဒါန်းကျမ်းပုံ

ဥဋ္ဌာယာသနာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂီ ကရိတွာ ဒက္ခိဏံ
ဇာဏုမဏ္ဍလံ ပထဝီယံ နိဟန္တာ ယေန ဘဂဝါ တေနဉ္စလီ
ပဏာမေတွာ တိက္ခတ္ထံ၊ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ၊ နမော တဿ ၃-ကြိမ်။

ကာရဏပါလီဥဒါန်း ၃-ကြိမ်ကျမ်းခြင်းအကြောင်း။ ၃၅ခု
ပိင်္ဂိယာနိပုဏ္ဏားပြော၍ ဗုဒ္ဓအကြောင်းအရာကို သိရသောကြောင့်၊
ပိင်္ဂိယာနိရသောတရား အနာဂါမိဖိုလ်၌ တည်ပါသည်။ ၃၅ခု
ဆောင် အကောင်းတင်းတိမ်၊ ဆာချိန် စန္ဒကူး၊ အထူးဂိလာ
ရေကန်သာ၊ ပမာငါးမျိုးရှိ။

၅။ ပိင်္ဂိယာနိသုတ်

လိစ္ဆဝိငါးရာတို့သည် ညိုကုန်သည် ညိုသောအဆင်း ညိုသော
အဝတ် ညိုသောတန်ဆာရှိကုန်သည် ရွှေကုန်သည် ရွှေသောအဆင်း

၁၀၆

ရွှေသောအဝတ် ရွှေသောတန်ဆာရှိကုန်သည် နီကုန်သည် နီသော
အဆင်း နီသောအဝတ် နီသောတန်ဆာရှိကုန်သည် ဖြူကုန်သည်
ဖြူသောအဆင်း ဖြူသောအဝတ် ဖြူသောတန်ဆာ ရှိသည်ဖြစ်၍
မြတ်စွာဘုရားထံ ချဉ်းကပ်ကြသည်၊ ၂၀၈

ပိက္ခိယာနီချီးမွမ်းသော ဂါထာ ပဉ္စ ယထာ စသော ဂါထာ၊
ဂါထာဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းကြောင့် လိစ္ဆဝိမင်းသားတို့သည်
ပိက္ခိယာနီ ကို အပေါ်ခြုံငါးရာတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းကြသည်၊ ပိက္ခိယာနီသည်
ထိုအပေါ်ခြုံ ငါးရာတို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို ဖုံးလွှမ်းသည်၊ ၂၀၉

၆။ မဟာသုပိနသုတ်

ဘုရားအလောင်း၏ အိပ်မက်ကြီးငါးမျိုး

၁။ ဘုရားအလောင်းသည် ကမ္ဘာမြေကြီးဟူသော အိပ်ရာ
ပေါ်ဝယ် ဟိမဝန္တာတောင်ကို ခေါင်းအုံး၍ အရှေ့သမုဒြာ၌ ဝဲဘက်
လက်ကို၊ အနောက်သမုဒြာ၌ ယာဘက်လက်ကို၊ တောင်သမုဒြာ၌
ခြေတော် နှစ်ဘက်ကိုတင်လျက် စက်တော်ခေါ် ရသည်ဟု မြင်မက်
တော်မူသည်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ် ရတော်မူခြင်း၏ နိမိတ်၊

၂။ နေဇာမြက်ဟုခေါ်သော မြက်တစ်မျိုးသည် ချက်မှတက်
သွားပြီး ကောင်းကင်ကို ထိ၍တည်သည်၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို နတ်လူတို့၌
ထင်ရှားစွာ ဟောနိုင်ခြင်း၏ ပုဗ္ဗနိမိတ်၊

၃။ မည်းနက်သော ဦးခေါင်းရှိသော ပိုးလောက်ဖြူတို့သည်
ခြေတော်နှစ်ဘက်မှ အထက်သို့တက်လာ၍ ပုဆစ်ဒူးဝမ်းတိုင်အောင်
ဖုံးနေသည်၊ လူဝတ်ကြောင်များ သရဏဂုံတည်ခြင်း၏ ပုဗ္ဗနိမိတ်၊

၄။ အဆင်းအမျိုးမျိုးရှိသော ငှက်လေးကောင်တို့သည်

အရပ်လေး မျက်နှာမှယုံလာ၍ ဘုရားအလောင်း ခြေတော်ရင်း၌
ပြားဝပ်၍ အလုံးစုံ ဖြူဖွေးကုန်ကြသည်။ အမျိုးလေးပါးတို့ ရဟန်းပြု၍
ရဟန္တာဖြစ်ကြသည်။

၅။ မစင်တောင်ကြီးပေါ်ဝယ် မစင်မလူးဘဲ စကြိုသွားရသည်။
ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ မမက်မော မတွေဝေ တဏှာ မလွမ်းမိုးမှု၍
မဆင်မခြင် သုံးဆောင်ခြင်း၌ အပြစ်ကို ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိသည်
ထွက်မြောက်ကြောင်းပညာရှိသည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင်ခြင်း။

ဆောင် မြေ မြက် ပိုး ငှက်၊ တောင်ပေါ်တက်၊ ငါးချက် အိပ်မက်ကြီး၊
ဘုရား မဂ္ဂင်၊ သရဏင်၊ မျိုးဝင် လေးပစ္စည်း။ ၂၁၀

၇။ ဝဿသုတ်

မိုးအန္တရာယ်ငါးမျိုး

တေဇော ဒေဝေါ၊ သုရိန္ဒော၊ ဒေဝေါ ပမတ္တာ၊

အဓမ္မိက၊ မနုဿ၊ ငါးဝ မိုးမရွာ၊

၁။ အထက်ကောင်းကင်၌ တေဇော်ဓာတ်ပျက်ခြင်း။

၂။ အထက်ကောင်းကင်၌ ဝါယောဓာတ်ပျက်ခြင်း။

၃။ ရာဟုအသုရိန်သည် လက်ဖြင့်ရေကိုခံယူ၍ မဟာသမုဒြာ
၌စွန့်ပစ်ခြင်း။

၄။ ဝဿဝလာဟကမည်သော နတ်တို့ မေ့လျော့ခြင်း။

၅။ လူတို့ တရားမစောင့်ခြင်း။ ၂၁၂

၈။ ဝါစာသုတ်

ဝါစာ သုဘာသိတာ အနုဝဇ္ဇာ အနုဝဇ္ဇာ ဝိညနံ

၁။ သင့်လျော်သောအခါ၌ ပြောဆိုအပ်သော စကား။

၂။ မှန်ကန်စွာ - ၃။ သိမ်မွေ့စွာ ပြောဆိုအပ်သော စကား။

၄။ အကျိုးစီးပွားနှင့်ယှဉ်လျက် ပြောဆိုအပ်သော စကား။

၅။ မေတ္တာစိတ်ဖြင့် ပြောအပ်သော စကား။ ၂၁၃

ကာလ သစ္စာ၊ သဏှာ အတ္ထု၊ မေတ္တာဝါစာ၊ သုဘာသိတာ၊ ၂၁၃

သီလဝန္တရဟန်းချဉ်းကပ်စေ အိမ်ကုသိုလ်များစွာ

၁။ သီလဝန္တရဟန်း အမျိုးအိမ်သို့ ချဉ်းကပ်လသော်လူတို့ စိတ်ကို ကြည်ညိုစေကြသဖြင့် နတ်ပြည်၌ဖြစ်စေနိုင်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကြသည်။

၂။ ...လသော် လူတို့သည် ခရီးဦးကြိုဆိုကြ၊ ရှိခိုးကြ၊ နေရာပေး ကြသဖြင့် မြင့်မြတ်သော အမျိုး၌ဖြစ်စေနိုင်သော အကျင့်ကို-

၃။ ...လူတို့သည် မစ္ဆေရအညစ်အကြေးကို ပယ်ဖျောက် ကြသဖြင့် ကြီးသောအစိုးရခြင်းကိုဖြစ်စေနိုင်သော အကျင့်ကိုကျင့်ကြ၏။

၄။ ...လူတို့သည် သတ္တိအင်အားရှိသလောက် ခွဲခြမ်းလှူဒါန်းကြ သဖြင့် များစွာသော စည်းစိမ်ကိုဖြစ်နိုင်သော အကျင့်ကို -

၅။ ...လူတို့သည် သိလိုသောတရားကို မေးကြ၊ တရားကို စစ်ဆေးကြ တရားနာကြသဖြင့် ကြီးစွာသော ပညာကိုဖြစ်စေ-

ဆောင် စိတ်မှာကြည်, နတ်ပြည်ဖြစ်လို့, ရှိခိုးလတ် မျိုးမြတ်ပါ။
 မစ္ဆေရာ ပယ်ခွာရိုး, တံခိုးကြီးမှာ၊
 စွမ်းသမျှ ဝေဘန်ရာ စည်းစိမ်ပါလွန်များ၊
 မေးမြန်းကာ ပညာပွားတယ် ကျိုးရအိမ်သား။ ၂၁၃

၁၀။ နိဿာရဏီယသုတ်

ဆောင် ကာမ - ဗျာပါ, ဝိဟေသာ, ရူပါ သက္ကာယ၊
 နိဿာရဏီ, ဓာတ်ငါးလီ, အညီမှတ်ကုန်ကြ။ ၂၁၄

၁၀။ နိဿာရဏီယသုတ်

၁။ ရဟန်းသည် ကာမအာရုံကို နှလုံးသွင်းစဉ် ကာမအာရုံ၌
 စိတ်သည် မပြေးဝင် မကြည်လင် မရပ်တည်၊ ကာမမှထွက်မြောက်
 ကြောင်း အသုဘပဌမဈာန်ကို နှလုံးသွင်းလျှင်ကား စိတ်သည်
 ကောင်းစွာ ပွားများအပ်သည်ဖြစ်၍ ကာမတို့မှ ထ၏။ ကာမဟူသော
 အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အာသဝေါတရား ပင်ပန်းခြင်း
 ပူလောင်ခြင်းတို့မှလည်း လွတ်ငြိမ်းဖြစ်၏။ ကာမဝေဒနာကို
 မခံစားရတော့၊

- ၂။ - ဗျာပါဒ - - ဒေါသ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် မေတ္တာဈာန် -
- ၃။ - ဝိဟေသာ - - ဝိဟေသာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ကရုဏာဈာန် -
- ၄။ - ရူပဈာန်ကသိုဏ်းရုပ်အာရုံ - အရူပဈာန် -
- ၅။ - ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟူသော သက္ကာယ, သက္ကာယ၏
 ချုပ်ကြောင်း အရဟတ္တဖိုလ်သမာပတ် - ၂၁၄

ဝက်စဉ် ကိမိ အက္ကောသ ဒီယာစ၊ အာဝါ ဒုစ္စရိ ပဉ္စမေ၊

၁။ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီ ဥပါသကာ ဥပါသိကာတို့သည် ဘုရား၌ ရိုသေ
လေးစားခြင်း မှီခိုအားထားခြင်း မရှိကြ၊ ၄၈ ခု

၂။ တရား (၃) သံဃာ (၄) သိက္ခာ (၅) အချင်းချင်း ရှိသေလေး
(သာသနာတည်ခြင်းအကြောင်းအပြန်သီ၊ ၁၇၊ ၄၈ခု)။

ဟောရာအရပ် ကိမိလာမြို့ကျည်းပင်တော၊ ၂၁၆

ဆောင် ဘုရားတရား၊ သံဃာအားဖြင့်၊ သုံးပါးသိက္ခာ၊
ချင်းချင်းမှာတွင် ရှိသေလျှင်၊ မြတ်ရှင်သာသနာ၊
တည်ကြောင်းပါ။

ပဉ္စကဋ္ဌိသာပါ၍ ဆက္ကဋ္ဌိမပါ အညမည် အဂါရဝါ။

သံဃာအင်္ဂါရပ်ဖြစ်ပုံ

သံဃအလယ်၌ လက်ရုံးတန်းလျက် အမျိုးမျိုးသောစကား
ပြောကြားကာ ထေရ်သီတင်းငယ် သီတင်းလတ်တို့၌ ရှိလေးစားခြင်း
မပြုသူ၊ ၄၆ခု ဌ

၂။ ဓမ္မသဝဓိသုတ်

တရားနာခြင်း၏အကျိုး ၅-ပါး

၁။ မနာအပ်သေးသော တရားကို နာရခြင်း၊

၂။ နာပြီးသော တရားကို ဖြူစင်စေခြင်း။

၃။ . ယုံမှားသံသယကို လွန်မြောက်နိုင်၏၊ အယူပြောင့်၏၊

၅။ တရားနာသူ၏ စိတ်ကြည်လင်၏။ ၂၁၇
 ဆောင် မကြားစဘူး၊ ကြားရဘူး၏၊ ကြားဘူးပြီးပြန်၊
 ထပ်မံ၍ ရှင်း၊ လွတ်ကင်းယုံမှား၊ ဖြောင့်သားအယူ၊ စိတ်ကြည်ဖြူ သည်
 ငါးဆူရမြဲအကျိုးတည်း။

၃။ အဿာဇာနိယသုတ်

မင်းနှင့်ထိုက်၍ မင်း၏အသုံးအဆောင်ဖြစ်သောမြင်း
 ဖြောင့်မတ်၏၊ လျင်မြန်၏၊ နူးညံ့၏၊ သည်းခံ၏၊ အကျင့်စင်ကြယ်၏၊
 အာဟာနုဇေယျစသော ဂုဏ်ထိုက်သောရဟန်း တူပြီ။

ဗလသုတ်

ဗိုလ် ၅-ပါး သဒ္ဓါ ဟိရိ ဩတ္တပ္ပ ဝီရိယ ပညာ၊ ၂၁၇

၅။ ဧတောစိလသုတ်

စိတ်ခက်ထန်ကြမ်းတမ်းကြောင်းတရား ၅-ပါး

၁။ ဘုရား၌ ယုံမှားတွေးတော၍ မဆုံးဖြတ်နိုင် မကြည်လင်၊
 ရဟန်း၏ အပူတပြင်း အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်း၊
 အမြဲကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ခြင်းငှာ စိတ်မညွတ်၊

၂။ ဓမ္မ (၃) သံဃာ (၄) သိက္ခာ၌ ယုံမှား တွေးတော၍ မဆုံး -

၅။ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ စိတ်ဆိုးသူ မိမိစိတ်မရှိသူ သူတပါးကို
 ပုတ်ခတ်လိုစိတ်ရှိသူ၊ ငြောင့်တံသင်းကဲ့သို့ဖြစ်သောစိတ်ရှိသူ-

၆။ ဝိနိမန္တသုတ်

စိတ်ကို ဖောက်ပြန်စွာ ဖွဲ့နှောင်တတ်သော တရား ၅-ပါး

၁။ ကာမဂုဏ်တို့၌ မကင်းသောရာဂ မကင်းသောဆန္ဒ မကင်းသော

၁၁၂

ချစ်ခြင်း . . . မွတ်သိပ်ခြင်း . . . ပူလောင်ခြင်းရှိသူ၊

၂။ ခန္ဓာကိုယ်၌၊ ၃။ ရပ်၌ မကင်းသောရာဂ . . ဆန္ဒ -

၄။ အလိုရှိတိုင်း ဗိုက်ပြည့်အောင်စား၍ အိပ်မှုချမ်းသာ ဝဲယာနံပါး
ပြောင်းလှည့်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သောချမ်းသာ၊ အိပ်ခြင်းကြောင့်
ဖြစ်သော ချမ်းသာကို ခံစားနေသူ၊

၅။ ဤသီလဖြင့် ဤအကျင့်ဖြင့် ဤခြိုးခြံမှုဖြင့် တံခိုးကြီးနတ်၊
တန်ခိုးငယ်သော နတ်တို့တွင် တမျိုးမျိုးသော နတ်ဖြစ်အံ့-ဟု
နတ်အပေါင်းကို တောင့်တ၍ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်း၊ ၂၁၈

ကာမေ ကာယေ ရူပေ ရာဂေါ၊ သေယျသုခံစ ဒေဝတာ၊

ကာယနှင့် ရူပအထူး

ကာယအရ မိမိ၏ နာမကာယ မိမိ၏ အတ္တဘော၊ ၁၉ခု
ရူပအရ ဗဟိဒ္ဓရုပ်၊ သူတပါးတို့၏ ရုပ်အပေါင်းနှင့် အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓရုပ်
သေယျသုခအရ မဉ္ဇူပိဌသုခ ဥတုသုခ
သီလအရ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ၊ ၄-၇၈

၇။ ယာဂုသုတ်

ယာဂုလှူရခြင်းအကျိုး ၅-ပါး

ထမင်းဆာခြင်းကို ပယ်နိုင်၏၊ ရေသောက်လိုခြင်းကို -
လေကိုစုံစေ၏ အူမကို စင်ကြယ်စေ၏၊
အစာသစ် အကြွင်းအကျန်ကို ကြေကျက်စေ၏၊
ဆောင် ဆာကင်း ငတ်ပျောက်၊ လေစုံရှောက်ရ၊
အူမစင်စေ၊ အစာကြေ၊ ငါးထွေယာဂုကျိုး၊

- ၈။ ခန္တကဋ္ဌသုတ် စူဠဝါနှင့်တူပြီ။ ၁၇ ခု ၂၁၉
 ၉။ ဂိတဿရသုတ် စူဠဝါနှင့်တူပြီ။ ၄၂ခု

၁၀။ မုဋ္ဌဿတိသုတ်

သတိလွတ်ကင်းအိပ်ခြင်း အပြစ် ၅-ပါး

ဆင်းရဲ အိပ် နိုး၊ အိပ်မက်ဆိုး၊ မက်ရိုးမှန်မကွာ၊

နတ်စောင့်ရှောက်ကင်း၊ သုတ်လွတ်ခြင်း၊ မယွင်းဤငါးဖြာ၊

သီတင်းသုံးဖော်ကို ဆဲရေး အရိယာကို စွပ်စွဲသူ အပြစ် ၅ပါး

- ၁။ ပါရာဇိကကျ၍ လောကုတ္တရာတရားကို ပယ်ဖြတ်ခြင်း၊
 ၂။ တစ်မျိုးမျိုးသော ညစ်နွမ်းသော အာပတ်သို့ ရောက်ခြင်း၊
 ၃။ ပြင်းထန်သော အနာရောဂါသို့ ရောက်ရခြင်း၊
 ၄။ တွေတွေဝေဝေ သေရခြင်း၊ ၂၂၀
 ၅။ သေလျှင် ငရဲရောက်ရခြင်း၊ ကာယဿ ဘေဒါ ။ပ။နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊

ဘဏ္ဍာနကလဟဝိဝါဒဘဿသံဃေအဓိကရဏကာရက

- ၁။ မရအပ်သေးသော တရားထူးကို မရခြင်း၊
 ၂။ ရအပ်ပြီးသော တရားထူးမှ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း၊
 ၃။ ယုတ်မာသော ကျော်စောသံ ပျံ့နှံ့၍တက်ခြင်း၊ စတုတ္ထ ပဉ္စမတူ

ဆောင် မရဆုတ်ယုတ် သတင်းပုပ်မှန် သေပြန်တွေဝေ
 ပယ်ကြလေ ငါးထွေအပြစ်တည်း၊

၁၁၄

၃။ သီလသုတ်

သီလပျက်ခြင်းအပြစ် ၅ပါး

- ၁။ ကြီးစွာသော စည်းစိမ်အစုကို မရခြင်း၊
- ၂။ ယုတ်မာသော ကျော်ဇောသံ ပျံ့နှံ့တတ်ခြင်း၊
- ၃။ ခတ္တိယဗြာဟ္မဏဂဟပတိသမဏပရိသတ်သို့ ရဲတင်းစွာ မဝင်နိုင်
မျက်နှာမသာမယာဖြင့် ဝင်ရခြင်း၊ ၂၂၁
- ၄။ တွေ့တွေ့ဝေဝေ သေရခြင်း၊ ၅။ သေလျှင် ငရဲရောက်ရခြင်း။

သီလရှိခြင်းအကျိုး (၅) ပါး

- ၁။ ကြီးစွာသော စည်းစိမ်အစုကို ရခြင်း၊
- ၂။ ကောင်းသော ကျော်ဇောသံ ပျံ့နှံ့တတ်ခြင်း၊
- ၃။ ခတ္တိယဗြာဟ္မဏဂဟပတိသမဏပရိသတ်သို့ ရဲတင်းစွာ
မျက်နှာသာယာစွာဖြင့် ဝင်ရခြင်း၊ ၂၂၁
- ၄။ မတွေ့မဝေ သေရခြင်း၊ ၅။ သေလျှင် နတ်ပြည်ရောက်ရခြင်း။

ဆောင် ဥစ္စာများခြင်း၊ သတင်းကောင်းဖြာ၊ ပရိသတ်တွင်း၊
ရဲတင်းရွှင်စွာ၊ မတွေ့ဝေဘဲ၊ သေရဲလေတာ၊
သေတော့လဲ ရောက်မြဲသုဂတိသာ၊

၄။ ဗဟုဘာဏီသုတ်

စကားများသည့် အပြစ် ၅ပါး

မုသာ ဘဏတိ၊ ပိသုဏံ ဘဏတိ၊ ဖရုသံ လဘဏတိ၊
သမ္ပပ္ပလာပံ ဘဏတိ၊ သေလျှင် ငရဲရောက်ရ၏။

ဆောင်

မုသား-ကုန်းချော၊ ကြမ်းပြော-ပိန်ဖျင်း၊
အပါယ်ဆင်း၊ စကားများခြင်း အပြစ်တည်း။

၅။ ပဌမအာက္ခန္ဓိသုတ်

သည်းမခံခြင်း အပြစ် (၅) ပါး

လူအများ မချစ်မြတ်နိုးအပ်၊ ရန်များ၏၊ အပြစ်များ၏၊
တွေတွေဝေဝေ သေရ၏၊ သေလျှင် ငရဲရောက်ရ၏။

၆။ ဒုတိယအာက္ခန္ဓိသုတ်

ကြမ်းတမ်း၏၊ နောင်တတစ်ဖန် ပူပန်ရ၏ (ကြွင်း ၃-ပါးတူပြီ)

ပဌမအပါသာဒိကသုတ် ပရိဝါနှင့်တူပြီ။ ၂၂၂

၈။ ဒုတိယအပါသာဒိကသုတ်

၁။ မကြည်ညိုသေးသူတို့ မကြည်ညိုကြခြင်း၊ ၂၂၃

၂။ ကြည်ညိုပြီးသော အချို့သူတို့ အကြည်ညိုပျက်ခြင်း၊

၃။ ဘုရားအဆုံးအမတော်ကို ပြုရာမရောက်ခြင်း၊

၄။ နောင်လာနောက်သား ရဟန်းများတို့ အတုလိုက်ကြခြင်း၊

၅။ ရဟန်း၏စိတ် မကြည်ခြင်း၊

၉။ အဂ္ဂိသုတ်

မီးလှုံခြင်း အပြစ် ၅ပါး

၁။ မျက်စိ၏ အစီးအပွား မဖြစ်ခြင်း၊ ၂၂၄

၂။ မကောင်းသော အဆင်းရှိအောင်ပြုခြင်း၊

၁၁၆

- ၃။ အားမရှိအောင် ပြုတတ်ခြင်း၊
- ၄။ အပေါင်းအဖော်နှင့် ပေါင်းဖော်မှုကို တိုးပွားစေခြင်း၊
- ၅။ နတ်ပြည်၏ ဖိလာဖြစ်သော စကားကို ဖြစ်စေတတ်ခြင်း။

၁၀။ မဇ္ဇရာသုတ်

မဇ္ဇရာပြည်၏ အပြစ် (၅) ပါး

မြေအပြင်မညီခြင်း မြူမှုများခြင်း ကြမ်းသော ခွေးရှိခြင်း
ကြမ်းကြုတ်သော ဘိလူးသားရဲရှိခြင်း ဆွမ်းရသို့ ခဲယဉ်းခြင်း။

၃။ ဝိယစာရိကဝဂ်

ခရီးရှည်သွားပြစ်ငါးပါး

- ၁။ မနာရသေးသော တရားကို မနာရခြင်း။ ၂၂၄
- ၂။ နာပြီးသောတရားကို သံသယမကင်းရှင်းစေ၊
- ၃။ နာပြီးသော အချို့တရားဖြင့် မရဲတင်းခြင်း။
- ၄။ ပြင်းထန်သော အနာသို့ရောက်ခြင်း။ မိတ်ဆွေမရှိ၊

ဆောင် မကြား-မရှင်း၊ မရဲတင်းနှင့်၊ ပြင်းထန်ရောဂါ
မိတ်ဆွေကွာ၊ ရှည်စွာ ခရီးအပြစ်တည်း။

၂။ ဒုတိယဝိယစာရိကသုတ်

- ၁။ မရအပ်သေးသော တရားကို မရခြင်း၊
- ၂။ ရအပ်ပြီးသော တရားမှ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း၊
- ၃။ ရအပ်ပြီးသော တချို့သောတရားဖြင့် မရဲတင်းခြင်း။ ၂၂၅

၃။ အတိနိဝါသသုတ်

အရပ်ဒေသတစ်ခု၌ ကြာမြင့်စွာနေခြင်း အပြစ်ငါးပါး

၁။ များသောဘဏ္ဍာ များစွာစုဆောင်းသော ဘဏ္ဍာရှိခြင်း၊

၂။ များစွာ စုဆောင်းအပ်သော ဆေးရှိ၏၊

၃။ များသောကိစ္စရှိခြင်း၊

၂၂၅

၄။ “ဘာလုပ်ပေးရမည်နည်း”ဟုပြော၍ ပြုထိုက်သော ကိစ္စတို့၌ ကျွမ်းကျင်၍

ရဟန်းအား မလျော်သော ရောနှောခြင်းတို့ဖြင့် ရောနှောခြင်း၊

၅။ ထိုကျောင်းမှ ငဲ့ကွက်ခြင်းဖြင့် ဖဲသွားရခြင်း၊

၄။ မစ္ဆရီသုတ် (အမေးတူ)

အာဝါသမစ္ဆရိယဖြစ်ခြင်းကုလ. . လာဘ. . ဝဏ္ဏ. . ဓမ္မမစ္ဆရိယဖြစ်ခြင်း၊

ကုလုပကသုတ်၂သုတ်

ပရိဝါနှင့်တူ။

၂၂၆

ဆောင် မာတုဂါမ မြင်ရဖန်ဖန်၊ ရောနှောပုံဆန်း အကျွမ်းဝင်ပြန်၊

အပေါက်အကြား၊ ရငြားလေပြန်၊

မပျော်ကျင့်၊ အသင့်လူထွက်ပြန်၊

ဘောဂသုတ်

စည်းစိမ် အပြစ် ၅-ပါး

မီးနှင့်ဆက်ဆံခြင်း ရေ. . မင်း. . . သူခိုးနှင့်ဆက်ဆံခြင်း၊

မချစ်အပ်သော အမွေခံဆိုးတို့နှင့် ဆက်ဆံခြင်း၊

ဆောင်

မီး ရေ မင်း ခိုး မွေခံဆိုး ငါးမျိုးစည်းစိမ်ပြစ်၊

၁၁၈

အပြစ်ငါးပါးမှ လွတ်စေရန် စည်းစိမ်သုံးစွဲနည်း

- ၁။ စည်းစိမ်တို့ကိုမှီ၍ မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ ပြည့်ဖြိုးစေ၏၊
ချမ်းသာအောင် ကောင်းစွာရွက်ဆောင်၏၊
- ၂။ မိဘတို့ကို ချမ်းသာစေ၏၊ ပြည့်ဖြိုးစေ၏...၊
- ၃။ သားမယားကျွန် အမှုလုပ်သမားတို့ကို -
- ၄။ အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သူတို့ကို -
- ၅။ အထက်နတ်ပြည်၌ ကောင်းမြတ်သော အကျိုးရှိသော ကာမဂုဏ်
ငါးပါးတို့ဖြင့် လွန်စွာမြတ်သော နတ်ပြည်ကိုထိုက်သော ကောင်းသော
ဣဌအကျိုးရှိသော နတ်ပြည်၌ဖြစ်စေနိုင်သော အလှူကို ရဟန်း
ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ တည်စေခြင်း၊ ၄၀၃ ၂၂၇

၈။ ဥဿူရဘတ္တသုတ်

နေမြင့်မှ ထမင်းချက်သော အိမ်၌ အပြစ် ၅ပါး
ခရီးသွားဧည့်သည်တို့ကို အခါအားလျော်စွာ မပူဇော်ရခြင်း၊
ဗလိနတ်စာကို ခံယူသော နတ်တို့ကို အခါအားလျော်စွာ မပူဇော်ရ၊
တစ်ထပ်သာစား၍ နေလွဲညစာစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော ရဟန်း
ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အခါအားလျော်စွာ မပူဇော်ရခြင်း၊
ကျွန်အမှုလုပ်သမားတို့ မျက်နှာမသာယာဘဲ အလုပ်လုပ်ရခြင်း၊
အခါမဲ့၌ စားသမျှထမင်းသည် အဆီဩဇာမရှိခြင်း၊

၉။ ပဌမကဏ္ဍသပ္ပသုတ်

မြွေဟောက် မာတုဂါမ အပြစ် ၅ပါး
မစင်ကြယ်ခြင်း၊ မကောင်းသောအနံ့ရှိခြင်း၊

ကြောက်မက်ဘွယ်နှင့်တကွဖြစ်ခြင်း၊

၂၂၇

ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်မှုနှင့်တကွဖြစ်ခြင်း၊ မိတ်ဆွေကို ဖျက်ဆီးတတ်ခြင်း၊

၁၀။ ခုတိယကဏ္ဍသပ္ပသုတ်

ကောဇနော ဥပနာဟိ ယောရဝိသော၊

လျှာနှစ်ခွရှိခြင်း မိတ်ဆွေကို ဖျက်ဆီးတတ်ခြင်း၊

ယောရဝိသ အများအားဖြင့် မိန်းမသည် ရာဂထက်မြက်၏၊

လျှာနှစ်ခွ အများအားဖြင့် မိန်းမသည် ပိသုဏဝါစော၊

မိတ္တဒုဋ္ဌိ အများအားဖြင့် မိန်းမသည် လင်ငယ်နေခြင်း၊

ရာဂထက်လှ စိတ်ကကြမ်းသည်၊

ကုန်းတိုက်လေက လျှာနှစ်ခွမည်၊

ကျော်လွန်ကျင့်မှ မိတ္တဒုဋ္ဌိ၊

ဒေါသအိုး ရန်ညှိုးဖွဲ့ကုတ္တိ၊

အာဝါသိကဝဂ်

အာဝါသိကသုတ်

သုတပါး၏ ကြည်ညိုမှုကို မတိုးပွားစေသော အာဝါသိက

အသွင်အပြင်နှင့် မပြည့်စုံ၊ ကျင့်ဝတ်နှင့်မပြည့်စုံ၊

များသောသုတမရှိ၊ သုတကို မဆောင်နိုင်၊ တပါးတည်းကိန်းအောင်း

ခြင်း၌ မမွေ့လျော် ကိလေသာကို မခေါင်း ပါးစေ၊

ကောင်းသောစကားမရှိ၊ ကောင်းသောစကားသံမရှိ၊

ပညာမရှိ၊ အရည်ယိုသော ခံတွင်းရှိခြင်း။ ၂၂၈

၁၂၀

၂။ ပိယသုတ်

သဗြဟ္မစာရိနံ ပိယ မနာပ ဂရု ဘာဝနီယ အာဝါသိက
သီလဝန္တသုတ် ဗုဒ္ဓိနိပါတ် ၈၇နှင့်တူပြီ။ ၂၂၉

၃။ ဆောဘနသုတ်

ကျောင်းတိုက်ကို တင့်တယ်စေသော အာဝါသိက
၄။ ချဉ်းကပ်လာသူတို့ကို တရားစကားဖြင့် ကောင်းစွာ
မြင်စေခြင်းငှာ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်စေခြင်းငှာ ကောင်းစွာ
ထက်သန်စေခြင်းငှာ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရွှင်လန်းစေခြင်းငှာ
စွမ်းနိုင်ခြင်း၊ ကြွင်း ၄-ပါးတူပြီ။ ၂၂၉

၄။ ဗဟုကာရသုတ်

ကျောင်းတိုက်အား ကျေးဇူးများသော အာဝါသိက
၃။ ကျိုးပြတ်သောအရပ် ပေါက်ကွဲသော အရပ်ကို ပြင်ဆင်၏။ ၂၃၀
၄။ အထူးထူးသော မြို့ရွာမှ ရဟန်းတော်များ ရောက်လာ
ကြလျှင် “အထူးထူးသော မြို့ရွာမှ ရဟန်းများစွာ ရောက်လာပြီ၊
ကောင်းမှုပြုကြ၊ ကောင်းမှုပြုရာအခါတည်း”ဟု လူတို့အား
ပြောကြားခြင်း၊ ကြွင်းတူပြီ။ ၂၃၈
သီလ သုတ၊ ဝါစ ဟောပါ၊ ဈာန်လေးဖြာ၊ ကျောင်းမှာတင့်တယ်စေ
သီလ သုတ၊ ယျက်ကပြုပြင်၊ ဟောနိုင်လျှင်၊ ဈာန်ရှင်ကျောင်းကျေးဇူး။

၅။ အနုကမ္မကသုတ်

လူတို့ကို သနားစောင့်ရှောက်သောအာဝါသိက
၁။ လွန်မြတ်သော ငါးပါးသီလ၌ ဆောက်တည်စေ၏။

၂။ သစ္စာလေးပါးကို မြင်ခြင်း၌ သက်ဝင်စေ၏။

၃။ မကျမ္ဘာသူတို့ထံ ချဉ်းကပ်၍ “ဒါယကာတို့သည် ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ရတနာသုံးပါး၌ သတိကို ဖြစ်စေကြ” ဟု သတိပေးခြင်း၊ နံပါတ် ၄ တူပြီ

၅။ ယုတ်ညံ့သောဆွမ်း မွန်မြတ်သော ဆွမ်းကို ပေးလှူလျှင် ကိုယ်တိုင်စား၏။ သဒ္ဓါ၍လှူအပ်သော ဆွမ်းကို မဖျက်ဆီး၊

ဆောင် ငါးပါးတည်စေ၊ လေးထွေသစ္စာ၊ ဝင်စေကာဖြင့်၊ ဂိလာ သတိ၊ ပြောနိုင်သည့်သူ၊ ဘုဉ်းပေးမှု၊ လူကိုစောင့်ရှောက်နိုင်။

၆။ ပဌမအဝဏ္ဏာရဟသူတ်

ငရဲကျသော အာဝါသိကရဟန်း အင်္ဂါ ၅ပါး

ဉာဏ်ဖြင့် မစိစစ်မှု၍ ဉာဏ်ဖြင့် မသက်ဝင်မှု၍ -

၁။ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကိုပြော၏။ နှိုးမွှမ်းထိုက်သူ၏ အပြစ်ကို ပြော၏။

၃။ မကြည်ညိုစေသင့်သော အရာ၌ ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေ၏။

၄။ ကြည်ညိုစေသင့်သော အရာ၌ မကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေ၏။

၅။ သဒ္ဓါ၍လှူအပ်သော ဆွမ်းကို ဖျက်ဆီး၏။ ၂၃၁

၇။ ဒုတိယအဝဏ္ဏာရဟသူတ်

၃။ ကျောင်း၌ဝန်တို၏။ ကျောင်း၌ မက်မော၏။

၄။ ဒါယကာ၌ဝန်တို၏။ ဒါယကာ၌ မက်မော၏။ ၁. ၂. ၅ တူ

၈။ တတိယအဝဏ္ဏာရဟသူတ်

၃။ ကျောင်း၌ဝန်တို၏။ ၄။ ဒါယကာ၌ဝန်တို၏။

၅။ လာဘ်၌ဝန်တို၏။ ၁. ၂. တူပြီ။ ၂၃၂

၁၂၂

၉။ ပဌမမစ္ဆရိနိသုတ်

ဇေတုသော အာဝါသိကရဟန်း

၁။ ကျောင်း၊ ၂။ ဒါယကာ၊ ၃။ လာဘ် ၄။

ဂုဏ်အဆင်း၌ဝန်တို၏။

၅။ သဒ္ဓါ၌လှူအပ်သော ပစ္စည်းကို ဖျက်ဆီး၏။

၁၀။ ဇုတိယမစ္ဆရိနိသုတ်

အာဝါသ ကုလ လာဘ ဝဏ္ဏ ဓမ္မ မစ္ဆရိနိ

ဇုစ္စရိတဝဂ်

ပဌမဇုစ္စရိတသုတ်

ဇုစရိတ်၌အပြစ် ၅-ပါး ပဌမအပါသာဒိကသုတ်နှင့်တူ၊ ၂၃၃

၅။ ဇုတိယဇုစ္စရိယသုတ် အမေးတူ

၄။ သူတော်ကောင်းတရားမှ ထစေ၏။

၅။ မသူတော်တရား၌ တည်စေ၏။ ကြွင်းတူ ၂၃၄

၉။ သီဝဏိကသုတ်

သုသာန်အပြစ် ၅-ပါး

၁။ မစင်ကြယ်၊ ၂။ မကောင်းသောအနံ့ရှိ၏။

၃။ ဘေးရန်နှင့်တကွ ဖြစ်၏။

၄။ ကြမ်းတမ်းသော ဘီလူးသားရဲတို့၏ နေရာဖြစ်၏။

၅။ လူအများ ငိုကြွေးရာ အရပ်ဖြစ်၏။ ၂၃၅

သုသာန်နှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ်

- ၁။ မစင်ကြယ်သော ကာယကံ ဝစီကံ မနောက်နှင့် ပြည့်စုံ၏။
- ၂။ . . . စုံသူ၏ ယုတ်မာသော ကျော်စောသံ ပျံ့နှံ့၍တက်၏။
- ၃။ . . . ကိုချစ်အပ်သော သီလရှိသော သီတင်းသုံးဘော်တို့ ဝေးစွာ ရှောင်ကြ၏။
- ၄။ . . . သူသည် သဘောတူပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် ပေါင်းသင်းနေထိုင်၏။
- ၅။ . . . ကိုချစ်အပ်သော သီလရှိသော သီတင်းသုံးဘော်တို့မြင်၍ “ငါတို့သည် ဤသို့သဘောရှိသော သီတင်းသုံးဘော်တို့နှင့် နေရ၏။ ငါတို့အား ဆင်းရဲလေစွ”ဟု ရှုတ်ချကြ၏။ ၂၃၅

၁၀။ ပုဂ္ဂလပုဿာစသုတ်

ပုဂ္ဂိုလ်၌ ကြည်ညိုခြင်း အပြစ်ငါးပါး

- ၁။ မိမိ အလွန်ကြည်ညိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အာပတ်သင့်ခြင်းကြောင့် နှင်ထုတ်ခံရလျှင် “ငါချစ်မြတ်နိုးအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို သံဃာက နှင်ထုတ်အပ်ပြီ”ဟု ကြံ၍ ရဟန်းတို့၌ မကြည်မှုများ၏။ ရဟန်းတို့၌ မကြည်မှုများလသော် အခြားရဟန်းတို့ကို မချဉ်းကပ် မချဉ်းကပ်လသော် သူတော်ကောင်းတရားကို မနာရ၊ သူတော်ကောင်းတရားကို မနာရလေသော် သူတော်ကောင်းတရားမှ ဆုတ်ယုတ်၏။ ၂။ . . . အာပတ်သင့်ခြင်းကြောင့် အစွန့်၌ နေထိုင်နေစေလျှင် “ငါချစ် မြတ်နိုးအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို သံဃာသည် အစွန့်၌ထိုင်နေစေအပ် ပြီ”ဟုကြံ၍ -
- ၃။ အရပ်တပါးသို့ ဖဲသွား - (၄) လူထွက် (၅) ပြန်တော်မူ -

၁၂၄

ဥပသမ္မုခါဝဂ်

ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗသုတ်

ရဟန်းခံမပေးထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အင်္ဂါ

အသေကွဲဖြစ်သော သီလ သမာဓိ ပညာ ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တိ

ဉာဏဒဿနက္ခန္ဓနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊

၂၃၈

နိဿယသုတ် သာမဏေရသုတ်နှင့်တူပြီး၊ ပဉ္စမစ္ဆရိယသုတ် ပါပြီး။

၅။ မစ္ဆရိယဟာနသုတ်

မစ္ဆရိယ ၅-ပါးကို ပယ်ရန် ဗြဟ္မစရိယကိုကျင့်သုံးပါ။ ၂၃၉

ဈာန် ၄-ပါး ဖိုလ် ၄-ပါးကိုရရန် မစ္ဆရိယ ၅-ပါးကို ပယ်ပါ။

၁၄။ အပရဈာနသုတ္တာဒိ

ဈာန်လေးပါး ဖိုလ်လေးပါးကို မရထိုက်သူ

အာဝါသ ကုလလာဘ ဝဏ္ဏမစ္ဆရိယ၊ အကတညူတာ

အကတဝေဒိတာ၊ ၂၄၀

သမ္မုတိ မေယျာလ

တတ္ထုဇ္ဇသကသုတ်

ဆွမ်းစားကျောင်းဘုန်းကြီး အင်္ဂါ

အဂတိလေးပါး မလိုက်စားခြင်း၊

ညွှန်ပြအပ်ပြီး မညွှန်ပြအပ်သေးသည်ကို သိခြင်း

(သမ္မုတိ ၁၃-ပါး စူဠဝါနှင့်တူပြီး)၊

၂၄၁

ဂ။ အာဇီဝကသုတ်

ငရဲကျသော အာဇီဝက- ပါဏာတိပါတိစသည် ၅-ပါး၊ ၂၄၄

ငရဲကျသူများ

အာဇီဝက-အဝတ်မဝတ်သော ပရိဗ္ဗိုလ်၊ နိဂဏ္ဌ-ရှေ့ပိုင်းကိုသာ
အဝတ်ဖုံးသောတိတ္ထိ၊ မုဏ္ဍသာဝက၊ ဇဋိလက၊ ပရိဗ္ဗာဇက-
အဝတ်ဝတ်သော ပရိဗ္ဗိုလ်၊ မာဂဏ္ဍိကမည်သောတိတ္ထိ၊ တေဒဏ္ဍိက-
အဖျား၌ အခွသုံးခုပါသော တောင်ဌေးကို ဆောင်သောတိတ္ထိ၊
အာရုဒ္ဓကတိတ္ထိ၊ ဂေါတမကတိတ္ထိ၊ ဒေဝဓမ္မိကတိတ္ထိ (၁၀)၊ ၂၄၄

ရာဂပေယျာလ

ရာဂ ဒေါသ မောဟ ကောဓ ဥပနာဟ မက္ခ ပဋ္ဌာသ
က္ကဿာ မစ္ဆရိယ မာယာ သာဌေယျ ထမ္မ သာရမ္မ မာန အတိမာန
မဒ ပမာဒကို သိခြင်း ကုန်ခြင်း ပယ်ခြင်း ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်း စွန့်ခြင်း
တဖန်စွန့်ခြင်းငှာ အသုဘ မရဏသညာ အာဒီနဝသညာ အာဟာရေ
ပဋိကူလသညာ သဗ္ဗလောကေ အနိဘိရတသညာကို ပွားပါ။

ပါဠိတော် ပြီးပါပြီ။

၁၂၆

ပဉ္စကနိပါတ် သဒ္ဒါ

ဓမ္မဗေဒလဝဂ် ဝိတ္ထတသုတ်

အရိယသာဝကော ကိလေသေဟိ အာရကာတိ အရိယော၊
 အာရကာတည်၊ တေသုဝုဒ္ဓိဖြင့် အာရကာကို အရိယပြု၊ ၄၄ခု
 သုဏ္ဏာတိတိ သာဝကော၊ အရိယဿ သာဝကော အရိယသာဝကော၊
 တနည်း အရိယောစ သော သာဝကောစာတိ အရိယသာဝကော၊
 သုဂတော ဂမနံ ဂတံ၊ ဂမု+တ၊

သောဘနံ ဂတံ ယဿာတိ သုဂတော၊ ၆၄ခု
 ကာယဒုစ္စရိတေန ကုန္တိတာနံ ကေသာဒီနံ အာယော ကာယော၊
 စရိယတေတိ စရိတံ၊ ဒုဋ္ဌ၊ စရိတံ ဒုစ္စရိတံ၊ J

တနည်း ကာယတော ဥပ္ပန္နံ ဒုစ္စရိတံ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ ၂၀ခု
 ကတ္တရိစသုတ်၌ စသဒ္ဒါဖြင့် ကံအနက်၌ နာဝိဘတ်သက်၊
 ဝစီဒုစ္စရိတေန ဝုစ္စတေ ဧတာယာတိ ဝစီ၊

ဝစီယာ ဥပ္ပန္နံ ဒုစ္စရိတံ၊ (မနတော ဥပ္ပန္နံ ဒုစ္စရိတံ - တံ)
 ပါပကာ ပါပေန္တိတိ ပါပကာ၊ ပ+အပ+ဏေ+ဏှ၊
 သမာပတ္တိယာ သံ+အာ+ပဒ+တိ၊ ကံအနက်၌ နာဝိဘတ်သက်၊
 ဥဒယတ္ထဂါမိနိယာ ဥဒယ+အတ္ထ+ဂါမိနိယာ၊ ဂဟပတာဒိ၊
 ပရက္ကမော ပရာ+ကမော၊ ပရံ+အာကမော၊ ၁၇ခု
 အနောတ္တပ္ပိ ဩတ္တပ္ပတိတိ ဩတ္တပ္ပံ၊ ဩတ္တပ္ပံ အဿ အတ္တိတိ ဩတ္တပ္ပိ၊
 န+ဩတ္တပ္ပိ အနောတ္တပ္ပိ၊

ကုသိတော ကုန္တိတံ သိဒတိတိ ကုသိတော၊ ဒကို တပြု၊ ၃
 တနည်း ကုသိယတိ အက္ခောသိယတိတိ ကုသိတော၊ မောင် ၇၊ ၈၄
 ဒုပ္ပညော နတ္ထိ ပညာ ယဿာတိ ဒုပ္ပညော၊

၄။ ယထာဘတသုတ်

ယထာဘတံ ယထာ+အာဘတံ၊ ကြိယာဝိသေသအနက် အံဝိဘတံ၊
 အာဘတံ အာ+ဘရ+တ၊
 နိက္ခိတ္ထော နိက္ခိပိယတေတိ နိက္ခိတ္ထော၊ နိ+ခိပ+တ၊ ၃

၅။ သိက္ခာသုတ်

သဟဓမ္မိကာ သဟ ဓမ္မေန ယေ ဝတ္တန္တိတိ သဟဓမ္မာ၊
 သဟဓမ္မာယေဝ သဟဓမ္မိကာ၊ သုတ္တ ကပစ္စည်း၊
 ဝါဒါနုပါတာ ဝဒီယတေတိ ဝါဒေါ၊ အနုပတနံ အနုပါတော၊
 ဝါဒဿ အနုပါတော ဝါဒါနုပါတော၊
 ဂါရယှာ ဂရဟိတဗ္ဗာတိ ဂါရယှာ၊ ဂရဟ+ဏှ၊ ဘူ+စု၊
 ဌာနာ တိဌန္တိ ဧတေသုတိ ဌာနာနိ၊ ဌာ+ယု၊
 ကုသလေသု ဓမ္မေသု ဩကာသေ သတ္တမိ၊ နိဋ္ဌါရဏေစ၊

ဟိရိပိ နာမ တေ အဟောသိ၌ နာမဇီအနက်

ဂရဟာ ပသံသာ သညာ ပဉ္စ၊ ဤ၌ ပသံသာအနက်၊ ၃၃၃
 ဒေါမနဿေန ဒုဋ္ဌ၊ မနော ဒုမ္မနော၊

ဒုဋ္ဌ၊ မနော ယဿာတိ ဒုမ္မနော၊ ဒုမ္မနဿ ဘာဝေါ ဒေါမနဿံ၊
 ဒုမ္မန+ဏှ၊ တေသုဝုဒ္ဓိဖြင့် သလာ၊ သျှကို သပြု၊ သုဒ္ဓေဘော၊

အဿုမုခေါ အသီယန္တိ ခိပိယန္တိတိ အဿုနိ၊ သူစိ ၄၉
 အဿုနိ မုခေ ယဿာတိ အဿုမုခေါ၊ မျက်နှာ၌ မျက်ရည်ရှိသည်၊
 တနည်း အဿူဟိ တိန္တ ကိလိန္တ မုခံ ယဿာတိ အဿုမုခေါ၊
 မျက်ရည်ဖြင့် စိုစွတ်သော မျက်နှာရှိသည်၊ နိဿု ၃-၁၁

၁၂၈

ရုဒမာနော ရောဒတိတိ ရုဒမာနော၊
 ပရိပုဏ္ဏံ ပရိပုရတိတိ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ပရိ+ပူရ+တ၊ ဘူ စု
 ပရိသုဒ္ဓံ ပရိသုဇ္ဈတိတိ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ပရိ+သုဓ+တ၊ ကြိယာဝိသေသန
 ပါသံသာ ပသံသိတဗ္ဗာတိ ပါသံသာ၊ ပ+သံသ+ဏ၊ သံသတိ၊

၆။ သမာပတ္တိသုတ်

အကုသလဿ ဒုတိယာပဉ္စမိနဉ္စ ကံအနက် တိပစ္စည်းအယျဉ်၊
 အန္တရဟိတာ အန္တရဓာယတိတိ အန္တရဟိတာ၊ အန္တရ+ဓာ+တ၊
 ပရိယုဋ္ဌာယ ပရိ+ဥဋ္ဌာယ၊ ပရိ+ဥ+ဋ္ဌာ+တွာ၊

၇။ ကာမသုတ်

သတ္တာ ရူပါဒီသု သဉ္စန္တိတိ သတ္တာ၊ သဉ္စ+တ၊ သူစိ-၅၂၉
 လဠိတာ လဠန္တိ အဘိရမန္တိတိ လဠိတာ၊ လဠ+တ၊ ၅
 အသိတဗျာဘဂီ အသန္တိ လုနန္တိ ဧတေနာတိ အသိတံ၊ အသ+တ၊ ၆၂
 ဝိဝိဓာ အာဘဉ္စန္တိ ဘာရံ ဩလမ္ပန္တိ ဧတေနာတိ ဗျာဘဂီ၊ ၆
 အသိတံစ ဗျာဘဂီစ အသိတဗျာဘဂီ၊

သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗေ အကုသလဓမ္မေ ပဗ္ဗာဇေတိတိ
 ပဗ္ဗဇိတော၊ သဒ္ဓါယ ဧဝ ပဗ္ဗဇိတော သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတော၊ ပါ ဘာဠိ-၃၉၂
 ကုလပုတ္တော ပုနာတိ ကုလံ သောဓေတိတိ ပုတ္တော၊ ပူ+တ၊ နိတိ
 ကုလဿ ပုတ္တော ကုလပုတ္တော၊

အလံ ဝစနာယ ဗုစ္စတေတိ ဝစနံ၊ အလမတ္ထသမ္ပဒါနတ္ထ သသက်၊
 ယောဗ္ဗနေန ယုဝဿ ဘာဝေါ ယောဗ္ဗနံ၊ ယုဝ+ဏ၊ ဥကို ဩပြု၊
 တေသုဝုဒ္ဓိဖြင့် နလာ၊ ဝ၂လုံးကို ဗ၂လုံးပြု၊

တနည်း ယု+မိဿနေ+ယု၊ ဥဿ ဥဝါဒေသော၊ ဓာန်ဋီ ၂၅၀
 ယောဗ္ဗနံ အဿ အတ္ထိတိ ယောဗ္ဗနေ၊ နိဿျ ၉

သဒ္ဓိ သင်္ခါယတေတိ သင်္ခါ၊ သံ+ခါ+အ+ကညာဒိဂိုဏ်း၊
 ကုမာရော ကုမာရတိ ကိဋ္ဌတိတိ ကုမာရော၊ ကုမာရ+အ၊
 တနည်း ကာမိယတေတိ ကုမာရော၊ ကမု+အာရ၊ က၏ အကို ဥပြု၊
 တနည်း ကုံ(ပထဝီ) မရတိ ဘိန္ဒုတိတိ ကုမာရော၊ ကု+မရ+အ၊
 တနည်း ကုယံ ပထဝီယံ ရမတိတိ ကုမာရော၊ ကု+ရမ+အ၊
 ရှေ့နောက်ပြန်၊

ဥတ္တာနသေယျကော သယတိတိ သေယျကော၊

ဥတ္တာနံ သေယျကော ဥတ္တာနသေယျကော၊ ၅
 ဓာတိ ကုမာရေ ဓာရေတိတိ ဓာတိ၊ ဓာ+တိ၊ ဣတ္ထိလိင်၊ ဓာန်ဋီ
 ဝက်ဝံလိ အင်္ဂတိ ဂစ္ဆတိတိ အင်္ဂလိ၊ အင်္ဂ+ဂတိမှီ+ဥလိ၊ နဒါဒိ
 သလောဟိတံ ရူဟတိ သရီရေ ဗျာပနဝသေနာတိ လောဟိတံ၊
 ဒေါဓဿစဉ်စဖြင့် ရကိုလပြု၊ ရူဟ+ဣတပစ္စည်း၊

တနည်း တပစ္စည်း၊ ယထာဂမမိကာရောဖြင့် ဣလာ၊

သဟ လောဟိတေန ယော ဝတ္ထတိတိ သလောဟိတော၊

အတ္ထေသာ အတ္ထိ+ဇေသာ၊ ၅

ကုမာရဿ ဒုတိယာပဉ္စမိနဉ္စ ကံအနက် ဆဋ္ဌိသဝိဘတ်၊

ဝိဟေသာ ဝိဟိသနံ ဝိဟေသာ၊ ဝိ+ဟိသိ+အ၊

အတ္ထကာမာယ အတ္ထံ ကာမေတိတိ အတ္ထကာမာ၊ ဓာတိ

ဟိတေသိနိယာ ဟိတံ ဇေသတိတိ ဟိတေသိနိ၊ ဟိတ+ဇေသ၊ ဣနိ၊

အနုကမ္ပိကာယ အနုကမ္ပတိတိ အနုကမ္ပိကာ၊ အနု+ကပိ+အ၊

အနုကမ္ပံ အနုကမ္ပနံ အနုကမ္ပာ၊

ဝုဒ္ဓေါ ဝုဒ္ဓတိတိ ဝုဒ္ဓေါ၊ ဝုဒ္ဓ+တ၊ တကို ခပြု၊ ဓာတွန် ဓေကို

ခပြု၊ အကို ဥပြု၊ သူစိ ၅၁၃

၁၃၀

အလံပညော အလံ ပညာ ယဿာတိ အလံပညော၊
 အနပေက္ခော အပေက္ခနံ အပေက္ခာ၊ အပ+ဣက္ခ+အာ၊
 နတ္ထိ အပေက္ခာ ယဿာတိ အနပေက္ခော၊
 အတ္တဂုတ္တော သုခဒုက္ခံ အဒတိ ဘက္ခတိတိ အတ္တာ၊
 တနည်း အာဟိတော အဟံမာနော ဧတ္တာတိ အတ္တာ၊ အာ+ဓာ+တ၊ သိဋ္ဌိ၊
 ဂေါပတိတိ ဂုတ္တော၊ အတ္တနာ ဂုတ္တော အတ္တဂုတ္တော၊
 အတ္တာနံ ဂုတ္တော အတ္တဂုတ္တော၊
 ပမာဒါယ ပမဇ္ဇနံ ပမာဒေါ၊ ပ+မဒ+ဏ၊
 နာလံ ပမာဒါယ အလမတ္ထသမ္ပဒါနံ အနက် စတုတ္ထိသဝိဘတ်၊
 စဝတိ စဝတိ၊ စာဝေတိ စာဝယတိ၊
 သဒ္ဓမ္မေ ရာဂါဒယော သမေန္တိတိ သန္တာ၊
 တနည်း သုန္တရော အန္တော အဝသာနံ ဧတေသန္တိ သန္တာ၊ ဓာန်ဋီ ၂၂၈
 သတ် ဓမ္မော သဒ္ဓမ္မော၊

၁၀။ ဓူတိယအဂါရဝသုတ်

အဂါရဝေါ ဂရုနော ဘာဝေါ ဂါရဝံ၊ ဂရု+ဏ၊ ဥကို အပြု၊
 အဇ္ဈဝ မဒ္ဓဝ ဂါရဝသဒ္ဓါ ပန ပုံ နပုံသကလိင်္ဂီ၊ နိတိ ပဒ၊ ၃၃၇
 နတ္ထိ ဂါရဝံ ယဿာတိ အဂါရဝေါ၊ ၅၅၃
 အပ္ပတိဿော ပတိဿဝနံ ပတိဿော၊ ပတိ+သု+အ၊
 တနည်း ပတိဿယနံ ပတိဿော၊ ပတိ+သိ+အ၊
 နတ္ထိ ပတိဿော ယဿာတိ အပ္ပတိဿော၊ မဟာ ဘာဋီ ၉၄
 ဝုဒ္ဓိ ဝဒ္ဓနံ ဝုဒ္ဓိ၊ ဝဒ္ဓ+တိ၊
 ဝိရုဋ္ဌိ ဝိရုဟနံ ဝိရုဋ္ဌိ၊ ဝိ+ရုဟ+တိ၊

ဝေပုလ္လံ ဝိပုလဿ ဘာဝေါ ဝေပုလ္လံ၊ ၇

ဗလဝဂ် အနန္တသုတသုတ်

ပုဗ္ဗဟံ ပုဗ္ဗေ+အဟံ၊ ၆၂၃

အနန္တသုတေသု အနန္တယန္တေတိ အနန္တတာ၊ န အနန္တတာ=တာ

အဘိညာဝေါသာနပါရမီပုတ္တော အဘိ+ည+တွာ၊

တွာကိုယပြု။

ဝိသေသေန အဝသိယတိတိ ဝေါသာနံ၊ ဝိ+အဝ+သာ+ယ၊

သာတိ၊ သာယတိ သိယတိ၊ သိနာတိ သိဏှာတိ၊ ဝိ+အဝ+သာန၊

ပါရမေဝ ပါရမီ၊ ဝေါသာနမေဝ ပါရမီ ဝေါသာနပါရမီ၊

ဝေါသာနပါရမီ ပတ္တော ဝေါသာနပါရမီပုတ္တော၊ ၄၂၃

အဘိညာယ ဝေါသာနပါရမီပုတ္တော အဘိညာဝေါသာနပါရမီပုတ္တော၊

အဘိညာကို ပဋိဇာနာမိ၌စပ်၊ နိဿု

တထာဂတဗလာနိ ဂစ္ဆိယန္တေတိ ဂတာနိ၊

တထေဝ ဂတာနိ ပဝတ္တာနိ တထာဂတာနိ၊ ၄-၄

တထာဂတာနိစ တာနိ ဗလာနိစာတိ တထာဂတဗလာနိ၊

ဗြဟ္မစက္ကံ ဗြဟ္မစ တံ စက္ကံစာတိ ဗြဟ္မစက္ကံ၊

ပဝတ္တေတိ ပ+ဝတု+ကာရိတ်ဏေ+တိ၊

၂။ ကုဋသုတ်

သင်္ဂါဟိကံ သေသဗလာနိ သင်္ဂဏှာတိတိ သင်္ဂါဟိကံ၊ ၄ ၄

သယံတနိယံ သံဟနိယန္တေတိ သယံတနာနိ၊ သံ+ဟန+တာ၊

သေသဗလာနိ သယံတနာနိ သံဟတာနိ ကရောတိတိ သယံတနိယံ၊

“သံ+ဟန+ယ”ဖြင့် သယံတန-ဟုဖြစ်ပြီး ကရောတိအနက်

၁၃၂

ဣယသက် ကုဋ် သေခဗလံကိုရ၍ စိတ္တာဒိဂိုဏ်း၊ ၅၄-၇က

၄။ ဝိတ္တဓာသုတ်

သတိမာ သရဏံ သတိ၊ မုချ၊ သရတိတိ သတိ၊
သရတိ ဧတာယာတိ သတိ၊ ဥပစာ၊ သတိ အဿ အတ္တိတိ သတိမာ၊
သတိနေပက္ခေန ပဋိပက္ခံ နိပယတိ ဝိသောသေတိတိ
နိပကော၊

နိ+ပေ+အ၊ ဧကို အယ၊ ဒေါဿစ၌ စဖြင့် ယကို ကပြ၊
နိပကဿ ဘာဝေါ နေပက္ခံ၊ နိပက+ဏျ၊ နိဿ ၁၈
သတိစ နေပက္ခံစ သတိနေပက္ခံ၊ နေပက္ခာရ ပညာကိုယူ၊ ၄ ၄
နိပကဿ ဘာဝေါ နေပက္ခံ၊ သတိယာ နေပက္ခံ သတိနေပက္ခံ၊
ဋီကာအလို နေပက္ခာရ သတိကိုယူ၊ ၄ ၅
သရိတာ သရတိတိ သရိတာ၊ အနုဿရတိတိ အနုဿရိတာ၊

၅။ ခဗ္ဗဗ္ဗသုတ်

သောတာပတ္တိယဇ်သု သဝတိ ဂစ္ဆတိတိ သောတော၊ ရေအလျင်
သောတောဝိယာတိ သောတော၊ အာဒိတော ပဇ္ဇနံ အာပတ္တိ၊
သောတဿ အာပတ္တိ သောတာပတ္တိ၊ ၁၀
တနည်း ပဋိပက္ခဓမ္မေ အနဝသေသတော သဝတိ ပေလတိတိ
သောတော၊ သောတာပတ္တိမဂ်၊ သာရတ္ထ ပ-၄၅၁
သမ္ပမ္မဓာနေသု ပဒဟန္တိ ဧတေနာတိ ပဓာနံ၊ သူစိ ၃၃၁
သမ္မာ ပဓာနံ သမ္ပပ္ပဓာနံ၊
သတိပဋ္ဌာနေသု ပဋ္ဌာတိတိ ပဋ္ဌာနံ၊ သတိဧဝ ပဋ္ဌာနံ = နံ၊
အရိယသစ္စေသု အရိယဘာဝံ ကရောန္တိတိ အရိယာနိ၊

အရိယာနိ တထာနိ သစ္စာနိ အရိယသစ္စာနိ၊ သင်္ဂြိုဟ်ဘာဋိ ၅၉၃
တနည်း အရိယာနံ သစ္စာနိ အရိယသစ္စာနိ၊

၃။ ပဌမဟိတသုတ်

ပရံ ဂတိဗုဒ္ဓိသုတ် ကာရိတ်ပစ္စည်းအယှဉ် အံဝိဘတ်၊ ၁၁

သီလသမ္ပဒါ သမ္ပန္နံ သမ္ပဒါ၊ သီလဿ သမ္ပဒါ သီလသမ္ပဒါ၊

သမာဒပေတိ သံ+အာ+ဒါ+ဏာပေ+တိ၊

ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသမ္ပန္နော ဝိမုစ္စတိတိ ဝိမုတ္တိ၊ ဇနာတိတိ ဉာဏံ၊

ပဿတိတိ ဒဿနံ၊ ဉာဏံစ တံ ဒဿနဉ္စာတိ ဉာဏဒဿနံ၊

ဝိမုတ္တိ ဉာဏဒဿနံ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ၊

ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနေန သမ္ပန္နော ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသမ္ပန္နော၊

ပဉ္စမိကာဝဂ်

ပဌမအဂါရဝသုတ်

အသဘာဝဓုတ္တိကော ဝတ္တနံ ဓုတ္တိ၊ သမာနာ ဘာဂါ သဘာဂါ၊

န သဘာဂါ-အသဘာဂါ၊ အသဘာဂါ ဓုတ္တိ ယဿာတိ-ကော၊

အာဘိသမာစာရိကံ အာဘိဝိသိဋ္ဌော ဥတ္တမော သမာစာရော

အာဘိသမာစာရော၊ နိဿု ၂၂

အာဘိသမာစာရေ ဘဝေါ အာဘိသမာစာရိကော၊ ဋီကာ ၂

သမ္မာသမာဓိ သမ္မာ သမာဓိယတိ စိတ္တံ ဧတေနာတိ သမာဓိ၊ ၁၂

သမ္မာ သမာဓိ သမ္မာသမာဓိ၊ သာရတ္ထ တ-၁၇၁

၃။ ဥပတ္တိလေသသုတ်

ဇာတရူပံ ဇာတံ ရူပံ ယဿာတိ ဇာတရူပံ၊

၁၃၄

တနည်း ပကဋ္ဌံ ဇာတံ ဇာတရူပံ၊ ပကဋ္ဌအနက် ရူပပစ္စည်း၊ သူစိ ၂၀၄
 ဥပက္ကိလေသာ ဥပက္ကိလိဿန္တိ ဧတေဟိတိ ဥပက္ကိလေသာ၊
 ဥပက္ကိလိဋ္ဌံ ဥပက္ကိလိဿတိတိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌံ၊
 ကမ္မနိယံ ကမ္မနိ ခမံ ကမ္မနိယံ၊ ကမ္မ+အနိယပစ္စည်း၊

တနည်း က္လယပစ္စည်း၊ န လာ၊ ခမတဒ္ဓိတိ၊
 ပဘဿရံ ပကာရေန ဘာတိတိ ပဘာ၊ ပ+ဘာ+ဒိတ္တိမှိ+က္ကိ၊ သူစိ
 သရတိ နိဂစ္ဆတိတိ သရာ၊ ပဘာ သရာ ယသ္မာတိ ပဘဿရံ၊
 ကမ္မာယံ သိလာယစသောသုတ် ဂတုတ္ထကမ္မနိ စတုတ္ထိသဝိဘတ်၊
 ပိလန္ဒနဝိကတိယာ ပိလန္ဒတိ ဧတေနာတိ ပိလန္ဒနံ၊

ပိလန္ဒ+ဘူသဏော+ယု၊ ပိလန္ဒနံ ဧဝံ ဝိကတိ ပိလန္ဒနဝိကတိ၊
 မုဒ္ဓိကာယ မုဒ္ဓန္တိ ဧတာယာတိ မုဒ္ဓိကာ၊ မုဒ+တောသေ+က္ခူ+အာ၊
 ကုဏ္ဍလာယ ယံသနေန ကုဏ္ဍတိ ဒဟတိတိ ကုဏ္ဍလံ၊ ကုဋိ+အလ၊
 ဂိဝေယျကာယ ဂိဝါယ ဘဝံ ဂိဝေယျံ၊ ဂိဝေယျံ ဧဝံ ဂိဝေယျကံ၊
 ဘဝတ္ထေ ဧယျော၊ သူစိ ၁၇၃

သုဝဏ္ဏမာလာ သုဝဏ္ဏေန ကတာ မာလာ သုဝဏ္ဏမာလာ၊
 ကာမတ္ထန္တော ဆန္တေတိတိ ဆန္တော၊ ကာမောယေဝ ဆန္တော ကာမတ္ထန္တော၊
 သက္ခိဘဗ္ဗတံ သဟ အက္ခိနာ ယော ဝတ္တတိတိ သက္ခိ၊
 ဘဝိတဗ္ဗောတိ ဘဗ္ဗော၊ ဘဗ္ဗဿ ဘာဝေါ ဘဗ္ဗတာ၊ ၁၆
 သက္ခိနော ဘဗ္ဗတာ သက္ခိဘဗ္ဗတာ၊

အသံ အသ+ဧယျာမိ၊ ကွစိဓာတုဖြင့် သံနှင့် ဧယျာမိကို သံပြု၊
 ပလ္လင်္ကေန ပရိ+အင်္ကေန၊ ၃၂၃
 သကုဏော သက္ကောတိ ဥဒ္ဓံ ပဋ္ဌဂီဒယောစ မာရေတုန္တိ -ဏော၊
 သကတိ၊ သကျတိ သက္ကတိ သက္ခတိ၊ သက္ကောတိ၊ သက္ကုဏာတိ၊

ဘူဝါဒိ ဒိဝါဒိ ကိယာဒိ သွာဒိ ငှိုဏ်း၊

အတိက္ကန္တမာနုသကေန မနုဿာနံ ဣဒံ မာနုသကံ၊ ဣဒံတဒ္ဓိတံ၊

မာနုသကအရ ဂ္ဂပါရုံ၊ တစ်နည်း စက္ခုပသာဒ၊ ၄၀ခု

အတိက္ကမတိတိ အတိက္ကန္တံ၊ မာနုသကံ အတိက္ကန္တံ အတိက္ကန္တမာနုသကံ၊

၄။ ဒုဿီလသုတ်

ဟတူပနိသော ဥပနိသီဒတိ ဖလံ ဧတ္တာတိ ဥပနိသာ၊ ဋီ တ-၁၁၆

ဥပ+နိ+သဒ+ကိံ+အာ၊ ဟတာ ဥပနိသာ ယဿာတိ ဟတူပနိသော၊

ဥပနိသသမ္ပန္နော ဥပနိသာယ သမ္ပန္နော ဥပနိသသမ္ပန္နော၊

တနည်း ဥပေစ္စ နိဿိယတိတိ ဥပနိသာ၊ ဋီ ၁၇၀

နောက်ပုဒ် ကညာဒိဂိုဏ်း၊

၁၆

ဖေဂ္ဂ၊ ဖေန ဝါတေန ဣဉ္ဇတိတိ ဖေဂ္ဂ၊ ဖသဒ္ဓါပပဒ ဣဉ္ဇ+

ကမ္ပနေ+ဏ၊ ဇေတိ ဂပ္ပ၊ ဂဒ္ဒေဘော၊ ၅၉ခု တတိယဆင့်

၅။ အနုဂ္ဂဟိတသုတ်

စေတောဝိမုတ္တိဖလာ စေတောစ သော ဝိမုတ္တိစာတိ စေတောဝိမုတ္တိ၊

စေတောဝိမုတ္တိ ဖလံ ဧတိဿာတိ စေတောဝိမုတ္တိဖလာ၊

စေတောဝိမုတ္တိဖလာနိသံသာ ဖလံစ အာနိသံသောစ ဖလာနိသံသော

စေတောဝိမုတ္တိ ဖလာနိသံသော ယာယာတိ =ဖလာနိသံသာ၊

သာကတ္ထာနုဂ္ဂဟိတာ သဟ+ကထနံ သံကထာ၊

သံကထာ ဧဝ သာကတ္ထ၊ ဋီကာ ၉၊ သံ+ကထ+ဏ၊

သာကတ္ထာယ အနုဂ္ဂဟိတာ သာကတ္ထာနုဂ္ဂဟိတာ၊

သာကတ္ထာ သံ+ကထ+ဏ၊ ဝဇာဒီဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇာဒယော

နိပစ္စန္ဓေဖြင့် ထျကို ချပြ၊ သံကိုလည်း သာပြ၊

၁၇

၁၃၆

၆။ ဝိမုတ္တာယတနသုတ်

ဝိမုတ္တာယတနာနိ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော ဝိမုစ္စနံ ဝိမုတ္တိ၊

ဝိမုတ္တိယာ အာယတနာနိ ဝိမုတ္တာယတနာနိ၊ ၁၈

ယတ္ထ-ယင်းဝိမုတ္တာယတနတရားတို့၌၊ ဝါ-တို့ကြောင့်၊ နိဿ ၃၇

ဂရုဋ္ဌာနိယော ဂရုတိ သိဉ္ဇတိ သိဿေသု သိနေဟန္တိ ဂရု၊
သုစိဝဋ္ဋေ

တိဋ္ဌတိ ဇတ္တာတိ ဌာနိယော၊ ဂရုနော ဌာနိယော - ယော၊

သဗြဟ္မစာရီ သဟ ဗြဟ္မံ စရတိ သီလေနာတိ သဗြဟ္မစာရီ၊

အတ္ထပဋိသံဝေဒီ ပဋိသံဝိဒတိတိ ပဋိသံဝေဒီ၊

အတ္ထံ ပဋိသံဝေဒီ အတ္ထပဋိသံဝေဒီ၊

ပါမောဇ္ဇံ ပမောဒနံ ပမောဒေါ၊ ပမောဒေါယေဝ ပါမောဇ္ဇံ၊

ပီတိမနဿ ပီတိယာ သဟဂတံ ပီတိ၊ ဥတ္တရပဒ လောပသမာသိ၊

ပီတိ မနော ယဿာတိ ပီတိမနော၊ ၅၀ခု

ပဟိတတ္ထဿ ပဟိယတေ ပေသီယတေတိ ပဟိတော၊

ပ+ဟိ+ပေသနေ၊ ဟိနောတိ၊ ဓာတွတ္ထသင်္ဂဟ၌ ပဟဓာတိ၊ ပါဟေတိ၊

ပါဟယတိ၊ ပဟိတော အတ္တာ ယေနာတိ ပဟိတတ္ထော၊ ၅၀ခု

ပဿဒ္ဓကာယော ပဿန္တိတိ ပဿဒ္ဓေါ၊ ၁၉

ပဿဒ္ဓေါ ကာယော ယဿာတိ ပဿဒ္ဓကာယော၊

သမာဓိယတိ သံ+အာ+ဓာ+ဒိဝိဒိယ+တိ၊ အာကို ဣဗြ၊

တနဉ္စိး “ကံယောယ+တေ”ဟုယူလျှင် သုခိနော၌

သဝိဘတ်ကို ကတ္တာ အနက်၌သက်ပါ။

၇။ သမာဓိသုတ်

အပ္ပမာဏံ ပမိဏန္တိတိ ပမာဏာ၊ ပ+မာ+ယု၊ ၂၀

နတ္ထိ ပမာဏာ ယဿာတိ အပ္ပမာဏော၊ သမာဓိ
နိပကာ ပဋိပက္ခံ နိပယန္တိ ဝိသောသေန္တိတိ နိပကာ၊

နိ+ပေ+အ၊ ဧကိအယဉ္ဇြ၊ ဒေါဓဿစဉ် စဖြင့် ယကို ကဉ္ဇြ၊
ပတိဿတာ ပတိသရန္တိတိ ပတိဿတာ၊ ပတိ+သရ+ပုံ၊ ၅၂-၇က
ပစ္စုတ္တဉ္ဇေဝ . အတ္တာနံ အတ္တာနံ ပတိ ပစ္စုတ္တံ၊ ရှ ၁၈၁
ပစ္စုပ္ပန္နသုခေါ ပစ္စုပ္ပန္နေ သုခံ ယဿာတိ ပစ္စုပ္ပန္နသုခေါ၊
သုခဝိပါကော သုခေါ ဝိပါကော ယဿာတိ သုခဝိပါကော၊
နိရာမိသော ကိလေသေဟိ အာမသီယတေတိ အာမိသံ၊

နတ္ထိ အာမိသံ ယဿာတိ နိရာမိသော၊

အကာပုရိသသေဝိတော ကုစ္ဆိတာ ပုရိသာ ကာပုရိသာ၊
န ကာပုရိသာ အကာပုရိသာ၊ သေဝိယတေတိ သေဝိတော၊
အကာပုရိသေဟိ သေဝိတော အကာပုရိသသေဝိတော၊ ၂၀
အတွင်းနက် ဘုရားစသော ယောက်ျားမြတ်တို့မှီဝဲခြင်း၊
အပြင်နက် မှီဝဲအပ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိ၊ ၄၃၃
သမာသ်ပုန်လုံး၏ ကတ္ထုဝါစကပုန် ဘိက္ခုနာ၊
ပဏီတော နိယတေတိ နိတော၊ ပကဋ္ဌံ နိတော ပဏီတော၊
ပဋိပ္ပဿဒ္ဓလဒ္ဓေါ ပဋိပ္ပဿန္တံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ၊ ပတိ+ပ+သမ္ဘူ+တ၊
လဗ္ဘတေတိ လဒ္ဓေါ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓေန လဒ္ဓေါ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓလဒ္ဓေါ၊
ဧကောဒိဘာဝါဓိဂတော ဥဒေတိတိ ဥဒိ၊ ဥ+ဣ၊ ၂၀
ဧကံ ဟုတ္တာ ဥဒိ ဧကောဒိ၊ ဧကောဒိဿ ဘာဝေါ ဧကောဒိဘာဝေါ၊
ဧကောဒိဘာဝေန အဓိဂတော ဧကောဒိဘာဝါဓိဂတော၊

၁၃၈

တနည်း၊ ကောသိဘာဝံ အဓိဂတော ကောသိဘာဝါဓိဂတော၊
သသင်္ခါရနိဂ္ဂယုဝါရိတဂတော သဟ သင်္ခါရေန ယံ ဝတ္ထတိတိ
သသင်္ခါရံ၊ ဝါရေတိတိ ဝါရိတော၊ ဝါရိတော ဂတော ဝါရိတဂတော၊
သသင်္ခါရေန နိဂ္ဂယုဝါရိတဂတော သသင်္ခါရနိဂ္ဂယုဝါရိတဂတော၊

၈။ ပဉ္စဂီကသုတ်

ပဉ္စဂီကံ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ ပဉ္စဂီ၊ ပဉ္စဂီ အဿ အတ္ထိတိ ပဉ္စဂီကော၊
ဘာဝနံ ဘာဝိယတေ ဘာဝနာ၊ ဘူ+ယု၊
အဘိသန္ဓေတိ အဘိ+သန္ဓူ+ဏော+တိ၊ စိစ္စတံစေဇိ၊ ၂၁
သဗ္ဗာဂတော သဗ္ဗံ ဧတဿ အတ္ထိတိ သဗ္ဗာဝါ၊ ဋီ ၁၂
နာပကော နာပေတိတိ နာပကော၊ နာ+ဏာပေ+ဏ္ဍ၊
ဒက္ခော ဒက္ခတိ ကိစ္စာကိစ္စေသု သီယံ ဂစ္ဆတိတိ ဒက္ခော၊
သုစိ

ကံသထာလေ ကံသေန ကတံ ထာလံ ကံသထာလံ၊ ဋ ၉
နာနိယစုဏ္ဏာနိ နဟာယန္တိ ဧတေဟိတိ နာနိယာနိ၊ နဟ+အနိယ၊
ဘာဝကမ္ပေသု တဗ္ဗာနိယာ၌ တဗ္ဗာနိယာဟူသော ယောဂဝိဘာဂဖြင့်
အနိယပစ္စည်းသက်၊

နာနိယာနိစ တာနိ စုဏ္ဏာနိစာတိ နာနိယစုဏ္ဏာနိ၊ ၂၁
ပရိပ္ပေါသကံ ပရိပ္ပေါသကံ ပရိဗုသနံ ပရိပ္ပေါသော၊

ပရိပ္ပေါသောယေဝ ပရိပ္ပေါသကော၊ သုတ္တ ကပစ္စည်း၊

ပရိပ္ပေါသကတည်း၊ ကြိယာဝိသေသနအနက် အံသက်၊

“ဝိတ္တာ ဘိက္ခုညေသု ခွေ”ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန်သုတ်ဖြင့် ခွိရုပ်ပြု၊
နာနိယပိဏ္ဍိ နာနိယာ ဧဝ ပိဏ္ဍိ နာနိယပိဏ္ဍိ၊

သွေဟာနုဂတာ သိနေဟေတိတိ သွေဟာ၊ သွေဟေန
 (သိနိဟ+စုဏေ) အနုဂတာ သွေဟာနုဂတာ၊
 သွေဟ သိနေဟ ဟုဖြတ်၊ တေသုဝုဒ္ဓိဖြင့် ဣကို ချေ၊ သကို နေသို့ကပ်၊

သွေဟပရေတာ ပရိ သမန္တတော ဣတာ ပရေတာ၊
 သွေဟေန ပရေတာ သွေဟပရေတာ၊ ၂၁

သန္တရဗာဟိရာ အန္တရောစ ဗာဟိရောစ အန္တရဗာဟိရာ၊
 သဟ အန္တရဗာဟိရေဟိ ယာ ဝတ္တတိတိ သန္တရဗာဟိရာ၊ တက ၆၄ခု
 ပဋ္ဌရိနိ ပဋ္ဌရတိတိ ပဋ္ဌရိနိ၊ ဂဟပတာဒိဂိုဏ်း၊

ဥဒကရဟဒေါ ဥဒကံ ဟရတိတိ ဥဒကရဟဒေါ၊
 ဟရဒေါဟုဖြတ်၊ ဒေါဓဿစဉ်စဖြင့် ဟနှင့် ရ ရှေ့နောက်ပြန်၊

ဥဠိဒေါဒကော ဥဠိဇ္ဇတိတိ၊ ဥဠိဒံ၊ ဥ+ဘိဒ+အ၊ ၂၁
 ဥဠိဒံ ဥဒကံ ဧတဿာတိ ဥဠိဒေါဒကော၊ ဋီကာ ၁၂

ဥဠိဒ+ဥဒကဟုဖြတ်၊ ဒ၏ အကိုချေ၊ ဥကို သြအသဝဏ်ပြု၊
 ဥပ္ပလိနိယံ ဥပ္ပလာနိ ဧတ္ထ သန္တိတိ ဥပ္ပလိနိ၊ ဥပ္ပလ+ဤ+ဣနိ၊ ၄-၁၀
 ဥဒကာနုဂတာနိ န ဥဂ္ဂတာနိ အနုဂတာနိ၊ ၂၂

ဥဒကတော အနုဂတာနိ ဥဒကာနုဂတာနိ၊
 အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသိနိ ပေါသတိတိ ပေါသိနိ၊

နိမုဂ္ဂါနိ ဟုတွာ ပေါသိနိ နိမုဂ္ဂပေါသိနိ၊
 အပ္ပေကစွာနိ အဝိ+ဧကစွာနိဟုဖြတ်၊ ဣကိုယပြု၊ ယဝတံသုတ်၌

ကာရသဒ္ဓါဖြင့် ပျတိပပြု၊ ပဒွေဘော်၊ ဧသို့ကပ်၊
 ယာဝစဂ္ဂါ ယာဝစမူလာ အဂ္ဂမူလတည်း၊ ဓာတုနာမာန၌

အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ယာဝနိပါတ်အယှဉ် အဂ္ဂမူလကို အပါဒါန်မှည့်၊

၁၄၀

ဝတ္ထေန ဝသီယတိ အတ္ထာဒီယတိတိ ဝတ္ထံ၊ ဝသ+ထ၊ သမာဒီဟိထမာ
သသီသံ သဟ သီသေန ယော ဝတ္တတိတိ သသီသော၊

ကြိယာဝိသေသနအနက် အံဝိဘတ်၊

တနည်း လိင်္ဂတ္ထေ ပဌမာ ကြိယာဝိသေသန၊ ၃၃၃
ပစ္စဝေက္ခကာနိမိတ္တံ ပစ္စဝေက္ခကာ ဧဝ နိမိတ္တံ=ကာနိမိတ္တံ၊
ပူရာ ဥဒကဿ ဆဋ္ဌိစသုတ် ကရိုဏ်းအနက် ဆဋ္ဌိသ၊ ၂၃
သမတိတ္ထိကော သမံ တိတ္ထိ ယဿာတိ သမတိတ္ထိကော၊ နိဿု-၄၈
ကာကပေယျော ပါတဗ္ဗောတိ ပေယျော၊ ပါ+ဏျ၊

ကာကေန ပေယျော ကာကပေယျော၊ ဌ-၁၁

ဘူမိဘာဂေ ဘူမိယာ ဘာဂေါ ဘူမိဘာဂေါ၊

စတုရံသာ စတ္တာရော အံသာ ဧတိဿာတိ စတုရံသာ၊

စတု+အံသာ၊ ယဝမဒနဖြင့် ရလား၊

အာလိဗဒ္ဓါ ဗလ္လုတေတိ ဗဒ္ဓါ၊ ဗန္ဓ+တ၊ အာလိ ဗဒ္ဓါ ယာယာတိ
အာလိဗဒ္ဓါ၊

သုဘူမိယံ သမာ ဘူမိ သုဘူမိ၊

စတုမဟာပထေ စတ္တာရော မဟာပထာ စတုမဟာပထံ၊

အာဇညေရထော အာဘုသော ကာရဏာကာရဏံ ဇာနာတိတိ

အာဇာနီယော၊ အာဇာနီယဿ ဘာဂေါ အာဇညံ၊

တနည်း အာဇာနီယော ဧဝ အာဇညံ၊ မောင် ၄၊ ၁၂၇

အာဇညေန ယုတ္တော ရထော အာဇညေရထော၊

၂၃

ယောဂ္ဂါစရိယော ယောဂ္ဂါနံ အာစရိယော ယောဂ္ဂါစရိယော၊ နိဿု

ယေနိစ္ဆကံ ယေန+က္ကစ္ဆကံ၊ ယဒိစ္ဆကံ ယံ+က္ကစ္ဆကံ၊ နိဂ္ဂဟိတ်ချေ၊

၉။ စင်္ကမသုတ်

စင်္ကမာဓိဂတော စင်္ကမနံ စင်္ကမော၊ ကမုဓာတ်၊ ၂၄
 စင်္ကမေန အဓိဂတော စင်္ကမာဓိဂတော၊
 အာနိသံသာ အာနိသံသီယန္တေတိ အာနိသံသာ၊ အာ+နိ+သံသ
 ပဓာနက္ခမော ပဒဟတိ ဧတေနာတိ ပဓာနံ၊
 ပဓာနေ ခမော ပဓာနက္ခမော၊
 အသိတံ အသီယတေတိ အသိတံ၊ အသ+ဘက္ခဏေ+တ၊
 အတ္ထိ အသတိ၊ အသ္မာတိ၊ အသ္မုတေ၊ ဣကို နဇယံပြု၊
 ပိတံ ပီယတေတိ ပိတံ၊ ပါတိ ပိဝတိ၊
 ခါယိတံ ခါယတေတိ ခါယိတံ၊ ခေဓာတ်၊ ခါယတိ စသည်၊ ၂၄
 သာယိတံ သာယတေတိ သာယိတံ၊ ဘူ ကိ ဒိ ဂဟ၊ ၄ဂိုဏ်း
 သာတိ သာယတိ သိနာတိ သိဏ္ဍာတိ၊
 စိရဋ္ဌိတိကော ဋ္ဌိယတေ ဋ္ဌိတိ၊ စိရံ (ကြာမြင့်စွာသော ကာလ
 ပတ်လုံး) ဋ္ဌိတိ ယဿာတိ စိရဋ္ဌိတိကော၊ ဒွိပဒဘိန္နာဓိကရဏဗဟုဋ္ဌိဟိ၊
 တနည်း စိရာ(ကြာမြင့်စွာသော) ဋ္ဌိတိ ယဿာတိ စိရဋ္ဌိတိကော၊
 ဒွိပဒတုလျာဓိကရဏဗဟုဋ္ဌိဟိ၊ သာရတ္ထ ပ-၃၄

၁၀။ နာဂိတသုတ်

စာရိကံ စရဏံ စာရိကာ၊ စရဏံ စာရော၊ စာရောဒေဝ စာရိကာ၊
 ဂေါတမံ ဒေဝံ နိဂ္ဂဟိတံဟူသော ဝဏ္ဏခြားသောကြောင့် သန္နိမုဖြစ်၊
 မစ္ဆဝိလောပေ မရတိတိ မစ္ဆော၊ ဝိလုမ္မန္တိ ဧတ္တာတိ ဝိလောပေါ၊
 တနည်း ဝိလုမ္မနံ ဝိလောပေါ၊မစ္ဆာနံ ဝိလောပေါ မစ္ဆဝိလောပေါ၊ ဋီ၁၄
 ဝိပရိကာမညထာဘာဝါ ဝိပရိကာမနံ ဝိပရိကာမော၊

၁၄၂

အညော ပကာရော အညထာ၊ အညထာ ဘာဝေါ အညထာဘာဝေါ၊
 ဝိပရိဏာမောစ အညထာဘာဝေါစ ဝိပရိဏာမညထာဘာဝေါ၊
 အသုဘနိမိတ္တာနုယောဂေါ အသုဘံဝေ နိမိတ္တံ အသုဘနိမိတ္တံ၊
 ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဥပါဒိယန္တိတိ ဥပါဒါနာနိ၊ ၂၆
 ဥပါဒါနာနံ ဂေါစရာ ခန္ဓာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊

သုမနဝဂ် သုမနသုတ်

ရာဇကုမာရီ ရညော ကုမာရီ ရာဇကုမာရီ၊ ၂၇
 ရထသတေဟိ ရဟိယတိ ဥပါဒိယတိတိ ရထော၊ ရဟ+ထ၊
 ကွစိဓာတုဖြင့် ဟ်ချေ၊ တနည်း ရမန္တိ ကိဋ္ဌန္တိ ဧတေနာတိ
 ရထော၊ ရမ+ထ၊ ရထာနံ သထာနိ ရထသတာနိ၊
 ပရိဝုတာ ပရိဝူယတေတိ ပရိဝုတာ၊ ပရိ+ဝုဓာတ်၊ ဝုတိ၊
 ဝုဏောတိ၊
 သမသဒ္ဓါ သမာ သဒ္ဓါ ယေသန္တိ သမသဒ္ဓါ၊
 ဒါယကော ဒေတီတိ ဒါယကော၊
 ဒေဝဘူတာနံ ဒေဝါ ဟုတွာ ဘူတာ ဒေဝဘူတာ၊ ၂၇
 ဝိသေသော ဝိသေသေတိတိ ဝိသေသော၊ ဝိ+သိသဓာတ်၊
 နာနာကရဏံ ကရိယတိ ဧတေနာတိ ကရဏံ၊
 နာနာ ကရဏံ နာနာကရဏံ၊ ပါဒိပုဗ္ဗပဒကမ္မဓာရေ
 ဒိဗ္ဗေန ဒိဝိ ဘဝံ ဒိဗ္ဗံ၊ ဒိဝ+ဏျ၊ ဘဝတဒ္ဓိတိ၊ နပုံ၊ ၅၀ခု
 အာဓိပတေယျေန အဓိနာနံ ပတိ အဓိပတိ၊ အဓိန+ပတိ၊
 တေသုဝုဒ္ဓိဖြင့် နချေ၊ ဤကို ရသပြု၊
 အဓိပတိနော ဘာဝေါ အာဓိပတေယျံ၊

မာနသကေန မနုဿေ တဝံ မာနသကံ၊ လူ၌ဖြစ်သော၊
 တနည်း မနုဿာနံ ဣဒံ မာနသကံ၊ လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊
 ယာစိတော ယာစိယတေတိ ယာစိတော၊

အရဟတ္တပ္ပတ္တာနံ အရဟတ္တံ ပတ္တာ အရဟတ္တပ္ပတ္တာ၊ ၂၈
 ပနေသာဟံ ပန+ဧသော+အဟံ၊ ထိုငါသည်၊
 အဗျူတံ ဘဝိတ္တာတိ ဘူတံ၊ န ဘူတံ အဗျူတံ၊
 ဝိမလော ဝိဂတံ မလံ ယဿာတိ ဝိမလော၊

အာကာသဓာတုယာ နကဿတိတိ အကာသော၊
 အကာသောယေဝ အာကာသော၊

အာကာသောယေဝ ဓာတု အာကာသဓာတု၊
 တာရာဂဏေ တာရာယ ဂဏာ တာရာဂဏာ၊
 မစ္ဆရိနော မစ္ဆရော ဧတေသံ အတ္ထိတိ မစ္ဆရိနော၊
 ထနယံ ဂစ္ဆန္တာဒိဂိုဏ်း၊
 ဝိဇ္ဇမာလာ ဝိရူပံ ဟုတွာ ဇေတိတိ ဝိဇ္ဇ၊ ဝိ+ဇု+က္ခိ၊ ၂၉
 မာလာဝိယာတိ မာလာ၊ ဝိဇ္ဇဇေ မာလာ ဝိဇ္ဇမာလာ၊
 ဝိဇ္ဇမာလာ အဿ အတ္ထိတိ ဝိဇ္ဇမာလီ၊

သတက္ကကု သတံ ကကု ယဿာတိ သတက္ကကု၊
 ဝသုန္ဓရံ သုခံ ဝသန္တိ ဧတေဟိတိ ဝသုနိ၊ ရတနာနိ၊ ဝသ+နိဝါသေ+ဥ၊
 ဝသုနိ ဓာရယတိတိ ဝသုန္ဓရာ၊ ဣတ္ထိလိင်္ဂ၊
 ဒဿနသမ္ပနော နိဗ္ဗာနံ ပဌမံ ပဿတိတိ ဒဿနံ၊
 ဒဿနေန သမ္ပန္နော ဒဿနသမ္ပန္နော၊

ဘောဂပရိဗျူဋ္ဌောပရိဝုယုတေတိ ပရိဗျူဋ္ဌော၊ ၂၉
 ဘောဂေဟိ ပရိဗျူဋ္ဌော ဘောဂပရိဗျူဋ္ဌော၊

၁၄၄

သုမနဝင် သုမနသုတ်

ရာဇကုမာရိ ရညော ကုမာရိ ရာဇကုမာရိ၊ ၂၇
ရထသတေဟိ ရဟိယတိ ဥပါဒိယတိတိ ရထော၊ ရဟ+ထ၊

ကွစိဓာတုဖြင့် ဟ်ချေ၊ တနည်း ရမန္တိ ကိဋ္ဌန္တိ ဧတေနာတိ
ရထော၊ ရမု+ထ၊ ရထာနံ သထာနိ ရထသတာနိ၊
ပရိဝုတာ ပရိဝုယတေတိ ပရိဝုတာ၊ ပရိ+ဝုဓာတ်၊ ဝုတိ၊
ဝုဏောတိ၊

သမသဒ္ဓါ သမာ သဒ္ဓါ ယေသန္တိ သမသဒ္ဓါ၊
ဒါယကော ဒေတိတိ ဒါယကော၊

ဒေဝဘူတာနံ ဒေဝါ ဟုတ္တာ ဘူတာ ဒေဝဘူတာ၊ ၂၇
ဝိသေသော ဝိသေသေတိတိ ဝိသေသော၊ ဝိ+သိသဓာတ်၊

နာနာကရဏံ ကရိယတိ ဧတေနာတိ ကရဏံ၊
နာနာ ကရဏံ နာနာကရဏံ၊ ပါဒိပုဗ္ဗပဒကမ္မဓာရေ
ဝိဗ္ဗေန ဝိဝိ ဘဝံ ဝိဗ္ဗံ၊ ဝိဝ+ဏျ၊ ဘဝတဒ္ဓိတိ၊ နပုံ၊ ၅၀ခု
အာဓိပတေယျေန အဓိနာနံ ပတိ၊ အဓိပတိ၊ အဓိန+ပတိ၊

တေသုဝုဒ္ဓိဖြင့် နချေ၊ ဤကို ရသပြု၊
အဓိပတိနော ဘာဝေါ အာဓိပတေယျံ၊

မာနုသကေန မနုဿေ ဘဝံ မာနုသကံ၊ လူ၌ဖြစ်သော၊
တနည်း မနုဿာနံ ဣဒံ မာနုသကံ၊ လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊

ယာစိတော ယာစိယတေတိ ယာစိတော၊
အရဟတ္တပ္ပတ္တာနံ အရဟတ္တံ ပတ္တာ အရဟတ္တပ္ပတ္တာ၊ ၂၈

ပနေသာဟံ ပန+ဧသော+အဟံ၊ ထိုငါသည်၊
အဗ္ဗုတံ ဘဝိတ္တာတိ ဘူတံ၊ န ဘူတံ အဗ္ဗုတံ၊

ဝန်ကြီး တံ ဘဏ္ဍ် မယူရ .ကောက်လာဒယော သတ္တာတိ ဝန်၊

၁၄၆

သြနီတော၊ ဂဏ္ဍိ၌ “ပ ပရိနှင့်၊ နိ ဥ သြ နောက်၊ နငယ်ရောက်၊
မဖေါက်ဏကြီးပြန်” ဟူသည်နှင့်အညီ န ကို ဏပြု။

ဒီယရတ္တံ ဒီယာစ သာ ရတ္တိစာတိ ဒီယရတ္တံ၊ ကွစိ သမာသန္တ
ဂတာနမကာရန္တောဖြင့် ရတ္တိ၏ ဣကို အပြု။

ဩဝေတု တာသံ ဒုတိယာ ပဉ္စမိနဉ္စ ကံအနက်၊ တတိယဆင့်၊ ၂၃ခု
မာတာပိတရော- မာတာစ ပိတာစ မာတာပိတရော၊

မာတုပိတုတည်း၊ ပိတာဒိနမသိမိ၌ အသိမိသဒ္ဓါပုံဖြင့် မာတု၏
ဥကို အာပြု။ နာမိင့် ယောသက်၊ ဥကိုအာရ၊ ယောကိုသြပြု။

ဘတ္ထုနော ဘရတီတိ ဘတ္တာ၊ ဘရ+တု၊

အတ္ထကာမာ အတ္တံ ကာမေန္တီတိ အတ္ထကာမာ၊

၃၁

ဟိတေသိနော ဟိတံ သေန္တီတိ ဟိတေသိနော၊

အနုကမ္ပကာ အနုကမ္ပန္တီတိ အနုကမ္ပကာ၊

ပုဗ္ဗဌာယိနော ဥဌဟန္တိ သီလေနာတိ ဥဌာယိနော၊

ပုဗ္ဗံ ဥဌာယိနော ပုဗ္ဗဌာယိနော၊

ပစ္ဆာနိပါတိနိယော နိပတန္တိ သီလေနာတိ နိပါတိနိယော၊

ပစ္ဆာ နိပါတိနိယော ပစ္ဆာနိပါတိနိယော၊

ကိကာရပဋိဿာဝိနိယော ကရိယတေတိ ကာရော၊

ကိဣတိ ကာရော ကိကာရော၊

ပဋိသုဏန္တိ သီလေနာတိ ပဋိဿာဝိနိယော၊

ကိကာရံ ပဋိဿာဝိနိယော ကိကာရပဋိဿာဝိနိယော၊

မနာပစာရိနိယော မနာပံ စရန္တိ သီလေနာတိ မနာပစာရိနိယော၊

အနလသာ လသတိတိ လသာ၊ န လသာ အလသာ၊

န အလသာ အနလသာ၊

တတြုပါယာယ ဥပေတိတိ ဥပါယာ၊ ဥပ+ဣ+ဏ+အာ၊
တတြ တတြ ဥပါယာ တတြုပါယာ၊ ပညာ

ဝိမံသာယ ဝိမံသတိတိ ဝိမံသာ၊ မာနဓာတ်

ဒါသာ ဒု ကုစ္ဆိတံ အသန္တိ ဘက္ခန္တိတိ ဒါသာ၊

ပေဿ ပေသီယန္တေတိ ပေဿာ၊ ပေသ+ဣ၊ ၃၂

ပစ္စံသေန ပတိ+အံသေန၊ ပစ္စေကော အံသော ပစ္စံသော

ရဇတံ ရဉ္စန္တိ ဇနာ ဧတ္တာတိ ရဇတံ၊ ရဉ္စ+တ၊ သူစိ၊ ရဉ္စတိ ရဉ္စတိ၊

အာရက္ခေန အာရက္ခနံ အာရက္ခော၊

ဂုတ္တိ ဂေါပနံ ဂုတ္တိ၊ ဂေါပတိ ဂုပ္ပတိ ဂေါပေတိ ဂေါပယတိ၊

အဓုတ္တိ ဓုဗ္ဗတိတိ ဓုတ္တိ၊ ဓုဗ္ဗိ ဟိံသာယံ+တိ၊ သူစိ

အထေနိ ထေနေတိတိ ထေနိ၊ ထေန+ဤ၊ န ထေနိ အထေနိ၊

အဝိနာသိကာယော ဝိနာသေန္တိတိ ဝိနာသိကာယော၊ နဆက်

မနာပကာယိကာနံ မနာပေ ရူပေ အဘိရမန္တိတိ မနာပါ၊

မနာပါနံ ကာယော သမ္မဟော မနာပကာယော၊

မနာပကာယေ ဇာတာ မနာပကာယိကာ၊ ဒေဝါ၊ နိဿျ-၇၅

သဟဗျတံ သဟ ဗျယတိ ဂစ္ဆတိတိ သဟဗျော၊ ဗျေဓာတ်၊

ဗျေတိ ဗျယတိ၊ သဟဗျဿ ဘာဝေါ သဟဗျတာ၊ ဋီကာ-၁၇

သောတ္ထိ သု+ဣတ္ထိ၊ ဣစ္ဆတိ ဣန္ဒိယတိတိဝါ ဣတ္ထိ၊ ဣသ+ထိ၊

မောဂ်-၇၊ ၉၄၊ နောက်သရချေ၊ ကုစာသဝဏ္ဏံ လုတ္တေဉ္စ လုတ္တေသဒ္ဓါပိ

ဖြင့် ဥကိုဩပြု၊ တနည်း နရေ ဣစ္ဆတိ ဣစ္ဆာပေတိတိဝါ ဣတ္ထိ၊

ဣသ+တ+ဤ၊ နိဓာ ၆၉

တနည်း ဂဗ္ဘော ထိယတိ ဧတိဿန္တိ ထိ-ဟုဆိုလိုလျက်

နိရုတ္တိနည်းဖြင့် ရှေ့၌ဣလ္လာ၊ နောက်၌ တလ္လာ၊ နိဓာ ၆၈

၁၄၈

ရောသယေ ရှုသ+စုရာဒိဏယ+တိ၊ တိကို ဧပြု။ ၃၂
 ရှုသတိ ရှုဿတိ ရောသေတိ ရောသယတိ၊
 သင်္ဂဟီတပရိစ္ဆနာ သင်္ဂဟီတော ပရိဇနော ယာယာတိ =ပရိစ္ဆနာ၊

၄။ သိဟသေနာပတိသုတ်

သန္တိဌိကံ ပဿိတဗ္ဗန္တိ ဒိဌံ၊ သာမံ ဒိဌံ သန္တိဌံ၊ သန္တိဌမေဝ သန္တိဌိကံ၊
 ဘဂဝတော-ဌံ၊ တနည်း-၏၊ ဝစနံ သဒ္ဓါယ နဂစ္ဆာမိ၊ နိဿျ ၇၇
 မစ္ဆေရမလံ မစ္ဆေရော ဧဝ မလံ မစ္ဆေရမလံ၊ ၃၄
 သဟဗျဂတာ သဟဗျတံ ဂတာ သဟဗျဂတာ၊
 သယံပဘာ သယံ ပဘာ ယေသန္တိ သယံပဘာ၊
 အသိတဿ သီယတီတိ သိတော၊ တဏှာဒိဌိ၊ န သိတော အသိတော၊
 တာဒိဇနော တမိဝ နံ ပဿတီတိ တာဒီ၊ ရှု ၃၆၃

၅။ ဒါနာနိသံသသုတ်

ဂိဟိဓမ္မာ ဂေတံ ယေသံ အတ္ထိတိ ဂိဟိ၊ ဂိဟိနံ ဓမ္မော = ဓမ္မော၊
 အနပဂတော အပဂစ္ဆတီတိ အပဂတော၊န အပဂတော အနပဂတော၊
 သညဏာ သညမန္တီတိ သညတာ၊ ၃၅
 သဗ္ဗဒုက္ခာပန္နဒနံ ပန္နဒတိ ဧတေနာတိ ပန္နဒနံ၊
 သဗ္ဗဒုက္ခဿ ပန္နဒနံ သဗ္ဗဒုက္ခာပန္နဒနံ၊
 အနာသဝေါ နတ္ထိ အာသဝါ ယဿာတိ အနာသဝေါ၊

၆။ ကာလဒါနသုတ်

ကာလဒါနာနိ ကာလေ ဒါနာနိ ကာလဒါနာနိ၊

ဂမိကဿ ဂမိဿတိ ဂန္တံ ဘဗ္ဗောတိ ဂမိကော၊
သပ္ပညာ သဟ ပညာယ ယေ ဝတ္တန္တိတိ သပ္ပညာ၊ ၃၅
တာဒိသု တမိဝ နံ ပဿန္တိတိ တာဒိနော၊
ဒိန္နံ အရိယေသု ဩကာသေသတ္တမိ၊ (သမ္ပဒါနေစ သမ္ပဒါန်အနက်)
ဝေယျာဝစ္စံ ဗျာဝရယတိ ဧတေနာတိ ဗျာဝဋ္ဌော၊
ဝိ+အာ+ဝရ+တ၊ ရချေ၊ တကို ဋ ပြု၊ ဗျာဝဋ္ဌဿ ဘာဝေါ ကမ္မံ ဝါ
ဝေယျာဝစ္စံ၊ ဝိ+အာ+ဝဋ္ဌ+ဏျ၊ ဣအနုဗန်ချေ၊ ဝိ၏ ဣကိုယပြု၊ ယ
အာသိုကပိ၊ ယဒွေဘော်၊ မာယုနမာဂမောဌာနေဖြင့် ဝေါ ရှေ့၌ လော၊
ယဝတံ၌ ကာရသဒ္ဓါပိုဖြင့် ဋျကို ဋပြု၊ ဋ ဒွေဘော် (ဝေယျာဝဋ္ဌ)
ဒေါဿစ၌ စဖြင့် ဋျလုံးကို ဓျလုံးပြု၊
ဘာဂိနော ဘာဝေါ ယေသံ အတ္ထိတိ ဘာဂိနော၊

၇။ဘောဇနသုတ်

ဘောဇနံဘုဉ္စိတဗ္ဗန္တိ ဘောဇနံ၊ ဘုဇ+ယု၊
အာယုဒေါ အာယု ဒေါတိတိ အာယုဒေါ၊
မိရော ဈာယတိတိ မိ၊ ဈေ+မိန္ဒာယံ+ကိ၊ နဒါဒိ ဤ၊ ဈကို ဓပြု၊
တနည်း ဓာရေတိတိ မိ၊ ဓာ+ဓာရဏေ+ကိ၊ နဒါဒိဤ၊
မိ ပညာ အဿ အတ္ထိတိ မိရော၊ တဒ္ဓိတိဝိဂ္ဂဟ
မိယာ ပညာယ ရာတိ ဂဏှာတိတိ မိရော၊ သမာသံ
အာယု အယန္တိ ပဝတ္တန္တိ သတ္တာ ဧတေနာတိ အာယု၊
ပဋိဘာနံ ပဋိဘာတိတိ ပဋိဘာနံ၊ ပညာ
သုဓဿ ဒါတာ ဒုတိယာပဉ္စမိနဉ္စ+တုပစ္စည်းအယျှံ၊

၁၅၀

၈။ သဒ္ဓသုတ်

ပက္ခိန္ဒံ ပက္ခော ယေသံ အတ္ထိတိ ပက္ခိန္ဒော၊
 သာခါပတ္တဖလူပေတော သာခါစ ပတ္တောစ ဖလံစ = ဖလာနိ၊
 သာခါပတ္တဖလေဟိ ဥပေတော သာခါပတ္တဖလူပေတော၊
 ခန္ဓိမာဝ ခန္ဓိမာ+ဣဝ၊ ခန္ဓော အဿ အတ္ထိတိ ခန္ဓိမာ၊
 ဆာယတ္ထိကာ ဆာယံ အတ္ထိကာ ဆာယတ္ထိကာ၊ ၃၆
 တစ်နည်း ဆာယာယ အတ္ထိကာ ဆာယတ္ထိကာ၊
 ယန္တိ ယာ+အ+အန္တိ၊ ရှေ့သရချေ၊ နောက်သရကို ဒီဃပြု၊
 မနောရမေ ရမန္တိ ဧတ္တာတိ ရမံ၊ မနသော ရမံ မနောရမံ၊
 ဖလဘောဇိနော ဖလံ ဘုဉ္ဇန္တိတိ ဖလဘောဇိနော၊
 အတ္ထန္တံ န+ထဒ္ဓေါ အတ္ထဒ္ဓေါ၊

၉။ ပုတ္တသုတ်

ဒါယန္တံ ဒါတဗ္ဗောတိ ဒါယော၊
 ဒါယံ အာဒဒါတိတိ ဒါယာဒေါ၊ ဒါယာဒဿ ဘာဝေါ ဒါယန္တံ၊ ၄၅၃
 သပ္ပုရိသာ သန္တ+ပုရိသာ၊ သန္တကို သပြု၊ ပ လာ၊ သမုခိတ်
 မာတာပိတရောဌိ ဗာဟုတ္ထ ကမ္မ+ကမ္မိအဖြစ်ဖြင့်
 စပ်ရသော ကြောင့် ကံအနက်၊ ၄၅၃
 သပ္ပုရိသာ သန္တာစ တေ ပုရိသာစာတိ သပ္ပုရိသာ၊
 ကတညူ ကရိယိတ္တာတိ ကတံ၊ ကတံ ဇာနန္တိတိ ကတညူ၊ ကတ+ဉာ+ရူ၊

၁၀။ မဟာသာလသုတ်

ဟိမဝန္တံ ဟိမံ တွေ အတ္ထိတိ ဟိမဝန္တော၊ ဟိမ+ဝန္တူ၊

ဟိံသတိတိ ဟိမံ၊ သကိ မပြု၊ ဟိမံ ဝမတိတိ ဟိမဝန္တော၊ ဟိမ+ဝမု+က္ခိ၊
 ပဗ္ဗတရာဇာ ပဗ္ဗတာနံ ရာဇာ ပဗ္ဗတရာဇာ၊
 သုဂတိဂါမိနံ ဂစ္ဆတိ ဧတေနာတိ ဂါမိ၊ သုဂတိ ဂါမိ သုဂတိဂါမိ
 နန္ဒိနော နန္ဒော ယေသံ အတ္တိတိ နန္ဒိနော၊
 ဒေဝလောကသ္မိံ ဒေဝါနံ လောကော ဒေဝလောကော၊

မုဗ္ဗရာဇဝဂ်
အာဒိယသုတ်

အာဒိယာ အာဒါတဗ္ဗာတိ အာဒိယာ၊ ၄ ၂၂
 ဥဋ္ဌာနဝိရိယာဓိဂတေဟိ ဥဋ္ဌဟတိ ဧတေနာတိ ဥဋ္ဌာနံ၊
 ဥဋ္ဌာနံစ တံ ဝိရိယဉာတိ ဥဋ္ဌာနဝိရိယံ၊ ၄ ၃၈
 ဥဋ္ဌာနဝိရိယေန အဓိဂတာ ဥဋ္ဌာနဝိရိယာဓိဂတာ၊
 တနည်း ဥဋ္ဌာနဉ္စ ဝိရိယဉ္စ ဥဋ္ဌာနဝိရိယံ၊ ၄ ၁၉
 ဗာဟာဗလပရိစိတေဟိ ဝဟတိ ဧတာယာတိ ဗာဟာ၊ ဝဟ+အာ၊
 ပဋိပက္ခေ ဗလတိ အဘိဘဝတိတိ ဗလံ၊ ဗာဟာယ ဗလံ ဗာဟာဗလံ
 ပရိစိယန္တေတိ ပရိစိတာ၊ ဗာဟာ+ဗလဂိုဏ်းစဉ်၊ ၄၄၃
 ဗာဟာဗလေန ပရိစိတာ ဗာဟာဗလပရိစိတာ
 သေဒါဝက္ခိတ္တေဟိ သေတိ ပစတိတိ သေဒေါ၊ သေ+တ၊ တကိုဒပြု၊
 အဝက္ခိတ္တာ သေဒေါ ယေဟိတိ သေဒါဝက္ခိတ္တာ၊ ဘောဂါ
 ဓမ္မိကေဟိ ဓမ္မေန ယုတ္တာ ဓမ္မိကာ၊
 ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ ဓမ္မေန လဒ္ဓါ ဓမ္မလဒ္ဓါ၊
 မိတ္တာမစ္စာ သဗ္ဗကိစ္စေသု အမာ သဟ ဘဝန္တိတိ အမစ္စာ၊ သုစိ ၃၅
 အမာပုဒ်၊ ယဒနုပပနာဖြင့် စွပစ္စည်း၊ မိတ္တာစ အမစ္စာစ မိတ္တာမစ္စာ၊

၁၅၂

အာပဒါသု “ဘေးရန်တို့၌” ဟုပေးက ဩကာသေသတ္တမီ၊
တနည်း “အာပဒါသု-တို့သည်၊ ဥပ္ပန္နာသု-လသော်” ပေးက လက္ခဏတ္ထ၊
ဉာတိဗလိ အယံ အဇ္ဈတ္တိကောတိ ဇာနန္တိ ဉာယန္တိတိ ဉာတိ၊

ဗလန္တိ ဇိဝန္တိ ဧတေနာတိ ဗလိ၊ ဉာတိနံ ဗလိ ဉာတိဗလိ၊
အတိထိဗလိ အတန္တိ ဂစ္ဆန္တိတိ အတိထိ၊ အတ+ထိ၊ အကို ကျပျ၊ မောင်
အတိထိနံ ဗလိ အတိထိဗလိ၊

ပုဗ္ဗပေတဗလိ ပရလောကံ ဧတိ ဂစ္ဆတိတိ ပေတော၊ သူစိ ၃၆၆
ပုဗ္ဗေ ပေတော ပုဗ္ဗပေတော၊

ဒေဝတာဗလိ ဒိဗ္ဗတိ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ ကိဋ္ဌတိတိ ဒေဝေါ၊
ဒေဝေါယေဝ ဒေဝတာ၊ သုတ္တ တာပစ္စည်း၊ ၃၉
ဒေဝတာနံ ကတ္တဗ္ဗာ ဗလိ ဒေဝတာဗလိ၊

ခန္တိသောရစွေ ခမနံ ခန္တိ၊ ခမု+တိ၊ ပက္ကမာဒိဟိ န္တောစ၌ စဖြင့်
တိကို နှိပ်ပြ၊ မိကိုချေ၊ သောဘနေ ရတော သုရတော၊ တဆ ၃၃၃ ဓမ္မ
သုရတဿ ဘာဝေါ သောရစွံ၊ ခန္တိစ သောရစွတ္ထ ခန္တိသောရစွံ၊
ဥဒ္ဓဂ္ဂိကံ ဥဒ္ဓံ+အဂ္ဂိကံ၊ အဂ္ဂိဝိယ အဂ္ဂိသိခါဝိယာတိ အဂ္ဂံ၊ (ဖလံ)
ဥဒ္ဓံ အဂ္ဂံ ဖလံ ဥဒ္ဓဂ္ဂံ၊ ဥဒ္ဓဂ္ဂံ ဧတိဿာ အတ္တိတိ ဥဒ္ဓဂ္ဂိကာ၊ ဒက္ခိဏာ၊
သိဘာဋီ၊ ဒု ၃၀၅

ဒက္ခိဏာ ဒက္ခန္တိ ဝမုန္တိ သတ္တာ ဧတာယာတိ ဒက္ခိဏာ၊ အံဋီ ဒု-၁၉၅
ဧကဿရဓာတ် ဒါဓာတ် ဒဇ္ဇတိ ဒဇ္ဇေ ဒဇ္ဇန္တိ စသည်၊ ၆၃၃ မက၊
အာလုပ်၌ ဘောတိ ဒက္ခိဏေ ဘောတိယော ဒက္ခိဏာ ဒက္ခိဏာယော၊
သောဝဂ္ဂိကံ သုဝဂ္ဂေ နိယုတ္တာ သောဝဂ္ဂိကာ၊ ၄၄၃
သဂ္ဂသံဝတ္တနိကံ သုဠ+အဂ္ဂေါ သဂ္ဂေါ၊
သဂ္ဂေ သံဝတ္တေတိတိ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ၊

၄။ မနာပဒါယိသုတ်

သာလပုပ္ဖကံ သာလဿ ပုပ္ဖံ သာလပုပ္ဖံ၊ ၄၃

သာလပုပ္ဖဝိယာတိ သာလပုပ္ဖကံ၊ ခါဒနီယံ

နိဗ္ဗတ္တတေလကံ နိဝတ္တိယတေ ဝိနိဝတ္တိယတေတိ နိဗ္ဗတ္တံ၊

နိဗ္ဗတ္တံ တေလံ ယေနာတိ နိဗ္ဗတ္တတေလကံ၊

ဂေါနကတ္တတော အတ္ထရိယတေတိ အတ္တတော၊

ဂဝတိ သဒ္ဓံ ကရောတိတိ ဂေါနကော၊ ဂု+ယု+သ္မတ္တ က
ဂေါနကေန အတ္တတော ဂေါနကတ္တတော၊

ပဋလိက ယနပုပ္ဖသင်္ခါတံ ပဋလံ ဧတ္ထ အတ္ထိတိ ပဋလိကာ၊
ပဋလ+ဣက+အာ၊ ယောဇနာ ၃၃၉

ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္တရဏော ကဒလိစ သာ မိဂေါဇာတိ ကဒလိမိဂေါ၊
ကဒလိမိဂဿ စမ္ပံ ကဒလိမိဂံ၊ ပဝရံ ပစ္စတ္တရဏံ ပဝရပစ္စတ္တရဏံ၊

သဥတ္တရစ္ဆဒေါ ဆဒိယတေ အနေနာတိ ဆဒေါ၊

ဥတ္တရိ ဆဒေါ ဥတ္တရစ္ဆဒေါ၊ သီဋိသင်္ခါ၊

သဟ ဥတ္တရစ္ဆဒေန ယော ဝတ္တတိတိ သဥတ္တရစ္ဆဒေါ၊

ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနော ဥပဒဟန္တိ သီသံ ဧတ္တာတိ ဥပဓာနံ၊

ဥပ+ဓာ+ယု၊ သီဘာဋီ၊ လောဟိတကူ တံ ဥပဓာနန္တာတိ
လောဟိတကူပဓာနံ၊ ဥဘတော လောဟိတကူပဓာနံ -ကူပဓာနံ၊

၅။ ပုညာဘိသန္ဓသုတ်

သောဝဂ္ဂိကာ၌ သန္တိဝိဂ္ဂဟ သု+အဂ္ဂိကာ၊

ရူပါဒိ သမ္ပတ္တိဟိ သုဠု အဂ္ဂေါ သဂ္ဂေါ၊

တနည်း သဟ အဂ္ဂေဟိ မနာပိယရူပါဒိဟိ ယော ဝတ္တတိတိ သဂ္ဂေါ၊

၁၅၄

သဂ္ဂေ ဥပပတ္တိ သဂ္ဂေါ၊ နတ်ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၊

သဂ္ဂေ သံဝတ္တနာ သဂ္ဂသံဝတ္တနာ၊

သဂ္ဂသံဝတ္တနာဓဝ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ၊

အဂ္ဂ အလ+အ၊ တနည်း ၈ ပစ္စည်း နပုံလိင်၊ ၄၅

သန္တိအမည် အာဂမသန္တိ အာဒေသသန္တိ၊ ၃၅ခု တဆင့်

၈။ အလဗ္ဘနီယဌာနသုတ်

အလဗ္ဘနီယာနိ လဗ္ဘန္တေတိ လဗ္ဘနီယာနိ၊ န လဗ္ဘနီယာနိ-နိ

ဒုဗ္ဗဏ္ဏိယံ ဝိဇ္ဇပေါ ဝဏ္ဏော ယဿာတိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော၊ ၄၈

ဒုဗ္ဗဏ္ဏဿ ဘာဝေါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏိယံ၊ ၅၂ခု

ပစ္စတ္တိကဿ ပစ္စတ္တိကာ+အဿ၊ အတ္တယန္တိ ဣစ္ဆန္တိတိ အတ္တိကာ၊

အတ္ထ+ဏ္ဍ၊ အကို ဥပြုပဋိပက္ခ အတ္တိကာ ပစ္စတ္တိကာ၊ပါဘာဋီ ဒု-၄၂၅၊

ဒုဗ္ဗိတံ ဒုက္ခိတံတည်၊ တေသုဝုဒ္ဓိဖြင့် ကကိုချေ၊ ၄၉

ကာလကံတာ ကလျန္တေ သင်္ချာယန္တေ

အာယုပ္ပမာဏာဒယော အနေနာတိ ကာလော၊ တနည်း ကရဏံ

ကာရော၊ ကာရောဓဝ ကာလော၊ ကတော ကာလော ယာယာတိ

“ကာလကတာ” ဟု ဆိုလိုလျက် တေသုဖြင့် ကတနှင့် ကာလကို

ရှေ့နောက်ပြန်၊ နိဂ္ဂဟိတံလာ၊ နိဂ္ဂဟိတံကို ကဝဂ္ဂန္တ င်ပြု၊ ၅၀

၁၀။ နာရဒသုတ်

ကုက္ကုဋ္ဌာရာမော ကုက္ကုဋ္ဌဿ အာရာမော ကုက္ကုဋ္ဌာရာမော၊

တနည်း ကုက္ကုဋ္ဌသေဋ္ဌိနာ ကာရိတော အာရာမော ကုက္ကုဋ္ဌာရာမော၊

အဇ္ဈောမုစ္ဆိတော အဓိ+အဝ+မုစ္ဆိတော၊ အဓိ+ဩမုစ္ဆိတောဟုဖြတ်

အဓိအနက် -လွန်ကဲခြင်းအနက်၊ ၄၃ခု ၅၁

ဩမုန္တံ ဣတော ပတ္တောတိ ဩမုန္တိတော၊
 ကိတ္တိသဒ္ဓေါ ကိတ္တိယတေတိ ကိတ္တိ၊ ကိတ္တ+တိ၊ တ တစ်လုံးချေ၊
 သဒ္ဓိယတေတိ သဒ္ဓေါ၊ ကိတ္တိ ဧဝံ သဒ္ဓေါ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊
 တနည်း ကိတ္တနံ ကိတ္တိ၊ ကိတ္တိယာ ပဝတ္တော သဒ္ဓေါ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊
 မဟစွာ ရာဇာနုဘာဝေန မဟန္တောယေဝ မဟစွာ၊
 “မဟတိယာ” ဟုဆိုလိုလျက် ဣကိုချေ၍ မဟတျာဟုဖြစ်၏၊ တျကိုစပြု၊
 စဒ္ဓေဘော်၊ “ရာဇာနုဘာဝေန”ဟူသော ဝိသေသျှပုဒ်နှင့် လိင်မတူ
 သောကြောင့် ပုံလိင်မှ ဣတ္ထိလိင်ပြန်သော လိင်ဝိပ္ပလ္လာသ၊ ၅၄၃

ဒုတိယပဏ္ဏာသက

နိဝရဏဝင် အာဝရဏသုတ်

နိဝရဏာ နိဝါရယန္တိတိ နိဝရဏာ၊ ဋီ ၂၄ ၅၆

ဒုဗ္ဗလိကရဏာ ဒုဗ္ဗလံ ကရေန္တိတိ ဒုဗ္ဗလိကရဏာ၊

“အဘူတတဗ္ဘာဝေ ကရာသဘူယောဂေ ဝိကာရာစီ” သုတ်ဖြင့်
 စီပစ္စည်းသက်၊

မနုဿဓမ္မော မနုဿာနံ ဓမ္မော မနုဿဓမ္မော၊ နိဿျ ၁၂၁

တနည်း ဘာဝနာမနသိကာရေန ဝိနာ ပကတိယာ

မနုဿေဟိ နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗော ဓမ္မော မနုဿဓမ္မော၊ ဋီ ၂၂

တနည်း မနုဿံ မနုဿတ္တဘာဝံ အာဝဟော ဓမ္မော မနုဿဓမ္မော၊

အလမရိယဉာဏဒဿနဝိသေသံ ဇာနာတိတိ ဉာဏံ၊

ပဿတိတိ ဒဿနံ၊ ဉာဏဉ္စ တံ ဒဿနဉ္စာတိ ဉာဏဒဿနံ၊

ဉာဏဒဿနမေဝ ဝိသေသော ဉာဏဒဿနဝိသေသော၊

အရိယာယ အလံ အလမရိယော၊ အံနိဿျ ပ-၃၅

၁၅၆

အလမရိယောစ သော ဉာဏဒဿနဝိသေသောစာတိ-သော၊
 ပဗ္ဗတေယျာ ပဗ္ဗတတော ပက္ခန္ဓာ ပဗ္ဗတေယျာ၊ ၅၅၃ ရက
 နင်္ဂလမုခါနိ နင်္ဂလာနိ ဝိယာတိ နင်္ဂလာ (မာတိကာ)၊ နိဿု-၁၂၃
 နင်္ဂလေဟိ ဝါ ခတာ နင်္ဂလာ၊ နင်္ဂလာနံ မုခါနိ -နိ၊

ဟာယံ ဟိ+အယံ၊ ဟိသည် အနက်မဲ့၊

၃။ ပဓာနိယင်္ဂီသုတ်

ပဓာနိယင်္ဂီနိ ပဒဟနံ ပဓာနံ၊ ပဓာနံ အဿ အတ္ထိတိ
 -ပဓာနိယော၊ ကကိုယဉ္ဇ၊ ပဓာနိယဿ အင်္ဂီနိ ပဓာနိယင်္ဂီနိ၊ နိဿု၁၂၃
 သဒ္ဓေါ သဒ္ဓါ အဿ အတ္ထိတိ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါ + ဣ၊ သဒ္ဓါဒိတောဣ၊
 ဗောဓိ ဗုဇ္ဈတိတိ ဗောဓိ၊ ၅၇

အရဟံ ကိလေသေဟိ အာရကာတိ အရဟံ၊

အရယော အဟနိတိ အရဟံ၊ အရိ+ဟန+ကိ၊ ၅၇

သမ္မာ သာမဉ္ဇ သဗ္ဗဓမ္မေ ဗုဇ္ဈတိတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော ဝိဒတိတိ ဝိဇ္ဇာ၊ စရတိ ဧတေနာတိ စရဏံ

ဝိဇ္ဇာစ စရဏဉ္ဇ ဝိဇ္ဇာစရဏံ၊ သမ္ပန္နတိတိ သမ္ပန္နော၊

ဝိဇ္ဇာစရဏေန သမ္ပန္နော ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊

သုဂတော သုန္ဓရံ နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆတိတိ သုဂတော၊

တနည်း သမ္မာ ဂဒတိတိ သုဂတော၊ ၅၇

တနဲ - ဂမနံ ဂတံ၊ သောဘနံ ဂတံ ယဿာတိ သုဂတော၊ သမာသံ

လောကဝိဇ္ဇ လောကံ အဝေဒိတိ လောကဝိဇ္ဇ၊

အနုတ္တရော နတ္ထိ ဥတ္တရော ယဿာတိ အနုတ္တရော၊ ၅၅၃

ပုရိသဒမ္မသာရထိ ဒမိတဗ္ဗာတိ ဒမ္မာ၊ ဒမု+ဣ၊

ပုရိသာစ တေ ဒမ္မာစာတိ ပုရိသဒမ္မာ၊ ဝိသေသနပရပဒ

သာရောတိတိ သာရထိ၊ သရ+ရထိ၊ အဂ္ဂိနှင့်အတူစဉ်၊

ပုရိသဒမ္ပေ သာရထိ ပုရိသဒမ္ပသာရထိ၊

သတ္တာ သာသတိတိ သတ္တာ၊ သာသ+ရတ္ထ။

သဟ အတ္ထေန ယော ဝတ္တတိတိ သတ္တာ၊ ကုန်သည်အပေါင်း

သတ္တာ ဧတဿ အတ္တိတိ သတ္တာ၊ ကုန်သည်မှူးကြီး၊ သတ္ထ+ဏ၊

မောဂ္ဂလာန်အလို အပစ္စည်း၊

သတ္တာဝိယာတိ သတ္တာ (ကုန်သည်မှူးကြီးနှင့်တူသောဘုရား)

ဒေဝမနုဿာနံ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ ဒိဗ္ဗန္တိ ကိဉ္ဇန္တိတိ ဒေဝါ၊

မနော ဥဿန္တံ ယေသန္တိ မနုဿာ၊ ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသံ

ဟိတာဟိတံ မနန္တိ ဇာနန္တိတိ မနုဿာ၊ ကိတ်

မနုနော အပစ္စံ မနုဿော၊ တဒ္ဓိတံ

ဒေဝါစ မနုဿာစ ဒေဝမနုဿာ၊

ဗုဒ္ဓေါ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဗုဗ္ဗတိတိ ဗုဒ္ဓေါ၊

စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဗောဓေတိတိ ဗုဒ္ဓေါ၊

တနည်း ဗုဒ္ဓံ ဗုဒ္ဓိ အဿ အတ္တိတိ ဗုဒ္ဓေါ၊

ဘဂဝါ ဘဂေါ အဿ အတ္တိတိ ဘဂဝါ၊

သမဝေပါကိနိယာ ဝိပစ္စန္နံ ဝိပါကော၊ ဝိပါကောဇေ ဝေပါကော၊ သုတ္တ

သမော ဝေပါကော သမဝေပါကော၊

သမဝေပါကော ဧတိဿာ အတ္တိတိ သမဝေပါကိနိ၊

ဂဟဏီယာ ဘုတ္တာဟာရံ ဂဏှာတိ ဓာရေတိတိ ဂဟဏီ၊

ကမ္မဇေယျဇာတိ၊ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသဋီ ၁၃၄

၁၅၈

၅။ မာတာပုတ္တသုတ်

တေ။ပ။ ဒဿနကာမာ လိင်္ဂတ္ထေပဌမာ လိင်္ဂအနက်၊ ယောဝိဘတ်၊
အညမညဿ ဒုတိယာ ပဉ္စမိနဉ္စ ကံအနက် ဆဋ္ဌိသဝိဘတ်၊ ၃၉ခု
ဒိသဓာတ် သာ သံသု ဝိဘတ်

အပဿိဿ အဒက္ခိဿ အပဿိသံသု အဒက္ခိသံသု၊ ၄၆ခု
အဟေသု ဟူ+ဥဝိဘက်၊ အလာ၊ ဥုကိုဩပြု၊ သလာ၊ ၃၉ခု
မေထုနံ မိထုနာနံ ဣဒံ မေထုနံ၊ မိထုနေန နိဗ္ဗတ္တံ မေထုနံ၊ တဆ
အသိဟတ္ထေန ဟရတိ ဧတေနာတိ ဟတ္ထော၊ ဟရ+ထ၊
အသိ ဟတ္ထေ ယဿာတိ အသိဟတ္ထော၊ ၆၀

ပိသာစေန ပိသိတံ မံသံ အသတိ ဘက္ခတိတိ ပိသာစော၊
ပိသိတ+အသ+အ၊ ပိသိတကို ပိပြု၊ အသကို သာစပြု၊
ဥဋ္ဌါတိတော ဥဒ္ဓံ ဟနတိ ဂစ္ဆတိတိ ဥဋ္ဌါတိတော၊ နိဿ၊ ၁၃၂
ပရိညာယ ပရိ+ည+တွာ၊ သဗ္ဗေဟိ တုနာဒိနံယော၊ ၃၉ခု
အတွင်းနက် ပရိ+ည၊ ပိုင်းခြားကာ သိခြင်းအနက်၊

ဗုဗ္ဗကာလကြိယာ ဝိသေသန၊ တနည်း ဟိတ်အနက်၊
အကုတောဘယာ ကုတောစိ ဘယံ ကုတောဘယံ၊ အလုတ္တတပ္ပရိသံ၊
နတ္ထိ ကုတော ဘယံ ဧတေသန္တိ အကုတောဘယာ၊ ၃၉ခု
အာသဝက္ခယံ ခိယန္တိ ဧတ္တာတိ ခယော၊
အာသဝါနံ ခယော အာသဝက္ခယော၊ ၆၀

သွာသိသဓေါ သု+အာ+သဒ+အ၊ ကွစာဒိဝဏ္ဏာနဖြင့်သလာ၊
အန္တသိဝဏ္ဏာကာရောဝါဖြင့် ရှေ့သဇာ်အကို ဤဖြု၊

၆။ ဥပဇ္ဈာယသုတ်

သကော သဿ အယံ သကော၊

၆၁

ဥပဇ္ဈာယော မနဿ ဥပေစ္စ သိဿာနံ ဟိတေသိတံ
ဥပဋ္ဌပေတွာ ဈာယတိတိ ဥပဇ္ဈာယော၊ ဥပ+ဈေ+ဏ၊ သူစိ

မဓုရကဇာတော မဓုရဘာဝေါ ဇာတော သဉ္ဇာတော
ယဿာတိ မဓုရကဇာတော၊ နိဿျ ၁၃၅

ပက္ခာယန္တိ ပ+ဓေ+ပကာသ ဥပဋ္ဌာနအနက်+အန္တိ၊ ဋီ ၁၂၅

မံ နပ္ပဋိဘန္တိ ကွစိ ဒုတိယာ ဆဋ္ဌိနမတ္ထေ+ပတိ ဘာဓာတ်အယျဉ်၊

ပုဗ္ဗရတ္တာပရာရတ္တံ “ရတ္တိယာ ပုဗ္ဗံ ပုဗ္ဗရတ္တံ”

ဟုဆိုလိုလျက် ကွစိ သမာသန္တဂတာနမကာရန္တောဖြင့် ဣကို အပြု၊

ရတ္တိယာ အပရံ အပရရတ္တံ၊

ဗောဓိပက္ခိယာနံ ဗောဓိဿ ပက္ခော ဗောဓိပက္ခော၊

ဗောဓိပက္ခေ ဘဝါ ဗောဓိပက္ခိယာ၊

ဝိစိကိစ္ဆာ သဘာဝံ ဝိစိနန္တော ကိစ္ဆတိ ကိလမတိ

တောယာတိ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သူစိ ၄၉၇

၇။ အဘိဏ္ဍာပစ္စုပ္ပန်သုတ်

ကမ္မဿကော သဿ အတ္တနော ဣဒံ သကံ၊

ကမ္မံ သကံ ယဿာတိ ကမ္မဿတော၊ နိဿျ ၁၄၀

ကမ္မဒါယာဒေါ ဒါတဗ္ဗောတိ ဒါယော၊ ဒါယံ အာဒိယတိတိ

ဒါယာဒေါ၊ ကမ္မဿ (ကမ္မုနာ) ဒါယာဒေါ ကမ္မဒါယာဒေါ၊ ၆၃

အနုသယာ အနု အနု သန္တာနေ သေန္တိတိ အနုသယာ၊

ဗျန္တိ ဝိဂတော အန္တော ဗျန္တော၊ ဗျန္တော ဧတေသံ အတ္တိတိ ဗျန္တိ၊

ဝိ ဝိဂတအနက်၊အန္တ အဝသာနအနက်၊ တနည်း သေသအနက်၊သိဘာဋီ
ကင်းသော အကြွင်း အကျန်ရှိအောင်၊ ဝါ-အကြွင်းအကျန် မရှိအောင်၊

၈။ လိစ္ဆဝိက္ခမာရကသုတ်

ဒိဝါဝိဟာရံ ဒိဝါဝိဟာရတည်း၊ အာယစတုတ္ထေကဝစနဿတု၌
တုဖြင့် စတုတ္ထိသဝိဘတ်ကို အံပြု၊ တဒတ္ထသမ္ပဒါန်အနက်၊ ၅၄၊ရက
ပဉ္စလိကာ ပဂ္ဂဟိတော အဉ္စလိ ယေသန္တိ ပဉ္စလိကာ၊ အဉ္စ+အလိ၊
ကုက္ကုရသံယံ ကုကတိ သသာဒယော အာဒဒါတိတိ ကုက္ကုရော၊
ကုက+အာဒါနေ+ဥရ၊ သူစိ၊ ကုက္ကုရာနံ သံယော ကုက္ကုရသံယော၊

လိစ္ဆဝိ ဆာဒယတိတိ ဆဝိ၊ ဆဒ+ရဝိ၊ ဤ+ဣကာရန်၊ ၆၇
လိနာ အပါကဋာ ဆဝိ ယဿာတိ လိစ္ဆဝိ၊ လိနာ+ဆဝိ၊ ဤကို ရဿပြု၊
နကိုချေ၊ ၄၉ခု စူဠဝါ၊

တနည်း နတ္ထိ ဆဝိ ယဿာတိ လိစ္ဆဝိ၊ နိ+ဆဝိ၊ နကို လပြု၊ ဓာန်ဋီ

လိ ဘူစုဒိ ဖြစ်မူ၊ ဒြဝေ-အရည်ဖြစ်ကြ ကြေမွခြင်း၌၊
ကိဒိ ဖြစ်မူ၊ သိလေသနေ-ကပ်ရောက်ခြင်း၌၊ ၆၇

လယတိ၊ လာယယတိ၊ လီယတိ ၊ လိနာတိ၊ ဘူစုဒိကိ၊

မုဒ္ဒါဝသိတ္တဿ မောဒန္တိ ဦကာဒယော ဧတ္တာတိ မုဒ္ဒါ၊ မုဒ+ဓ၊

အဝသိန္နိယတေတိ အဝသိတ္တော၊ အဝ+သိဉ္စ+တ၊

မုဒ္ဒနိ အဝသိတ္တော မုဒ္ဒါဝသိတ္တော၊

အပါနုဘာ အနုဘဝနံ ဝမုနံ အနုဘော၊ အနု+ဘူ+အ၊

အနုဘတော အပေတာ အပါနုဘာ၊ ၅၄ခု ရက၊ နိဿု ၁၄၈

ပစ္ဆာလိယံ ပစ္ဆာ+အာလိယံ၊

ရဋ္ဌိကဿ ရဋ္ဌံ ဘူဠတိတိ ရဋ္ဌိကော၊ ၄ ၂၉

ပေတ္တနိကော ပိတရာ ဒတ္တံ သာပတေယျံ ဘုဉ္ဇတိတိ ပေတ္တနိကော
 ပိတု+ဏိက၊ ဥကိုအပြု၊ တဒ္ဒေဘော်၊ နိလာ၊ ဝုဒ္ဓိပြု၊ ၅၂ ရက၊ ၄ ၂၉
 သေနာပတိက သေနာယ ပတိ သေနာပတိ၊ ၄ ၂၉

သေနာပတိ ဧဝ သေနာပတိကော၊

ဂါမဂါမဏိက အတ္တနော ရုစိဝသေန ဂါမံ (ဂါမကိစ္စံ) နေတိတိ
 ဂါမနီယော၊ ဂါမ+နိ+ဏျ၊ ဂါမနီယော ဧဝ ဂါမဏိကော၊

ဂါမာနံ ဂါမဏိကော ဂါမဂါမဏိကော၊ ၅၄၃ နိ ၂၆

ဇယံဝိဟာရံ ဇယံယ ဟိတော ဝိဟာရော ဇယံဝိဟာရော၊ နိဿု
 ခေတ္တကမ္မန္တသဗျောဟာရေ ကရိယတေတိ ကမ္မံ၊

ကမ္မမေဝ ကမ္မန္တံ၊ အန္တ အနက်မဲ့၊ ကမ္မန္တံ ဧတ္တ အတ္တိတိ ကမ္မန္တာနိ၊
 ခေတ္တာနိစ တာနိ ကမ္မန္တာနိစာတိ ခေတ္တကမ္မန္တာနိ၊ ၆၈

ခေတ္တကမ္မန္တာနံ သာမန္တာ ခေတ္တကမ္မန္တသာမန္တာ၊

ခေတ္တကမ္မန္တာနံ ဣဿရာ ခေတ္တကမ္မန္တဣဿရာ၊ နိဿု၁၅၁

သုဠ၊ ဝိဝိဓေန ရုဇ္ဈဒဏ္ဍေ အဝေက္ခိတွာ ဘူမိပ္ပမာဏံ ဟရန္တိတိ
 သဗျောဟာရာ၊ သံ+ဝိ+အဝ+ဟရ+ဏ၊ အဝကိုဩပြု၊ ဣကိုယပြု၊
 ဝကိုဗပြု၊ ခေတ္တကမ္မန္တာစ သဗျောဟာရာစ-သဗျောဟာရာ၊

၂။ သညာဝဂ်

၅။ သာကစ္ဆသုတ်

အလံသာကစ္ဆော သာကစ္ဆာယ အလံ အလံသာကစ္ဆော၊ ၇၁

အလံသာဇီဝေါ သဟ အာဇီဝန္တိ ဧတ္တာတိ သာဇီဝေါ၊ နိ ၂၇

အတူတကွ အသက်မွေးရာ ပြဿနာ မေးခြင်း ဖြေခြင်း၊

အညာ အာ မရိယာဒံ ဇာနာတိတိ အညာ၊ အောက်မဂ်

၁၆၂

သုံးပါးတို့ သိအပ်ပြီးသော အပိုင်းအခြားအတိုင်း သိတတ်သော
အရူဟတ္ထမဂ်၊ အာသည မရိယာဒ-အပိုင်းအခြားအနက်၊ ၇၂

၁၁။ ပဌမဓမ္မတောဓိမုတ္တိပလသုတ်

ဥက္ခိတ္တပလိယော ပလိယောဝိယာတိ ပလိယော၊ အဝိဇ္ဇာ၊ ၇၄

ဥက္ခိတ္တော ပလိယော ယေနာတိ ဥက္ခိတ္တပလိယော၊

သံကိဏ္ဍပရိခေါ ပရိ သမန္တတော ခညတေတိ ပရိခေါ၊ သူစိ
ပရိခေါ ဝိယာတိ ပရိခေါ၊ သံကိဏ္ဍာ ပရိခေါ ယေနာတိ သံကိဏ္ဍပရိခေါ၊
အပ္ပုဋ္ဌေသိကော ဧသိကာ ဝိယာတိ ဧသိကာ၊

အပ္ပုဋ္ဌော ဧသိကာ ယေနာတိ အပ္ပုဋ္ဌေသိကော၊ ဝဟဓာတ်၊

နိရဂ္ဂဋ္ဌော နတ္ထိ အဂ္ဂဋ္ဌာ ယဿာတိ နိရဂ္ဂဋ္ဌော၊ ၇၄

ပန္နဒ္ဒလော ပန္နော အပစိတော ဓလော ယဿာတိ ပန္နဒ္ဒလော၊ ဋီ ၂၈
ပေါနောဘဝိကော ပုနောဘဝေါ သီလံ ယဿာတိ ပေါနောဘဝိကော၊

တဿီလတဒ္ဓိတ်၊ ၁၇၃

တဏှာ တသတိ ပါတုံ ဣစ္ဆတိ ဧတာယာတိ တဏှာ၊ တသ+ဟ+အာ၊

တေသုဖြင့် သကို ဣပြ၊ မောင် ၇-၂၂၃

ပဟိနာ ပဟိယိသုတိ ပဟိနာ၊

ဥစ္ဆိန္နမူလာ ဥစ္ဆိရိတ္တာတိ ဥစ္ဆိန္နံ၊ မူလံ ၇၅

ဥစ္ဆိန္နံ မူလံ ယေသံတိ ဥစ္ဆိန္နမူလာ၊

တာလာဝတ္ထုကတာနိ တလတိ တိဋ္ဌတိ ဧတေနာတိ

တာလော၊ တလ+အလ၊ ဝသတိ ဧတ္တာတိ ဝတ္ထု၊

တာလဿ ဝတ္ထု တာလဝတ္ထု၊ တာလဝတ္ထုဝိယ ကတံ ဝတ္ထု ယေသန္တိ

တာလာဝတ္ထုကတာ၊ “တာလဝတ္ထု ဝတ္ထုကတ”ဟုဆိုလိုလျက်

ဝတ္ထုတပုဒ်ချေ၊ လ၌ ဒီယပြု၊ တာလဝတ္ထု+ဝတ္ထုကတာ ဟုဖြတ်၊
 တနည်း န ဝတ္ထု အဝတ္ထု၊ အဝတ္ထုစ တံ တာလောစာတိ တာလာဝတ္ထု၊
 ဝိသေသနပရဒပဒကမ္မဓာရေ၊ တာလာဝတ္ထုဝိယ ကတာ
 တာလာဝတ္ထုကတာ၊ ဥပမာနပုဗ္ဗပဒကမ္မဓာရည်းသမာသ်၊

တာလ+အဝတ္ထုကတာ ဟုပုဒ်ဖြတ်၊ ၁၇ခု
 တာလာဝတ္ထုကတာ ထန်းပင်၏တည်ရာ မြေပမာကဲ့သို့ ပြုအပ်သော
 တည်ရာ စိတ်အစဉ်ရှိကုန်သည်၊ တနည်း အရွက်အသီးစသည်တို့၏
 တည်ရာမဟုတ်သော ထန်းပင်ကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်သည်၊ ၅၁ခု

အနဘာဝံ နတ္ထိ ဘာဝေါ ယေသန္တိ အဘာဝါ၊

“အနုပစ္ဆာ အဘာဝါ အနဘာဝါ”ဟုဗဟုဝုဏ်ဖြစ်သော်လည်း
 ကြိယာဝိသေသနဖြစ်၍ ဒုတိယာဧကဝုဏ်ဖြင့်“အနဘာဝံ”ဟု ထားသည်၊
 အာယတိ အာယာတိ အာဂစ္ဆတိတိ အာယတိ၊ အာ+ယာ+တိ၊

အနုပ္ပါဒဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇနံ ဥပ္ပါဒေါ၊

ဥပ္ပါဒေါစ သော ဓမ္မောစာတိ ဥပ္ပါဒဓမ္မော၊

နတ္ထိ ဥပ္ပါဒဓမ္မော ယေသန္တိ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ၊

၇၅

ကေတဗိနော ကိတဝဿ ကမ္မံ ကေတဝံ၊

ကေတဝံ ဧတေသံ အတ္ထိတိ ကေတဗိနော၊ နိဿျ ၃၀၈

မာ ပမာဒတ္ထ မာယောဂေ သဗ္ဗကာလေစသုတ်ဖြင့် အနာဂတ်
 အနက်၌ အဇ္ဇတနီ ထွက်ဘတ်သက်၊ ၅၄ခု

“ပမာဒံ အာပဇ္ဇိတ္ထ” ဋီကာကိုထောက်၍ “ပမာဒံ+အတ္ထ”ဟုဖြတ်၊

ဝိပ္ပဋိသာရိနော သရဏံ သာရော၊ ပဋိစ္စ သာရော
 ပဋိသာရော၊ ဝိဇ္ဇာပံ ပဋိသာရော ဝိပ္ပဋိသာရော၊ ဝိပ္ပဋိသာရော ဧတေသံ
 အတ္ထိတိ ဝိပ္ပဋိသာရိနော၊ လွန်ကျူးမှုနောက် စွဲလျှောက်၍

၁၆၄

ဖောက်ဖောက် ပြန်ပြန် အမှတ်ရခြင်း၊ ဝါ-တွေး၍ဆွေးခြင်း၊ ပါဘာဋီ
ဒု-၂၄၄

၅။ ပဌမယောဓာဇီဝသုတ်

ယောဓာဇီဝါ ယုဇ္ဈနံ ယောဓော၊ ၇၈

ယောဓော အာဇီဝေါ ဧတေသံ အတ္ထိတိ ယောဓာဇီဝါ။ ဋီ ၂၉

သင်္ဂါမော သင်္ဂါမေန္တိ ဧတ္ထာတိ သင်္ဂါမော၊ ၇၉

ရဇဂူသ္မိံ နိဒ္ဒါရဏေစဉ်စဖြင့် ပဌမာအနက် သတ္တမိ၊ ၄၆၃

ကန္တရံ ကေန ဥဒကေန ဒရိယတိ ပဒါလိယတိတိ ကန္တရော၊ ထိ+ပုံ

ဂိရိဂူဟာ ဩသဓာဒယော ဂိရတိ ပသဝတိတိ ဂိရိ၊ ၈၀

ဂူဟာဝိယာတိ ဂူဟာ၊ ဂိရိနံ ဂူဟာ ဂိရိဂူဟာ၊ တနည်း ဂိရိမိ ဂူဟာ-ဟာ၊

သုသာနံ ဆဝဿ သယနံ သုသာနံ၊ ဆဝကိုသုပြု၊ သယနကို သာနပြု၊

ဝနပတ္ထံ ပကာရေန ထန္တိ တိဋ္ဌန္တိ ဧတ္ထာတိ ပတ္ထံ၊ ပ+ထား+အ၊

ဝနေသု ပတ္ထံ ဝနပတ္ထံ၊ ၈၁

ပလာလပုဉ္ဏံ ဝါတေန ပလတိ ဂစ္ဆတိတိ ပလာလံ၊ ပလ+အလ၊

ပုဉ္ဏတိ ရာသိ ဘဝတိတိ ပုဉ္ဏော၊ ပုဇိ+အ၊ ပလာလာနံ ပုဉ္ဏော ပလာလပုဉ္ဏော၊

အနင်္ဂဏေ အင်္ဂန္တိ ဧတေဟိ တံသမဂီပုဂ္ဂလာ နိဟိနဘာဝံ

ဂစ္ဆန္တိတိ အင်္ဂဏာနိ၊ နတ္ထိ အင်္ဂဏာနိ ယဿာတိ အနင်္ဂဏံ၊ စိတ္တံ၊

အာနေဉ္ဇပုတ္တေ ဣဉ္ဇနံ ဣဉ္ဇော၊ ဣဉ္ဇ+အ၊

နတ္ထိ ဣဉ္ဇော ယဿာတိ အနိဉ္ဇံ၊ စိတ္တံ၊ အနိဉ္ဇဿ ဘာဝေါ အာနေဉ္ဇံ၊

အာနေဉ္ဇံ ပတ္ထံ အာနေဉ္ဇပုတ္တံ၊

ဓယဉာဏာယ ဝိယန္တိ အာသဝါ ဧတေနာတိ ဓယော၊

ဇာနာတိတိ ဉာဏံ၊ ဓယေ ဉာဏံ ဓယဉာဏံ၊ ၈၂

ဗြဟ္မစရိယံ စရိတဗ္ဗန္တိ စရိယံ၊ စရ+ဏျ+ဣအာဝုံ၊

ဗြဟ္မံ ဓရိယံ ဗြဟ္မဓရိယံ၊ ဗြဟ္မာနံ ဓရိယံ ဗြဟ္မဓရိယံ၊

ဗြဟ္မေဟိ ဓရိယံ ဗြဟ္မဓရိယံ၊

ဣတ္ထတ္ထာယ အယံ ပကာရော ဣတ္ထံ၊ ဣတ္ထံ ဘာဝေါ ဣတ္ထတ္ထံ၊

၆။ ဒုတိယယောဇာနိသုတ်

ဂါမံ ဂသန္တိ ဧတ္ထာတိ ဂါမော၊ ဂသ+အဒနေ+မပစ္စည်း၊

တနည်း ဂါယန္တိ ဧတ္ထာတိ ဂါမော၊ ဂါ+သဒ္ဓေ+မပစ္စည်း၊

နိဂမံ အတိရေကော ဂါမော နိဂမော၊ ဘုသတ္ထေ နိ၊
သညာသဒ္ဓတ္တာ ရဿတ္ထံ၊ ဓာန်ဋီ၊ သူစိအလို နိ+ဂါမ၊ နိ ဂါတိ၌
ရဿပြ၊

တနည်း အာဂစ္ဆတိ ဧတ္ထာတိ အာဂမော၊ “နိဗန္ဓော ဟုတွာ
အာဂမော နိအာဂမော”ဟုဆိုလိုလျက် အာချေ၊ အမြဲအခွန်
အတုပ်တို့၏ လာရာဖြစ်သော ရွာကြီး၊နိ၊ နိဗန္ဓအနက်၊ သာရတ္ထဋီ ပ

ပုဗ္ဗဏှသမယံ သမေန္တိ ဧတ္ထ ဧတေနဝါ သံဂစ္ဆန္တိ ဓမ္မာ
သဟဇာတဓမ္မေဟိ ဥပ္ပါဒါဒီဟိ ဝါတိ သမယော၊ ၃၃ခု
န ဇဟာတိ ပစ္စာဂမနန္တိ အဟံ၊ ဓာန်ဋီ ၆၇၊

အဟဿ ပုဗ္ဗော ပုဗ္ဗဏှော၊

ပုဗ္ဗဏှောစ သော သမယောစာတိ ပုဗ္ဗဏှသမယော၊

တတိယာ သတ္တမိနဉ္စ၊ သတ္တမျတ္ထ အံသက်၊

၈၄

တနည်း ပုဗ္ဗဏှော သမယော ပုဗ္ဗဏှသမယော၊ အစွန္တသံယောဂတ္ထ၊

သိက္ခာဒုဗ္ဗလံ၊ သိက္ခိတဗ္ဗာတိ သိက္ခာ၊ နတ္ထိ ဗလံ ယဿာတိ ဒုဗ္ဗလော

ဒုဗ္ဗလဿ ဘာဝေါ ဒုဗ္ဗလံ၊ သိက္ခာယ ဒုဗ္ဗလံ၊ သိက္ခာဒုဗ္ဗလံ၊

ဇိဝှါ ဇိဝှိတ+အဝှါ၊ တေသုဝုဒ္ဓိဖြင့် ဝိတချေ၊ ဝါပရောအသရူပါဖြင့်

၁၆၆

နောက်သရချေ၊ ရသံဖြင့် ရသပြု၊ မော်ကျွန်း) ၆၂၃

၇။ ပထမအနာဂတဘယသုတ်

ပိတ္တံ အပိဒဓာတီတိ ပိတ္တံ၊ အပိ+ဓာ+တ၊ ဘုဇာဒိနမန္တော နောဒ္ဓိစ၊
သံ+ဓာ+ဇယျဖြင့် သဒ္ဓဟေယျ၊ ၆၀၃
သေမံ သိလိဿတေ ဧတ္တာတိ သေမှော၊ သိလိသ+မ၊ လိသကို ဟပြု၊
ရှေ့နောက်ပြန်၊ ပုံ၊ နှုတ်၊ ၁၇၃

၈။ ဒုတိယအနာဂတဘယသုတ်

အဘိဘူတေန အဘိဘူယတေတိ အဘိဘူတော၊ ၉၁
သုကရံ သုခေန ကရိယတေတိ သုကရံ၊ ဤသံဒုသုဟိခ၊
ပုရာ မံ အာဂစ္ဆတိ ၀တ္တမာနာဟူသော
ယောဂဝိဘာဂဖြင့် ပုရာအယှဉ် အနာဂတ်အနက် ၀တ္တမာန် တိဝိဘတ်၊

၉၁

ဒုဗ္ဗိက္ခံ အသမိဒ္ဓိံ ဘိက္ခာ ယတ္တာတိ ဒုဗ္ဗိက္ခံ၊ ဝိဝိတံ
ဥဇ္ဈေန ဥဉ္စနံ ဥဇ္ဈော၊ ဥဆိဓာတ် ရှာမှီးခြင်းအနက်၊ ပါဘာဋီ ၈၉
ပဂ္ဂဟေန ပဂ္ဂဟနံ ပဂ္ဂဟော၊ ဂဏ္ဌိ၊ တနည်း ပဂ္ဂယုတိတိ
ပဂ္ဂဟော၊
တနည်း ပဂ္ဂယုတိ ဧတေနာတိ ပဂ္ဂဟော၊ ဝိမတိ ပ-၈၈
အဘိဓမ္မကထံ အဘိဝိသိဋ္ဌော ဓမ္မော အဘိဓမ္မော၊
အဘိဓမ္မေန ပဋိသယုတ္တာ ကထာ အဘိဓမ္မကထာ၊ နိဿ၊ ၁၈၈
ဝေဒလ္လံ ဝေဒေါစ တုဋ္ဌိစ ဝေဒေါ၊ ဉာဏ်+နှစ်သက်ခြင်း၊ ဧကသေသိ၊
ဝေဒံ နိဿိတံ ဝေဒလ္လံ၊

လောကုတ္တရာ ဥတ္တရတိတိ ဥတ္တရော၊ လောကံ ဥတ္တရော=ရော၊
လောကုတ္တရော ယေသံ အတ္ထိတိ လောကုတ္တရာ၊ ဋီ ၃၁

၁၀။ စတုတ္ထအနာဂတဘယသုတ်

သိက္ခမာနာ သိက္ခတိတိ သိက္ခမာနာ၊ သိက္ခ+မာန၊ ဝိရတိ စေတနာ
တနည်း သိက္ခ မာနေတိတိ သိက္ခမာနာ၊ သိက္ခ+မာန+အ+အာ၊
သံသဌာ သံသဇ္ဇိတိ သံသဌာ၊ ၉၆

သန္နိဓိကာရပရိဘောဂံ ကရိယတေတိ ကာရော၊ နိဿျ ၁၉၁
သန္နိဓာနံ သန္နိဓိ၊ သံ+နိ+ဓာ+ဣ၊ ပုလိင်၊ ဣပစ္စယော ပုမေ သိယံ၊
သန္နိဓိနာ ကာရော သန္နိဓိကာရော၊ ပရိဘုဉ္ဇနံ ပရိဘောဂေါ၊
သန္နိဓိကာရဿ ပရိဘောဂေါ သန္နိဓိကာရပရိဘောဂေါ၊
သမဏုဋ္ဌေသော သမဏော ဣတိ ဥဋ္ဌေသော သမဏုဋ္ဌေသော၊

ဆေရဝဂ်

၂။ ဝိဇာရာဂသုတ်

မက္ခိ မက္ခေတိတိ မက္ခော၊ မက္ခော အဿ အတ္ထိတိ မက္ခိ၊ ဋီ ၃၄
ပဋ္ဌာသိ ပဋ္ဌာသတိတိ ပဋ္ဌာသော၊ ပဋ္ဌာသော အဿ အတ္ထိတိ ပဋ္ဌာသိ၊

၃။ ကုဟကသုတ်

ကုဟကော ဝိဝိဓေန ကုဟနဝတ္ထုနာ လောကံ ကုဟယတိ
ဝိမ္မာပယတိတိ ကုဟကော၊ ဋီ ၃၄ ၉၈

လပကော လပတိ ဥက္ကာစေတွာ ကထေတိတိ လပကော၊
နေမိတ္ထိကော နိမိတ္တံ သီလံ ယဿာတိ နေမိတ္ထိကော၊ ၅၄ ခု၊
နိပ္ပေသိကော နိပ္ပေသော သီလံ အဿာတိ နိပ္ပေသိကော၊ ဋီ ၃၅

၁၆၈

၈။ ထေရသုတ်

ထေရော သာသနေ ထိရံ ထိရဘာဝံ ပတ္တောတိ ထေရော၊ နိ ၃၅
ရတ္တည ပဗ္ဗဇိတော ဟုတွာ ဗဟူ ရတ္တိယော ဇာနာတိတိ ရတ္တည၊ နိ
စိရပဗ္ဗဇိတော စိရံ ပဗ္ဗဇိတဿ ယဿာတိ စိရပဗ္ဗဇိတော၊

ဉာတော ဉာယတေတိ ဉာတော၊ ၁၀၁

ယသဿိ ယသော ဧတဿ အတ္ထိတိ ယသဿိ၊ နိ ၃၅
တနည်း ယသံ သိတော နိသိတောတိ ယသဿိ၊ ယသ+သိ+ဏိ၊
အသဒ္ဓမ္မာ သတံ ဓမ္မော သဒ္ဓမ္မော၊ နိ ၃၅

တနည်း သန္တော ဓမ္မော သဒ္ဓမ္မော၊ ပခုက္ကူ ပရိဝါမေးခွန်း၊ ၆၄၃

၉။ ပဌမဓမ္မသုတ်

သင်္ဂဏိကာရာမော သင်္ဂဏနံ သမောဓာနံ သင်္ဂဏိကာ၊
သံ+ဂဏ+ဏျ၊ ဣအာဂုံ၊ သင်္ဂဏိကာယ အာရာမော(သင်္ဂဏိကာ ဝါ
အာရာမော) ယဿာတိ သင်္ဂဏိကာရာမော၊ “သင်္ဂဏိယာ”ဟု
ဆိုလိုလျှက် ယကို ကပြ၊ နိဿု စတုတ္ထ ၄၇၈ ၁၀၂

အဘိသလ္လေခိကာ ကိလေသေ အဘိသလ္လိခတိတိ အဘိသလ္လေခိကာ၊

အဘိ အတိသယအနက်၊ သံ သုဠုအနက်၊

လီခ လီခနအနက်၊ ဣ ကတ္တားအနက်၊ ၁၀၃

စေတောဝိဝရဏသပ္ပါယာ ဝိဝရတိ ဧတေနာတိ ဝိဝရဏံ၊

စေတသော ဝိဝရဏံ စေတောဝိဝရဏံ၊

စေတောဝိဝရဏေ (ဝိဝရဏာယ)သပ္ပါယာ စေတောဝိဝရဏသပ္ပါယာ၊

တနည်း စေတော(စိတ္တံ) ဝိဝရန္တိတိ စေတောဝိဝရဏာနိ၊

စေတောဝိဝရဏာနံ သပ္ပါယာ စေတောဝိဝရဏသပ္ပါယာ၊

သန္တုဋ္ဌိကထာ တုသဓာတ်၊ သကေန တုဋ္ဌိ သန္တုဋ္ဌိ၊ သမံ တုဋ္ဌိ သန္တုဋ္ဌိ၊

တနည်း သန္တေန ဝိဇ္ဇမာနေန တုဋ္ဌိ သန္တုဋ္ဌိ၊
 အတုဋ္ဌိ တုဋ္ဌိ၊ အတုဋ္ဌိ တုဋ္ဌိ၊ ၂၉ခု တတိယဆင့်
 အဓိမာနေန အတ္တာနံ မညတိတိ မာနော၊
 အဓိဂတန္တိ ဥပ္ပန္နော မာနော အဓိမာနော၊
 တနည်း အဓိကော မာနော အဓိမာနော၊ ၁၀၄

၆။ သုတရေသုတ်

အာနာပါနဿတိ အာနတိ အနေနာတိ အာနံ၊ ပစ္ဆာ အာနံ အပါနံ၊
 အာနဉ္စ အပါနဉ္စ အာနာပါနံ၊ အာနာပါနေသု သတိ အာနာပါနဿတိ၊
 ဘုဘရော သုခေန ဘရိယတေတိ သုဘရော၊
 အနောဒရိကတ္တံ ဥဒရံ အဿ အတ္တိတိ ဩဒရိကော၊
 န ဩဒရိကော အနောဒရိကော၊ ကဿ ဘာဝေါ-ကတ္တံ၊ နိဿု
 အန္တဘာရ နေသာဒါနံ အန္တံ ဘာရော ယေသန္တိ အန္တဘာရ၊
 အန္တဘာရာစ နေသာဒါစ အန္တဘာရနေသာဒါ၊ ၁၀၅

၉။ သီဟသုတ်

သီဟောဋ္ဌံ သဟနတ္ထ ဟိသနတ္ထအားလျော်စွာ ရုပ်ပြီးပုံ ဂနည်း
 သဟ+အ၊ အကို ဤပြု၊ ဓာန်ငို သူစိ၊
 ဟိသ+အ၊ နိဂ္ဂဟိတံချေ၊ ဟနှင့် သရှေ့နောက်ပြန်၊ ဒီယပြု၊
 သသု+ရီဟ၊ ရမှီရန္တောဖြင့် ရ်အနုဗန်နှင့် ဓာတွန်သံကိုချေ၊
 သံကို ဤသို့ကပ်၊ ၄၈ခု တဆင့်
 သဟတိတိ သီဟော၊ မုချတ္ထ၊ သီဟော ဝိယာတိ သီဟော၊ သဒိသတ္ထ
 သဒိသတ္ထအရ ခြင်္သေ့မင်းနှင့်တူသော မြတ်စွာဘုရားရ၏၊ ၂၈ခု

၁၇၀

သီဟဿ နာဒေါ သီဟနာဒေါ။

၁၀၆

အဘိဓေယျတ္ထ ခြင်္သေ့ဟောက်သကဲ့သို့ ရဲရဲတောက်မိန့်ခြင်းကြိယာ၊
အမေး။ ။ ကုဒမဿ သီဟနာဒသို့၌ ကုဒံနှင့် သီဟနာဒသို့ပုဒ် တို့ကို
ဆရာနည်းကျကျ သာကေပြကာ တုလျာဓိကရဏပြန်ဆိုပါ။ ၂၈ခု

ဖြေ။ ။ “ဝနပ္ပဂုဗ္ဗေ ယထ ဖုသိတဂ္ဂေ” ၌ကဲ့သို့ ပဌမာ
ဝိဘတ်၏ အနက်၌ သတ္တမိဝိဘတ်သက်နိုင်သောကြောင့် လိင်္ဂတ္ထ၌
သတ္တမိသက်၍

အဿ-၏။ သီဟနာဒသို့-မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်ဟန် ရဲရင့်သော
အသံတော်ဟူသော၊ ကုဒံ-ဤပရိသတ်၌ဟောအပ်သော တရား
တော်သည်၊ ဟောတိ-၏။

အဓိဝစနံ အဓိဝစနတည်း၊ အဓိနောင် သို့သက်၊ ချေ၊
ဝစနနောင် သိသက်အံပြု၊ ခွင်းချေကပ်၊ “အဓိဝစနံ”ဟုသမာသ်
ဝါကျဖြစ်၏။ အနက် ပေး၊ တပျူရိသ်မှည့်၊ သမာသ်မှည့်၊ ဝိဘတ်ချေ၊
အဓိဝစနဟု ပကတိပြု၊ နာမ်ငဲ့၊ သိသက်၊ အံပြု၊ ခွင်းချေကပ်၊ ဥပရိ
ဝစနံ အဓိဝစနံ၊ ၂၈ခု
ပရိသာ ပရိ သမန္တတော သေန္တိ အဿန္တိ ပရိသာ၊ ဌ အခြေပြု-၅၀

၁၀။ ကက္ခဓထေရသုတ်

မနောမယံ	မနတော နိဗ္ဗတ္တော မနောမယော၊	၁၀၈
ကာယံ	ကာယသည် သမူဟ နိဝါသအနက်ဟော၊	
ရက္ခသေတံ	ရက္ခဿု+ဧတံ၊ ဝါစံ ကညာဒိဂိုဏ်း၊	၂၀ခု
ဣတ္ထဂတံ	ဣတ္ထ ဧဝ ဂတံ ဣတ္ထဂတံ၊	
ဂတပုဒ်၏	အနက်မရှိသောကြောင့် တဗ္ဘာဝဂုတ္တိ ကမ္မဓာရဲသမာသ်၊	

ဒေဝေါ ဧဝ ဒေဝတာ၊ တာပစ္စည်း အနက်မရှိသောကြောင့် သုတ္တတဒ္ဓိတ်
ဆောင် ပုဒ်နက်မရှိက တဗ္ဘာဝ၊ ပစ္စည်းနက်မရှိက သုတ္တ၊

၃။ တတိယပဏ္ဏာသက

ဟသုဝိဟာရဇင် ၂။ ဥဿင်္ဂိတသုတ်

အကုပ္ပဓမ္မော ကုပ္ပိယတေတိ ကုပ္ပံ၊ န ကုပ္ပံ=အကုပ္ပံ၊
အကုပ္ပံ ဓမ္မော ယဿာတိ အကုပ္ပဓမ္မော၊ ၁၁၃
ဝေသိယာဂေါစရော စရန္တိ ဧတ္တာတိ စရော၊
ဂုန္တံ စရော ဂေါစရော၊ ဂေါစရော ဝိယာတိ ဂေါစရော၊
ဝေသိယာ ဂေါစရော ယဿာတိ ဝေသိယာဂေါစရော၊ ဋီ ၃၉
နဒီဝိဒုဂ္ဂံ ဒုက္ခေန ဂစ္ဆိယတေတိ ဒုဂ္ဂံ၊

၄။ သမဏသုဓူမာလသုတ်

မနာပေန မနံ အာပေတိ ဝဗ္ဗေတိတိ မနာပံ၊ ကာယကမ္မံ၊
မနေန အပိယတေတိ မနာပံ၊ မြတ်နိုးအပ်သော၊ ပါဘာဋီ ဒု-၁၉၅
ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ ပဿိယတေတိ ဒိဋ္ဌော၊ ဒိဋ္ဌောစ
သော ဓမ္မောစာတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မော၊ ဝိဟရန္တိ ဧတေဟိတိ ဝိဟာရာ၊ သုခံ
ဝိဟာရာ သုခဝိဟာရာ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မေ သုခဝိဟာရာ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာ၊
နပုံ ၄၇၃

အာဘိစေတသိကာနံ အဓိကံ စေတော အာဘိစေတော၊
အာဘိစေတသိ ဇာတာနိ အာဘိစေတသိကာနိ၊ ၁၁၅
တနည်း အာဘိစေတော သန္တိဿိတာနိ အာဘိစေတသိကာနိ၊

၁၇၂

၅။ ဟသုဝိဟာရသုတ်

မေတ္တံ မေတ္တာ အဿ အတ္တိတိ မေတ္တံ၊ စိတ္တံ၊ ဋီ ၃၉
တနည်း မေတ္တေန ပဝတ္တိတံ မေတ္တံ၊ ကာယကမ္ပံ၊ ဌ ၄၃
သီလသာမညဂတော သမာနဿ ဘာဝေါ သာမညံ၊

သီလေန သာမညံ သီလသာမညံ၊

သီလသာမညံ ဂတော သီလသာမညဂတော၊

နိယျာနိကာ နိယျာတိတိ နိယျာနိကာ၊ နိ+ယာ+အနိယ+အာ၊
ယကို ကပြု၊ အာကို အရဿပြု၊

၆။ အာနန္ဒသုတ်

အဓိသီလေ ကမ္မကရဏနိမိတ္တတ္ထေသုသတ္တမိ၊ နိမိတ်အနက်၊ ဋီ
အတ္တာနုပေက္ခိ အနုပေက္ခတိတိ အနုပေက္ခိ၊ အတ္တာနံ အနုပေက္ခိ-က္ခိ၊ ဌ
တနံ = အနု အနု ပေက္ခတိ သီလေနာတိ အနုပေက္ခိ၊

အတ္တနိ အနုပေက္ခိ အတ္တာနုပေက္ခိ၊ ဋီ ၄၁ ၁၁၇

ယောသိတာရာမော ယောသိတေန သေဋ္ဌိနာ-ကာရာပိတော
အာရာမော ယောသိတာရာမော၊

အတ္တနာ အာ+ဒါ+တ၊ ကတ္တရိစဉ် စဖြင့် ပဌမအနက် နာဝိဘတ်၊

၉။ စာတုဒ္ဓိသသုတ်

စာတုဒ္ဓိသော စတဿော ဒိသာ စတုဒ္ဓိသံ၊ သမာဟာရဒီဂု

ဆောင် သမာဟာရ ဒိဒ္ဓန္တ ကေနပုံးဆိုက်၊

စတုဒ္ဓိသံ အဿ အတ္တိတိ စာတုဒ္ဓိသော၊ ၁၁၉

ဗဟုဿုတော သုယိတ္တာတိ သုတံ၊ သု+တ၊

ဗဟု သုတံ ယေနာတိ ဗဟုဿုတော၊

သုတဓရော သုတံ ဓာရေတိတိ သုတဓရော၊ ပါစိတ် ဌ

အန္တကဓိန္ဒဝဂ်

၁။ ကုလူပကသုတ်

ကုလူပကော ကုလတိ ဧတေနာတိ ကုလံ၊ ကုလ+အ၊
 ကုလံ ဥပဂစ္ဆတိတိ ကုလူပကော၊ ဂကို ကပ္ပ၊ ၁၂၀
 အသန္တဝိဿာသိ ဝိဿာသော ဧတဿ အတ္ထိတိ ဝိဿာသိ၊
 နတ္ထိ သန္တဝေါ ယေသံ ကုလနန္တိ အသန္တဝါနိ၊ သံ+ထု+အ၊ နိဿ၊ ၂၂၆
 အသန္တဝေသု ကုလေသု ဝိဿာသိ အသန္တဝိဿာသိ၊
 အနိဿရဝိကပ္ပိ ဝိကပ္ပေတိ သံဝိဒဟတိ သီလေနာတိ ဝိကပ္ပိ၊
 အနိဿရော ဟုတွာ ဝိကပ္ပိ အနိဿရဝိကပ္ပိ၊ ဋီ ၄၁
 ဝိဿဋ္ဌုပသေဝိ ဥပသေဝတိ သီလေနာတိ ဥပသေဝိ၊
 ဝိဿဋ္ဌာနိ ကုလနိ ဥပသေဝိ ဝိဿဋ္ဌုပသေဝိ၊
 ဥပကဏ္ဍကဇ္ဇေဝိ ကဏ္ဍဿ သမိပံ ဥပကဏ္ဍံ၊
 ဥပကဏ္ဍကေ ဇ္ဇေဝိ ဥပကဏ္ဍကဇ္ဇေဝိ၊ နိဿ၊ ၂၂၇

၂။ ပစ္ဆာသမဏသုတ်

ပစ္ဆာသမဏော ပစ္ဆာ အနုဂတော သမဏော ပစ္ဆာသမဏော၊ သိဋီ
 ပတ္တပရိယာပန္တံ ပတ္တေ ပရိယာပန္နော ပတ္တပရိယာပန္နော၊
 တနည်း ပတ္တော ပရိယာပန္နော ပတ္တပရိယာပန္နော၊
 ဧဋ္ဌမူဂေါ ပဏ္ဍရိတာ ဧဋ္ဌာ ယတော မုခတောတိ ပဏ္ဍရိတဧဋ္ဌ-
 ဟုဆိုလိုလျက် ပဏ္ဍရိတကိုချေ၊ ဧဋ္ဌ မုခံ ယဿာတိ ဧဋ္ဌမူဂေါ၊ မုခကို
 မူဂပြု၊ နိဿ၊ ၂၂၈ ၁၂၁
 အာမိသန္တရော အာမိသံ အန္တရံ ကာရဏံ ယဿာတိ အာမိသန္တရော၊

၁၇၄

၅။ ပဌမအနာယုဿာသုတ်

အာယုဿာ အာယုဿ ဟိတာ အာယုဿာ၊ “စက္ခာဒိတော သော”
မောင် ၄၊ ၇၁ဖြင့် သပစ္စည်းသက်၊ ၅၁-ရက
ဝပကာသိတုံ ဝိ+အပ+ကသ+တုံပစ္စည်း၊ ၁၂၈

၉။ ပရိက္ခမ္ပသုတ်

အာပါယိကာ အယတော အပေတော အပါယော၊
အပါယေ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိတိ အာပါယိကာ၊ ၁၂၉
နေရယိကာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိတိ နေရယိကာ၊
အတေကိစ္ဆာ တိကိစ္ဆိတုံ အရဟန္တိတိ တေကိစ္ဆာ၊
န တေကိစ္ဆာ အတေကိစ္ဆာ၊

၁၀။ ဗျဿနသုတ်

ဉာတိဗျဿနံ ဟိတသုခံ ဗျဿတိ ဝိက္ခိပတိ ဝိနာသေတိတိ ဗျဿနံ၊
ဝိ+အသ+ယု၊ ဉာတိနံ ဗျဿနံ ဉာတိဗျဿနံ၊ နိဿု ၂၃၈
ရောဂဗျဿနံ အာရောဂျံ ဗျဿတိ ဝိနာသေတိတိ ဗျဿနံ၊
ရောဂေါ ဧဝ ဗျဿနံ ရောဂဗျဿနံ၊
ဒိဋ္ဌိဗျဿနံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဗျဿတိ ဝိနာသေတိတိ ဗျဿနံ၊
ဒိဋ္ဌိ ဧဝ ဗျဿနံ ဒိဋ္ဌိဗျဿနံ၊ နိဿု ၂၃၉

၁။ ပဌမစက္ကာနုဝတ္တနသုတ်

စက္ကဝတ္ထိ စက္ကံ ဝတ္ထေတိတိ စက္ကဝတ္ထိ၊ ၁၃၀
အနုတ္တရံ ဥတ္တရတိ အတိက္ကမတိ အဘိဘဝတိတိ ဥတ္တရံ၊

နတ္တိ ဥတ္တရံ ဧတ္ထာတိ အနုတ္တရံ၊ ဋီ ၄၃
 ဓမ္မစက္ကံ ဓမ္မောစ သော စက္ကံစာတိ ဓမ္မစက္ကံ၊
 ဓမ္မော ဧဝ စက္ကံ ဓမ္မစက္ကံ၊ နိဿျ ၂၄၁
 ဓမ္မာဓိပတေယျော အဓိပတိ ဧဝ အာဓိပတေယျော၊ ၁၃၃
 ဓမ္မော အာဓိပတေယျော ယဿာတိ ဓမ္မာဓိပတေယျော၊
 ဓမ္မရာဇာ ဓမ္မေန ဇာတော ရာဇာ ဓမ္မရာဇာ၊ နိဿျ

စ၊ ၁၈၉

တနည်း ဓမ္မေန လဒ္ဓေါ ရာဇာ ရာဇဘာဝေါ ယဿာတိ ဓမ္မရာဇာ၊
 ၄။ ယဿံခိသံသုတံ

သံသုဒ္ဓဂဟဏီကော ဂဗ္ဘံ ဂဏှာတိ ဓာရေတိတိ ဂဟဏီ၊
 သံသုဒ္ဓါ ဂဟဏီ ယဿာတိ သံသုဒ္ဓဂဟဏီကော၊ ဋီ ၄၅
 ပိတာမဟယုဂါ ပိတု ပိတာ ပိတာမဟော၊ အာမဟပစ္စည်း၊
 ပိတာမဟဿ ယုဂံ ပိတာမဟယုဂံ၊ ဌ ၄၈
 ဇာတိဝါဒေန ဟေတွတ္ထေစဖြင့် ဟိတ်အနက်၌ နာသက်၊

ပရိကုပ္ပုဏ္ဏကောသကောဌာဂါရာ

ကောသောဝိယာတိ ကောသော၊ သန်လျက်အိမ်နှင့်တူသော စစ်တပ်၊
 ကောသောစ ကောဌာဂါရဉ္စ ကောသကောဌာဂါရာနိ၊ နိဿျ ၂၄၇
 ပရိကုပ္ပုဏ္ဏာနိ ကောသကောဌာဂါရာနိ ယဿာတိ - ရော၊
 စတုရဂီနိယာ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ စတုရဂီ၊ ၁၃၃
 စတုရဂီ ဧတိဿာ အတ္ထိတိ စတုရဂီနိ၊ သေနာ
 အဿဝါယ အာသုဏာတိတိ အဿဝါ၊ အာ+သုဓာတ်၊
 မေဓာဝီ သမ္မောဟံ မေဓေတိ ဟိံသတိ ပိမေတိတိ မေဓာ၊

၁၇၆

မေဓာ အဿ အတ္တိတိ မေဓာဝိ၊ ဋီ ၄၆
 ဝိဇိတာဝိ ဝိဇယံ ဝိဇိနိတိ ဝိဇိတာဝိ၊ ဝိ+ဇိ+တာဝိ၊ နိဿု
 သုတသန္နိစယော သန္နိစိယတေတိ သန္နိစယော၊
 သုတံ သန္နိစယော အသ္မိန္တိ သုတသန္နိစယော၊ ၁၃၄
 အဗော အဇ္ဈာယတိ ခနန္တိ အဗော၊ အာ+ဈေ+အ၊
 ဈေ၏ ဧကိုဈေ၊ ဈကိုပပြ၊ ခုလာ၊ အာကိုရဿပြ။

၅။ ပဌမပတ္တနာသုတ်

အနဝယော ဝယတိတိ ဝယော၊ န+ဝယော=အဝယော၊
 န+အဝယော=အနဝယော။ ဋီ ၄၆ ၁၃၅
 အပ္ပါဗာဓော အာဘုသော ဗာဓေတိတိ အာဗာဓော၊
 နတ္ထိ အာဗာဓော ယဿာတိ အပ္ပါဗာဓော၊ အပ္ပ အဘာဝတ္ထ၊ နိဿု
 အပ္ပါတင်္ဂော အာတင်္ဂတိ ကိစ္ဆေန ဇီဝတိ ဧတေနာတိ
 အာတင်္ဂော၊ အာ+တင်္ဂိဓာတ်+ကိစ္ဆဇီဝနေ၊
 နတ္ထိ အာတင်္ဂော ယဿာတိ အပ္ပါတင်္ဂော၊
 ပဏ္ဍိတော ပဏ္ဍာ သဉ္ဇာတာ အဿ အတ္တိတိ ပဏ္ဍိတော၊ အဿတ္တိ
 တနည်း သုခုမေသုပိ အတ္ထေသု ပဏ္ဍတိ ဂစ္ဆတိတိ ပဏ္ဍာ၊ နိဓာ-၅၈
 ပဏ္ဍာယ ဣတော ပဏ္ဍိတော၊ သမာသ်

၈။ ဘတ္တာဒကသုတ်

ဘတ္တာဒကော ဘတ္တံ အဒတိ ဘုဉ္ဇတိတိ ဘတ္တာဒကော၊ နိဿု ၁၃၈
 လဏ္ဍသာရဏော လဏ္ဍံ သာရေတိ ပါတေတိတိ လဏ္ဍသာရဏော၊
 သလာကဂ္ဂါဟိ သလာကံ ဂဏှာတိတိ သလာကဂ္ဂါဟိ၊

သလာက ဣတ္ထိလိင် ကညာဒိဂိုဏ်း၊

မဇ္ဈပိဋမဒ္ဒနော မဇ္ဈပိဋ မဒ္ဒတိတိ မဇ္ဈပိဋမဒ္ဒနော၊

သဒ္ဓိ သဒ္ဓိယတေတိ သဒ္ဓိ။ သံ+ခါ+အ+ကညာဒိ။

၁၀။ သောတသုတ်

ခမော ခမနံ ခမော၊ ခမော အဿ အတ္ထိတိ ခမော၊ ခံနိုင်ရည်ရှိသည်၊

ဒိဿ သဗ္ဗသင်္ခါရ သမထာဒိဝသေန ဒိဿတိ အပဒိဿတိတိ ဒိဿ၊

ပိရာဂေါပိရဇ္ဇတိ ဧတ္ထာတိ ပိရာဂေါ၊

၁၄၅

နိရောဓော နိရုဇ္ဈတိ ဧတ္ထာတိ နိရောဓော၊

နိဗ္ဗာနံ နိဗ္ဗာတိ ဧတေန ရာဂဂ္ဂိအာဒိကောတိ နိဗ္ဗာနံ၊

ဝိနတိ သံသိဗ္ဗတိတိ ဝါနံ၊ ဝါနတော နိက္ခန္တိ နိဗ္ဗာနံ၊

အမာဒိတပျရိသံ၊ ပုဒ်စစ်အလိုပစ္စမိအဗျယိတော၊

တိကဏ္ဍကိဝဂ်

အဝဇာနာတိသုတ်

အာဓေယျမုခေါ ဓာတုဗ္ဗံ ဌပေတဗ္ဗန္တိ ဓေယျံ၊ နိဿ ၂၆၃

အာဒိတော ဓေယျံ အာဓေယျံ၊ မုခေန ဂဟဏံ မုခံ၊ နှုတ်ဖြင့် နာယူခြင်း၊

ပဌမပြောစကား၌သာ စိတ်ထဲ၌ထားအပ်သော၊

၁၄၅

အာဓေယျံ မုခံ ယဿာတိ အာဓေယျမုခေါ၊ နိဿ ၂၆၃

တိကဏ္ဍတိဝနေ တိဿော ကဏ္ဍကိယော တိကဏ္ဍကိ၊ ၁၄၉

တိကဏ္ဍတိဟိ ဥပလက္ခိတံ ဝနံ တိကဏ္ဍကိဝဝနံ၊ နိဿ

၆၅၃၇၄အစိတ္တိကဏ္ဍစိတ္တ+ကတွာ၊ နိဿ

စိတ္တသဒ္ဓါ အတ္တရိယအနက်ဟော၊ ဇီ ၅၀

၁၇၈

အပဝိဒ္ဓံ အပဝိဇ္ဈတေ ဆိဂ္ဂတေတိ အပဝိဒ္ဓံ၊ ၁၅၁
 တနည်း အပဝိဇ္ဈတေ ဆဒ္ဓိယတေတိ အပဝိဒ္ဓံ၊ နိဿု-၂၇၆
 ကမ္မန္တံ ကမ္မမေဝ ကမ္မန္တံ၊
 အာဂမနဒိဋ္ဌိကောအာဂစ္ဆတိ ဖလံ ယတော ဒါနတောတိ အာဂမနံ၊
 အာမနန္တိ ဒိဋ္ဌိ ယဿာတိ အာဂမနဒိဋ္ဌိကော၊ နိဿု ၂၇၆

၃။ သာရန္တသုတ်

စေတိယေ ဣဋ္ဌကာဟိ စီယတေတိ စိတံ၊ စိတမေဝ
 စေတိယံ၊သုတ္တဏိယ
 တနည်း၊ စေတသိ ကရီယတေတိ စေတိယံ၊ စေတ+ဣယ၊ နိဿု ၈

စတုတ္ထပဏ္ဏာသက

သဒ္ဓမ္မဝဂ်

၁။ ပဋ္ဌမသမ္ပတ္တနိယာမသုတ်

ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော ဒိဝီယတေတိ ခိတ္တံ၊ ဝိဝိဓံ ခိတ္တံ ဝိက္ခိတ္တံ၊
 ဝိက္ခိတ္တံ စိတ္တံ ယဿာတိ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော၊ ၁၅၄
 ဧကဂ္ဂစိတ္တော ဧကံ အဂ္ဂံ ဧကဂ္ဂံ၊ ဧကဂ္ဂံ စိတ္တံ ယဿာတိ ဧကဂ္ဂစိတ္တော၊
 အနဂ္ဂဟိတ န+အဂ္ဂဟိတ၊ အဂ္ဂဟိတ အာ+ဂဟိတ၊

၂။ အာရတတိသုတ်

ဝိပဋိသာရီ သရတိ စိန္တေတိ အနုတပ္ပတိတိ သာရီ၊ နိဿု

၂၆၅

အာပတ္တိဝိတိက္ကမံ၊ ပဋိစ္စ သာရီ ပဋိသာရီ၊ ဝိရူပံ ပဋိသာရီ ဝိပဋိသာရီ၊
 အာပတ်ပြစ်မှု အစွဲပြုကာ ဖောက်ပြန်စွာ တွေးတောပူပန်နေသည်၊

စေတောဝိမုတ္တိ ကိလေသဗန္ဓနတော ဝိမုစ္စတိတိ ဝိမုတ္တိ၊
စေတောစ တံ ဝိမုတ္တိစာတိ စေတောဝိမုတ္တိ၊

၃။ တတိယသမ္ပတ္တနိယာမသုတ်

အာဟတစိတ္တော ဒေါသေန အာဟညတေတိ အာဟတံ၊ ၁၅၅
အာဟတံ စိတ္တံ ယဿာတိ အာဟတစိတ္တော၊
ခိလဇာတော ခိလယတိ တေန စိတ္တံ ထဒ္ဒဘာဝံ အာပဇ္ဇတိတိ
ခိလံ၊

ခိလံ ဇာတံ ယဿာတိ ခိလဇာတော၊ သာရတ္ထ ဒု-၃၄၇
အညာတမာနိ အတ္တာနံ အညာတံ မညတိတိ အညာတမာနိ၊
တဿိလာဒိသုဏီတာဝိစဉ် စဖြင့် အတ္တမာနအနက် ဏီပစ္စည်း၊ ရှု
၃၆၄

သုတ္တံ အတ္ထေ သူစေတိတိ သုတ္တံ၊ သူစ+တ၊
ဂေယျံ ဂါယိတဗ္ဗာတိ ဂေယျာ၊
ဥဒါနံ ဥဒီယတေတိ ဥဒါနံ၊ ဥဒ+ယ၊
ဣတိဝုတ္တကံ ဣတိ ဝုတ္တန္တိ ကာယတိ ကထိယတိတိ ဣတိဝုတ္တကံ၊
ဇာတကံ ဇာတံ ကာယတိ ကထေတိ ပကာသေတိတိ ဇာတကံ၊

ဇာတ+ကာ+အ၊ သာရတ္ထ
အဗျူတဓမ္မံ အဗျူတာ ဓမ္မော ဧတ္တာတိ အဗျူတဓမ္မံ၊ သိဋ္ဌိသစ် ၁၃၂

၄။ ဒုက္ခဏာသုတ်

ပတိတ္တိယတိ ပတိ+ထေ (ထာ) ဓာတု၊ ဓာတွန်သရကို
ဣယင်ပြု၊ မောင် နိဿု ခါဒိ ၁၃၂

၁၈၀

အပ္ပစဂစ ဌ န ပစ္စေတိ ပီတိသောမနဿံ ဧတေနာတိ အပ္ပစ္စယော။

န ပတိ ဣ အပ္ပစ္စည်း။ နိဿယ ပ ဉ

တတောနိဒါနံ တတော နိဒါနံ အဿာတိ တတောနိဒါနံ။

သိဝိဘတ်ကို တောပြု။ ထိုတောကို မချေရသောကြောင့်၊ အလှူတ္တ
ဗဟုဗ္ဗိဟိ၊ တနည်း တောပစ္စည်းကို ပထမအနက်၌သက်၊

၂။ အာယာတဝဂ်

ပဌမအာယာတပဋိဝိနယသုတ်

အာယာတပဋိဝိနယာ ပဋိဝိနေန္တိ ဝူပသမေန္တိတိ ပဋိဝိနယာ။

အာယာတံ ပဋိဝိနယာ အာယာတပဋိဝိနယာ၊ ဌ ၅၆

ပံသုကူလိကော ပံသုနံ ကူလံ ပံသုကူလံ၊ ပံသုကူလံ ဝိယာတိ ပံသုကူလံ၊
တနည်း ပံသုဝိယ ကုစ္ဆိတဘာဝံ ဥလတိ ဂစ္ဆတိတိ ပံသုကူလံ၊ ဋီ၊ ဒု

ပံသုကူလံ သီလံ အဿာတိ ပံသုကူလိကော၊ ၁၆၄

စတုက္ကုဏ္ဍိကော စတုဟိ သရီရာယေဝေဟိ ကုဏ္ဍနံ ဂမနံ
စတုက္ကုဏ္ဍော၊ စတုက္ကုဏ္ဍော ဧတသ္မိ အတ္ထိတိ စတုက္ကုဏ္ဍော၊ နိ ၂၉၄
အာဗာဓိကော အာဗာဓေတိ ပိဋေတိတိ အာဗာဓော၊

အာဗာဓော အဿ အတ္ထိတိ အာဗာဓိကော၊ ဋီ ၅၁

ဒုက္ခိတော သဗ္ဗာတံ ဒုက္ခံ အဿာတိ ဒုက္ခိတော၊ ၁၆၆
ဗာဠဂိလာနော ဂိလာယတိတိ ဂိလာနော၊ ဂိလေဓာတိ၊

ဗာဠံ ဂိလာနော ဗာဠဂိလာနော၊

အတ္ထိနာမ၊ ပ၊ အဇ္ဈပေက္ခိဿထ သည်းမခံနိုင်ခြင်းအနက်ဟော
အတ္ထိနာမနိပါတ်နှင့်ယှဉ်သောကြောင့် အဇ္ဈပေက္ခိဿထကို အနာဂတေ
ဘဝိဿန္တိ၌ ဘဝိဿန္တိ ဟူသော ယောဂဝိဘာဂဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်အနက်၌

သာထဝိဘတ်၊ ငို ၅၂

၁၇၁

အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော အဒ္ဓါနသင်္ခါတော မဂ္ဂေါ အဒ္ဓါနမဂ္ဂေါ၊

အဒ္ဓါနမဂ္ဂံ ပဋိပန္နော အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော၊

အနယဗျသနံ အယနံ ဝမုနံ အယော၊ န အယော-အနယော

ဗျသတိ ဝိက္ခိပတိ ဝိနာသေတိတိ ဗျသနံ၊

အနယော ဟုတွာ ဗျသနံ အနယဗျသနံ၊ ပါဘာဋီ ဒု၊ ၃၀၆
ကာရုညံ ပရဒုက္ခေသတိ သာမုနံ ဟဒယကမ္မနံ ကရောတိတိ ကရုဏာ၊

ကရုဏာ ဧဝ ကာရုညံ၊

ပေါက္ခရဏီ ပေါသီယတေ ဧတေနာတိ ပေါက္ခရံ ပုသ+ခရ၊

ပေါက္ခရေ(လေ) ဇာတန္တိဝါ ပေါက္ခရံ ကြာပန်း၊ ပေါက္ခရံ ဧတ္ထ အတ္ထိတိ

ပေါက္ခရဏီ၊ ပေါက္ခရ+ဤ+ဣနိ၊ ရူဘာဋီ ပ-၂၃၁၊

ဓာန်ဋီဌိ ပေါက္ခရနောင် အဿတ္ထိ အနပစ္စည်း
နဒါဒိဤပစ္စည်း၊ နကို ဣဗြ၊ နဒါဒိဂိုဏ်း၊ ဓာန်ဋီ ၆၇၇

ခဏ္ဍိစ္စေန

ခဏ္ဍိတာနံ ဘာဝေါ ခဏ္ဍိစုံ၊ နိဿျ ၃၀၃

ပါလိစ္စေန

ပါလိတာနိ အဿ သန္တိတိ ပါလိတော၊

ပါလိတဿ ဘာဝေါ ပါလိစုံ၊ နိဿျ

ဝလိတ္တစ္စတာယ ဝလိယော တစသို့ အဿာတိ ဝလိတ္တစော၊

ဝလိတ္တစဿ ဘာဝေါ ဝလိတ္တစတာ၊

၁၇၂

န တေန မုစ္စာမ ကတ္တရိစဉ် စဖြင့် အပါဒါန်အနက် နာသက်၊

အစ္စရိယံ အာဘုသော စရိတဗုဒ္ဓိ အစ္စရိယံ၊

တနည်း အစ္စရံ ပဟရိတုံ ယုတ္တန္တိ အစ္စရိယံ၊

၁၈၂

၈။ သီလသုတ်

ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ ယော ယော ဘူတော ယထာဘူတံ၊
 ဉာဏဉ္စ တံ ဒဿနဉ္စာတိ ဉာဏဒဿနံ၊ ၁၇၅
 ယထာဘူတံ ဉာဏဒဿနံ ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ၊
 နိဗ္ဗိဒါဝိရာဂ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဧတာယာတိ နိဗ္ဗိဒါ၊ နိ+ဝိဒ+အ၊
 ဝိရုဇ္ဈတိ ဧတေနာတိ ဝိရောဂေါ၊ နိဗ္ဗိဒါစ ဝိရာဂေါစ နိဗ္ဗိဒါဝိရာဂေါ၊
 သီလဝတော သီလံ အဿ အတ္ထိတိ သီလဝါ၊ တဿ သီလဝတော၊

၁၀။ အဒ္ဓမ္မိသုတ်

ကောသမ္ဘိယံ ကုသမ္မဿ (ဣသိနော) အယံ ကောသမ္ဘိ၊ ဓာန်ဋီ
 သုဘကိဏှာ သုဘာယ ကိဏှာတိ သုဘကိဏှာ၊ “သုဘကိဏှာ”
 ဟု ဆိုလိုလျှက် သုတံကြီးဖြင့်ဘာ၌ရဿ၊ အဆုံးဏကို ဟပြု၊ ဋီ ၁၆၉
 အာကိဉ္စညာယတနူပဂါ နတ္ထိ ကိဉ္စနံ ယဿာတိ အာကိဉ္စနံ၊
 အာကိဉ္စနဿ ဘာဝေါ အာကိဉ္စညံ၊
 အာကိဉ္စညဉ္စ တံ အာယတနဉ္စာတိ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ၁၇၇
 အာကိဉ္စညာယတနံ ဥပဂါ အာကိဉ္စညာယတနူပဂါ၊
 နေဝသညာနာသညာယတနံ နေဝသညာစ သာ
 နာသညာစာတိ နေဝသညာနာသညာ၊ နိဿု ပ-၁၀၇
 နေဝသညာနာသညာစ သာ အာယတနဉ္စာတိ = သညာယတနံ၊

၉။ ဧဝရသုတ်

ဘယာနိ ဘိယတေ ဘယံ၊ ဘယေန ယုတ္တာနိ ဘယာနိ၊
 ကရေ၊ ကာယိတဗာနိတိ ဘယာနိ၊

ဝေရာနိ ဝေရံ ပသဝန္တိတိ ဝေရာနိ၊

၁၈၀

နိရယံ သောပပဇ္ဇတိ . ကမ္မပ္ပဝစနိယယုတ္တေ၊ တတိယာသတ္တမိနဉ္စ

၅။ စန္ဒြာလသုတ်

ဥပါသကော ရတနတ္ထယံ ဥပါသတိတိ ဥပါသကော၊ ၁၈၁

ကောတူဟလမင်္ဂလိကော ကောတူဟလမင်္ဂလံ ယဿ အတ္ထိတိ

ကောတူဟလမင်္ဂလိကော၊ နိဿျ ၃၂၁

ဥပါသကရတနံ ရမနံ ရတံ၊ ရတံ ဇနေတိတိ ရတနံ၊

ရတသဗ္ဗူပပဒ+ဇန+အ၊ ဇချေ၊

ဥပါသကောဝ ရတနံ ဥပါသကရတနံ၊ နိဿျ ၃၂၂

၉။ ပိတိသုတ်

စိဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယဘောသဇ္ဇပရိက္ခာရေန

စိယတိတိ စိဝရံ၊ စိ+ဤဝရံ၊ ပိဏ္ဍာနံ ပါတော ပိဏ္ဍပါတော၊

သေတိ ဧတ္တာတိ သေနံ၊ အာသတိ နိသီဒတိ ဧတ္တာတိ အာသနံ၊

သေနဉ္စ တံ အာသနဉ္စာတိ သေနာသနံ၊ ကမ္မဓာရည်း၊

တနည်း သေနဉ္စ အာသနဉ္စ သေနာသနံ၊ ဒွန်သမာသံ

ဂိလာယတိတိ ဂိလာနော၊ ဂိလေ+ယုပစ္စည်း၊

ဂိလာနဿ ပစ္စယော ဂိလာနပစ္စယော၊ ဘိသဂ္ဂဿ ကမ္မံ ဘောသဇ္ဇံ၊

ဂိလာနပစ္စယောဝ ဘောသဇ္ဇံ ဂိလာနပစ္စယဘောသဇ္ဇံ၊

ပရိ ကရောတိတိ ပရိက္ခာရော၊

၁၈၂

ဂိလာနပစ္စယဘောသဇ္ဇံဝ တံ ပရိက္ခာရောစာတိ - ရော၊ ဒွန်ဆက်

၁၈၄

၉။ ဂိဟိသုတ်

ပုညတ္ထဿ ပုညံ အတ္ထော ဧတဿာတိ ပုညတ္ထော။ ဋီ ၁၈၈
 ဓောရယော ဓရံ ဝဟတိတိ ဓောရယော၊ ၄၈၃ ၁၈၈
 သိတံ မှိဓာတ် မိဟဓာတ်+တပစ္စည်း။ မှိ (မိဟ)ဓာတ်ကို သိပြု။
 တနည်း ဟသ+တ၊ ဣအာဂုံဖြင့် ဟသိတမှ ဟချေ၊ ဣာဒိမောဂ္ဂလာန်
 (ပြီးရယ်ခြင်း အနက်ဟောရာ၌ သိဓာတ်မကြံရ)။

၁၀။ ဂဓေသိသုတ်

ဝိဟာသိ ဝိ+ဟရ+ဤ၊ ကွစိဓာတုဖြင့် ရကိုအာပြု၊ ဤကို ရဿပြု။
 ဝိကာလဘောဇနံ ကာလတော ဝိဂတော ဝိကာလော၊
 ဘုဒ္ဓိယတိတိ ဘောဇနံ၊ ဝိကာလေ ဘောဇနံ ဝိကာလဘောဇနံ၊
 ဧကဘတ္တိကော ဧကံ ဘတ္တံ ဧကဘတ္တံ၊ ၁၉၁
 ဧကဘတ္တံ အဿ အတ္တိတိ ဧကဘတ္တိကော၊
 ရတ္တုပရတော ရတ္တိယာ ဘောဇနံ ရတ္တိ၊ ဥတ္တရပဒလောပ သမာသ်
 ရတ္တိယာ ဥပရတော ရတ္တုပရတော၊ ပဉ္စမိတပ္ပုရိသ်

၇။ ယထာသန္တတိကသုတ်

ယထာသန္တတိကာ ယဒေဝ သန္တတံ ယထာသန္တတံ၊ နိဉ္ဇဂ္ဂ
 ယထာသန္တတေ ဝိဟရိတုံ သီလံ ယေသန္တိ ယထာသန္တတိကာ၊ ၁၉၄
 ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကော ပစ္ဆာ လဒ္ဓံ ဘတ္တံ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊
 ပစ္ဆာလဒ္ဓဿ ဘောဇနံ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ဥတ္တရပဒလောပသမာသ်
 ပစ္ဆာဘတ္တံ သီလံ ယဿာတိ ပစ္ဆာဘတ္တိကော၊ နိဿ၊ ၃၄၄
 န ပစ္ဆာဘတ္တိကော ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကော၊ ခလု ပဋိသေဓတ္ထ။

ပတ္တပိဏ္ဍိကာ ပတ္တေ ပိဏ္ဍော ပတ္တပိဏ္ဍော၊
 ပတ္တပိဏ္ဍဿ ဂဟဏံ ပတ္တပိဏ္ဍော၊ ဥတ္တရပဒလောပ
 ပတ္တပိဏ္ဍော သီလံ ယေသန္တိ ပတ္တပိဏ္ဍိကာ၊ ၁၉၄

ဗြာဟ္မဏဝဂ်

၁။ သောဏသုတ်

ပေါရာဏာ ပုရာ ဘဝါ ပေါရာဏာ၊ ၁၉၅
 သုနဓေသု နတ္ထိ ခံ ဣန္ဒြိယံ ဧတ္ထာတိ နခေါ၊ သညာသဒ္ဓါဖြစ်
 သောကြောင့် နကို အ မပြုရ၊ သူစိ၊ သုန္ဓရော နခေါ ယေသန္တိ သုနခေါ၊
 ဥတုနိ ဥတု ဧတိဿာ အတ္ထိတိ ဥတုနိ၊
 ပါတရာဿာယ အသိတဗ္ဗော ဘက္ခိတဗ္ဗောတိ အာသော၊ ၁၉၆
 ပါတော အာသော ပါတရာသော၊
 ဥဒရာဝဒေဟကံ ဥဒရံ အဝဒိဟတိ ဥပစိနောတိ ပူရေတိတိ
 ဥဒရာဝဒေဟကံ၊ ကြိယာဝိသေသနအနက်၊ နိ ၃-၅၆

၂။ ဓေါဏဗြာဟ္မဏသုတ်

ဗြာဟ္မဏော ဗြဟ္မုနော အပစ္စံ ဗြာဟ္မဏော၊
 တနည်း ဗြဟ္မုနော ဣဒံ ဗြာဟ္မံ၊ ဣဒံတဒ္ဓိတိ၊
 ဗြာဟ္မံ အဏတိတိ ဗြာဟ္မဏော၊ ဗြဟ္မ+အဏ+အ၊
 တနည်း ဗြာဟ္မံ ဝေတ္တိ အဓိတေတိ ဗြာဟ္မဏော၊
 ပုရာဏောကဲ့သို့ ဣ အနုဗန်မချေရ၊
 တနည်း ဗြဟ္မတော(မှ) ဇာတော ဗြာဟ္မဏော၊
 သနိယဏ္ဍာင်ကေဋ္ဌဘာနံ ဝစနိယဝါစကဘာဝေန အတ္ထံ

၁၈၆

သဒ္ဓဉ္စ ခဏ္ဍတိ ဘိန္ဒုတိတိ နိခဏ္ဍာ၊ နိခဏ္ဍာဝေ နိယဏ္ဍာ၊ နိ+ခဒိဖြင့်
နိခဏ္ဍာဆိုလိုလျက် ခကိုယပြု၊ ကိဋ္ဌတိ ဂမေတိတိ ကေဋ္ဌဘံ၊
ကိဋ္ဌဓာတ်+ကာရိတ်ကြေ+အဘ၊ အကိုဥပြု နိယဏ္ဍာ၈ ကေဋ္ဌဘံ၈
နိယဏ္ဍာကေဋ္ဌဘံ၊ ဋီ ဒု-၁၃၁

သဟ နိယဏ္ဍာကေဋ္ဌဘေန ယေ ဝတ္တန္တိတိ သနိယဏ္ဍာကေဋ္ဌဘာ၊
သာကွရပ္ပဘေဒါနံ ပဘေဒိယန္တိ ဧတေဟိတိ ပဘေဒါ၊

အကွရနံ ပဘေဒါ အကွရပ္ပဘေဒါ၊ ဗဟုဗ္ဗိဟိဆက်၊

ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ ဣတိ+ဣဟ+အာသ၊ သိဘာဋီ
ဣတိဟာသေန ပဋိသံယုတ္တော ဣတိဟာသော၊ ပဋိသံယုတ္တတဒ္ဓိတ်
ဣတိဟာသော ပဉ္စမော ဧတေသန္တိ ဣတိဟာသပဉ္စမာ၊

ပဒကော ပဇ္ဇတိ အတ္ထော ဧတေနာတိ ပဒံ၊

ပဒံ အဓိတေ ဝိဒတိစာတိ ပဒကော၊ ၁၉၇

ဝေယျာကရဏော တံတံ သဒ္ဓံ တဒတ္ထံ ဗျာကရောတိ
ဧတေနာတိ ဗျာကရဏံ၊ ဗျာကရဏံ အဓိတေ ဝိဒတိစာတိ
ဝေယျာကရဏော၊

တျဿုမေ တေ+အဿု+ဣမေ၊ အဿု အနက်မဲ့၊

၂။ ခေါဏ္ဍာယုဇ္ဈာသုတ်

ရတတ္ထာ ရတိ+အတ္ထာ၊ မေထုန်ပျော်မြူးခြင်းငှါ အလိုရှိကုန်သည်၊
ပဇ္ဇတ္ထာဝ ပဇာ+အတ္ထာ+ဝေ၊ သားသွီးဟူသော အကျိုးရှိကုန်သည့်၊ နိဿု
မရိယာဒေါ မရိယာဒါ အဿ အတ္ထိတိ မရိယာဒေါ၊ နိဿု ၃၅၆
မန္တပဒံ မန္တတဗ္ဗာ ရဟော ဘာသိတဗ္ဗာတိ မန္တာ၊ မန္တာဝေ ပဒံ မန္တပဒံ၊
ဣဿတ္ထေန ဥသုံ အသတိ ခိပတိတိ ဣဿာသော၊

အသု+ခေပနေ၊ ဥကို ကြံပြု။ သူမိ ၇၄
 ကုဿာသာနံ ကမ္မံ ကုဿတ္တံ၊ ကုဿာသပုဒ်+တ္ထပစ္စည်း၊ သာဌ်အာကို
 ရသပြု။ နောက်သကိုချေ၊ ကုဿတ္တံ ဝိယာတိ ကုဿတ္တံ၊ နိဿု-၃၅၂
 အဇ္ဇတဂ္ဂေ ကြိယာဝိသေသန+အံဝိဘတ်၊ သုတ်ကြီးဖြင့် ဖြေ၊ ၂၀၂

၃။ သင်္ဂါရဝသုတ်

သဇ္ဈာယကတာ သဇ္ဈာယော ကတော ယေသံ မန္တာနန္တိ-ကတာ၊
 နိဿရဏံ ပဋိပက္ခတော နိဿရတိ ဧတေနာတိ နိဿရဏံ၊ ဋီ
 အတ္တတ္ထမ္ပိ အတ္တနာ အရဏီယော ပတ္တဗ္ဗောတိ အတ္တော၊
 အတ္တနော အတ္တော အတ္တတ္တော၊ ဋီ ၅၈
 ဥဒပတ္တော ဥဒကေန ဘရိတော ပတ္တော ဥဒပတ္တော၊ ဌ-၆၇
 ဥဿေဒကဇာတော ဥဂ္ဂတာ သေဒါ ယသ္မာတိ ဥဿေဒကော၊
 ဥဿေဒကော ဟုတ္တာ ဇာတော ဥဿေဒကဇာတော၊ နိဿု
 ဝါတေရိတော ဝါတေန ဤရိတော ဝါတေရိတော၊ ၂၀၄

၄။ ကာရဏပါလိသုတ်

ဝေသာလီယံ ဝိတ္တာရေန သရဏံ ပဝတ္တနံ ဝိသာလော၊
 ဝိ+သရ+ဏ+ဤ၊ ရကို လပြု၊ ဓာန်ဋီ ၂၉၅ ၂၀၆
 ဝိသာလော ဧတိသံ အတ္တိတိ ဝေသာလီ၊ ဝိသာလ+ဏ+နဒါဒိဤ၊
 ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယံ ကုဋ္ဌံ ဧတ္ထ အတ္တိတိ ကုဋ္ဌံ၊ အဂါရံ
 ကုဋ္ဌံစ တံ အဂါရံဇာတိ ကုဋ္ဌာဂါရံ၊ ပါဘာဋီ တ-၁၅၀
 ကုဋ္ဌာဂါရမေဝ သာလာ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ၊ ၂၀၈
 ပညာဝေယျတ္ထိယံ ဝိယတ္တဿ ဘာဝေါ ဝေယျတ္ထိယံ၊

၁၈၈

ပညာစ သာ ဝေယျတ္တိယံစာတိ ပညာဝေယျတ္တိယံ၊ နိဿု-၃၆၃
 ကော (စ သမဏံ ဂေါတမံ) ဟိတံအနက် ပဌမာသက်၊ ဋီ ၅၉
 ပသတ္ထပသတ္ထော ပသတ္ထေဟိ ပသတ္ထော ပသတ္ထပသတ္ထော၊ ဌ
 အတ္ထဝသံ အတ္ထော ဝသော ဧတဿာတိ အတ္ထဝသော၊ ဋီ-၆၀
 တတော တထော-ထိုထို သုတ် ဂေယျစသော တရားတော်မှ၊
 ဝါ-တရားတော်ကြောင့်၊

ဧကံသံ အနတိ ဇီဝတိ အနေနာတိ အံသော၊ အန+သ၊
 နကို နိဂ္ဂဟိတံပြု၊ ဧကော အံသော၊ ဧကံသော၊ သတ္တမိအနက် အံသက်၊
 ဥတ္တရာသင်္ဂီ အာသဇ္ဇတေတိ အာသင်္ဂီ၊ အာ+သဉ္ဇ+ဏ၊

ဥတ္တရသ္မိ အာသင်္ဂီ ဥတ္တရာသင်္ဂီ၊

ကောကနံ ကောကေ နာဒယတိတိ ကောကနံ၊

အင်္ဂီရသော အင်္ဂေသု ရသာ ရသ္မိယော ယဿာတိ အင်္ဂီရသော၊

အလယ်၌ ဤလာ၊ ရသ ရောင်ခြည်တော်အနက်ဟော၊ နိဿု
 အာဒိဝံ အာဘုသော ဒိပ္ပတိတိ အာဒိစ္စော၊ အာ+ဒိပ+အ၊

ပုဿ ဇ္ဈော၊ ဓာန်ဋီ၊ သူစိ၌ ပကို စပြု၊

တနည်း အဒိတိယာ ပုတ္တော အာဒိစ္စော၊ အဒိတိ+ဏှ၊ သူစိ

၆။ မဟာသုပိနသုတ်

မဟာသုပိနာ မဟန္တေဟိ ပဿိတဗ္ဗာ သုပိနာ မဟာသုပိနာ၊ ဌ
 ဝိမ္မောဟနံ ဝိသေသေန သိသံ ဝဟတိတိ-ဝိမ္မောဟနံ၊ ၂၁၀
 ဝိ+ဝဟ+ယု၊ ဝကို ဗပြု၊ အကိုဩပြု၊ ယုကိုအနပြု၊ နိဂ္ဂဟိတံလာ၊ သူစိ
 သိသ သိနာတိ ဗန္ဓတိ ကေသေ ဧတ္ထာတိ သိသံ၊
 သိ+ဗန္ဓနေ+ကိယာဒိနာ+သ၊ ဒိယပြု၊ တနည်း သယန္တိ ဦကာဒယော

ဧတ္တာတိ သီသံ၊ သိ+သယေ+ဘူဝါဒိ+သ၊ ၂၁၁

အင်္ဂေဟိ-အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ သမန္နာဂတာ-ကောင်းစွာ
သင့်လျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာသော၊ အင်္ဂသဒ္ဓါ ကာရဏ
အကြောင်းအနက်၊ သမန္နာဂတာ၌ အာဂတသဒ္ဓါ ပဝတ္ထအနက်၊
အင်္ဂိယန္တိ ဟေတုဘာဝေန ယာယန္တိတိ အင်္ဂါနိ၊

တနည်း အင်္ဂေဟိ-အစိတ်အပိုင်းတို့နှင့်၊ သဟ၊ သမန္နာဂတာ-
ကောင်းစွာ သင့်လျော်စွာ ယှဉ်တွဲသော၊ အင်္ဂသဒ္ဓါ အဝယဝ
အစိတ်အပိုင်းအနက်၊ အာဂတသဒ္ဓါ ယုတ္တအနက်၊
အင်္ဂိယန္တိ အဝယဝဘာဝေန ယာယန္တိတိ အင်္ဂါနိ၊

၉။ ကုလသုတ်

သီလဝန္တော သီလံ ယေသံ အတ္ထိတိ သီလဝန္တော၊ ၂၁၃

သီလဝန္တေ ပဗ္ဗဇိတေ ဥပသင်္ကမန္တေ လက္ခဏအနက် သ္မိဝိဘတိ၊

သဂ္ဂသံဝတ္ထနိကံ သဂ္ဂေ ဥပပတ္တိံ သဂ္ဂေ၊ သဂ္ဂါယ သံဝတ္ထတိတိ-ကံ

ဝိယာတ ကာယစိတ္တာနိ ဝိဟနတိတိ ဝိယာတော၊ ၂၁၄

ပရိဋ္ဌာဟ ကာယစိတ္တာနိ ပရိဒဟတိတိ ပရိဋ္ဌာဟော၊

ဗျာပါဒေန သုဝုဋ္ဌိတံ အပါဒါနိအနက်၌ နာဝိဘတ်သက်၊

သက္ကာယံ သန္တော ကာယော သက္ကာယော၊ ၂၁၅

ပဉ္စမပဏ္ဏာသက

၃။ အဿာဇာနိယသုတ်

သောရဇ္ဈံ ရမတိတိ ရတော၊ သောဘနေ ရတော သူရတော၊

သူရတဿ ဘာဝေါ သောရဇ္ဈံ၊ ဋီ ၇၆ ၂၁၇

၁၉၀

၅။ စေတောဗိလသုတ်

စေတောဗိလာ စေတော ဗိလတိ တဒ္ဓဘာဝံ အာပဇ္ဇတိ
ဧတေဟိတိ စေတောဗိလာ၊

စေတောဝိနိဗန္ဓာ စေတော ဝိဇ္ဇပံ နိဗန္ဓိယတိ ဧတေဟိတိ -နိဗန္ဓာ၊
အစက္ခဿ စက္ခန္တံ ဟိတံ စက္ခဿ၊ န စက္ခဿ အစက္ခဿ၊ ၂၁၉

၉။ ဂီတဿရသုတ်

အာယတကေန အာယတိတိ အာယတကော (ဂီတဿရော)

အာ+ယတ+အ၊ သုတ္တ က၊

ဂီတဿရေန ဂါယတေတိ ဂီတံ၊ ဂီတသင်္ခါတော သရော-ရော၊

နိကာမယမာနဿ နိကာမေတိတိ နိကာမယမာနော၊

ဇနတာ ဇနောယေဝ ဇနတာ၊ ယောဇနာ၊

တနည်း ဇနာနံ သမ္ပဟော ဇနတာ

ဒိဋ္ဌာနဂတိ အနုဂမနံ အနုဂတိ၊

ဒိဋ္ဌဿ အနုဂတိ ဒိဋ္ဌာနဂတိ၊ ဒိဋ္ဌ+အနုဂတိ၊

တနည်း ဒိဋ္ဌိယာ အနုဂတိ ဒိဋ္ဌာနဂတိ၊ ဒိဋ္ဌိ+အနုဂတိ၊

အစက္ကာသကဝဂ်

အစက္ကာသကသုတ်

ဘိက္ခု ကိလေသေ ဘိန္နတိတိ ဘိက္ခု၊ ဘိဒိ+ဇ္ဈ၊ ၂၂၀

တနည်း ဘိက္ခုတိ ယာစတိ သီလေနာတိ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခု+ဇ္ဈ၊

တနည်း သံသာရေ ဘယံ ဣက္ခတိတိ ဘိက္ခု၊ ဘိ+ဣက္ခ+ဇ္ဈ၊ ရဿပြ၊

အာဒိနဝါ အဒိနံ ပရမကာရူညံ ဝါတိ ပဝတ္တတိ ဧတသ္မာတိ အာဒိနဝါ၊

သိဋ္ဌိသစ် ပ-၄၀၉၊ ၆၁ခု တဆင့်

ပါဠိကဏ္ဍိ ပဋိကဏ္ဍိတဗ္ဗာတိ ပဋိကဏ္ဍိ၊ ပဋိကဏ္ဍိ ဧဝ ပါဠိကဏ္ဍိ၊

ဆိန္ဒူပရိပန္နော ဆိန္ဒူပရိပန္နော ယေနာတိ - န္တော၊

ပါရာဇိကော ပရာဇေတိတိ ပါရာဇိကံ၊ သိက္ခာပဒံ၊

ပရာဇေတိတိ ပါရာဇိကော၊ အာပတ္တိ၊

ပရာ+ဇိ+က္ခ၊ ကာရိတိကျေ၊

ပရာဇိယတေတိ ပါရာဇိကော၊ ပုဂ္ဂလော၊

ပရာဇိတောဟုဖြစ်ပြီး ပဉ္စ အာဂုဒ္ဓိပြု၊ တကို ကပြု၊ ပါဘာဋီ ဒု-၄၁၆

၃။ သီလသုတ်

ဒုဿီလော နတ္ထိ သီလံ ယဿာတိ ဒုဿီလော၊ ၂၂၁

တနည်း ဒုသိတံ သီလံ ယဿာတိ ဒုဿီလော၊

ပမာဒါဓိကရဏံ အာလပနေစဉ် စဖြင့် ဟိတိအနက် သိသကံ၊

ဇာနိ ဟာ+တိ၊ ကွစိဓာတုဖြင့် ဟာကို ဇာပြု၊ သိဋ္ဌိသစ်၊

ဇာဓာတ်+တိ၊ သီလကွန်ဘာဋီအလို၊ ၁၈ခု

ပရိသာ ပရိသမန္တတော သေန္တိ အဿန္တိ ပရိသာ၊ ပရိ+သိ

မင်္ဂုဘူတော မင်္ဂိယတိ နိတ္တေဇေ အာပါဒိယတိတိ မင်္ဂု၊ မင်္ဂိ+ဥ၊

မင်္ဂု ဟုတွာ ဘူတော မင်္ဂုဘူတော၊ ၂၂၁

၄။ ပဌမအပါသာဒိကသုတ်

အပါသာဒိကေ ပသာဒံ ဇနေန္တိတိ ပါသာဒါဒိကာနိ၊

န ပါသာဒါဒိကာနိ အပါသာဒါဒိကာနိ၊ ၂၂၃

အပါသာဒါဒိကာနိ ယဿ အတ္ထိတိ အပါသာဒါဒိကော၊ နိဿ ၃၉၅

၁၉၂

၃။ ဝိယစာရိကဝဂ်

၁။ ပဌမဝိယစာရိကသုတ်

အနဝတ္ထစာရိကံ အဝတ္ထာပနံ အဝတ္ထော၊ အဝ+ထာ+ဏာပေ+အ၊

နတ္ထိ အဝတ္ထော ဧတိဿာတိ အနဝတ္ထာ၊

အနဝတ္ထာစ သာ စာရိကာစာတိ အနဝတ္ထစာရိကာ၊

သမဝတ္ထစာရေ သုဠှ၊ အဝတ္ထော ယဿာတိ သမဝတ္ထော၊ ၂၂၄

သမဝတ္ထော စာရော သမဝတ္ထစာရော၊

ဆပ္ပဉ္စဝါစာဟိ ဆဝါ ပဉ္စဝါ ဝါစာယော ဆပ္ပဉ္စဝါစာ၊ ၄၉ ခု

ဝါသဒ္ဓါသည် သမာသ်ပြီးရာတွင် မပါဝင်သဖြင့် သမာသ်ပုဒ်မှ

တပါးသော အညပုဒ်ဖြစ်သောကြောင့် သင်္ချေဘယပဒဗဟုဗ္ဗိတိ၊

ဝါသည် ဝိကပ်အနက်၊ ကင်္ခါဘာဋီ ၂၂၆

ဥဿူရဘတ္ထေ ဥဂ္ဂတော သူရော ယသ္မိံ သမယေတိ ဥဿူရော၊

ဥဿူရေ ပစနံ ဘတ္တံ ယဿ ကုလဿာတိ ဥဿူရဘတ္တံ၊

ပဋိသလ္လေခိတာ ပတိ+သံ+လိခ+တုပစ္စည်း၊ နိဿု ၄၀၄၊ ၂၂၉

၂။ ဝိယသုတ်

သဗြဟ္မစာရိနံ သဟ ဗြဟ္မံ စရန္တိ သီလေနာတိ သဗြဟ္မစာရိနော၊

ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ပါတိ ရက္ခတိတိ ပါတိ၊ ပုံလိင်၊

ပါတိ မောက္ခေတိ မောစေတိတိ ပါတိမောက္ခံ၊

သံဝရတိ ဧတေနာတိ သံဝရော၊

ပါတိမောက္ခံစ တံ သံဝရောစာတိ ပါတိမောက္ခသံဝရော၊

သံဝရီယတေတိ သံဝုတံ၊ သံ+ဝရ+တ၊

သံဝုတံ အဿ အတ္ထိတိ၊ သံဝုတော၊ စိတ်ဘာဋီ ၁၅၃

ပါတိမောက္ခသံဝရေန သံဝုတော ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော၊

အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော အာစရိယတေတိ အာစာရော၊
ဂါဝေါ စရန္တိ ဧတ္တာတိ ဂေါစရော၊ ဂေါစရောဝိယာတိ ဂေါစရော၊
အာစာရောစ ဂေါစရောစ အာစာရဂေါစရော၊

သမာဟာရဒ္ဒန် ပုံလိင် သမ္ပန္တတိတိ သမ္ပန္နော၊ ၂၂၉
အာစာရ ဂေါစရေန သမ္ပန္နော အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော၊

အဏုမတ္ထေသု အဏတိ သုခုမဘာဝေန ပဝတ္တတိတိ အဏု၊
အဏ+ဥ၊ အဏုဝိယာတိ အဏု၊

အဏု မတ္တာ ယေသန္တိ အဏုမတ္တာနိ၊ ဝဇ္ဇာနိ
သိက္ခာပဒေသု သိက္ခာပုဒ်တိဉ္စ၊ ဝါ-တို့တွင်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ၂၂၉
မဇ္ဈေကလျာဏာ မဇ္ဈေ ကလျာဏာ မဇ္ဈေကလျာဏာ၊ မဇ္ဈေလောပီ
ပရိယောသာန ပရိ+အဝ+သာ (ဓာန်ဋီ)၊ သောဓာတ် (ဓာတွတ္ထ)
သာတ္ထံ သဟ အတ္ထေန ယံ ဝတ္တတိတိ သာတ္ထံ (ဗြဟ္မစရိယံ)
ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသမန္တတော ပူရတိတိ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ပရိ+ပူရ+တာ၊

ကေဝလံ ပရိပုဏ္ဏံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊
ဗြဟ္မစရိယံ စရိတဗ္ဗန္တိ စရိယံ၊ ဗြဟ္မံ စရိယံ ဗြဟ္မစရိယံ၊
တနည်း ဗြဟ္မေဟိ စရိယံ ဗြဟ္မစရိယံ၊
တနည်း ဗြဟ္မာနံ စရိယံ ဗြဟ္မစရိယံ၊
ဗဟုဿုတာ သူယိသူတိ သုတာ၊ ဗဟု သုတာ ဗဟုဿုတာ၊
ဓာတာ ဓာရိယိသုတိ ဓာတာ၊
သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ ပဋိဝိဇ္ဇိသုတိ ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ သုဠု ပဋိဝိဒ္ဓါ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ ၂၂၉

၁၉၄

၄။ ဗဟူပကာရသုတ်

နာနာဝေရဇ္ဇကာ ရညော ဣဒံ ရန္တံ ဝိသဒိသံ ရန္တံ ဝေရဇ္ဇံ၊

နာနပ္ပကာရံ ဝေရဇ္ဇံ နာနာဝေရဇ္ဇံ၊ ၂၃၀

နာနာဝေရဇ္ဇတော အာဂတာ နာနာဝေရဇ္ဇကာ၊ စိတ်ဘာဋီ-၂၀၆
သိဝထိကာ ဆဝါ မိယုန္တေ အတြာတိ သိဝထိကာ၊ ဆဿ သော၊

ထတ္တံ၊ ဣတ္တဉ္စ၊ ဓာန်ဋီ ၄၀၆၊ ဆဝါ+ဓာ+ဏ္ဍ၊

တနည်း သိဝါ ဇမ္ဗုကာ ကုဏပခါဒနတ္ထာယ တိဋ္ဌန္တိ ဧတ္တာတိ သိဝဋ္ဌံ၊
သိဝဋ္ဌံ ဧဝ သိဝထိကာ၊ ယောဇနာ-၃၇၂၊ ၄၃ခု တဆင့် ၂၃၅
ပေသလာ ပိယဘာဝံ ပိသန္တိတိ ပေသလာ၊ ပိသ+အလ၊

တနည်း ပိယံ သီလံ ယေသန္တိ ပေသလာ၊ “ပိယသီလာ” ဟု
ဖြစ်သင့်လျက် ပီ၏ ဣကိုဧပြု၊ ယချေ၊ သီ၏ ဤကို အပြု၊
ဝိဗ္ဗန္တော ဝိဗ္ဗမတိတိ ဝိဗ္ဗန္တော၊ ဝိ+ဘမု+တ၊ ၂၃၆
ဒိသာ ဒိဿတိတိ ဒိသာ၊ ဒိသ+အ+အာ၊

၁။ ဘိက္ခုသုတ်

ပါဏာတိပါတော အတိပါတနံ အတိပါတော၊

ပါဏဿ အတိပါတော ပါဏာတိပါတော၊ ၂၄၃

အဒိန္နာဒါန ဒိယတေတိ ဒိန္နံ န ဒိန္နံ အဒိန္နံ၊

အာဒိယတေ အာဒါနံ၊ အဒိန္နဿ အာဒါနံ အဒိန္နာဒါနံ

သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဌာနာ သူရေန ပဌမံ ဒိဌာ သုရာ၊
ပဌမံ ဒိဌတဒ္ဓိတံ၊ ကုမ္ဘဇာတ် အဋ္ဌကထာ၊

တနည်း သူရေန ကတာ သုရာ၊ ဥြကို ရဿပြု၊ နီတိသုတ္တမာလာ

၂၄၆

မဒံ ဇနေတီတိ မေရယံ၊ မဒ+ဏှ၊ မဇ်အကို ဧဝုဒ္ဓိပြု၊ ဒကို ရပြု၊
 သုရာစ မေရယံစ သုရာမေရယံ၊ မဇ္ဇတိ ဧတေနာတိ မဇ္ဇ၊
 ပမာဒဿ ဌာနံ ပမာဒဌာနံ၊ ၂၄၇

သုရာမေရယမဇ္ဇံစ တံ ပမာဒဌာနံစာတိ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဌာနံ၊

၇။ နေသုတ်

မုတ္တစာဂေါ မုတ္တော စာဂေါ ယဿာတိ မုတတ္တစာဂေါ၊
 ဝေါသဂ္ဂရတော ဝေါသဇ္ဇနံ ဝေါသဂ္ဂေါ၊
 ဝေါသဂ္ဂေ ရတော ဝေါသဂ္ဂရတော၊

ဒါနသံဝိဘာဂရတော ဒါနံ စ သံဝိဘာဂေါစ ဒါနသံဝိဘာဂေါ၊
 ဒါနသံဝိဘာဂေ ရတော ဒါနသံဝိဘာဂရတော၊

သမာသံ ၄မျိုး

အဗျယိဘောသမာသံသည် ရှေ့ပုဒ်အနက် ပြဋ္ဌာန်းသော
 ကြောင့် ပုဗ္ဗပဒတ္ထပဓာနသမာသံ၊ ကမ္မဓာရဉ်း ဒိဂု တပျူရိသ်တို့သည်
 နောက်ပုဒ်အနက် ပြဋ္ဌာန်းသောကြောင့် ဥတ္တရပဒတ္ထပဓာနသမာသံ၊
 ဒွန်သမာသံသည် နှစ်ပုဒ်အနက် ပြဋ္ဌာန်းသောကြောင့် ဥဘယပဒတ္ထ
 ပဓာနသမာသံ၊ ဗဟုဒ္ဓိဟိသမာသံသည် အညပုဒ်အနက် ပြဋ္ဌာန်းသော
 ကြောင့် အညပဒတ္ထပဓာနသမာသံမည်၏။

သဒ္ဓါပြီးပါပြီ။

ပဉ္စကနိပါတ်သင်္ဂြိုဟ်
သေဝေလဝဂ် ဝိတ္ထတသုတ်

* * * * *

အရဟံ အရိ+ဟံ ဟုဖြတ်၊ အရိအရ = အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ပါး၊ ၂
အရ+ဟံ ဟုဖြတ်၊ အရအရ လောကီကု+အကုရိ စေတနာ၊
သုဂတော သု+ဂတ၊ သုအရ နိဗ္ဗာန်၊

သောဘနံ+ဂတံ၊ အရိယာ မဂ်ဟူသော သွားခြင်း၊ မဂ်၄ပါး၊
ဗုဒ္ဓေါ ဗုဓေတံအရ = အရဟတ္တမဂ်ရှိပညာ၊ (ပဋိဝေဇဉာဏ်)
မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ပါးရှိပညာ၊ (ဒေသနာဉာဏ်)

အရဟတ္တမဂ္ဂဝိသိသု၊ ဝိသိစိတ်တို့၏အာရုံ
ဘွင်စိတ်တို့သည် ကံကမ္မနိမိတ်ဂတိနိမိတ်၃ပါးတွင် တပါးပါးကို အာရုံပြု၏။
မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပရိကမ် ဥပစာ အနုလုံတို့သည် တေဘူမကသင်္ခါရကို
အာရုံပြုပါသည်။ ဂေါတြဘူ အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်တို့သည် နိဗ္ဗာန်
ကို အာရုံပြုပါသည်။ ၂၆ခု

ကာယအရ ကာယဝိညတ်၊ ကာယဝိညတ္တိသင်္ခါတေ ကာယဒွါရေ)
ကာယဒုစ္စရိတအရ ကာယဒုစရိုက် ၃-ပါး အကု ၁၂-ရှိစေတနာ)
မနအရ အကုသိုလ်စိတ် ၁၂ ပါး၊

မနောဒုစ္စရိတေနအရ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊
ပါပကာနံ အပါယ်လေးရွာသို့ရောက်စေတတ်သော
ဥဒ္ဓစ္စကြည် အကုသိုလ်စိတ် ၁၁ ပါး၌ရှိသော စေတနာ၊
ဧတ္တာကုသလကမ္မဒုစ္စရဟိတံ အပါယဘူမိယံ ပဋိသန္ဓိ ဇနေတိ၊
ကုသလာနံ ကုအရ အကုသိုလ် ၁၂၊ သလာအရ ကုသိုလ် ၂၁ပါး၊

တနည်း ကုသအရ အကုသိုလ်၊ လူဇာတ်အရ ကုသိုလ် ၂၁ပါး၊
တနည်း ကုသအရ ပညာ၊ လာဇာတ်အရ - ကုသိုလ် ၂၁ ပါး၊

ဥပယတ္တဂါမိနိယာ ပညာယ အရိယာယ နိဗ္ဗေဓိကာယ
သမ္မာ ဓုက္ခက္ခယဂါမိနိယာအရ ဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာ၊ ၅၁၊ရက
မဂ်ပညာရခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့် နိဗ္ဗေဓိကာအရ
ဝိပဿနာ ပညာကိုလည်းယူ၊ ၄ ၂

၃။ ဓုက္ခသုတ်

ကာယဿ ဥပါဒိန္နကခန္ဓာကိုယ်ဟူသော မဟာဝိပါက်စိတ္တုပ္ပါဒ်
တမ္ပဇရုပ်

ပရံအရ အကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသန္တိရက စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ၂

ဘေဒါ ပျက်စီးကြောင်းဖြစ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ ပျက်စီးခြင်း
ကြောင့် ဟုပေးလျှင် ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေကိုယူ၊

၆။ သမာပတ္တိသုတ်

အသဒ္ဓိယံ သဒ္ဓါမရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၊

၇။ ကာမသုတ်

အနပေက္ခဖြစ်ရာအခါ သောတာပန်ဖြစ်ရာအခါ၊ ၄-၃ ၅

၈။ ပဌမအဂါရဝသုတ်

ဝုဒ္ဓိအရ သီလ တနည်း သီလ သမာဓိ၊ ၄၁ခု တတိယဆင့်၊

ဝိဇ္ဇင်္ဇိအရ မဂ်၄ပါး၊ တနည်း ဝိပဿနာမဂ်၊ ၇

ဝေပုလ္လအရ နိဗ္ဗာန်၊ တနည်း ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၊ ၆ ၃

၁၉၈

ဗလဝဂ် အနန္တသုတသုတ်

အဘိညာဉ်ဓာတ်အရ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ပါးရှိပညာ၊
 ဝေါသာနအရ အရဟတ္တဖိုလ်၊ ကရိုဏ်းပါဌ်အရ မဂ် ၄ပါး၊ ၄၂ခု
 ပဋိဇာနာမိ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄ပါးရှိပညာ၊ ၄၂ခု
 အာသတံ ဌာနံ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၊ ၈
 ဗြဟ္မစက္က အရဟတ္တမဂ်၌ရှိသော ပဋိဝေဓဉာဏ်၊
 မဟာကြိညသံ ၄-ပါးရှိ ဒေသနာဉာဏ်၊

၄။ ဝိတ္ထတသုတ်

နေပက္ကအရ ပညာ၊ တနည်း သုတိ၊ ၉
 စိရကတ ကာယဝိညတ် မဟာကုသိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊
 ဝတ္ထုကာမအရ အာရုံငါးပါး၊
 ကိလေသာကာမ အရ လောဘမူစိတ်၈ပါးရှိ လောဘ၊
 အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ နိဝရဏငါးပါး၊
 သဝိတက္ကံအရ ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဌမဈာန်၊
 ဝိတက္ကံအရ ရူပါဝစရကုသိုလ်ပဌမဈာန်ရှိ ဝိတတ်၊
 အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာန် သမာပတ် ရှစ်ပါး၊ ၁၀
 လက္ခဏူပနိဇ္ဈာန် ဝိပဿနာ မဂ် ဖိုလ်၊
 သုခဉ္စအရ စေတသိကသုခဟု ဆိုအပ်သော တတိယဈာန်ရှိသုခ၊
 ကာယေနအရ တတိယဈာန်စိတ္တုပ္ပါဒ်၊
 သုခဉ္စအရ ရူပကာယဟုဆိုအပ်သော ကာယိကသုခကိုယူလျှင်
 ကာယေနအရ ကာယဝိညာဉ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၊

ပဉ္စဂီတဝဂ်

ပဌမအဂါရဝသုတ်

သမ္မာဒိဋ္ဌိ မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ပါးရှိပညာ၊ ၁၂
 သမ္မာသမာဓိ မဂ်ဖိုလ်ရှိသမာဓိ၊ ၄-၆

၃။ ဥပက္ကိလေသသုတ်

စိတ္တဿ စာတုဘူမက ကုသိုလ်၊ ကုသိုလ်စိတ် ၂၁ ပါး၊ နိဿျ ၄၅
 ဥပက္ကိလေသာ အကုသိုလ်စိတ် ၁၂ပါး၊ ၃၇ခု
 ဒိဗ္ဗေန သဒိသဘောဂုဏ်၊
 စက္ခုအရ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်၊
 အကျိုးပေးရာဘုံ ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို မပေး၊
 အကြောင်း တူသော အာသေဝနပစ္စည်းကို မရသောကြောင့်၊ ဋီကျော်
 ပဝတ္တိအခါ၌ ကာမသုဂတိ ဂူဘုံ၊ အသညသတ်ကြည် ရူပ ၁၅ဘုံ၊
 သံခိတ္တံ ထိန မိဒ္ဓုပြဋ္ဌာန်းသော သသင်္ခါရိကစိတ် ၅ပါး၊ ၆၃ခု ရက
 အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ သဒ္ဓါရုံ သောတပသာဒ၊ ၁၅
 အတိက္ကန္တမာနုသကေန ရူပါရုံ စက္ခုပသာဒ၊ ၁၆

၃။ ဒုဿိလသုတ်

ယထာဘူတဉာဏဒဿန မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄ပါးရှိပညာ
 နိဗ္ဗိဒါ ဗလဝဂ္ဂိပဿနာ - မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်
 ၄ပါးရှိပညာ
 ဝိရာဂ မဂ်လေးပါးရှိ ပညာ၊ ၁၇
 ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန၌ ဝိမုတ္တိအရ အရဟတ္တဖိုလ်၊

၂၀၀

၆။ သမာပတ္တိသုတ်

အသဒ္ဓိယံ သဒ္ဓါမရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၊
 ၇။ ကာမသုတ်
 အနုပေက္ခဖြစ်ရာအခါ သောတာပန်ဖြစ်ရာအခါ၊ ၄-၃ ၅

၈။ ပဌမအဂါရဝသုတ်

ဝုဒ္ဓိအရ သီလ တနည်း သီလ သမာဓိ၊ ၄၁၃ တတိယဆင့်
 ဝိရုဋ်အရ မဂ်၄ပါး၊ တနည်း ဝိပဿနာမဂ်၊ ၇
 ဝေပုလ္လအရ နိဗ္ဗာန်၊ တနည်း ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၊ ၆ ၃
 ဗလဝဂ် အနုနုဿူတသုတ်

အဘိညာဉ်ဓာတ်အရ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ပါးရှိပညာ၊
 ဝေါသာနအရ အရဟတ္တဖိုလ်၊ ကရိုဏ်းပါဌ်အရ မဂ် ၄ပါး၊ ၄၂၃
 ပဋိဇာနာမိ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄ပါးရှိပညာ၊ ၄၂၃
 အာသဘံ ဌာနံ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၊ ၈
 ဗြဟ္မစက္က အရဟတ္တမဂ်၌ရှိသော ပဋိဝေဓဉာဏ်၊
 မဟာကြိညသံ ၄-ပါးရှိ ဒေသနာဉာဏ်၊

၄။ ဝိတ္တတသုတ်

နေပက္ကအရ ပညာ၊ တနည်း သတိ၊ ၉
 စိရုကတ ကာယဝိညတ် မဟာကုသိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊
 ဝတ္ထုကာမအရ အာရုံငါးပါး၊
 ကိလေသာကာမ အရ လောဘမူစိတ်၈ပါးရှိ လောဘ၊
 အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ နိဝရဏငါးပါး၊

သဝိတတ္ထံအရ ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဌမဈာန်၊
 ဝိတတ္ထံအရ ရူပါဝစရကုသိုလ်ပဌမဈာန်ရှိ ဝိတတ်၊
 အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာန် သမာပတ် ရှစ်ပါး၊ ၁၀
 လက္ခဏူပနိဇ္ဈာန် ဝိပဿနာ မဂ် ဖိုလ်၊
 သုခဉ္စအရ စေတသိကသုခဟု ဆိုအပ်သော တတိယဈာန်ရှိသုခ၊
 ကာယေနအရ တတိယဈာန်စိတ္တုပ္ပါဒ်၊
 သုခဉ္စအရ ရူပကာယဟုဆိုအပ်သော ကာယိကသုခကိုယူလျှင်
 ကာယေနအရ ကာယဝိညာဉ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၊

မဉ္ဇူဂီတဝဂ်

ပဌမအဂါရဝသုတ်

သမ္မာဒိဋ္ဌိ မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ပါးရှိပညာ၊ ၁၂
 သမ္မာသမာဓိ မဂ်ဖိုလ်ရှိသမာဓိ၊ ၄-၆

၃။ ဥပတ္တိလေသသုတ်

စိတ္တဿ စာတုဘူမက ကုသိုလ်၊ ကုသိုလ်စိတ် ၂၁ ပါး၊ နိဿျ ၄၅
 ဥပတ္တိလေသာ အကုသိုလ်စိတ် ၁၂ပါး၊ ၃၅ခု
 ဒိဗ္ဗေန သဒိသဘောဂုဏ်၊
 စက္ခုအရ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်၊
 အကျိုးပေးရာဘုံ ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို မပေး၊
 အကြောင်း တူသော အာသေဝနပစ္စည်းကို မရသောကြောင့်၊ ဋီကျော်
 ပဝတ္တိအခါ၌ ကာမသုဂတိ ၇ဘုံ၊ အသညသတ်ကြည် ရူပ ၁၅ဘုံ၊
 သံခိတ္တံ ထိန မိဒ္ဓပြဋ္ဌာန်းသော သသင်္ခါရိကစိတ် ၅ပါး၊ ၆၃ခု ရက

၂၀၂

အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ	သဒ္ဓါရုံ သောတပသာဒ၊	၁၅
အတိက္ကန္တမာနုသကေန	ရူပါရုံ စက္ခုပသာဒ၊	၁၆

၃။ ခုသီလသုတ်

ယထာဘူတဉာဏဒဿန မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄ပါးရှိပညာ
နိဗ္ဗိဒါ ဗလဝရိပဿနာ - မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်
၄ပါးရှိပညာ

ဝိရာဂ မဂ်လေးပါးရှိ ပညာ၊ ၁၇

ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန၌ ဝိမုတ္တိအရ အရဟတ္တဖိုလ်၊
ဉာဏဒဿနအရ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ် ၄ပါးရှိ
ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် ၂မျိုးလုံးကိုယူ၊ အခြားနေရာများ၌ကား ပစ္စဝေက္ခဏာ
ဉာဏ် ၁မျိုးသာယူ၊ ဖလဝိမုတ္တိစ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်၊ ၅၇

၅။ အနုဂ္ဂဟိတသုတ်

သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ၄ ၄၇

တနည်း အရဟတ္တမဂ်၊ ၉ ၈

စေတောဝိမုတ္တိ မဂ်ဖိုလ်ရှိ သမာဓိ၊

ပညာဝိမုတ္တိ ဖိုလ် ၄-ပါးရှိပညာ

၆။ ဝိမုတ္တာယတနသုတ်

ကာယိကသုခ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်ရှိ သုခဝေဒနာ၊ ၁၈
စေတသိတသုခ မဟာကုသိုလ်သောမနဿ ၄ပါးရှိသောမနဿဝေဒနာ၊
စိတ္တံ သမာဓိယတိ အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဝိတိချ၊

၇။ သမာဓိသုတ်

သမာဓိ အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိ၊ တနည်း အရဟတ္တမဂ္ဂသမာဓိ၊ ၅၂ခု
အပ္ပမာဏံ အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိ၊ ပမာဏအရ-ကိလေသာ ၁၀ပါး၊
ပဉ္စ ဉာဏာနိ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်၄ပါးဟူသော

ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်၊ ၅၂ - ၇က

ဧကောဒိဘာဝါဓိတော ဧကောဒိအရ - အရဟတ္တဖိုလ်၊

ဧကောဒိဘာဝ + အဓိကအရ - အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိ၊

သသင်္ခါရ နိဂ္ဂယုဝါရိတတော လောကီဈာန်သမာဓိ၊ ၂၀

ဣမံ သမာပဇ္ဇာမိ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိဝီရိယံ၊

၈။ ပဉ္စဂီကသုတ်

ဣမမေဝ ကာယံ ကရဏေယဟူသော ကမ္မဇရုပ်၊ နိဿျ ၄၃

ပရိသုဒ္ဓေန စေတသာ ရဟန္တာ၌ ရူပကြိယာ ပဉ္စမဈာန်၊

တိဟိတိပုထုဇဉ် အောက်ဖဋ္ဌာန်၌ ရူပကုသိုလ် ပဉ္စမဈာန်၊

ပရိသုဒ္ဓ ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း

ကပ်၍နှိပ်စက်တတ်သော ဥပက္ကိလေသာ မရှိသောကြောင့်၊ ၄၀ခု တဆ

ဝိမုတ္တစိတ်ဖြစ်နိုင်သောဘုံများ၊ ၁၉ခု

ကာမသုဂတိ ၇ ဘုံ၊ အသညသတ်ကြည်သော ရူပ ၁၅ ဘုံ၊

အရူပ ၄ဘုံ

ပရိသုဒ္ဓေန စေတသာ စတုတ္ထဈာန်စိတ်၊

၁၀။ နာဂိတသုတ်

သဗြဟ္မကံ၌ ဗြဟ္မာတို့အား ရထိုက်သောရုပ်

အသညသတ် ဗြဟ္မာ အဝိနိဗ္ဗောဂ ဇီဝိတနှင့် သုံးဝလဟု တာဒိရူ၍

၂၀၄

စတုလက္ခဏာ အာကာသာ ပေါင်းပါဆယ့်ခုနစ်၊ ခဉ့်ခု
 ကြွင်းပြဟွာ ယာန ဇိဌာ ကာယပသာဒ ဘာဝရုပ်ကြဉ်-၂၃ ပါး၊
 သမ္မောဓသုခ အရိယာမဂ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော သုခ၊ ဋီ ခဌ
 အသုဘနိမိတ္တံ၌ အသုဘ ရူပါဝစရကုသိုလ်ပဌမဈာန်၊

သုမနဝဂ် စူဠိသုတ်

အရိယကန္တာနိ သီလာနိ ဝိရတိပြဌာန်းသော မဂ်၎င်း၊ ဖိုလ်၎င်း၊ ဌ၁၈

၃။ ဥဂ္ဂဟသုတ်

သွာတနာယ ကောင်းမှု ပီတိ ပါမောဇ္ဇ၊
 ဩဝေတု အန္တတ္ထ ဒေသနာဉာဏ်ပြဌာန်း မဟာကြံ ဉာဏသမ္ပယုတ်
 ဗာဟုတ္ထ ဘုရားဖြစ်၊ တနဲ ဥဂ္ဂဟသူကြွယ်၌ ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ်၊
 မနာပကာယိကာနံ နိမ္မာနရတိနတ် (၅၇ ကုဋေ ၆သန်း)
 ဝိနေယျ မစ္ဆေရမလံ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈ပါး။

၆။ ကာလခါနသုတ်

အပ္ပဋိဝါနစိတ္တော မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈ပါး၊
 ပဋိဝါနစိတ္တ မစ္ဆရိယပြဌာန်းသော ဒေါသမူဌေး၊

၈။ သဒ္ဓသုတ်

အတ္ထဝံ့ ထဒ္ဓအရ - ဒေါသ မာန၊ ဌ ၂၁

မုဏ္ဍရာဇဝဂ်

အာဝိယသုတ်

ဥဌာနဝိရိယာဓိဂတေဟိ ဥဌာနအရ - ကာယိကဝိရိယ၊ ဋီ ခဉ့်
 ဝိရိယအရ - စေတသိကဝိရိယ အရကွဲသောကြောင့် ဒွန်သမာသံ

၄။ မနာပဒါယီသုတ်

မနောမယံ ကာယံ ရူပါဝစရ ဝိပါက် ပဉ္စမဈာန်၊ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၊
ယထာဓိပ္ပါယော အလိုဆန္ဒအားလျော်သော အရဟတ္တဖိုလ်၊ ၄၂၄
သောဝဂ္ဂိကာ၌ အဂ္ဂဇာနိက အာရမ္မဏိက ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊

၁၀။ နာရဓသုတ်

အဇ္ဈောမုစ္ဆိတော လောဘမူ စပါးရှိသော လောဘ၊ ၄၃၃
သောကသလ္လံ ပဇဟေယျ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈ ပါး၊

ခုတ်ယပဏ္ဏာသက

နိဝရဏဝဂ် * အာဝရဏသုတ်

ပညာယ ဒုဗ္ဗလိကရဏာ ဝိပဿနာ ပညာ မဂ်ပညာ၊ ၄၂၆
အလမရိယဉာဏဒဿနဝိသေသံ ဉာဏဒဿန-လောကုတ္တရာစပါး
မနုဿဓမ္မာ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈ ပါး၊ ၄၂၆

၃။ ပဓာနိယဂီသုတ်

ဟေဝိအရ

အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာအလို မဂ် ၄ပါး၌ ရှိသော ပညာ၊ ၄၉၃
မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသဋီကာအလို အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်
ပါထိကအဋ္ဌကထာ၊ အနိဿုအလို အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊
တေ ဝေ ပါရဂူတာ၌ တေအရ = ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်
ပါရ်အရ = နိဗ္ဗာန်၊ ၆၁
ဓမ္မာစ မံ နပဋိဘန္တိ သမထ ဝိပဿနာ၊ ၄၂၈

၂၀၆

နိရုဒ္ဓိအရ အရဟတ္တဖိုလ်၊ ၄
 အပါနုဘာ မာနထန်ပြင်း တိုးတက်မှု ကင်းပါကုန်၏၊ ၄ ၂၉
 ခွိန့် ဖလာနံ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်၊ ၂၂

၃။ ပဌမစေတောဝိမုတ္တိပလသုတ်

ဇာတိသံသာရော ဖြစ်တတ် ထပ်တလဲလဲဖြစ်တတ်သော
 ဘဝသစ်ခန္ဓာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံသည်၊

အဗျုဋ္ဌေသိက ဆွဲနှုတ်အပ်ပြီးသော တဏှာတံခါးရွက်ရှိသည်၊

ဧသိကာအရ - တဏှာ၊ ၄-၃၁၊ ၅၃ခု

သံကိဏ္ဍပရိခေါ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော ဇာတိသံသရာဟူသော ကျုံးရှိ၏၊

ပရိခါအရ လောကီကုသိုလ် အကုသိုလ်စေတနာ၊

နိရုဋ္ဌော ဖွင့်ခွါဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော ဩရုဗ္ဗာဂိယ သံယောဇဉ်ရှိ၏၊

အဂ္ဂဋ္ဌအရ ဩရုဗ္ဗာဂိယသံယောဇဉ် ၅ပါး၊ ပါဠိတော် ၂၅

ပန္နုစ္ဆဇော ဖျက်ချအပ်ပြီးသော မာနအလံရှိ၏၊

ဇေအရ မာန၊ ပါဠိတော်

၅။ ပဌမယောဓာနီဝသုတ်

သမာဟိတေ စိတ္တေ ရူပါဝစရ ပဉ္စမဈာန်၊

အနင်္ဂဏေ အင်္ဂဏအရ - အကုသိုလ်စိတ် ၁၂ပါး၊

ကာမာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္ဆတိ အနာဂါမိမဂ်၊

ဒိဋ္ဌာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္ဆတိ သောတာပတ္တိမဂ်၊

ဘဝ+အဝိဇ္ဇာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္ဆတိ အရဟတ္တမဂ်၊

ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏံ ဟောတိ

သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ်၌ မဟာကုဉာသံ ၄ပါးရှိပညာ၊

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် - မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ် ၄ပါးရှိ ပညာ ၂၂ခု
ဓယဉာဏာယ ခီဇာတ် - အာသဝလေးပါး။

အပစ္စည်းအရ - အရဟတ္တမဂ် ၈၂
ယေန ဓမ္မေန သမန္နာဂတော ဇိဏ္ဏကောပိ ဖာသုံ ဝိဟရိဿာမိ၌
ယေနအရ ဈာန် ဝိပဿနာ မဂ် ဖိုလ်၊ နိဿျ ၁၈၄ ၉၁

၃။ ပဌမသေဓသုတ်
နိဒ္ဒါရာမတာ ထိနမိဒ္ဓပြဋ္ဌာန်းသော သသင်္ခါရိကစိတ် ၅ပါး၊ ၁၇ခု

ကကုဇေဂ်

ဗျာကရဏသုတ်

ပါပိစ္ဆော။ပ။အညံ ဗျာကရောတိ၌ ကတ္တားအရ
လောဘမူရိလောဘ၊ ၃၃ခု
၁၀၄

အညံ၌ ဉာဇာတ်အရ မုချအားဖြင့် အရဟတ္တမဂ်ပညာ၊
ဥပစာအားဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်ပညာ၊
နာနန္တရိကနည်းအားဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်ပညာနှင့် ယှဉ်သော
သမ္မာသင်္ကပ္ပစသည်။

၉။ သိဟသုတ်

အရဟတော၌ အန္တတ္ထအရ အရဟတ္တမဂ်၊ ၂၈ခု
အရိအရအကုသိုလ်စိတ် ၁၂ ပါး၊ ၁၀၇

ဒေသေတိ၌ ဒိသိဇာတ်အရ

ဒေသနာဉာဏ်ပြဋ္ဌာန်းသော မဟာကြိယာ

၂၀၈

အရဟတ္တဖိုလ်ဇော ခကြိမ်ဖြစ်ပြီး ဘွင်ဖြစ်၏။ ၆၃ခု မော်ကျွန်း ၁၆၉
ဥဋ္ဌာနကာလ၌ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်ဇောတို့သည် ၎င်းတို့
မဖြစ်မှီ ရှေးစိတ္တက္ခဏ ကာလ၌ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို မှီပါသည်။
စေတသော ဝိဝရံသမထဝိပဿနာစိတ်၊ ၄

သာရဇ္ဇံ ဒေါသမူဒွေးရှိ ဒေါမနဿဝေဒနာ၊ ၄ ၅၉
ပဋိသလ္လာနာ ဖလသမာပတ်၊ ၁၇၁
သာမညေ သီလ သမထ ဝိပဿနာ၊ နိဿ၊ ၁၇၄
အာကိဉ္ဇညာယတန ကိဉ္ဇနအရ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနစိတ်၊ ၁၇၇
သုခိတဿ အရဟတ္တမဂ်ရှိ သုခ၊
သညိဿ အရဟတ္တမဂ်ရှိ သညာ၊ ၄-၆၁
ပဝိဝေကံ ဝိတိ ရူပါဝစရ ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန်ရှိပီတိ၊ ၄-၆၂
အရိယကန္တေဟိ သီလေဟိ မဂ်ဖိုလ်သီလ၊ ၄-၆၃

၉။ ဂိဟိသုတ်

ဝိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ ရူပါဝစရဈာန် ၄ပါး၊ ဋီ-၅၄၊ ၁၈၆
ဝိရတိပြဋ္ဌာန်းသော သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ်၊ ပါဠိတော်အလို
သဒ္ဓါ သောတာပတ္တိမဂ်ရှိ သဒ္ဓါ၊ ၁၈၈

၁၀။ သင်္ခါရသုတ်

နိဝရဏ၅ပါး နိဿရဏ

ကာမရာဂကို	ဝိပဿနာဖြင့်	တစင်ပယ်သည်၊
	ဝိက္ခမ္ဘန	သမုဇ္ဈေ ၄၀ခု
ကာမရာဂ	အသုဘပဌမဈာန်	အရဟတ္တမဂ်
ဗျာပါဒ	မေတ္တာပဌမဈာန်	အနာဂါမိမဂ်

ထိနမိစ္ဆ	အာလောကသညာ	အရဟတ္တမဂ်
ဝိစိကိစ္ဆာ	ဓမ္မဝဝတ္ထာန	သောတာပတ္တိမဂ်

ဥဒ္ဒစ္စကုတ္တုစ္စ ကသိကာ စသောသမထဈာန်အားလုံး
 ဥဒ္ဒစ္စကို အရဟတ္တမဂ် ကုတ္တုစ္စကို အနာဂါမိမဂ်
 အတ္တတ္ထံ အရဟတ္တဖိုလ်၊ ၄ ၆၇ ၂၀၂
 အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အရဟတ္တဖိုလ်၊ ၄-၇၄

၈။ ဝါစာသုတ်

(မေတ္တာစိတ္တေန) အာသိတာ ဝစီဝိညက်၊
 ယင်း၏အသက် ခဏငယ်တချက်၊ ၂၁၃
 ယင်းကို ဖြစ်စေသောစိတ် ဝုဋ္ဌော၊ ကာမဇော -၂၉ ပါး၊
 အဘိညာဉ် ဒွေ။ ၅၁ ၃

ပရဒါရဉ္စ အာရမေ ပရဒါနကို နမ်းရှုမိသဖြင့် မောင်ကန်း
 သည် ထောင်နန်းစံရသည်ဟုဆိုလျှင် နမ်းရှုစဉ် မောင်ကန်း၏
 စိတ်အစဉ် ယာနုဒ္ဓါရဝီထိ၊
 အဘယ်၏စွမ်းရည်ကြောင့် မောင်ကန်း ထောင်နန်းစံရသနည်း။ ၂၃၃
 လောဘဇော (ပဌမဇော)စိတ်၏ အစွမ်းကြောင့် ထောင်နန်းစံရသည်၊
 နေက္ခမ္မ ၄မျိုး အရကောတံ
 နိဿရဏီယသုတ် နေက္ခမ္မံ ခေါ် ပနဿ အသုဘ ပဌမဈာန်၊ ၂၁၄
 နေက္ခမ္မရတံ ရှင်အဖြစ် သမာပတ်စပါး မဂ်၄ပါး ၃၀၄
 နေက္ခမ္မံ အဓိမုတ္တဿ အရဟတ္တဖိုလ်၊ ၃၃၃
 သရိဿတိ နေက္ခမ္မဿ ရှင်ရဟန်းအဖြစ် ၃၄၉

၂၁၀

၁၀။ နိဿာရဏိယသုတ်

ကာမနိဿာရဏာ	အသုဘပဌမဈာန်၊	အစွန္တနိဿာရဏာ	အနာဂါမိမဂ်
ဗျာပါဒနိဿာရဏာ	မေတ္တာဈာန်	အစွန္တနိဿာရဏာ	အရဟတ္တဖိုလ်
ဝိဟေသာ	ကရုဏာဈာန်	အစွန္တနိဿာရဏာ	အရဟတ္တဖိုလ်
ဇူပါနံ	အရူပဈာန်	အစွန္တနိဿာရဏာ	အရဟတ္တဖိုလ်
သက္ကာယ	နိဿာရဏာ	ဌ၇၅	အရဟတ္တဖိုလ်

ပဉ္စမပဏ္ဏာသက

ကိမိလဝဂ် စေတောဓိလသုတ်

စေတောဓိလ	ဝိစိကိစ္ဆာ	ဒေါသစေတသိက်၊	၅၁-၇က	၂၁၇	
ဓမ္မဉ္စ	မဂ်၄ပါး	နိဗ္ဗာန်	မုချ၊	ဖိုလ်၄ပါး	ကာရဏူပစာ၊
ပရိယတ္တိဓမ္မ	ဖလူပစာ၊				၂၀၈
စေတော(ဝိနိဗန္ဓာ)	ကုသိုလ်စိတ်၊	ဋီ	၇၇		၂၁၈
ဗြဟ္မစရိယံအရ	သီလ	ဝတ	တပ	ဗြဟ္မစရိယ	၄မျိုးကိုယူ၊
ဗြဟ္မစရိယေနအရ					မေထုနဝိရတိကိုသာယူ၊

၉။ ဂီတဿရသုတ်

သမာဓိဿ	သမထဝိပဿနာစိတ်၊	ဌ-၇၈	၂၁၉
ဆိန္ဒုပရိပန္နအရ	လောကုတ္တရာ	၈ပါး၊	ဌ-၇၉

၁၀။ သီလသုတ်

ဗုဒ္ဓသီလော သီလဝိပန္နော အကုသိုလ်စိတ် ၁၂ပါး၊ ၁၈ ခု
 ပါပကိစ္ဆိသဒ္ဓုဖြစ်နိုင်သောဘုံ ကာမသုဂတိ ၇ဘုံ၊
 အသညသတ်ကြဉ် ရူပ၁၅၊

နတ်ဘုံဗြဟ္မာ့ဘုံတို့သည် ကံဟူသော အကြောင်းရှိသော
ဥတုကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ၁၈၃
သီလအရ မဟာကုသိုလ်ရှိ ဝိရတိစေတနာ၊
တနည်း မဟာကြိယာရှိ စေတနာ၊ ၂၂၀
ကိတ္တိသစ္စေ၊ သဒ္ဓနဝကကလာပ်ရုပ်၊

ကဏ္ဍသပ္ပ သင်္ဘီရ ကြောက်မက်ဘွယ် အိပ်ခြင်းနှင့် တကွဖြစ်၏။
ဘွင်ကိစ္စတပ်သော အဟိတ်အကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာ သန္တီရဏ
မာတုဂါမော သင်္ဘီရ မဟာဝိပါတ် ၈ ပါးတို့တွင် တပါးပါး၊ ၄ ၈၂

အဘိညာဉ် အာရုံ

အဘိညာဉ်ပြု၊ အာရုံစုကို၊ ယခုခွဲဘိ၊ မှတ်စွဲသိလော-
ဣဒ္ဓိဝိဓ၊ ဘိညာကလျင်၊ ကာမ မဂ္ဂုတ်၊ တိတ် ပစ္စုပ္ပန် နာဂတံဟု၊
ခြောက်တန်သဘော အာရုံစော၏။

သောတဒိဗ္ဗာ၊ အဘိညာကား၊ ကာမပစ္စုပ္ပန်၊ သဒ္ဓရုပ်ကို၊
ဖွင့်ထုတ်ဆိုလော၊ ထိုထိုပရ-စိတ္တဝိဇာ၊ အဘိညာမူ၊ ရှေးလာနောက်
ဆက်၊ (၇)ရက်က၊ ကာမ မဟဂ္ဂုတ်၊ လောကုတ် ဗဟိတ်၊ တိတ် နာဂတံ၊
ပစ္စုပ္ပန်စုံ၊ ဓမ္မာရုံဝယ်၊ အာရုံစွဲလေ၊ ပြုတတ်ပေ၏။

ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ အဘိညာဉ်မူ၊ အနန္တရ၊ ရှေးဘဝမှ၊ စ၍ပြန်ကာ၊
ကာမ မဟဂ္ဂုတ်၊ လောကုတ် စိတ်စေ၊ ရုပ်ထွေထွေဟု၊ အတိတ်စုနှင့်၊
နိဗ္ဗာပညတ်၊ ခြောက်ရပ်အာရုံ၊ စွဲကပ်တုံ၏။ တစ်ဖုံဒိဗ္ဗ-စက္ခုကဝယ်၊
ကာမအမှန်၊ ပစ္စုပ္ပန်တုံ၊ ရူပါရုံသာ။

ယထာကမ္မူပဂဟူသည်၊ လောကီကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ဟု၊
ထိုထို ကာမ၊ မဟဂ္ဂနှင့်၊ တိတတဖုံ၊ ဓမ္မာရုံတည်း။

၂၁၂

မှတ်ကုန်တဖန်၊ နာဂတံကား၊ လာရန်ရှိသမျှ၊ ခုနေ့စ၍၊ ကာမ
မဟဂ္ဂုတ်၊ လောကုတ် စိတ် စေ၊ ရုပ်ထွေထွေဟု၊ နာဂတ်စုနှင့်၊
နိဗ္ဗူပညတ်၊ ခြောက်ရပ်စုံပြု၊ အာရုံရ၏။

ပရစိတ္တာ၊ အဘိညာမှ၊ ကြွင်းလာသေသတ်၊ အရပ်ရပ်တို့၊
အဇ္ဈတ် ဗဟိဒ်၊ နှစ်မျိုးကြိတ်သည်၊ ခွဲစိတ်သေချာ၊ မြဲမြံတည်း။ ။

ပဉ္စကနိပါတ် သင်္ဂီဟဗြီးပါဠိ။

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂီဟ

အာဂဗ္ဘကတွင်ကျသော အဘိမဟန္တာရုံ ဝိထိ

တိ န ဒ ပ စ သံ ကာ ဝု၊ လောကုကြိမ်၊ ရုံ၊ ဘ

မန္တပည အာဂိကမ္ပိကဗျာနဝိထိ

ဘ“ န ဒ မ၊ ပ ဥ န ဂေါ၊ ဗျ ” ဘ

မန္တပည သောတာပတ္တိမဂ္ဂဝိထိ

ဘ“ န ဒ မ၊ ပ ဥ န ဂေါ၊ မ ဖ ဖ ” ဘ

တိက္ခပည သောတာပတ္တိမဂ္ဂဝိထိ

ဘ“ န ဒ မ၊ ဥ န ဂေါ၊ မ ဖ ဖ ဖ ” ဘ

မန္တပည အထက်မဂ္ဂဝိထိ

ဘ“ န ဒ မ၊ ပ ဥ န ဂေါ၊ မ ဖ ဖ ” ဘ

မန္တပည ဖလသမာပတ္တိဝိထိ

ဘ“ န ဒ မ, န န န န, ဖိုလ်များ စွာ ”ဘ
တိက္ခပည၌ အနုလုံ ၃ကြိမ်ချပါ။
အဘိညာဝိထိ

ဘ“ န ဒ မ, ပ ဥ န ဂေါ ဘိ ” ဘ

ဇောနောင် မရဏသန္တစုတိ

ဘ“တိ န ဒ, ပ စ သံ ဣ ဝု, ဇ ဇ ဇ ဇ ဇ, စု ဋိ ဘ ၁၅ (၁၆)ကြိမ်
မနောဒွါရာဝဋ်နန်း ဘဝနိကန္တိက လောဘဇော ၇ ကြိမ်” ဘ

ကာမဇောနောင် အပ္ပနာဇောစောပုံ

မဟာကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်
၂ပါးနောင် မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် သောမနဿ ၄ပါး၊ မဂ်သောမနဿ
၂၀၊ အောက်ဖိုလ် သောမနဿ ၄ပါး (ပေါင်း ၃၂)။

မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၂
ပါးနောင် မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ဥပေက္ခာ ၅ ပါး၊ မဂ်ဥပေက္ခာ ၄ပါး၊
အောက်ဖိုလ် ဥပေက္ခာ ၃ပါး၊ (ပေါင်း ၁၂)။

မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် ဉာဏသမ္ပယုတ်
စိတ်၂ပါး နောင် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ သောမနဿ ၄ပါး၊ အရဟတ္တဖိုလ်
သောမနဿ ၄ပါး၊ (ပေါင်း ၈ပါး)။

မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၂ပါး
နောင် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ဥပေက္ခာ ၅ပါး၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဥပေက္ခာ ၁ပါး၊
(ပေါင်း ၆)

၂၁၄

တဒါရုံ အင်္ဂါသုံးပါး

ကာမဇောဖြစ်ခြင်း ကာမသတ္တုဖြစ်ခြင်း ကာမအာရုံဖြစ်ခြင်း၊
 နတ်ပြည် နတ်တွက်ကိန်း
 လူ့အရေအတွက်

စတုမဟာရာဇ်	၅၀၀	ဈာန်	-	၉	သန်း၊
တာဝတိံသာ	၁၀၀၀	စလာ	-	၃	ကုဋေ ၆ သန်း၊
ယာမာ	၂၀၀၀	ဝါဝါက	-	၁၄	ကုဋေ ၄ သန်း၊
တုသိတာ	၄၀၀၀	စောသမ	-	၅၇	ကုဋေ ၆ သန်း၊
နိမ္မာနရတီ	၈၀၀၀	ဝင်းနုလာခါ	-	၂၃၀	ကုဋေ ၄ သန်း၊
ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ	၁၆၀၀၀	စောပုခေဋ္ဌာ	-	၉၂၁	ကုဋေ ၆ သန်း၊

ဗြဟ္မာသက်တမ်း

ဗြဟ္မပါရိသန္ဓာ	အသင်္ချေကပ်	သုံးပုံတပုံ
ဗြဟ္မပုရောဟိတာ	အသင်္ချေယျကပ်	တဝက်၊
မဟာဗြဟ္မာ	အသင်္ချေယျကပ်	၁ ကပ်၊
ပရိတ္တာဘာ	မဟာကပ်	၂ ကပ်၊
အပ္ပမာဏာဘာ	မဟာကပ်	၄ ကပ်၊
အာဘဿရာ	မဟာကပ်	၈ ကပ်၊
ပရိတ္တသုဘာ	မဟာကပ်	၁၆ ကပ်၊
အပ္ပမာဏသုဘာ	မဟာကပ်	၃၂ ကပ်၊
သုဘကိဏ္ဍာ	မဟာကပ်	၆၄ ကပ်၊
ဝေဟပ္ဖိုလ်၊ အသညသတ်	မဟာကပ်	၅၀၀ ကပ်၊
အဝိဟာ	မဟာကပ်	၁၀၀၀၊

အတပ္ပါ	မဟာကပ်	၂၀၀၀၊
သုဒဿာ	မဟာကပ်	၄၀၀၀၊
သုဒဿီ		၈၀၀၀၊
အကနိဌာ	မဟာကပ် တသောင်း	၆၀၀၀၊
အာကာသာနဉ္စာယတန=	မဟာကပ်	၂သောင်း၊
ဝိညာဏဉ္စာယတန =	မဟာကပ်	၄သောင်း၊
အာကိဉ္စညာယတန =	မဟာကပ်	၆သောင်း၊
နေဝသညာနာသညာယတန=	၈သောင်း	၄ထောင်၊

ကံလေးမျိုး

နေကကံ အကျိုးဝိပါက်ကို ပဋိသန္ဓေအခါ၌ဖြစ်စေ
ပဝတ္ထိအခါ၌ ဖြစ်စေ အခွင့်သင့်ရာအခါဝယ် မိမိကိုယ်တိုင်
ဖြစ်စေနိုင်သောကံ၊

ဥပတ္တမ္ဘကံ ကိုယ်တိုင်ကား အကျိုးမပေးနိုင်၊ တပါးသောကံ
အကျိုးပေးခွင့်ရအောင် အကျိုးပေးခွင့် ရနေပြန်လျှင် အကျိုးပေး
သန်လာအောင် အကျိုးပေးသည့် အခါမှာလည်း ထိုအကျိုးများ
ကြာရှည်ဖွံ့ဖြိုးအောင် ကုသိုလ်အရာမှာဖြစ်စေ အကုသိုလ် အရာမှာ
ဖြစ်စေ လျော်စွာထောက်မ ကူညီသောကံ၊

ဥပပိဋကံ တပါးသောကံကို အကျိုးပေးခွင့်မရလေအောင်
အခွင့်ရပြန်လျှင် အကျိုးပေးမထက်သန်အောင် ရပြီးသော အကျိုးကို
လည်း မဖွံ့ဖြိုးအောင် ကပ်၍ နှိပ်စက်တတ်သောကံ၊

၂၁၆

ဥပယာတကတံ နိဝ္ဗိတံရံတွင်မက တပါးသောက်ကို အကျိုးမပေးနိုင်အောင် ပေးပြီးသောအကျိုးများ ပြတ်သွားအောင် သတ်ဖြတ်တတ်သောကံ၊

ဂရုကကံ ကုသိုလ်အရာ၌ မဟဂ္ဂုတ်ကံ၊ အကုသိုလ်အရာ၌ ပဉ္စာနန္တရရိယကံ

အာသန္နကံ စုတေခါနီး လောလောဆယ်၌ ပြုအပ်သောကံ၊ သို့မဟုတ် ရှေးကပြုပြီးသားကို စုတေခါနီး၌ထပ်၍ အောက်မေ့ အပ်သောကံ၊

ကဋတ္တာကံ ဂရုက အာသန္န အာစိဏ္ဏကံ အခြေအနေသို့ မရောက်တတ်ဘဲ ဤဘဝ၌ သာမန်ပြုအပ်သောကံ၊ ရှေးရှေးဘဝက ပြုခဲ့သောကံ၊

ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကံ ယျှဘဝ၌ အကျိုးပေးသောကံ (ပဌမဇော) ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယကံ ဒုတိယဘဝ၌ အကျိုးပေးသောကံ (သတ္တမဇော)

အပရာပရိယဝေဒနီယကံ တတိယဘဝမှစ၍ နိဗ္ဗာန်မရမီ အတွင်း၌ အကျိုးပေးသောကံ (အလယ်ဇောငါးချက်)

အဟောသီကံ အကျိုးလုံးလုံး မပေးသောကံ၊

ကာယစုစ္စရိတေန၌ ကာယအရ ကာယဝိညတ်ရုပ်ကို ကောက်၊

မှတ်ချက် “ကာယဝိညတ္တိသင်္ခါတေ ကာယဒွါရေ”ဟူသော သင်္ဂဟပါဠိကို ထောက်၍ ကာယဒွါရနှင့် ကာယဝိညတ် စောပန ကာယတို့မှာ အတူတူပင်ဖြစ်သည်၊

ကာမကံ၏အကျိုးပေးရာဘုံ

ဥဒ္ဓစ္စကြည်သော အကုသိုလ် (၁၁)ပါး၌ ရှိသော စေတနာသည် အပါယ်ဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေကျိုးကိုပေးသည်။ ပဝတ္ထိအခါ၌ကား အကုသိုလ် ၁၂ပါး၌ရှိသော စေတနာသည် အကုသလဝိပါတ် ၇ပါးတို့ကို အလုံး စုံသော ကာမဘုံ၊ ရူပဘုံ၌ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ အကျိုးပေးသည်။

မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈ ပါး၌ရှိသော စေတနာသည် ကာမသုဂတိဘုံ၌သာ ပဋိသန္ဓေကျိုးကိုပေးသည်။ ပဝတ္ထိအခါ၌လည်း မဟာဝိပါတ် ၈ပါးတို့ကို ကာမသုဂတိဘုံ၌သာ ဖြစ်စေသည်။ အဟိတ်ကုသလဝိပါတ် ၈ပါးကိုမူ ကာမ ၁၁ဘုံနှင့် ရူပဘုံတို့၌ ထိုက်သလို ဖြစ်စေသည်။

ပါဠိသာဓက ဧတ္တာကုသလကမ္မဗုဒ္ဓစ္စရဟိတံ အပါယဘူမိယံ ပဋိသန္ဓိံ ဇနေတိ၊ ပဝတ္ထိယံ ပန သဗ္ဗမ္ဘိ ဌါဒသဝိဓံ သတ္တာကုသလပါကာနိ သဗ္ဗတ္ထာပိ ကာမလောကေ ရူပလောကေစ ယထာရဟံ ဝိပစ္စတိ၊

ကာမာဝစရကုသလမ္ဘိကာမသုဂတိမေဝ ပဋိသန္ဓိံ ဇနေတိ ပဝတ္ထိယံ ပန သဗ္ဗမ္ဘိ ဌါဒသဝိဓံ သတ္တာကုသလပါကာနိ သဗ္ဗတ္ထာပိ ကာမလောကေ ရူပလောကေစ ယထာရဟံ ဝိပစ္စတိ။

အနာဂါမ်တို့သီးသန့်ဖြစ်ရာဘုံ သုဒ္ဓါဝါသ ၅ဘုံ၊

၂၁၈

စုတိနောင်ပဋိသန္ဓေဖြစ်ပုံ

အာကာသာနဉ္စာယတနစုတိနောင် အရူပ ပဋိသန္ဓေ ၄ပါး ကာမဟိဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ၄ ပါး၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန စုတိနောင် အာကာသာနဉ္စာယတနကြည် ပဋိသန္ဓေ ၇ပါး၊ အာကိဉ္စညာယတန စုတိနောင် ၆ပါး၊ နေဝသညာနာ သညာယတန စုတိနောင် ၅ပါး၊ ရူပါဝစရစုတိနောင် အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ပါးကြည်သော ပဋိသန္ဓေ (၁၇)ပါး နှောင်းနိုင်သည်။

“အသညဘုံ စုတိဘုံက ကာမတိဟိတ် ဒွိဟိတ်သန္ဓေ ရှစ်ခုနေ၏”ဟူသည်နှင့်အညီ အသညသတ် စုတိနောင် မဟာဝိပါတ် ၈ ပါး နှောင်းနိုင်သည်။

ကာမတိဟိတ် စုတိ ၄ပါးနောင် ပဋိသန္ဓေ ၂၀ နှောင်းနိုင်သည်။ ကာမအဟိတ် ဒွိဟိတ်စုတိနှစ်ပါးနောင် ကာမပဋိသန္ဓေ ၁၀ နှောင်းပါသည်။

ကံက ရုပ်ကိုဖြစ်စေပုံ

မဟာကုသိုလ် ၈ပါး၊ အကုသိုလ် ၁၂ပါး ရူပကုသိုလ် ၅ပါး ဌိရှိသော စေတနာသည် အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ကံကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်ကို ပဋိသန္ဓေ စိတ်၏ ဥပါဒ်ခဏမှစ၍ စိတ်၏ဥပါဒ်ခဏ ဌိခဏ ဘင်ခဏတိုင်း ဖြစ်စေသည်။

စိတ်က ရုပ်ကိုဖြစ်စေပုံ

အရူပဝိပါက် ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်ကြည်သော ၇၅ပါးသော စိတ်သည် စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်ကို ပဌမဘဝင်စိတ်၏ ဥပါဒ်ခဏ မှစ၍ ဥပါဒ်ခဏ၌သာ ဖြစ်စေသည်။

ဥတုက ရုပ်ကိုဖြစ်စေပုံ

သီတဥတု ဥဏှဥတုဟု အသိအမှတ်ပြုအပ်သော တေဇော
ဓာတ်သည် ဥတုကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်ကို ဌီသို့ရောက်မှသာ အဇ္ဈတ္တ
ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ဖြစ်စေသည်။

ဆောင် ရှစ်ပုထုဇန်၊ ခြောက်သေက္ခန်၊ ငါးတန်ရဟန္တာ၊

ဟာသအကြောင်း၊ ထူးပြားရှောင်း၊ စိတ်ပေါင်းတေရသာ၊

ပုထုဇ်တို့သည် လောဘမူသောမနဿ ငှပါး၊ မဟာကုသိုလ်
သောမနဿ ငှပါးတွင် တပါးပါးဖြင့် ပြုံးရယ်ကြသည်။ သေက္ခ
(သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ်)တို့သည် လောဘမူဒိဋ္ဌိဂတ
ဝိပ္ပယုတ်၂၊ မဟာကုသိုလ် သောမနဿဇော ၄၊ ပေါင်း ၆ပါးတွင်
တပါးပါးဖြင့် ပြုံးရယ်ကြသည်။ ဘုရားရဟန္တာတို့ကား ဟသိတုပ္ပါဒ်ဇော
မဟာကြိယာ သောမနဿဇော ၄၊ ဤငါးပါးတွင် တပါးပါးဖြင့်
ပြုံးရယ်ကြသည်။

ဆောင် မနောဓာတုံ၊ တဒါရုံကား၊ ရူပဝိပါက်၊ ဆဲကိုးချက်မှာ၊

ရုပ်ကိုသာတည်း၊ အပ္ပနာဇဝန၊ ဆဋ္ဌိသကား၊ ယာပထလည်း၊

ဖွဲ့တည်းခိုင်စေ၊ တထေဂုဋ္ဌော၊ ကာဇောဘိညာ၊ ဒွတ္တိသာကား

နှစ်ဖြာဝိညတ်၊ ကိုလည်းတပ်၏၊ သောမနဿဟု၊

ဆဲသုံးခုကား၊ ရယ်မှုရွှင်ခြင်း-လည်းပြုလျှင်း၏၊ ကြွင်းအာရုပ္ပ၊
ဝိပါကနှင့်၊ ပဇ္ဇဝိညာ၊ ဆဲလေးဖြာသည်၊ ဘယ်ဟာဖြစ်စေ နိုင်ဘူးတည်း။

၂၂၀

မနောဓာတ် ၃၊ တဒါရုံ-၁၁၊ ရူပဝိပါက် ၅၊ ဤ၁၉ပါးသည် ရုပ်သာမညကိုသာ ဖြစ်စေနိုင်၏။ အပ္ပနာဇော ၂၆ပါးကား ရုပ်သာမည ကိုလည်း ဖြစ်စေ၏။ ဣရိယာပုထ်ကိုလည်း ထောက်ပံ့နိုင်၏။ ဝုဒ္ဓေါ- ကာမဇော-၂၉၊ အဘိညာဉ် ဒွေး၊ ပေါင်း ၃၂ ပါးကား ရုပ်သာမညကို လည်း ဖြစ်စေ၏။ ဣရိယာပုထ်ကိုလည်း ထောက်ပံ့၏။ ဝိညတ်ကိုလည်း ဖြစ်စေနိုင်၏။ ထို ၃၂ပါးတွင် သောမနဿဇော ၁၃ပါးကား ရုပ်သာမည ကိုလည်း ဖြစ်စေ၏။ ဣရိယာပုထ်ကိုလည်း ထောက်ပံ့၏။ ဝိညတ်ကိုလည်း ဖြစ်စေနိုင်၏။ ရယ်ရွှင်ခြင်ကိုလည်း ဖြစ်စေနိုင်၏။

အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓအခွဲ

သစ်ပင် တော တောင်စသည်တို့၌ သုဒ္ဓဋ္ဌက သဒ္ဓနဝက ကလာပ်နှစ်စည်းသာရသည်။ ကြွင်း ၁၉စည်း မရနိုင်။

သာကေ တတ္ထ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ သဒ္ဓနဝကဇ္ဈေတိ ဒွေ ဥတု သမုဋ္ဌာနကလာပါ ဗဟိဒ္ဓါပိ လဗ္ဘန္တိ၊ အဝသော ပန သဗ္ဗေပိ အဇ္ဈတ္တိက မေဝါတိ။

ကာမဘုံ၌ ရုပ်ဖြစ်စဉ်

သံသေဒေ ဩပပါတိက သတွာတို့သန္တာန်၌ စက္ခု သောတ ယာန ဇိဝှါ ကာယ ဘာဝ ဝတ္ထုဒသကကလာပ် ၇မျိုး ရနိုင်သည်။ စက္ခု သောတ ယာန ဘာဝဒသကကလာပ် ၄မျိုးကို တစ်ခါတစ်ရံ မရ၊

ဝဗ္ဗသေယျကသတွာတို့သန္တာန်၌ ကာယ ဘာဝ ဝတ္ထုဒသက ကလာပ် ၃မျိုး ရနိုင်သည်။ ဘာဝဒသကကို တစ်ခါတစ်ရံမရ၊

ရူပဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေအခါ စက္ခု သောတ ဝတ္ထုဒသကကလာပ် ဇီဝိတနဝက ကလာပ်အားဖြင့် ၄စည်း၊ ပဝတ္တိအခါ ထိုကမ္မဇကလာပ် ၄စည်း စိတ္တဇ ၆စည်း ဥတုဇကလာပ် ၄ စည်းရသည်။

အသညသတ်သတွာတို့အား အဝိနိဗ္ဗောဂ၊ ဇီဝိတနှင့်၊
 သုံးဝလဟု၊ တာဒိရူ၍၊ စတုလက္ခဏာ၊ အာကာသာ၊ ပေါင်းပါ ဆဲ့ခုနစ်၊
 အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ် ၈ပါး၊ ဇီဝိတရုပ် ၁ပါး၊ လဟုတာ မုဒုတာ ကမ္မညတာ
 လက္ခဏရုပ် ၄ ပါး အာကာသဓာတ်(ပေါင်း ၁၇)
 အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပ ၁၅ဘုံ၌ ယာန ဇိဝှိ ကာယ ပသာဒ
 ဘာဝရုပ် ၂ပါးကြဉ်သော ရုပ် ၂၃ ပါး ရသည်။

ဇောနောင်တဒါရုံဖြစ်ပုံ

ဆောင် ဤဝယ်သနစ် အရင်းစစ်က ဥပေက်ကြိယာ
 ဒေါသာ ခြောက်နောက် တဒါ ခြောက်တည်း၊
 ကြိသော နောက်ငါး၊ ကြွင်းငြား ဆဲ့ရှစ်၊
 ဇောနောင်ဖြစ်သည် ဆဲ့တစ် တဒါရုံပေါင်းတည်း၊
 မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာဇောလေးပါး ဒေါသဇော ၂ပါး
 နောင် မဟာဝိပါက် ဥပေက္ခာ ၄၊ ဥပေက္ခာသန္တီရဏ ၂၊ ပေါင်း
 ဥပေက္ခာတဒါရုံ ၆ ပါး ဖြစ်ပါသည်။

မဟာကြိယာ သောမနဿဇော ၄ပါး၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်ဇော ၁ပါး၊
 ပေါင်း ၅ပါးနောင် မဟာဝိပါက်သောမနဿ ၄၊
 သောမနဿသန္တီရဏအားဖြင့် တဒါရုံ ၅ပါး ဖြစ်ပါသည်။

ကြွင်းသော အကုသိုလ်ဇော ၁၀၊ မဟာကုသိုလ် ဇော ၈ ပါး
 နောင် တဒါရုံ ၁၁ ပါးလုံးဖြစ်ပါသည်။

ဒွတ္တိသ သုခပုညမှာ၊ ဒွါဒသော ပေက္ခကာ ပရံ၊
 သုခိတကြိယတော အဋ္ဌ၊ ဆ သမ္ဘောန္တိ ဥပေက္ခကာ၊

၂၂၂

ဆောင် ဟင် မင် ကုသော၊ အောက်ဖိုလ် သော၊ ပေါင်းလော ဒွတ္တိသ
ဟင် မင် ကုဉ္ဇ၊ အောက်ဖိုလ် ဉ၊ ပေါင်းရှု ခွါဒသ၊
ဟင်ကြိ သော၊ ထက်ဖိုလ် သော၊ ပေါင်းလော အဋ္ဌပါ၊
ဟင်ကြိ ဉ၊ ထက်ဖိုလ် ဉ၊ ပေါင်းရှု ဆ အရ၊

အနိစ္ဆရဝဏ္ဏာ ဖြီးပါပြီ၊
အရှင်ဥဏ္ဍမာဘိဝံသ
မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်
၂၁၊ ၆၊ ၂၀၀၃

အက္ခရာအစဉ်

(အ)

အကာပုရိသသေဝိတော	၁၃၇
အကုတောဘယာ	၁၅၈
အကုပ္ပဓမ္မော	၂၀၅၊ ၁၇၁
အကုသလဿ	၁၂၈
အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ	၁၉၈
အဂါရဝေါ	၁၈၇
အာဂမနုဒိဋ္ဌိကော	၁၇၈
အဂီရသော	၁၈၈
အင်္ဂေဟိ	၁၈၉
အဂ္ဂ	၁၅၄
အဂ္ဂမက္ခာယတိ	၁၄၄
အာယာတပဋိဝိနယာ	၁၈၂
အစကျသံ	၁၉၀
အစ္ဆရိယံ	၁၈၁
အဇ္ဇတဂ္ဂေ	၁၈၇
အဇ္ဈောမုဇ္ဈိတော	၂၀၂၊ ၁၅၄
အညမညဿ	၁၅၈
အညာ	၁၆၁
အညာတမာနိ	၁၇၉
အညံ ဓာတ်အရ	၂၀၅
အဗ္ဗော	၁၇၆
အဏုမက္ခေသု	၁၉၃

အတွဲရာအစဉ်

အတိထိဗလီ	၁၅၂
အတိက္ကန္တမာနုသကေန	၁၉၉၊ ၁၃၅
အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ	၁၉၉
အတေကိစ္ဆာ	၁၇၄
အတ္ထဝုတ္တော	၁၃၀
အတ္ထစတုတ္တော	၁၄၅
အတ္တနာ	၁၇၂
အတ္တာနုပေက္ခိ	၁၇၂
အတ္တတ္ထမ္ပိ	၂၀၉၊ ၁၈၇
အန္တရဟိတာ	၁၂၈
အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသိနိ	၁၃၉
အထေနိ	၁၄၇
အတ္ထကာမာ	၁၄၆
အတ္ထကာမာယ	၁၂၉
အတ္ထိနာမ၊ပ။ အဇ္ဈပေက္ခိဿထ	၁၈၀
အတ္ထဝံ	၂၀၂
အတ္ထဝသံ	၁၈၈
အတ္ထေသာ	၁၂၉
အဘိန္နာဒါန	၁၉၄
အဓိမာနေန	၁၆၉
အဓိဝစနံ	၁၇၀
အဓိသီလေ	၁၇၂
အဓုတ္တိ	၁၄၇

အက္ခရာအစဉ်

အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော	၁၈၁
အနဂ္ဂဟိတ	၁၇၈
အနဂ်ဇော	၂၀၄။ ၁၆၄
အနနုဿုတေသု	၁၃၁
အနပဝတော	၁၄၈
အနပေက္ခော	၁၉၇။ ၁၃၀
အနဘာဝံ	၁၆၃
အနယဗျသနံ	၁၈၁
အနဝယော	၁၇၆
အနဝတ္ထစာရိကံ	၁၉၂
အနလသာ	၁၄၆
အနာသဝေါ	၁၄၈
အနိဿရဝိကပ္ပိ	၁၇၃
အနောဒရိကတ္ထံ	၁၆၉
အနောတ္ထပ္ပိ	၁၂၆
အနုဘာရနေသာဒါနံ	၁၆၉
အနုကမ္ဘိကာယ	၁၂၉
အနုကမ္ဘံ	၁၂၉
အနုကမ္ဘကာ	၁၄၆
အနုသယာ	၁၅၉
အနုတ္တရော	၁၅၆
အနုတ္တရံ(သမ္မာသမ္ဗောဓိ)	၂၀၉။ ၁၇၄
အနုပ္ပါဒေမ္မာ	၁၆၃

အက္ခရာအစဉ်

အပဓါ	၁၄၄
အပဝိဒ္ဓံ	၁၇၈
အပါသာဒိကေ	၁၉၁
အပါနဘာ	၂၀၃၊ ၁၆၀
အပ္ပစ္စယော	၁၈၀
အပ္ပဋိဝါနစိတ္တော	၂၀၂
အပ္ပတိဿော	၁၃၀
အပ္ပမာဏံ	၂၀၀၊ ၁၃၇
အပ္ပါတင်္ဂော	၁၇၆
အပ္ပါဗာဓော	၁၇၆
အပ္ပေကစ္စာနိ	၁၃၉
အဗျုဋ္ဌေသိကော	၂၀၃၊ ၁၆၂
အဗျူတဓမ္မံ	၁၇၉
အဗျူတံ	၁၄၃
အဘိညာ ဓာတ်အရ	၁၉၈
အဘိညာဝေါသာနပါရမိပ္ပတ္တော	၁၉၇၊ ၁၃၁
အဘိက္ခု	၁၅၈
အဘိဓမ္မကထံ	၁၆၆
အဘိဘူတေန	၁၆၆
အဘိသလ္လေခိကာ	၁၆၈
အဘိသန္ဓေတိ	၁၃၈
အရဟံ	၁၉၆၊ ၁၅၆
အရဟတောဌံ အန္တတ္ထ	၂၀၅

အက္ခရာအစဉ်

အရဟတ္တပ္ပတ္တာနံ	၁၄၃
အရိယကန္တာနိ	၂၀၁။ ၁၄၅
အရိယကန္တေဟိ သီလေဟိ	၂၀၈
အရိယသစ္စေသု	၁၃၂
အရိယသာဝကော	၁၂၆
အရူပိနော	၁၄၄
အလမရိယဉာဏဒဿနဝိသေသံ	၂၀၃။ ၁၅၅
အလံ	၁၄၇
အလံပညော	၁၃၀
အလံဝစနာယ	၁၂၈
အလံသာကစ္ဆော	၁၆၀
အလံသာဇီဝေါ	၁၆၁
အလတ္တနိယာနိ	၁၅၄
အဝိဇ္ဇာသဝါပိ စိတ္တံ ပိမုစ္စတိ	၂၀၄
အဝိနာသိကာယော	၁၄၇
အသဘာဝဝုတ္တိကော	၁၃၃
အသဒ္ဓမ္မာ	၁၆၈
အဿဒ္ဓိယံ	၁၉၇
အသန္တဝဝိဿာသီ	၁၇၃
အဿံ	၁၃၄
အဿဝါယ	၁၇၅
အသိတဗျာဘဂီ	၁၂၈
အသိတဿ	၁၄၈

အက္ခရာအစဉ်

အသိတ်	၁၄၁
အသိဟတ္ထေန	၁၅၈
အသုဘနိမိတ္တာနုယောဂေါ	၁၄၂
အသုဘနိမိတ္တံ၌ အသုဘ	၂၀၁
အဟောသိ	၁၇၂
အဟောသုံ	၁၅၈

(အာ)

အာကာသဓာတုယာ	၁၄၃
အာကိဉ္ဇညာယတနူပဂါ	၂၀၈၊ ၁၈၂
အာဂစ္ဆတိ	၁၆၆
အာယာတ(ပဋိဝိနယာ)	၂၀၇
အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော	၁၉၃
အာညေရထော	၁၄၀
အာဒိယာ	၁၅၁
အာဒိဗ္ဗံ	၁၈၈
အာဒိနဝါ	၁၉၀
အာဓိပတေယျေန	၁၄၂
အာဓေယျမုခေါ	၁၇၇
အာနာပါနဿတိ	၁၆၉
အာနိသံသာ	၁၄၁
အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ	၁၆၄
အာပဒါသု	၁၅၂

အက္ခရာအစဉ်

အာပဇ္ဇနိကံ	၁၇၁
အာပါယိကာ	၁၇၄
အာဗာဓိကော	၁၈၀
အာဘိစေတသိကာနံ	၂၀၅။ ၁၇၁
အာဘိသမာဓာရိကံ	၁၃၃
အာမိသန္တရော	၁၇၃
အာယတကေန	၁၉၀
အာယတိ	၁၆၃
အာယတနဉ္စာတိ	၂၀၈
အာယု	၁၄၉
အာယုဒေါ	၁၄၉
အာယုဿာ	၁၇၄။ ၁၇၄
အာရက္ခေန	၁၄၇
အာရမေ	၂၀၉
အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာန်	၁၉၈
အာလယသမုတ္တိတော	၁၄၅
အာလိဗဒ္ဓါ	၁၄၀
အာသဝေက္ခယံ	၁၅၈
အာသဘံ ဌာနံ	၁၉၈
အာဟတစိတ္တော	၂၀၆။ ၁၇၉

အက္ခရာအစဉ်

(ဣ)

ဣတ္ထဂတံ	၁၇၀
ဣတိဝုတ္တကံ	၁၇၉
ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ	၁၈၆
ဣတ္ထတ္ထာယ	၁၆၅
ဣမမေဝ ကာယံ	၂၀၁
ဣမံ သမာပဇ္ဇာမိ	၂၀၀
ဣဿတ္ထေန	၁၈၆

(ဥ)

ဥတိတ္တပလိယော	၁၆၂
ဥပက္ခိလေသာ	၁၉၉၊ ၁၃၄
ဥပက္ခိလိဋ္ဌံ	၁၃၄
ဥပေက္ခာ	၂၀၇
ဥဂ္ဂါတိတော	၁၅၉
ဥစ္ဆိန္ဒမူလာ	၁၆၂
ဥဇ္ဈေန	၁၆၆
ဥဋ္ဌာနဝိရိယာဓိဂတေဟိ	၂၀၂၊ ၁၅၁
ဥတုနီ	၁၈၅
ဥတ္တရာသင်္ဂီ	၁၈၈
ဥတ္တာနသေယျကော	၁၂၉
ဥဒကရဟဒေါ	၁၃၉
ဥဒကာနုဂ္ဂတာနီ	၁၃၉

အက္ခရာအစဉ်

ဥပပတ္တော		၁၈၇
ဥပယတ္တဝါဒိနိယာ	၁၉၇။	၁၂၆
ဥပရာဝဒေဟတံ		၁၈၅
ဥဒါနံ		၁၇၉
ဥဒ္ဓုပ္ပိတံ		၁၅၂
ဥပကဏ္ဍကဇ္ဇိ		၁၇၃
ဥပဇ္ဈာယော		၁၅၉
ဥပနိသသပ္ပန္နော		၁၃၅
ဥပသင်္ကမန္တေ		၁၈၉
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ		၁၄၂
ဥပါသကရတနံ		၁၈၃
ဥပါသကော		၁၈၃
ဥပ္ပလိနိယံ		၁၃၉
ဥပ္ပိဒေါဒကော		၁၃၉
ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနော		၁၅၃
ဥဿေဒကဇာတော		၁၈၇
ဥဿုရဘတ္တေ		၁၉၂

(၈)

ဧကံသံ		၁၈၈
ဧကောဒိဘာဝါဒိဂတော	၂၀၀။	၁၃၇
ဧကဘတ္ထိကော		၁၈၄
ဧကဂ္ဂစိတ္တော		၁၇၈
ဧသိကာ		၂၀၃

ဓာတုရာဇဝဉ်

ဧဠမူဂေါ

၁၇၃

(ဩ)

ဩနိတပတ္တပါဏိ

၁၄၅

ဩဝေတု

၂၀၂။

၁၄၆

(က)

ကဏ္ဍသပ္ပ သဘိရူ

၂၁၁

ကတည

၁၅၀

ကထိရူပေ

၁၄၄

ကလိမိဝပဝရပစ္စတ္တရဏော

၁၅၃

ကန္တရုံ

၁၆၄

ကမ္မန္တိ

၁၇၈

ကမ္မာယ

၁၃၄

ကမ္မနိယံ

၁၃၄

ကမ္မဒါယာဒေါ

၁၅၉

ကမ္မဿကော

၁၅၉

ကရုဏာ

၂၀၇

ကလန္တကနိဝါပေ

၁၄၄

ကံသထာလေ

၁၃၈

ကာကပေယျော

၁၄၀

ကာမတ္ထန္တော

၁၃၄

ကာမနိဿရဏံ

၂၁၀

အက္ခရာစာစဉ်

ကာမာသဝါပိ ဖိတ္တံ ဝိမုစ္ဆတိ	၂၀၄
ကာယဗုဒ္ဓရိတေန	၁၂၆
ကာယံ	၁၇၀
ကာယဿ	၁၉၇
ကာယေန	၁၉၈
ကာယဒွါရေဉ္စိ ကာယ	၁၉၆
ကာယိကသုခ	၂၀၀
ကာရုဉ်	၁၈၁
ကာလင်္ကတာ	၁၅၄
ကာလဒါနာနိ	၁၄၈
ကိတ္တိသဒ္ဓေါ	၂၀၁၊ ၁၅၅
ကိကာရပဋိဿာဝိနိယော	၁၄၆
ကိလေသာကာမ	၁၉၈
ကုက္ကုဋ္ဌာရာမော	၁၅၄
ကုက္ကုဋ္ဌရသံယံ	၁၆၀
ကုဏ္ဍလာယ	၁၃၄
ကုမာရဿ	၁၂၉
ကုမာရော	၁၂၉
ကုလပုတ္တော	၁၂၈
ကုလုပဂေါ	၁၇၃
ကုသလာနံ	၁၉၆
ကုသလေသု ဓမ္မေသု	၁၂၇
ကုသိတော	၁၂၆

အက္ခရာအစဉ်

ကုဟကော	၁၆၇
ကုဋ္ဌာဝါရသာလာယံ	၁၈၇
ကေတပိနော	၁၆၃
ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ	၁၉၃
ကောကနဒံ	၁၈၈
ကော(စ သမဏံ ဂေါတမံ)	၁၈၈
ကောတူဟလမဂ်လိကော	၁၈၃
ကောသမ္ဘိယံ	၁၈၂

(ခ)

ခဏ္ဍိစွေန	၁၈၁
ခန္တိသောရစွေ	၁၅၂
ခန္တိမာဝ	၁၅၀
ခမော	၁၇၇
ခယဉ္ဇကာယ	၂၀၄၊ ၁၆၄
ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကော	၁၈၄
ခိလဇာတော	၁၇၉
ခေတ္တကမ္မန္တသဗျောဟာရေ	၁၆၀
ခါယိတံ	၁၄၁

(ဂ)

ဂမိကဿ	၁၄၉
ဂရုဌာနိယော	၁၃၆
ဂဟဏိယာ	၂၀၆၊ ၁၅၇

အက္ခရာအစဉ်

ဂါမဂါမဏိက	၁၆၀
ဂါမံ	၁၆၅
ဂါရယျာ	၁၂၇
ဂိရိဂူဟာ	၁၆၄
ဂိဟိဓမ္မာ	၁၄၈
ဂိတဿရေန	၁၉၀
ဂိဝေယျကာယ	၁၃၄
ဂုတ္တိ	၁၄၇
ဂေယျံ	၁၇၉
ဂေါနကတ္ထတော	၁၅၃

(ဃ)

ယောသီတာရာမော	၁၇၂
--------------	-----

(စ)

စက္ကဝတ္ထိ	၁၇၄
စက်မာဓိဂတော	၁၄၀
စက္ခုအရ	၁၉၉
စတုတ္ထဏှိကော	၁၈၀
စတုမဟာပထေ	၁၄၀
စတုရံသာ	၁၄၀
စတုရင်္ဂနိယာ	၁၇၅
စဝတိ	၁၃၀
စာတုဒ္ဓိသော	၁၇၂
စာရိကံ	၁၄၀

ကကုရာကစဉ်

စိတ္တံ	၂၀၆
စိတ္တံ သမာဓိယတိ	၂၀၀
စိတ္တဿ	၁၉၉
စိရကတံ	၁၉၈
စိရဋ္ဌိတိကော	၁၄၁
စိရပဗ္ဗတိတော	၁၆၈
စိဝရပိဏ္ဍပါတ။ပ။	၁၈၃
စေတသိကသုခ(ကာယိကသုခ)	၂၀၀
စေတိယေ	၁၇၈
စေတောဒိလာ	၂၁၀။ ၁၉၀
စေတောဝိနိဗန္ဓာ	၂၁၀။ ၁၉၀
စေတောဝိမုတ္တိ	၂၁၀။ ၁၇၉
စေတောဝိမုတ္တိဖလာ	၁၃၅
စေတောဝိမုတ္တိဖလာနိသံသာ	၁၃၅
စေတောဝိဝရကသပ္ပါယာ	၁၆၈
စေတသော ဝိဝရံ	၂၀၈

(ဆ)

ဆပ္ပဋ္ဌဝါစာဟိ	၁၉၂
ဆာယတ္တိကာ	၁၅၀
ဆိန္ဒပရိပဇ္ဇော	၂၁၀။ ၁၉၁

(ဇ)

ဇယံဝိတာရံ	၁၆၁
-----------	-----

အက္ခရာစာစဉ်

နိပကာ	၁၃၇
နိပေသိကော	၁၆၇
နိဗ္ဗတ္တတေလကံ	၁၅၃
နိဗ္ဗာန်	၁၇၇
နိဗ္ဗိဒါဝိရာဂါ	၁၉၉၊ ၁၈၂
နိယာနိက	၁၇၂
နိရုဋ္ဌဋ္ဌော	၂၀၄၊ ၁၆၂
နိရယံ သောပပဇ္ဇတိ	၁၈၃
နိရမိသော	၁၃၇
နိရူပဓိ	၂၀၃
နိရောဓော	၁၇၇
နိဿရဏံ	၁၈၇
နိဝရဏာ	၁၅၅
နိဝရဏ ၅ပါး နိဿရဏ	၂၀၈
နေက္ခမ္မ ၄မျိုး	၂၀၉
နေပက္ခေန	၁၉၈
နေမိတ္တိကော	၁၆၇
နေရယိကာ	၁၇၄
နေဝသညာနာသညာယတနံ	၁၈၂

(ပ)

ပက္ခာယန္တိ	၁၅၉
ပက္ခိနံ	၁၅၀
ပဝ္ဂဟေန	၁၆၆

အက္ခရာအစဉ်

ပဏ္ဍိရီနီ	၁၃၉
ပဉ္စဂီတံ	၁၃၈
ပဉ္စ ဉာဏာနီ	၂၀၀
ပစ္စတ္တဉ္စေဝ	၁၃၇
ပစ္စတ္တိကဿ	၁၅၄
ပဉ္စလိကာ	၁၆၀
ပစ္စဝေက္ခဏာနီမိတ္တံ	၁၄၀
ပစ္စံသေန	၁၄၇
ပစ္စုပ္ပန္နသုခေါ	၁၃၇
ပစ္ဆာနီပါတိနိယော	၁၄၆
ပစ္ဆာလိယံ	၁၆၀
ပစ္ဆာသမဏော	၁၇၃
ပတ္တောဝ	၁၈၆
ပညာယ ဂုဗ္ဗလိကရဏာ	၂၀၃
ပညာဝိမုတ္တိ	၂၀၀
ပညာဝေယျတ္တိယံ	၁၈၇
ပဋလိက	၁၅၃
ပဋိဇာနာမိ	၁၉၈
ပဋိပ္ပဿဒ္ဓလစ္စေါ	၁၃၇
ပဋိဘာနံ	၁၄၉
ပဋိဝါနစိတ္တော	၂၀၂
ပဋိသလ္လ္လာနာ	၂၀၈
ပဋိသလ္လေခိတာ	၁၉၂

အက္ခရာအစဉ်

ပဏ္ဍိတော	၁၇၆
ပဏီတော	၁၃၇
ပတိဿတာ	၁၃၇
ပတ္တပရိယာပနံ	၁၇၃
ပတ္တပိဏ္ဍိကာ	၁၈၅
ပဒကော	၁၈၆
ပဓာနက္ခမော	၁၄၁
ပဓာနိယဂီနိ	၁၅၆
ပနေသာဟံ	၁၄၃
ပနန္ဒုလော	၂၀၄၊ ၁၆၂
ပဗ္ဗဇိတေ	၁၈၉
ပဗ္ဗတေယျာ	၁၃၉
ပဗ္ဗတရာဇာ	၁၅၁
ပဘဿရံ	၁၃၄
ပမာဒါယ	၁၃၀
ပရံ	၁၉၇၊ ၁၃၃
ပရက္ခမော	၁၂၆
ပရဒါရဉ္စ အာရာမေ	၂၀၉
ပရိက္ခိယတိ	၁၇၉
ပရိညာယ	၁၅၈
ပရိပုဏ္ဏံ	၁၂၈
ပရိပုဏ္ဏကောသကောဌာဝဂါရော	၁၇၅
ပရိပုရကာရိ	၁၄၄

အက္ခရာအစဉ်

ပရိပွေါသကံ	၁၃၈
ပရိဗျူဠော	၁၄၄
ပရိယုဋ္ဌာယ	၁၂၈
ပရိယောသာန	၁၉၃
ပရိဝုတာ	၁၄၂
ပရိသာ	၁၉၁
ပရိသုဒ္ဓံ	၁၂၈
ပရိသုဒ္ဓေန စေတသာ	၂၀၁
ပရိဋ္ဌာဟ	၁၈၉
ပလာလပုဉ်	၁၆၄
ပလ္လင်္ဂေန	၁၃၄
ပဝတ္ထေတိ	၁၃၁
ပဝိဝေကံ	၂၀၈
ပသတ္ထပသတ္ထော	၁၈၈
ပဿန္တကာယော	၁၃၆
ပဟိတတ္ထဿ	၁၃၆
ပဟိနာ	၁၆၂
ပဌာသိ	၁၆၇
ပံသုကူလိကော	၁၈၀
ပါဠိကင်္ခါ	၁၉၀
ပါဏာတိပါတော	၁၉၄
ပါတရာသာယ	၁၈၅
ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော	၁၉၂

အက္ခရာအစဉ်

ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ	၁၅၀
ဓမ္မာစ ဓံ နပ္ပဋိတန္တိ	၂၀၃
ဓမ္မာဓိပတေယျာ	၁၇၅
ဓမ္မိကေဟိ	၁၅၀
ဓာတာ	၁၄၉
ဓာတိ	၁၂၉
ဓိရော	၁၄၉
ဓောရယော	၁၄၈

(န)

နဂ်လမုခါနိ	၁၅၆
န တေန မုစ္ဆာမ	၁၈၁
နန္ဒိယော	၁၅၀
နဒီဝိဒုဂ္ဂံ	၁၇၀
နာနာကရဏံ	၁၄၂
နာနာဝေရဋ္ဌကာ	၁၉၄
နာလံ	၁၃၀
နာနိယစုက္ကာနိ	၁၃၈
နာနိယပဏ္ဍိ	၁၃၈
နာပကော	၁၃၈
နိကာမယမာနဿ	၁၉၀
နိတို့တ္ထော	၁၂၇
နိဂမံ	၁၆၅
နိစ္စါရာမတာ	၂၀၄

ဓာတုရာဇာဓဉ်

စိန္တ	၁၄၉
စိဗ္ဗေန	၁၉၉၊ ၁၄၂
စိဝိဝိဟာရံ	၁၆၀
စိဿာ	၁၇၇
စိန္တံ ဖလာနံ	၂၀၃
စိဝေါ	၁၄၄
စိယရတ္တံ	၁၄၆
စုခိတံ	၁၅၄
စုက္ခိတော	၁၈၀
စုပ္ပညော	၁၂၆
စုပ္ပဏ္ဍိယံ	၁၅၄
စုပ္ပလိကရဏာ	၁၅၅
စုဋ္ဌိက္ခံ	၁၆၆
စုဿီလော	၂၀၀၊ ၁၉၁
ဧဝသေတိ ဧသီဇာတ်	၂၀၅
ဧဝတာဗလီ	၁၅၂
ဧဝဘူတာနံ	၁၄၂
ဧဝလောကသ္မိ	၁၅၁
ဧဝါမနဿေန	၁၂၇

(၁)

ဓမ္မစက္ကံ	၁၇၅
ဓမ္မဉ္စ	၂၁၀
ဓမ္မရာဇာ	၁၇၅

အက္ခရာအစဉ်

တာလဝတ္ထုကတာနိ	၁၆၃
တာလာဝတ္ထုကတာ	၁၆၂
တာရာဂဏေ	၁၄၃
တိဗ္ဗေကီဝနေ	၁၇၇
တေ အညမည် ဒဿနကာမာ	၁၅၈
တေသံ	၁၈၆
တေ ဝေ ပါရဂူတာ	၂၀၃

(ထ)

ထလံ	၁၄၃
ထေရော	၁၆၈

(ဒ)

ဒက္ခော	၁၃၈
ဒက္ခိကာ	၁၅၂
ဒဿနသမ္ပန္နော	၁၄၃
ဒါတာ	၁၄၄
ဒါယကော	၁၄၂
ဒါယနံ	၁၅၀
ဒါသာ	၁၄၇
ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ	၂၀၈၊ ၂၀၆၊ ၁၇၁
ဒိဋ္ဌာနုဂတိ	၁၉၀
ဒိဋ္ဌာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္ဆတိ	၂၀၄
ဒိဋ္ဌိဗျသနံ	၁၇၄

အက္ခရာအစဉ်

ဇနတာ	၁၉၀
ဇာတကံ	၁၇၉
ဇာတဇ္ဈပံ	၁၃၃
ဇာတိဝါဒေန	၁၇၅
ဇာတိသံသာဇရာ	၂၀၃
ဇာနိ	၁၉၁
ဇိဝှါ	၁၆၅

(ည)

ညတိဗျသနံ	၁၇၄
ညတိဗလိ	၁၅၂
ညတော	၁၆၈
ညဏဒဿနံ	၂၀၀

(ဌာ)

ဌာနာ	၁၂၇
------	-----

(တ)

တဏှာ	၁၆၂
တတော	၁၈၈
တတောနိဒါနံ	၂၀၇ ၁၈၀
တပုဿုဗေ	၁၈၆
တတြုပါယာယ	၁၄၇
တထာဂတဗလာနိ	၁၃၁
တာဒိနော	၁၄၈
တာဒိသု	၁၄၇

အက္ခရာအစဉ်

ပါပကာ	၁၂၆
ပါပကိတ္တိသဒ္ဓ ဘုံ	၂၀၀
ပါပိစ္ဆော အညံ ဗျာကရောတိ	၂၀၅
ပါမောဇ္ဇ	၁၃၆
ပါရာဇိကော	၁၉၁
ပါလိဇ္ဇေန	၁၈၁
ပါသံသာ	၁၂၈
ပိတာမဟယုဂါ	၁၇၅
ပိတ္တံ	၁၆၆
ပိပါသဝိနယော	၁၄၅
ပိလန္တနဝိကတိယာ	၁၃၄
ပိသာစေန	၁၅၈
ပိတံ	၁၄၁
ပိတိ	၂၀၈
ပိတိမနဿ	၁၃၆
ပုညတ္ထဿ	၁၈၄
ပုဗ္ဗဏှသမယံ	၁၆၅
ပုဗ္ဗပေတဗလိ	၁၅၂
ပုဗ္ဗရတ္တာပရာရတ္တံ	၁၅၉
ပုဗ္ဗာဟံ	၁၃၁
ပုဗ္ဗုဒ္ဓာယိနော	၁၄၆
ပုရာမံ	၁၆၆
ပုရိသဒမ္ပသာရထိ	၁၅၆

အက္ခရာအစဉ်

ပူရာ ဥဒကဿ	၁၄၀
ပေတ္တနိကော	၁၆၁
ပေသလာ	၁၉၄
ပေဿ	၁၄၇
ပေါက္ခရဏီ	၁၈၁
ပေါနောဘဝိကော	၁၆၂
ပေါရာဏာ	၁၈၅

(ဖ)

ဖလဘောဇိနော	၁၅၀
------------	-----

(ဗ)

ဗဟုဿုတာ	၁၉၃
ဗဟုဿုတော	၁၇၂
ဗာဠဝိလာနော	၁၈၀
ဗာဟာဗလပရိမိတေဟိ	၁၅၁
ဗျာပါဒေန	၁၈၉
ဗျာပါဒနိဿရဏ	၂၁၀
ဗျန္တိ	၁၅၉
ဗြဟ္မစရိယံ	၁၉၃
ဗြဟ္မစရိယေန	၂၁၀
ဗြဟ္မစက္ကံ	၁၉၈။ ၁၃၁
ဗြာဟ္မဏော	၁၈၅
ဗောဓိ	၂၀၃။ ၁၅၆
ဗောဓိပက္ခိယာနံ	၁၅၉

အက္ခရာအစဉ်

ပိဋကောဟနံ	၁၈၈
ဗုဒ္ဓေါ	၁၉၆၊ ၁၅၇

(ဘ)

ဘိက္ခု	၁၉၀
ဘဂဝါ	၁၅၇
ဘဂဝတော	၁၇၆
ဘတ္တာဒကော	၁၇၆
ဘတ္တုနော	၁၄၆
ဘယာနိ	၁၈၂
ဘဝါသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္ဆတိ	၂၀၄
ဘေဒါ	၁၉၇
ဘာဂိနော	၁၄၉
ဘာဝနံ	၁၃၈
ဘုတ္တာဝိ	၁၄၅
ဘုမိဘာဂေ	၁၄၀
ဘောဂပရိဗျူဠော	၁၄၃
ဘောဇနံ	၁၄၉

(မ)

မက္ခိ	၁၆၇
မဇ္ဇပိဋမဒ္ဒနော	၁၇၇
မဇ္ဇရိနော	၁၄၃
မဇ္ဇဝိလောပေ	၁၄၁

မာက္ခရာအစဉ်

မဇ္ဈေရမလံ	၁၄၈
မဇ္ဈေကလျာဏာ	၁၉၃
မန္တပဒံ	၁၈၆
မဒနိဗ္ဗဒနော	၁၄၅
မဓုရကဇာတော	၁၅၉
မနာပကာယိကာနံ	၂၀၂၊ ၁၄၇
မနာပေန	၁၇၁
မနာပစာရိနိယော	၁၄၆
မံ န ပဋိဘန္တိ	၁၅၉
မနုဿဓမ္မော	၂၀၃၊ ၁၅၅
မနောဒုစ္စရိတေန	၁၉၆
မနောမယံ (ကာယံ)	၂၀၂၊ ၁၇၁
မနောရမေ	၁၅၁
မရိယာဒေါ	၁၈၆
မဟစ္စာ	၁၅၅
မဟာသုပိနာ	၁၈၈
မာတာပိတဇရာ	၁၄၆
မာနုသကေန	၁၄၃
မာပမာဒတ္ထ	၁၆၃
မိတ္တာမစ္စာ	၁၅၁
မေတ္တံ	၁၇၂
မေတ္တာ	၂၀၇
မေတ္တာစိတ္တေန ဘာသိတာ	၂၀၉

အက္ခရာအစဉ်

(ရ)

ရက္ခသေတံ

ရက္ခသို့

ရဇတံ

ရဋိကဿ

ရတတ္ထာ

ရတ္တည၊

ရတ္တုပရတော

ရထသတေဟိ

ရာဇကုမာရီ

ရာဇာနုဘာဝေန

ရူဒမာနော

ရူပါနံ

ရောသယေ

ရောဂဗျသနံ

ရုက္ခ

လက္ခဏုပနိဗ္ဗာန်

လက္ခဏာသာရကော

လဝကော

လဋ္ဌိတာ

လိခိ

လိစ္ဆဝိ

လုပ္ပ

ရိက္ခဝေ

ရိက္ခဝေ

ရိက္ခဝေ

ရိက္ခဝေ

၁၆၀

၁၆၁

၁၆၂

ရိက္ခဝေ

ရိက္ခဝေ

ရိက္ခဝေ

၁၅၅

၁၅၆

၁၅၇

၁၅၈

ရိက္ခဝေ

ရိက္ခဝေ

ရိက္ခဝေ

ရိက္ခဝေ

ရိက္ခဝေ

ရိက္ခဝေ

ရိက္ခဝေ

ရိက္ခဝေ

ရိက္ခဝေ

(လ)

ရိက္ခဝေ

ရိက္ခဝေ

ရိက္ခဝေ

ရိက္ခဝေ

ရိက္ခဝေ

ရိက္ခဝေ

ရိက္ခဝေ

ရိက္ခဝေ

အာက္ခရာအစဉ်

မေဓာဝီ	၁၇၅
မုတ္တစာဂေါ	၁၉၅
မုဒ္ဒိကာယ	
မုဒ္ဒါဝသိတ္ထဿ	၁၆၀

(ယ)

ယန္တိ	၁၅၀
ယဟာဘတံ	၁၂၇
ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ	၁၉၉။ ၁၈၂
ယုဏာသန္တတိကာ	၁၈၄
ယဗိဇ္ဈကံ	၁၄၀
ယဒေဝ	၁၄၄
ယထာဓိပ္ပါယော	၂၀၂
ယသဿီ	၁၆၈
ယာစိတော	၁၄၃
ယာယံ ဒိဋ္ဌိ	၁၅၀၆

(ဟ)

ဟံဝဝဂ္ဂါ	၁၃၉
ဟဒ္ဒမ္မဗူလာ	၁၅၅
ဟိန္ဒူဇာ ဒိသာ	၁၅၅
ဟိန္ဒူ ဓမ္မေန	၁၅၅
ဟေနိစ္ဆကံ	၁၅၅
ဟေတုဂ္ဂါစရိယော	၁၆၀
ဟေတုဇာဝီဝါ	၁၆၀
ယောဗ္ဗနေန	၁၂၈

အက္ခရာအစဉ်

(၁)

ဝက်ဝံလိ	
ဝစနာယ	
ဝစိဒုစ္စရိတေန	၁၂၆
ဝဠုပစ္ဆေဒေါ	၁၄၅
ဝဏေသာဟိ	၁၄၃
ဝတ္ထေန	၁၄၀
ဝတ္ထုကာမအရ	၁၉၈
ဝနပတ္တံ	၁၆၄
ဝပကာသိတုံ	၁၇၄
ဝလိတ္တစ္စတာယ	၁၈၀
ဝသုန္ဒရံ	၁၄၃
ဝါတေရိတော	၁၈၇
ဝါခါနုပါတာ	၁၂၇
ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော	၁၇၈
ဝိစိတိစ္ဆာ	၁၅၆
ဝိယာတ	၁၈၉
ဝိဇ္ဇာစရကသမ္ပန္နော	၁၅၆
ဝိဝိတာဝိ	၁၇၆
ဝိဇ္ဇမာလာ	၁၄၃
ဝိတက္ကံ	၁၉၈
ဝိနေယျ မစ္ဆေရမလံ	၂၀၂
ဝိပရိကာမမညတာဝါ	၁၄၇

ဓာတုရာအစဉ်

ဝိပွဋိသာရီ	၁၇၈
ဝိပွဋိသာရီနော	၁၇၈
ဝိဗ္ဗန္ဓော	၁၉၄
ဝိမလော	၁၄၃
ဝိမုတ္တာယတနာနိ	၁၃၆
ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသမ္ပန္နော	၁၃၃
ဝိရာဂေါ	၁၉၉၊ ၁၇၇
ဝိရုဋ်	၁၉၇၊ ၁၃၀
ဝိသေသော	၁၄၂
ဝိဟေသာ	၂၀၀
ဝိဿဋ္ဌုပသေဝီ	၁၇၃
ဝိဟာသိ	၁၈၄
ဝိမံသာယ	၁၄၇
ဝုဒ္ဓေါ	၁၂၉
ဝုဒ္ဓိ	၁၃၀
ဝေဒလ္လံ	၁၆၆
ဝေပုလ္လံ	၁၉၇၊ ၁၃၁
ဝေယျာကရဏော	၁၈၆
ဝေယျာဝစုံ	၁၄၉
ဝေရာနိ	၁၈၃
ဝေသာလိယံ	၁၈၇
ဝေသီယာဂေါစရော	၁၇၁

ဓာတုရာဇဝင်

(သ)

သဉ္ဇတ္ထရစ္ဆဒေါ	၁၅၃
သကုဏော	၁၃၄
သံတိဏ္ဍပရိခေါ	၂၀၃
သက္ကာယံ	၁၈၉
သက္ကော	၁၅၈
သက္ကာယ နိဿရဏ	၂၁၀
သင်္ခတာ	၁၄၄
သင်္ခီ	၁၂၉
သံခိတ္တံ	၁၉၉
သက္ခိဘဗ္ဗတံ	၁၄၃
သင်္ဂဟိတပရိနုနာ	၁၄၈
သင်္ဂဟိကာရာမော	၁၆၈
သဂ္ဂသံဝတ္ထနိကံ	၁၅၂
သင်္ဂါမော	၁၆၄
သင်္ဂါဟိတံ	၁၃၀
သယံတနိယံ	၁၃၀
သဇ္ဈာယကတာ	၁၈၇
သညတာ	၁၄၈
သညာ ဝေဒယိတ နိရောဓ	၂၀၇
သညိဿ	၂၀၈
သတက္ကကု	၁၄၃
သုတိနေပက္ကေန	၁၃၂

ဓာတုရာအစဉ်

သတိပဋ္ဌာနေသု	၁၃၂
သတိမာ	၁၃၂
သကော	၁၅၈
သတ္တာ	၁၂၈
သန္တရဗာဟိရာ	၁၃၉
သန္တုဋ္ဌိကထာ	၁၆၈
သဒ္ဓမ္မေ	၁၃၀
သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတော	၁၂၈
သန္တိဋ္ဌိကံ	၁၄၈
သဒ္ဓါ	၂၀၈
သဒ္ဓေါ (ဟောတိ)	၂၀၆၊ ၁၅၆
သနိယဏ္ဍုကေတုဘာနံ	
သန္တိမိကာရပရိဘောဂံ	၁၆၈
သပ္ပညာ	၁၄၉
သပ္ပုရိသာ	၁၅၀
သမ္မောဓသုခဿ	၂၀၀
သဗြဟ္မစာရီ	၁၃၆
သဗြဟ္မစာရီနံ	၁၉၂
သဗြဟ္မကံ၌ ဗြဟ္မာတို့အား	၂၀၀
သမဏုဓမ္မသော	၁၆၇
သမတိတ္ထိကော	၁၄၀
သမဝတ္ထစာရေ	၁၉၂
သမာစပေသိ	၁၃၃

အက္ခရာအစဉ်

သွေဟာနဂတာ	၁၃၉
သောကသလ္လံ ပဇဟေယျ	၂၀၂
သောတာပတ္တိယဂေသု	၁၃၂
သောတ္ထိ	၁၄၇
သောရဇ္ဇံ	၁၈၉
သောဝဂ္ဂိကံ	၁၃၇
သောဝဂ္ဂိကာ	၂၀၂၊ ၁၅၂

(ဟ)

ဟတူပနိသော	၁၃၅
ဟာယံ	၁၅၆
ဟိတေသိနိယာ	၁၂၉
ဟိတေသိနော	၁၄၆
ဟိမဝန္တံ	၁၅၀
ဟိရိပိ	၁၂၇

ဗာက္ခရာအစဉ်

သီဟနာဒေါ	၁၇၀
သီဟော	၁၆၉
သုကရံ	၁၆၆
သုခဝိပါကော	
သုခဿ	၁၄၉
သုခဉ္စ	၁၉၈
သုခိတဿ	၂၀၈
သုဂတိဂါမိနံ	၁၅၀
သုဂတော	၁၉၆၊ ၁၅၆
သုတဓရော	၁၇၂
သုတ္တံ	၁၇၉
သုနဓေသု	၁၈၅
သုပ္ပဋိဝိဇ္ဇါ	၁၉၃
သုဘကိက္ခာ	၁၈၂
သုဘူမိယံ	၁၄၀
သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဌာနာ	၁၉၄
သုဝဏ္ဏမာလာ	၁၃၄
သုဝုဋ္ဌိတံ	၁၈၉
သုသာနံ	၁၆၄
သေဝါဝက္ခိတ္တေဟိ	၁၅၁
သေနာပတိက	၁၆၁
သေမ္ပံ	၁၆၆
သေဟပရေတာ	၁၃၉

အက္ခရာအစဉ်

(သ)

သဥတ္တရစ္ဆဒေါ	၁၅၃
သကုဏော	၁၃၄
သံကိဏ္ဍပရိခေါ	၂၀၃
သက္ကာယံ	၁၈၉
သက္ကော	၁၅၈
သက္ကာယ နိဿရဏ	၂၁၀
သင်္ခတာ	၁၄၄
သင်္ခိ	၁၂၉
သံခိတ္တံ	၁၉၉
သက္ခိဘဗ္ဗတံ	၁၄၃
သင်္ဂဟိတပရိနန္ဒာ	၁၄၈
သင်္ဂဟိကာရာမော	၁၆၈
သဝ္ဗသံဝတ္ထနိကံ	၁၅၂
သင်္ဂါမော	၁၆၄
သင်္ဂါဟိတံ	၁၃၁
သယံတနိယံ	၁၃၁
သဗ္ဗာယကတာ	၁၈၇
သညတာ	၁၄၈
သညာ ဝေဒယိတ နိရောဓ	၂၀၇
သညိဿ	၂၀၈
သတက္ကကု	၁၄၃
သတိနေပက္ခေန	၁၃၂

အက္ခရာအစဉ်

သတိပဋ္ဌာနေသု	၁၃၂
သတိမာ	၁၃၂
သကော	၁၅၈
သတ္တာ	၁၂၈
သန္တရဗဟိရာ	၁၃၉
သန္တုဋ္ဌိကထာ	၁၆၈
သဒ္ဓမ္မေ	၁၃၀
သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတော	၁၂၈
သန္တိဋ္ဌိကံ	၁၄၈
သဒ္ဓါ	၂၀၈
သဒ္ဓေါ (ဟောတိ)	၂၀၆၊ ၁၅၆
သနိယဏ္ဍကေတုဘာနံ	
သန္တိဓိကာရပရိဘောဂံ	၁၆၈
သပ္ပညာ	၁၄၉
သပ္ပုရိသာ	၁၅၀
သမ္မောဓသုခဿ	၂၀၁
သဗြဟ္မစာရီ	၁၃၆
သဗြဟ္မစာရီနံ	၁၉၂
သဗြဟ္မကံ၌ ဗြဟ္မာတို့အား	၂၀၁
သမဏုဋ္ဌေသော	၁၆၇
သမတိတ္ထိကော	၁၄၀
သမဝတ္ထစာရေ	၁၉၂
သမာပပေသီ	၁၃၃

အက္ခရာအစဉ်

သမဝေပါကိနိယာ	၁၅၇
သမာဓိ	၂၀၀
သမာဓိယုတ်	၁၃၇
သမာဓိဿ	၂၀၀
သမာဓိသံဝတ္ထနိကာနိ	၂၀၆
သမာပတ္တိယာ	၁၉၉၊ ၁၂၆
သမာဟိတေ စိတ္တေ	၂၀၄
သမ္ပဝါ	၁၃၀
သမ္ပပ္ပဓာနေသု	၁၃၂
သမ္မာဒိဋ္ဌိ	၂၀၀။ ၁၉၉
သမ္မာသမာဓိ	၁၃၃
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ	၁၆၄
သယံပဘာ	၁၃၉
သရဏ်	၁၄၄
သရိတာ	၁၃၂
သလောဟိတံ	၁၂၉
သသင်္ခါရနိဂ္ဂယုဝါရိတဂတော	၂၀၀။ ၁၃၈
သသီသံ	၁၄၀
သံကိဏ္ဍပရိခေါ	၁၆
သံသဌာ	၁၆၇
သံသုဒ္ဓဂဟဏီကော	၁၇၅
သဟတ္တာ	၁၄၅
သဟဓမ္မိကာ	၁၂၇

အက္ခရာအစဉ်

သဟဗျကတာ	၁၄၈
သကတ္ထာ	၁၃၅
သကတ္ထာနုဂ္ဂဟိတာ	၁၉၅
သက္ကဋ္ဌပေတဝါန	၁၈၆
သခါပတ္ထမလူပေတော	၁၅၀
သတ္ထံ	၁၉၃
သမညေ	၂၀၈
သယိတံ	၁၄၁
သလပုပ္ဖကံ	၁၅၃
သရဇ္ဇ	၂၀၈
သွာတနာယ	၁၄၅
သွာသီသဝေါ	၁၅၈
သိက္ခမာနာ	၁၆၇
သိက္ခာဓုပ္ပလုံ	၁၆၅
သိက္ခာပဒေသု	၁၉၃
သိတံ	၁၈၄
သိဝထိကာ	၁၉၃
သီလဝတော	၁၈၉
သီလဝန္တော	၁၈၂
သီလဝိပန္နော	၂၁၀
သီလသမ္ပဒါ	၁၃၃
သီလသာမညဂတော	၁၇၂
သိသံ	၁၈၈

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး

ဒို့အရေး

တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုမပြိုကွဲရေး

ဒို့အရေး

အချုပ်အခြာ အာဏာတည်တံ့ခိုင်မြဲရေး

ဒို့အရေး

တပ်မတော်ဖြိုခွဲသူ ဒို့ရန်သူ။

တပ်မတော် ဖြိုခွဲမည့်အကြံ

ဒို့လက်မခံ။

ဘယ်သူခွဲခွဲ ဒို့မခွဲ

အမြဲစည်းလုံးမည်။

ပြည်သူ့သဘောထား

ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်နီရိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။

နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော်တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက် ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။

နိုင်ငံတော်၏ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။

ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ။

နိုင်ငံရေးဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး
- အမျိုးသား ပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး
- နိုင်ငံမာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသစ် ပြစ်ပေါ်လာရေး
- ပြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ ခေတ်မီ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် သော နိုင်ငံတော်သစ်တစ်ရပ် တည်ဆောက်ရေး

စီးပွားရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- နိုက်ဖျိုးရေးကိုအခြေခံ၍ အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- ရှေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပိပြင်စွာ ပြစ်ပေါ်လာရေး
- ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့် အရင်းအနှီးများဖိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- နိုင်ငံတော်စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဗန်တီးနိုင်ငံမှစွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသား ပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး

လူမှုရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တ ပြင်ပေးရေး။
- အမျိုးဂုဏ်၊ ဇာတိဂုဏ်ပြပေးရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ၊ အမျိုးသား ရေး လက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး။
- မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး။
- တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပညာရည်ပြင်ပေးရေး။

မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်
ဧဝံပိသစ်(ပြောက်ပိုင်း)၊ ရန်ကုန်မြို့။

Copyright © 2003 by Dhamma Download
All rights reserved.